

Presidència de la Generalitat

LLEI 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la infància i adolescència. [2018/12057]

Sia notori i manifest a tots els ciutadans i totes les ciutadanes que Les Corts han aprovat i jo, d'acord amb el que estableixen la Constitució i l'Estatut d'Autonomia, en nom del rei, promulgue la Llei següent:

Índex

Preàmbul

TÍTOL PRELIMINAR. DISPOSICIONS GENERALS

CAPÍTOL ÚNIC. Objecte, àmbit i criteris d'interpretació

Article 1. Objecte

Article 2. Àmbit d'aplicació

TÍTOL I. POLÍTIQUES PÚBLIQUES D'INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA

CAPÍTOL ÚNIC. Polítiques públiques d'infància i adolescència

Article 3. Principis rectors

Article 4. Línies d'actuació

Article 5. Polítiques integrals

Article 6. Informes d'impacte en la infància i l'adolescència

TÍTOL II. DRETS DE LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA DE LA COMUNITAT VALENCIANA

CAPÍTOL I. Instruments internacionals

Article 7

CAPÍTOL II. Protecció de la vida i de la integritat física i psíquica

Article 8. Protecció del dret a la vida

Article 9. Dret al bon tracte i protecció de la integritat física i psíquica

Article 10. Abordatge integral de la violència contra la infància i l'adolescència

Article 11. Prioritat de la permanència en l'entorn familiar, lliure de violència

Article 12. Informació pública sobre el maltractament a xiquets, xiquetes o adolescents

Article 13. Protecció de la víctima en els procediments penals

Article 14. Protecció contra l'explotació sexual, el tràfic de persones menors d'edat i altres formes de violència

CAPÍTOL III. Drets de ciutadania

Article 15. Dret a la identitat i al nom

Article 16. Dret a la participació

Article 17. Dret de les persones menors d'edat a ser informades, oïdes i escoltades

Article 18. Dret a la llibertat d'expressió i a la creació intel·lectual

Article 19. Dret a la llibertat d'ideologia, consciència i religió

Article 20. Dret a la lliure associació

Article 21. Dret de reunió

Article 22. Dret davant del tractament de les dades personals

CAPÍTOL IV. Drets en l'àmbit de les relacions familiars

Article 23. Dret de relació i convivència

Article 24. Xarxa de punts de trobada familiar

Article 25. Persones beneficiàries i usuàries del punt de trobada familiar

Article 26. Equip tècnic del punt de trobada familiar

Article 27. Modalitats d'actuació dels punts de trobada familiar

Article 28. Funcionament dels punts de trobada familiar

Article 29. Suport en l'exercici de les responsabilitats parentals

CAPÍTOL V. Dret a la informació

Article 30. Dret a la informació

Presidencia de la Generalitat

LEY 26/2018, de 21 de diciembre, de la Generalitat, de derechos y garantías de la Infancia y la adolescencia. [2018/12057]

Sea notorio y manifiesto a todos los ciudadanos y todas las ciudadanas que Les Corts han aprobado y yo, de acuerdo con lo establecido por la Constitución y el Estatuto de Autonomía, en nombre del rey, promulgo la siguiente Ley:

Índice

Preámbulo

TÍTULO PRELIMINAR. DISPOSICIONES GENERALES

CAPÍTULO ÚNICO. Objeto, ámbito y criterios de interpretación

Artículo 1. Objeto

Artículo 2. Ámbito de aplicación

TÍTULO I. POLÍTICAS PÚBLICAS DE INFANCIA Y ADOLESCENCIA

CAPÍTULO ÚNICO. Políticas públicas de infancia y adolescencia

Artículo 3. Principios rectores

Artículo 4. Líneas de actuación

Artículo 5. Políticas integrales

Artículo 6. Informes de impacto en la infancia y la adolescencia

TÍTULO II. DERECHOS DE LA INFANCIA Y LA ADOLESCENCIA DE LA COMUNITAT VALENCIANA

CAPÍTULO I. Instrumentos internacionales

Artículo 7

CAPÍTULO II. Protección de la vida y de la integridad física y psíquica

Artículo 8. Protección del derecho a la vida

Artículo 9. Derecho al buen trato y protección de la integridad física y psíquica

Artículo 10. Abordaje integral de la violencia contra la infancia y la adolescencia

Artículo 11. Prioridad de la permanencia en el propio entorno familiar, libre de violencia

Artículo 12. Información pública sobre el maltrato a niños, niñas o adolescentes

Artículo 13. Protección de la víctima en los procedimientos penales

Artículo 14. Protección contra la explotación sexual, la trata de personas menores de edad y otras formas de violencia

CAPÍTULO III. Derechos de ciudadanía

Artículo 15. Derecho a la identidad y al nombre

Artículo 16. Derecho a la participación

Artículo 17. Derecho de las personas menores de edad a ser informadas, oídas y escuchadas

Artículo 18. Derecho a la libertad de expresión y a la creación intelectual

Artículo 19. Derecho a la libertad de ideología, conciencia y religión

Artículo 20. Derecho a la libre asociación

Artículo 21. Derecho de reunión

Artículo 22. Derecho frente al tratamiento de datos personales

CAPÍTULO IV. Derechos en el ámbito de las relaciones familiares

Artículo 23. Derecho de relación y convivencia

Artículo 24. Red de puntos de encuentro familiar

Artículo 25. Personas beneficiarias y usuarias del punto de encuentro familiar

Artículo 26. Equipo técnico del punto de encuentro familiar

Artículo 27. Modalidades de actuación de los puntos de encuentro familiar

Artículo 28. Funcionamiento de los puntos de encuentro familiar

Artículo 29. Apoyo en el ejercicio de las responsabilidades parentales

CAPÍTULO V. Derecho a la información

Artículo 30. Derecho a la información

Article 31. Promoció i protecció dels drets als mitjans de comunicació

Article 32. Promoció i protecció dels drets en l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació

Article 33. Publicitat dirigida a xiquets, xiquetes o adolescents

Article 34. Publicitat protagonitzada per xiquets, xiquetes o adolescents

Article 35. Prohibicions en matèria de publicitat per a la protecció dels drets de la infància i l'adolescència

CAPÍTOL VI. Dret a la salut

Article 36. Dret al gaudi del més alt nivell possible de salut

Article 37. Promoció de la salut

Article 38. Educació afectivosexual

Article 39. Salut mental

Article 40. Protecció davant del consum d'alcohol, tabac, drogues, jocs d'atzar i altres conductes addictives

Article 41. Interrupció voluntària de l'embaràs

Article 42. Notificació de situacions de desprotecció infantil

CAPÍTOL VII. Dret a l'educació

Article 43. Dret a l'educació

Article 44. Continguts educatius

Article 45. Educació infantil de primer cicle

Article 46. Programes d'ajudes a l'ensenyament

Article 47. Xiquets, xiquetes i adolescents en situació d'acolliment residencial o familiar

Article 48. Persones menors d'edat en conflicte amb la llei en residències socioeducatives

Article 49. No-escolarització, absentisme i abandó escolar

Article 50. Unitats educatives terapèutiques/hospitals de dia infantil i adolescent

Article 51. Programes de prevenció, detecció i eradicació de les conductes agressives, la violència i l'assetjament en centres docents

Article 52. Inclusió social de l'alumnat

CAPÍTOL VIII. Drets amb relació al medi ambient, l'entorn urbà i la mobilitat

Article 53. Dret a un medi ambient saludable

Article 54. Drets amb relació al medi ambient, l'entorn i la mobilitat

Article 55. Dret a conèixer l'entorn

Article 56. Espais i zones de joc, esportives i recreatives públiques

Article 57. Polítiques de mobilitat urbana i interurbana

CAPÍTOL IX. Dret a la inclusió i a unes condicions de vida dignes

Article 58. Inclusió social

Article 59. Xiquets, xiquetes i adolescents amb diversitat funcional o discapacitat

Article 60. Empobriment infantil

Article 61. Minories culturals

Article 62. Xiquets, xiquetes i adolescents amb conductes disruptives

CAPÍTOL X. Dret a un habitatge digne

Article 63. Dret a un habitatge digne

Article 64. Protecció davant del risc de no tenir llar

Article 65. Protecció en les polítiques públiques d'habitatge

CAPÍTOL XI. Dret al desenvolupament mitjançant l'oci educatiu, l'activitat física i l'esport

Article 66. Drets amb relació al temps lliure

Article 67. Dret al joc

Article 68. Dret a l'oci educatiu

Article 69. Contribució dels centres educatius al dret al desenvolupament mitjançant l'oci i de l'esport

Article 70. Protecció davant de pràctiques esportives nocives

CAPÍTOL XII. Dret a la cultura

Article 71. Dret a participar en la vida cultural

Article 72. Entrada i permanència de persones menors d'edat en espectacles públics, activitats recreatives i establiments públics

CAPÍTOL XIII. Dret en matèria laboral

Article 73. Dret a la formació i accés a l'ocupació

Article 74. Protecció contra l'explotació econòmica i laboral

Artículo 31. Promoción y protección de los derechos en los medios de comunicación

Artículo 32. Promoción y protección de los derechos en el uso de las tecnologías de la información y la comunicación

Artículo 33. Publicidad dirigida a niños, niñas o adolescentes

Artículo 34. Publicidad protagonizada por niños, niñas o adolescentes

Artículo 35. Prohibiciones en materia de publicidad para la protección de los derechos de la infancia y adolescencia

CAPÍTULO VI. Derecho a la salud

Artículo 36. Derecho al disfrute del más alto nivel posible de salud

Artículo 37. Promoción de la salud

Artículo 38. Educación afectivo-sexual

Artículo 39. Salud mental

Artículo 40. Protección frente al consumo de alcohol, tabaco, drogas, juegos de azar y otras conductas adictivas

Artículo 41. Interrupción voluntaria del embarazo

Artículo 42. Notificación de situaciones de desprotección infantil

CAPÍTULO VII. Derecho a la educación

Artículo 43. Derecho a la educación

Artículo 44. Contenidos educativos

Artículo 45. Educación infantil de primer ciclo

Artículo 46. Programas de ayudas a la enseñanza

Artículo 47. Niños, niñas y adolescentes en situación de acogimiento residencial o familiar

Artículo 48. Personas menores de edad en conflicto con la ley en residencias socioeducativas

Artículo 49. No escolarización, absentismo y abandono escolar

Artículo 50. Unidades educativas terapéuticas/hospitales de día infantil y adolescente

Artículo 51. Programas de prevención, detección y erradicación de las conductas agresivas, la violencia y el acoso en centros docentes

Artículo 52. Inclusión social del alumnado

CAPÍTULO VIII. Derechos en relación con el medio ambiente, el entorno urbano y la movilidad

Artículo 53. Derecho a un medio ambiente saludable

Artículo 54. Derechos en relación con el medio ambiente, el entorno y la movilidad

Artículo 55. Derecho a conocer el entorno

Artículo 56. Espacios y zonas de juego, deportivas y recreativas públicas

Artículo 57. Políticas de movilidad urbana e interurbana

CAPÍTULO IX. Derecho a la inclusión y a condiciones de vida dignas

Artículo 58. Inclusión social

Artículo 59. Niños, niñas y adolescentes con diversidad funcional o discapacidad

Artículo 60. Empobrecimiento infantil

Artículo 61. Minorías culturales

Artículo 62. Niños, niñas y adolescentes con conductas disruptivas

CAPÍTULO X. Derecho a una vivienda digna

Artículo 63. Derecho a una vivienda digna

Artículo 64. Protección frente al riesgo de no tener hogar

Artículo 65. Protección en las políticas públicas de vivienda

CAPÍTULO XI. Derecho al desarrollo a través del ocio educativo, la actividad física y el deporte

Artículo 66. Derechos en relación al tiempo libre

Artículo 67. Derecho al juego

Artículo 68. Derecho al ocio educativo

Artículo 69. Contribución de los centros educativos al derecho al desarrollo a través del ocio y del deporte

Artículo 70. Protección frente a prácticas deportivas dañinas

CAPÍTULO XII. Derecho a la cultura

Artículo 71. Derecho a participar en la vida cultural

Artículo 72. Entrada y permanencia de personas menores de edad en espectáculos públicos, actividades recreativas y establecimientos públicos

CAPÍTULO XIII. Derechos en materia laboral

Artículo 73. Derecho a la formación y acceso al empleo

Artículo 74. Protección contra la explotación económica y laboral

CAPÍTOL XIV. Drets com a persones consumidores i usuàries

Article 75. Dret a una protecció especial com a persones consumidors i usuàries

Article 76. Protecció davant de substàncies perjudicials per a la salut

Article 77. Protecció davant de continguts perjudicials per al desenvolupament

Article 78. Allotjament de xiquets, xiquetes o adolescents en establiments públics

CAPÍTOL XV. Dret a una alimentació adequada.

Article 79. Promoció i compliment del dret a l'alimentació saludable i d'una nutrició sana

Article 80. Protecció i foment de la lactància materna

Article 81. Qualitat nutricional dels menús infantils

Article 82. Criteris de diversitat en els menús

Article 83. Inclusió de l'alimentació saludable en els programes educatius

Article 84. Esdeveniments i patrocinis per empreses d'aliments i begudes insanes per a la infància i la joventut

CAPÍTOL XVI. Garanties i defensa dels drets

Article 85. Garantia genèrica

Article 86. Difusió, formació i informació

Article 87. Defensa dels seus drets

Article 88. Qualitat en l'atenció a la infància i l'adolescència

TÍTOL III. PROTECCIÓ SOCIAL I JURÍDICA DE LA INFÀNCIA I L'ADOLESCÈNCIA

CAPÍTOL I. Disposicions generals

Article 89. Acció protectora

Article 90. Drets específics de xiquets, xiquetes i adolescents protegits

Article 91. Principis d'actuació

Article 92. Deure de notificació

Article 93. Deure de reserva

Article 94. Deure de col·laboració

Article 95. Avaluació i planificació

Article 96. Consell Infantil i Adolescent del Sistema de Protecció

CAPÍTOL II. Prevenció de les situacions de desprotecció

Article 97. Prioritat i desenvolupament de l'actuació preventiva

Article 98. Actuacions preventives de la Generalitat basades en la promoció del bon tracte en l'àmbit familiar

Article 99. Accions de prevenció secundària

CAPÍTOL III. Protecció en les situacions de risc

Article 100. Acció protectora en situació de risc

Article 101. Intervenció en la situació de risc

Article 102. Participació i col·laboració familiar

Article 103. Declaració de risc

CAPÍTOL IV. Desamparament i tutela

Article 104. Concepte de desamparament

Article 105. Declaració de desamparament

Article 106. Exercici de la tutela

Article 107. Assistència lletrada

Article 108. Promoció de la tutela ordinària

Article 109. Cessament i revocació de la tutela

CAPÍTOL V. Guarda

Article 110. Assumpció de la guarda

Article 111. Guarda voluntària

Article 112. Guarda per resolució judicial

Article 113. Atenció immediata i guarda provisional

CAPÍTOL VI. Disposicions comunes a la guarda i a la tutela

Article 114. Pla de protecció

Article 115. Grups de germans i germanes

Article 116. Revisió del pla de protecció

Article 117. Garantia de drets

Article 118. Delegació de guarda per a estades, eixides i vacances

Article 119. Relacions amb familiars i persones acostades

Article 120. Transicions d'entorn de convivència

Article 121. Reunificació familiar

Article 122. Preparació per a la vida independent

CAPÍTULO XIV. Derechos como personas consumidoras y usuarias

Artículo 75. Derecho a una protección especial como personas consumidoras y usuarias

Artículo 76. Protección frente a sustancias perjudiciales para la salud

Artículo 77. Protección frente a contenidos perjudiciales para el desarrollo

Artículo 78. Alojamiento de niños, niñas o adolescentes en establecimientos públicos

CAPÍTULO XV. Derecho a una alimentación adecuada.

Artículo 79. Promoción y cumplimiento del derecho a la alimentación saludable y de una nutrición sana

Artículo 80. Protección y fomento de la lactancia materna

Artículo 81. Calidad nutricional de los menús infantiles

Artículo 82. Respeto a los criterios de diversidad en los menús

Artículo 83. Inclusión de la alimentación saludable en los programas educativos

Artículo 84. Eventos y patrocinios por empresas de alimentos y bebidas insanos para la infancia y la juventud

CAPÍTULO XVI. Garantías y defensa de los derechos

Artículo 85. Garantía genérica

Artículo 86. Difusión, formación e información

Artículo 87. Defensa de sus derechos

Artículo 88. Calidad en la atención a la infancia y la adolescencia

TÍTULO III. PROTECCIÓN SOCIAL Y JURÍDICA DE LA INFANCIA Y LA ADOLESCENCIA

CAPÍTULO I. Disposiciones generales

Artículo 89. Acción protectora

Artículo 90. Derechos específicos de niños, niñas y adolescentes protegidos

Artículo 91. Principios de actuación

Artículo 92. Deber de notificación

Artículo 93. Deber de reserva

Artículo 94. Deber de colaboración

Artículo 95. Evaluación y planificación

Artículo 96. Consejo Infantil y Adolescente del Sistema de Protección

CAPÍTULO II. Prevención de las situaciones de desprotección

Artículo 97. Prioridad y desarrollo de la actuación preventiva

Artículo 98. Actuaciones preventivas de la Generalitat basadas en la promoción del buen trato en el ámbito familiar

Artículo 99. Acciones de prevención secundaria

CAPÍTULO III. Protección en las situaciones de riesgo

Artículo 100. Acción protectora en situación de riesgo

Artículo 101. Intervención en la situación de riesgo

Artículo 102. Participación y colaboración familiar

Artículo 103. Declaración de riesgo

CAPÍTULO IV. Desamparo y tutela

Artículo 104. Concepto de desamparo

Artículo 105. Declaración de desamparo

Artículo 106. Ejercicio de la tutela

Artículo 107. Asistencia letrada

Artículo 108. Promoción de la tutela ordinaria

Artículo 109. Cese y revocación de la tutela

CAPÍTULO V. Guarda

Artículo 110. Asunción de la guarda

Artículo 111. Guarda voluntaria

Artículo 112. Guarda por resolución judicial

Artículo 113. Atención inmediata y guarda provisional

CAPÍTULO VI. Disposiciones comunes a la guarda y la tutela

Artículo 114. Plan de protección

Artículo 115. Grupos de hermanos y hermanas

Artículo 116. Revisión del plan de protección

Artículo 117. Garantía de derechos

Artículo 118. Delegación de guarda para estancias, salidas y vacaciones

Artículo 119. Relaciones con familiares y personas allegadas

Artículo 120. Transiciones de entorno de convivencia

Artículo 121. Reunificación familiar

Artículo 122. Preparación para la vida independiente

Article 123. Persones menors d'edat estrangeres no acompanyades

Article 124. Persones menors d'edat embarassades o amb descendents a càrrec seu

CAPÍTOL VII. Acolliment familiar

Article 125. Concepte de l'acolliment familiar

Article 126. Formalització de l'acolliment familiar

Article 127. Modalitats d'acolliment familiar

Article 128. Determinació de la modalitat d'acolliment

Article 129. Selecció de la família acollidora

Article 130. Requisits d'aptitud per a l'acolliment

Article 131. Valoració de l'aptitud per a l'acolliment

Article 132. Compensació econòmica

Article 133. Suport i acompanyament en l'acolliment

Article 134. Atribució de funcions tutelars a les persones acollidores

Article 135. Relació entre les persones acollidores i acollides al cessament de l'acolliment

Article 136. Foment de l'acolliment familiar

CAPÍTOL VIII. Acolliment residencial

Article 137. Mesura d'acolliment residencial

Article 138. Tipus de recurs d'acolliment residencial

Article 139. Règim de les residències i llars

Article 140. Participació de les persones acollides

Article 141. Residències i llars de recepció

Article 142. Residències i llars específiques per a problemes greus de conducta

Article 143. Col·laboració entre associacions i Generalitat

Article 144. Programes de respir a l'acolliment familiar

Article 145. Suport a l'acolliment familiar

Article 146. Famílies acollidores

CAPÍTOL IX. Adopció

Article 147. Actuació de la Generalitat en matèria d'adopció

Article 148. Proposta d'adopció

Article 149. Delegació de guarda amb finalitats d'adopció

Article 150. Adopció oberta

Article 151. Proposta d'adopció sense oferiment previ

Article 152. Tramitació d'ofertaments d'adopció nacional

Article 153. Tramitació d'ofertaments d'adopció internacional

Article 154. Declaració d'idoneïtat

Article 155. Suspensió de la tramitació de l'ofertament d'adopció

Article 156. Actuacions en l'adopció internacional

Article 157. Suport després de l'adopció

Article 158. Dret a conèixer els orígens biològics

TÍTOL IV. ATENCIÓ SOCIOEDUCATIVA DE PERSONES MENORS D'EDAT EN CONFLICTE AMB LA LLEI

CAPÍTOL I. Disposicions generals

Article 159. Atenció socioeducativa de persones menors d'edat en conflicte amb la llei

Article 160. Principis d'actuació

CAPÍTOL II. Acció preventiva

Article 161. Prevenció

CAPÍTOL III. Organització i gestió del programes, els serveis i els centres destinats a l'execució de mesures judicials

Article 162. Programes de medi obert

Article 163. Residències socioeducatives per a persones menors d'edat en conflicte amb la llei

Article 164. Supervisió de les residències socioeducatives per a persones menors d'edat en conflicte amb la llei

CAPÍTOL IV. Actuacions complementàries a l'execució de les mesures

Article 165. Actuacions complementàries d'inclusió social

Article 166. Concurrència amb l'acció protectora

Article 167. Actuacions posteriors a l'execució de les mesures

TÍTOL V. COMPETÈNCIES PÚBLIQUES I COOPERACIÓ PER A LA PROMOCIÓ I LA PROTECCIÓ DELS DRETS DE LA INFÀNCIA

Artículo 123. Personas menores de edad extranjeras no acompañadas

Artículo 124. Personas menores de edad embarazadas o con descendientes a su cargo

CAPÍTULO VII. Acogimiento familiar

Artículo 125. Concepto del acogimiento familiar

Artículo 126. Formalización del acogimiento familiar

Artículo 127. Modalidades de acogimiento familiar

Artículo 128. Determinación de la modalidad de acogimiento

Artículo 129. Selección de la familia acogedora

Artículo 130. Requisitos de aptitud para el acogimiento

Artículo 131. Valoración de la aptitud para el acogimiento

Artículo 132. Compensación económica

Artículo 133. Apoyo y acompañamiento en el acogimiento

Artículo 134. Atribución de funciones tutelares a las personas acogedoras

Artículo 135. Relación entre las personas acogedoras y acogidas al cese del acogimiento

Artículo 136. Fomento del acogimiento familiar

CAPÍTULO VIII. Acogimiento residencial

Artículo 137. Medida de acogimiento residencial

Artículo 138. Tipos de recurso de acogimiento residencial

Artículo 139. Régimen de las residencias y hogares

Artículo 140. Participación de las personas acogidas

Artículo 141. Residencias y hogares de recepción

Artículo 142. Residencias y hogares específicos para problemas graves de conducta

Artículo 143. Colaboración entre asociaciones y Generalitat

Artículo 144. Programas de respiro al acogimiento familiar

Artículo 145. Apoyo al acogimiento familiar

Artículo 146. Familias acogedoras

CAPÍTULO IX. Adopción

Artículo 147. Actuación de la Generalitat en materia de adopción

Artículo 148. Propuesta de adopción

Artículo 149. Delegación de guarda con fines de adopción

Artículo 150. Adopción abierta

Artículo 151. Propuesta de adopción sin ofrecimiento previo

Artículo 152. Tramitación de ofrecimientos de adopción nacional

Artículo 153. Tramitación de ofrecimientos de adopción internacional

Artículo 154. Declaración de idoneidad

Artículo 155. Suspensión de la tramitación del ofrecimiento de adopción

Artículo 156. Actuaciones en la adopción internacional

Artículo 157. Apoyo tras la adopción

Artículo 158. Derecho a conocer los orígenes biológicos

TÍTULO IV. ATENCIÓN SOCIOEDUCATIVA DE PERSONAS MENORES DE EDAD EN CONFLICTO CON LA LEY

CAPÍTULO I. Disposiciones generales

Artículo 159. Atención socioeducativa de personas menores de edad en conflicto con la ley

Artículo 160. Principios de actuación

CAPÍTULO II. Acción preventiva

Artículo 161. Prevención

CAPÍTULO III. Organización y gestión de los programas, servicios y centros destinados a la ejecución de medidas judiciales

Artículo 162. Programas de medio abierto

Artículo 163. Residencias socioeducativas para personas menores de edad en conflicto con la ley

Artículo 164. Supervisión de las residencias socioeducativas para personas menores de edad en conflicto con la ley

CAPÍTULO IV. Actuaciones complementarias a la ejecución de las medidas

Artículo 165. Actuaciones complementarias de inclusión social

Artículo 166. Concurrencia con la acción protectora

Artículo 167. Actuaciones posteriores a la ejecución de las medidas

TÍTULO V. COMPETENCIAS PÚBLICAS Y COOPERACIÓN PARA LA PROMOCIÓN Y PROTECCIÓN DE LOS DERECHOS DE LA INFANCIA

CAPÍTOL I. Distribució de competències en matèria de drets de la infància i l'adolescència a la Comunitat Valenciana

Article 168. Competències de la Generalitat

Article 169. Competències de les entitats locals

Article 170. Exercici de les competències de les entitats locals en matèria de protecció de la infància i l'adolescència

CAPÍTOL II. Cooperació, col·laboració i coordinació administrativa

Article 171. Col·laboració interadministrativa

Article 172. Cooperació i coordinació interadministrativa

Article 173. Col·laboració i coordinació entre la Generalitat i les entitats locals

Article 174. Tècniques de coordinació interadministrativa per a la promoció dels drets i la protecció de la infància i l'adolescència

Article 175. Comissió Interdepartamental d'Infància i Adolescència

Article 176. Col·laboració amb els òrgans judicials

Article 177. Col·laboració amb el ministeri fiscal

Article 178. Col·laboració dels cossos policials

CAPÍTOL III. Iniciativa social

Article 179. Foment de la iniciativa social

Article 180. Entitats col·laboradores en l'execució de mesures de justícia juvenil i la protecció de la infància i l'adolescència

TÍTOL VI. ÒRGANS DE GARANTIA DELS DRETS I DE PARTICIPACIÓ

CAPÍTOL I. Observatori Valencià de la Infància i l'Adolescència

Article 181. Observatori Valencià de la Infància i l'Adolescència

CAPÍTOL II. Consell d'Infància i Adolescència de la Comunitat Valenciana

Article 182. Consell d'Infància i Adolescència de la Comunitat Valenciana

CAPÍTOL III. Òrgans col·legiats per a la protecció de la infància i l'adolescència

Article 183. Comissió de Protecció de la Infància i l'Adolescència

Article 184. Comissió d'Adopció i Alternatives Familiars

TÍTOL VII. RÈGIM SANCIONADOR

CAPÍTOL I. Subjectes responsables

Article 185. Subjectes responsables

CAPÍTOL II. Infraccions i sancions

Article 186. Infraccions administratives

Article 187. Infraccions lleus

Article 188. Infraccions greus

Article 189. Infraccions molt greus

Article 190. Prescripció

Article 191. Sancions administratives

Article 192. Graduació de les sancions administratives

CAPÍTOL III. Procediment sancionador

Article 193. Òrgans competents

Article 194. Termini màxim per a resoldre i caducitat

Article 195. Mesures cautelars

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Prioritat en els pressupostos de la Generalitat

Segona. Dia dels Drets de la Infància i l'Adolescència

Tercera. Cobertura de llocs de treball d'atenció a la infància i a l'adolescència en la Generalitat

Quarta. Regulació del servei de les mares de dia i cases niu

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. Exigibilitat del requisit d'acreditació

Segona. Residències socioeducatives la titularitat o gestió de les quals no correspon a la Generalitat

Tercera. Exercici de les competències de la Comissió de Protecció de la Infància i l'Adolescència i de la Comissió d'Adopció i Alternatives Familiars

CAPÍTULO I. Distribución de competencias en materia de derechos de la infancia y adolescencia en la Comunitat Valenciana

Artículo 168. Competencias de la Generalitat

Artículo 169. Competencias de las entidades locales

Artículo 170. Ejercicio de las competencias de las entidades locales en materia de protección de la infancia y la adolescencia

CAPÍTULO II. Cooperación, colaboración y coordinación administrativa

Artículo 171. Colaboración interadministrativa

Artículo 172. Cooperación y coordinación interadministrativa

Artículo 173. Colaboración y coordinación entre la Generalitat y las entidades locales

Artículo 174. Técnicas de coordinación interadministrativa para la promoción de los derechos y la protección de la infancia y la adolescencia

Artículo 175. Comisión Interdepartamental de Infancia y Adolescencia

Artículo 176. Colaboración con los órganos judiciales

Artículo 177. Colaboración con el ministerio fiscal

Artículo 178. Colaboración de los cuerpos policiales

CAPÍTULO III. Iniciativa social

Artículo 179. Fomento de la iniciativa social

Artículo 180. Entidades colaboradoras en la ejecución de medidas de justicia juvenil y la protección de la infancia y la adolescencia

TÍTULO VI. ÓRGANOS DE GARANTÍA DE LOS DERECHOS Y DE PARTICIPACIÓN

CAPÍTULO I. Observatorio Valenciano de la Infancia y la Adolescencia

Artículo 181. Observatorio Valenciano de la Infancia y la Adolescencia

CAPÍTULO II. Consejo de Infancia y Adolescencia de la Comunitat Valenciana

Artículo 182. Consejo de Infancia y Adolescencia de la Comunitat Valenciana

CAPÍTULO III. Órganos colegiados para la protección de la infancia y la adolescencia

Artículo 183. Comisión de Protección de la Infancia y la Adolescencia

Artículo 184. Comisión de Adopción y Alternativas Familiares

TÍTULO VII. RÉGIMEN SANCIONADOR

CAPÍTULO I. Sujetos responsables

Artículo 185. Sujetos responsables

CAPÍTULO II. Infracciones y sanciones

Artículo 186. Infracciones administrativas

Artículo 187. Infracciones leves

Artículo 188. Infracciones graves

Artículo 189. Infracciones muy graves

Artículo 190. Prescripción

Artículo 191. Sanciones administrativas

Artículo 192. Graduación de las sanciones administrativas

CAPÍTULO III. Procedimiento sancionador

Artículo 193. Órganos competentes

Artículo 194. Plazo máximo para resolver y caducidad

Artículo 195. Medidas cautelares

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera. Prioridad en los presupuestos de la Generalitat

Segunda. Día de los Derechos de la Infancia y la Adolescencia

Tercera. Cobertura de puestos de trabajo de atención a la infancia y a la adolescencia en la Generalitat

Cuarta. Regulación del servicio de las madres de día y casas nido

DISPOSICIONES TRANSITORIAS

Primera. Exigibilidad del requisito de acreditación

Segunda. Residencias socioeducativas cuya titularidad o gestión no corresponde a la Generalitat

Tercera. Ejercicio de las competencias de la Comisión de Protección de la Infancia y la Adolescencia y de la Comisión de Adopción y Alternativas Familiares

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA
Única. Clàusula derogatòria

DISPOSICIONS FINALS

- Primera. Modificació de la Llei 14/2008, de 18 de novembre, de 2008, de la Generalitat, d'associacions de la Comunitat Valenciana
Segona. Modificació de l'article 20 de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de salut de la Comunitat Valenciana
Tercera. Modificació de l'article 43 de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de salut de la Comunitat Valenciana
Quarta. Modificació de l'article 58 de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de salut de la Comunitat Valenciana
Cinquena. Modificació de l'article 109 de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de salut de la Comunitat Valenciana
Sisena. Modificació de l'article 110 de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de salut de la Comunitat Valenciana
Setena. Modificació de l'article 3 bis de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, de la Generalitat, d'assistència jurídica a la Generalitat
Huitena. Autorització de desenvolupament
Novena. Entrada en vigor

PREÀMBUL

I

La Convenció sobre els drets de l'infant, adoptada per l'Assemblea de Nacions Unides el 20 de novembre de 1989 (d'ara endavant, Convenció dels drets de l'infant), i en vigor en el nostre ordenament des del 5 de gener de 1991, és l'instrument jurídic fonamental dels drets humans de la infància i l'adolescència. Els drets i els principis rectoros recollits en l'article d'aquesta convenció configuren un estatut jurídic de la infància i l'adolescència de consens pràcticament universal, atenent el nombre de països que l'han ratificada, que estableix les bases perquè puguen desenvolupar-ne el ple potencial.

Les disposicions de la Convenció dels drets de l'infant no solament formen part del nostre ordenament intern, com la resta de tractats internacionals publicats, per raó del que hi ha disposat en l'article 96 de la Constitució espanyola, sinó que tenen una especial rellevància constitucional d'acord amb l'article 39, que en l'apartat quart disposa que els xiquets han de gaudir de la protecció prevista en els acords internacionals que vetlen pels seus drets. Aquesta protecció queda garantida en el nostre sistema constitucional mitjançant una doble obligació, la de les persones progenitores de prestar assistència de tot ordre als fills i a les filles tinguts dins o fora del matrimoni, durant la minoria d'edat, i la dels poders públics d'assegurar-ne la protecció integral.

El desenvolupament legislatiu d'aquest mandat constitucional, a resguard de la competència de l'Estat en matèria de legislació civil, correspon a la Generalitat, que, a més d'haver assumit en exclusiva, per raó de l'article 49.1 de l'Estatut d'autonomia, la competència sobre institucions públiques de protecció i ajuda de persones menors d'edat, té en la protecció específica i tutela social de la infància un dels seus àmbits primordials d'actuació per a la defensa i la promoció dels drets socials, tal com disposa l'article 10 de l'Estatut d'autonomia.

II

El Comitè de Drets del Xiquet, en l'observació general número 5, recomana revisar de forma contínua la legislació interna per a garantir el ple compliment de la Convenció dels drets de l'infant. Amb aquest esperit es dicta aquesta llei, amb la finalitat de donar una nova orientació a les polítiques públiques dirigides a la promoció dels drets de la infància i l'adolescència.

La llei se centra en la protecció dels interessos superiors dels xiquets, de les xiquetes i dels adolescents que viuen al territori valencià. Per primera vegada es reconeix la infància i l'adolescència com a ciutadania activa i de ple dret a la Comunitat Valenciana i es promou la seua participació en tots els àmbits de les esferes pública i privada com un dels objectius fonamentals d'aquest projecte normatiu. Aquest dret que la seua opinió siga escoltada i presa en consideració en tots

DISPOSICIÓN DEROGATORIA
Única. Cláusula derogatoria

DISPOSICIONES FINALES

- Primera. Modificación de la Ley 14/2008, de 18 de noviembre, de 2008, de la Generalitat, de asociaciones de la Comunitat Valenciana
Segunda. Modificación del artículo 20 de la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de salud de la Comunitat Valenciana
Tercera. Modificación del artículo 43 de la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de salud de la Comunitat Valenciana
Cuarta. Modificación del artículo 58 de la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de salud de la Comunitat Valenciana
Quinta. Modificación del artículo 109 de la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de salud de la Comunitat Valenciana
Sexta. Modificación del artículo 110 de la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de salud de la Comunitat Valenciana
Séptima. Modificación del artículo 3 bis de la Ley 10/2005, de 9 de diciembre, de la Generalitat, de asistencia jurídica a la Generalitat
Octava. Autorización de desarrollo
Novena. Entrada en vigor

PREÁMBULO

I

La Convención sobre los derechos del niño, adoptada por la Asamblea de Naciones Unidas el 20 de noviembre de 1989 (en adelante, Convención de derechos del niño), y en vigor en nuestro ordenamiento desde el 5 de enero de 1991, es el instrumento jurídico fundamental de los derechos humanos de la infancia y la adolescencia. Los derechos y principios rectoros recogidos en su articulado configuran un estatuto jurídico de la infancia y la adolescencia de consenso prácticamente universal, atendiendo al número de países que la han ratificado, que sienta las bases para que puedan desarrollar su pleno potencial.

Las disposiciones de la Convención de derechos del niño no solo forman parte de nuestro ordenamiento interno, como el resto de tratados internacionales publicados, en virtud de lo dispuesto en el artículo 96 de la Constitución española, sino que tienen una especial relevancia constitucional de acuerdo con su artículo 39, que en el apartado cuarto dispone que los niños gozarán de la protección prevista en los acuerdos internacionales que velan por sus derechos. Tal protección queda garantizada en nuestro sistema constitucional mediante una doble obligación, la de las personas progenitoras de prestar asistencia de todo orden a los hijos e hijas habidos dentro o fuera del matrimonio, durante su minoría de edad, y la de los poderes públicos de asegurar su protección integral.

El desarrollo legislativo de este mandato constitucional, a salvo de la competencia del Estado en materia de legislación civil, corresponde a la Generalitat, que, además de haber asumido en exclusiva, en virtud del artículo 49.1 del Estatuto de autonomía, la competencia sobre instituciones públicas de protección y ayuda de personas menores de edad, tiene en la protección específica y tutela social de la infancia, uno de sus ámbitos primordiales de actuación para la defensa y promoción de los derechos sociales, tal como dispone en el artículo 10 del Estatuto de autonomía.

II

El Comité de Derechos del Niño, en su observación general número 5, recomienda revisar de forma continua la legislación interna para garantizar el pleno cumplimiento de la Convención de derechos del niño. Con ese espíritu se dicta la presente ley, con el fin de dar una nueva orientación a las políticas públicas dirigidas a la promoción de los derechos de la infancia y la adolescencia.

La ley se centra en la protección de los intereses superiores de los niños, niñas y adolescentes que viven en el territorio valenciano. Por primera vez se reconoce a la infancia y la adolescencia como ciudadanía activa y de pleno derecho en la Comunitat Valenciana y se promueve su participación en todos los ámbitos de las esferas pública y privada como uno de los objetivos fundamentales de este proyecto normativo. Este derecho a que su opinión sea escuchada y tomada en consideración en

els assumptes que els afecten, tant individualment com col·lectiva, és un eix transversal que pretén aconseguir una aliança intergeneracional necessària per a garantir la cohesió social en la nostra societat. El principi de la participació infantil i adolescent, a més d'informar el contingut material d'aquesta llei, s'ha portat a la pràctica en confeccionar-la. La infància no podia quedar exclosa del criteri general de transparència, per raó de la qual les persones potencialment destinatàries d'una norma han d'intervenir activament en la seua elaboració.

La llei pretén, a més, establir un nou marc de suport a la infància i l'adolescència i les seues famílies en el qual es treballa des de totes les esferes per l'equitat en l'accés als seus drets, la igualtat d'oportunitats i la lluita contra la transmissió intergeneracional de l'empobriment. Així mateix, aquesta llei suposa donar-li un enfocament transversal a tot el que es relacione amb el desenvolupament de la infància, atenent la diversitat de cada xiqueta, xiquet i adolescent, tenint en compte la coeducació inclusiva, emocional i social, i garantint la igualtat de tracte i la no-discriminació per qualsevol motiu.

El propòsit d'aquesta llei és, en suma, fomentar de forma activa els drets de la Convenció dels drets de l'infant per al conjunt de la infància i l'adolescència de la Comunitat Valenciana, fi que compta amb un ampli suport polític i social, com posa de manifest el Pacte per la infància, al qual han donat suport la totalitat dels grups polítics representats en les Corts, amb l'impuls de la societat civil organitzada. Amb aquest text es posa ordre a l'àmbit competencial europeu, estatal i autonòmic per a posar en el centre de les polítiques públiques les persones menors d'edat i articular el sistema valencià de protecció de la infància i l'adolescència.

III

També el legislador espanyol, en l'exercici de les seues competències, ha desenvolupat legalment la disposició constitucional sobre protecció de xiquets i xiquetes, fonamentalment mitjançant normes de reforma de la legislació civil. Entre aquestes cal destacar la Llei 54/2007, de 28 de desembre, d'adopció internacional (d'ara endavant, Llei d'adopció internacional) i, sobretot, la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi civil i de la Llei d'enjuiciament civil (d'ara endavant, Llei orgànica 1/1996), que constitueix el principal marc regulador dels drets de les persones menors d'edat en el conjunt del territori de l'Estat. La confluència en l'àmbit de la infància de competències connexes fa particularment important, en nom de la seguretat jurídica, que entre la legislació estatal i l'autonòmica hi haja una total congruència.

Aquesta congruència s'havia perdut després de l'aprovació, en l'àmbit estatal, de la Llei orgànica 8/2015, de 22 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència (d'ara endavant, Llei orgànica 8/2015), i la Llei 26/2015, de 28 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència (d'ara endavant, Llei 26/2015), normes promulgades després de l'entrada en vigor de la Llei 12/2008, de 3 de juliol de 2008, de la Generalitat, de protecció integral de la infància i l'adolescència, que ara es deroga. Aquesta llei soluciona aquesta deficiència i restaura la coherència del conjunt de l'ordenament sobre aquesta matèria.

IV

La Llei, de la Generalitat, d'infància i adolescència, s'estructura en un títol preliminar, set títols, quatre disposicions addicionals, tres disposicions transitòries, una disposició derogatòria i nou disposicions finals.

El títol preliminar conté disposicions de caràcter directiu, com l'objecte, l'àmbit i els criteris d'interpretació.

El títol I es dedica a les polítiques públiques d'infància i adolescència. Entre els principis rectors i les línies d'actuació que han de guiar aquestes polítiques, recollits respectivament en els articles 3 i 4, hi destaquen: el principi de l'interés superior del xiquet, la xiqueta o l'adolescent, redactat d'acord amb les previsions contingudes en la Convenció dels drets de l'infant i en la Llei orgànica 1/1996; la consideració de la infància i l'adolescència com a ciutadania activa, i els principis de no-discriminació i d'escolta i participació infantil, bases sobre les quals,

todos los asuntos que les afectan, tanto individual como colectivamente, es un eje transversal que pretende conseguir una alianza intergeneracional necesaria para garantizar la cohesión social en nuestra sociedad. El principio de la participación infantil y adolescente, además de informar el contenido material de esta ley, se ha llevado a la práctica en su confección. La infancia no podía quedar excluida del criterio general de transparencia, en virtud del cual las personas potencialmente destinatarias de una norma han de intervenir activamente en su elaboración.

La ley pretende además establecer un nuevo marco de apoyo a la infancia y la adolescencia y sus familias donde se trabaje desde todas las esferas por la equidad en el acceso a sus derechos, la igualdad de oportunidades y la lucha contra la transmisión intergeneracional del empobrecimiento. Asimismo, esta ley supone darle un enfoque transversal a todo lo relacionado con el desarrollo de la infancia, atendiendo a la diversidad de cada niña, niño y adolescente, teniendo en cuenta la coeducación inclusiva, emocional y social, y garantizando la igualdad de trato y la no discriminación por cualquier motivo.

El propósito de esta ley es, en suma, fomentar de forma activa los derechos de la Convención de derechos del niño para el conjunto de la infancia y la adolescencia de la Comunitat Valenciana, fin que cuenta con un amplio respaldo político y social, como pone de manifiesto el Pacto por la infancia, apoyado por la totalidad de los grupos políticos representados en Les Corts, con el impulso de la sociedad civil organizada. Con este texto se pone orden al ámbito competencial europeo, estatal y autonómico para poner en el centro de las políticas públicas a las personas menores de edad y articular el sistema valenciano de protección de la infancia y la adolescencia.

III

También el legislador español, en el ejercicio de sus competencias, ha desarrollado legalmente la disposición constitucional sobre protección de niños y niñas, fundamentalmente mediante normas de reforma de la legislación civil. Entre ellas, cabe destacar la Ley 54/2007, de 28 de diciembre, de Adopción internacional (en adelante Ley de adopción internacional) y sobre todo la Ley orgánica 1/1996, de 15 de enero, de protección jurídica del menor, de modificación parcial del Código civil y de la Ley de enjuiciamiento civil (en adelante, Ley orgánica 1/1996), que constituye el principal marco regulador de los derechos de las personas menores de edad en el conjunto del territorio del Estado. La confluencia en el ámbito de la infancia de competencias conexas hace particularmente importante, en aras de la seguridad jurídica, que entre la legislación estatal y autonómica haya una total congruencia.

Tal congruencia se había perdido tras la aprobación, a nivel estatal, de la Ley orgánica 8/2015, de 22 de julio, de modificación del sistema de protección a la infancia y a la adolescencia (en adelante, Ley orgánica 8/2015), y la Ley 26/2015, de 28 de julio, de modificación del sistema de protección a la infancia y a la adolescencia (en adelante, Ley 26/2015), normas promulgadas después de la entrada en vigor de la Ley 12/2008, de 3 de julio de 2008, de la Generalitat, de protección integral de la infancia y la adolescencia, que ahora se deroga. La presente ley viene a solventar esta deficiencia y a restaurar la coherencia del conjunto del ordenamiento sobre esta materia.

IV

La ley, de la Generalitat, de infancia y adolescencia, se estructura en un título preliminar, siete títulos, cuatro disposiciones adicionales, tres disposiciones transitorias, una disposición derogatoria y nueve disposiciones finales.

El título preliminar contiene disposiciones de carácter directivo, como el objeto, el ámbito y los criterios de interpretación.

El título I se dedica a las políticas públicas de infancia y adolescencia. Entre los principios rectores y las líneas de actuación que han de guiar dichas políticas, recogidos respectivamente en los artículos 3 y 4, destacan: el principio del interés superior del niño, niña o adolescente, redactado conforme a las previsiones contenidas en la Convención de derechos del niño y en la Ley orgánica 1/1996; la consideración de la infancia y adolescencia como ciudadanía activa; y los principios de no discriminación y de escucha y participación infantil, pilares sobre los

com ha quedat exposat, se sosté aquesta llei. Perquè aquestes directrius no queden exclusivament en un contingut declaratiu, s'estableix la prioritat pressupostària de les polítiques destinades a fer efectius els drets de la infància i es preveu, en l'article 5, l'existència d'un pla integral per a fer efectius els drets de la infància a la Comunitat Valenciana.

V

L'eix central de la norma és el títol II, que configura l'estatut jurídic de la infància i l'adolescència a la Comunitat Valenciana, i desenvolupa els drets reconeguts en la Convenció dels drets de l'infant i en la resta de l'ordenament, i les actuacions conduents al ple gaudi d'aquests.

Cobra especial importància el dret a la vida i a la integritat física i psíquica, que és, a més d'un dret singular de la convenció, un principi rector que la recorre, per a la defensa del qual es configura en el capítol II un sistema integral de prevenció i protecció davant de la violència contra la infància, a fi que tots els poders públics, des dels respectius àmbits de competència, hi responguen de forma coordinada i donant prioritat a les necessitats de la víctima. Una de les mesures de protecció a xiquets i xiquetes que hagen patit actes greus de violència és l'exercici de l'acció popular, per part de la Generalitat, en els procediments penals que aquests seguisquen.

Als drets que corresponen a les xiquetes i els xiquets en la seua condició de ciutadanes i ciutadans, es dedica tot el capítol III. S'hi han incorporat drets no previstos en la normativa anterior, com el dret a la identitat i l'expressió de gènere, i se n'han desenvolupat uns altres, com el dret a l'escolta i que la seua opinió siga presa en consideració, que va més enllà del simple dret a ser oït, o com el dret a la participació, que es reforça amb la previsió d'òrgans específics a través dels quals els xiquets i les xiquetes puguem sentir la seua veu als seus municipis i en l'àmbit autonòmic. Aquest dret de participació resulta inseparable de la resta de drets i es projecta també, per tant, en les disposicions que els regulen. Així, es preveu la participació de la infància i l'adolescència, entre altres casos, en la configuració dels espais públics, a fi d'aconseguir un entorn urbà amigable i adequat a les seues necessitats (capítol VIII), en el disseny de les polítiques públiques de promoció dels drets a la cultura, l'oci, el temps lliure, el joc i l'esport (capítol XI) i també en l'àmbit de l'atenció sanitària (capítol VI) i en l'educatiu (capítol VII).

Partint de la concepció, que informa el conjunt de l'ordenament, que són les persones que exerceixen les funcions parentals les qui tenen la responsabilitat directa del benestar i de l'adequat desenvolupament dels seus fills i filles, la llei dedica una part del capítol relatiu a les relacions familiars, el quart, a les actuacions de les administracions públiques per a prestar suport a pares i mares en aquesta responsabilitat. Aquestes disposicions es complementen amb les contingudes en el capítol II del títol III, dedicat a la prevenció de les situacions de desprotecció, l'origen de les quals ve determinat per l'impossible o l'inadequat exercici de les funcions parentals. Les actuacions de prevenció recollides en aquest capítol tenen, per tant, la finalitat de promoure les condicions perquè pares i mares puguem exercir adequadament aquestes funcions.

En el capítol quart es regula també el funcionament del punt de trobada familiar, que es concep com un instrument per a fer efectiu el dret de xiquets i xiquetes a mantenir les seues relacions familiars, i que, per la seua subordinació a l'objecte de la llei, havia d'estar-hi inclòs. En nom de la simplificació normativa, es deroga la Llei 13/2008, de 8 d'octubre, de la Generalitat, reguladora dels punts de trobada familiar de la Comunitat Valenciana, que fins ara en determinava el règim jurídic, i se n'estableixen les bases en aquesta norma, i es deixen els aspectes tècnics i procedimentals del seu funcionament al desenvolupament reglamentari.

El tractament que dona la llei a l'ús de les noves tecnologies i als mitjans de comunicació, abordat en el capítol V, relatiu al dret a la informació, no es limita a la protecció davant d'eventuals continguts o pràctiques perjudicials, sinó que para atenció també a la seua potencial contribució a la realització dels drets de la infància, finalitat a la qual

que, como ha quedado expuesto, se sostiene esta ley. Para que estas directrices no queden exclusivamente en un contenido declarativo, se establece la prioridad presupuestaria de las políticas destinadas a hacer efectivos los derechos de la infancia y se prevé, en el artículo 5, la existencia de un plan integral para hacer efectivos los derechos de la infancia en la Comunitat Valenciana.

V

El eje central de la norma es el título II, que configura el estatuto jurídico de la infancia y la adolescencia en la Comunitat Valenciana, desarrollando los derechos reconocidos en la Convención de derechos del niño y en el resto del ordenamiento, y las actuaciones conducentes a su pleno disfrute.

Cobra especial importancia el derecho a la vida y a la integridad física y psíquica, que es, además de un derecho singular de la convención, un principio rector que la recorre, para cuya defensa se configura en el capítulo II un sistema integral de prevención y protección frente a la violencia contra la infancia, con el objeto de que todos los poderes públicos, desde sus respectivos ámbitos de competencia, respondan a ella de forma coordinada y dando prioridad a las necesidades de la víctima. Una de las medidas de protección a niños y niñas que hayan sufrido actos graves de violencia es el ejercicio de la acción popular, por parte de la Generalitat, en los procedimientos penales que se sigan por ellos.

A los derechos que corresponden a las niñas y los niños en su condición de ciudadanas y ciudadanos, se dedica todo el capítulo III. En él se han incorporado derechos no contemplados en la anterior normativa, como el derecho a la identidad y la expresión de género, y se han desarrollado otros, como el derecho a la escucha y a que su opinión sea tomada en consideración, que va más allá del simple derecho a ser oído, o como el derecho a la participación, que se refuerza con la previsión de órganos específicos a través de los que los niños y las niñas puedan hacer oír su voz en sus municipios y en el ámbito autonómico. Este derecho de participación resulta inseparable del resto de derechos y se proyecta también, por tanto, en las disposiciones que los regulan. Así, se prevé la participación de la infancia y la adolescencia, entre otros casos, en la configuración de los espacios públicos, a fin de conseguir un entorno urbano amigable y adecuado a sus necesidades (capítulo VIII), en el diseño de las políticas públicas de promoción de los derechos a la cultura, ocio, tiempo libre, juego y deporte (capítulo XI) y también en el ámbito de la atención sanitaria (capítulo VI) y en el educativo (capítulo VII).

Partiendo de la concepción, que informa el conjunto del ordenamiento, de que son las personas que ejercen las funciones parentales quienes tienen la responsabilidad directa del bienestar y del adecuado desarrollo de sus hijos e hijas, la ley dedica una parte del capítulo relativo a las relaciones familiares, el cuarto, a las actuaciones de las administraciones públicas para prestar a padres y madres apoyo en tal responsabilidad. Estas disposiciones se complementan con las contenidas en el capítulo II, del título III, dedicado a la prevención de las situaciones de desprotección, cuyo origen viene determinado por el imposible o inadecuado ejercicio de las funciones parentales. Las actuaciones de prevención recogidas en este capítulo tienen, por tanto, la finalidad de promover las condiciones para que padres y madres puedan desempeñar adecuadamente estas funciones.

En el capítulo cuarto se regula también el funcionamiento del punto de encuentro familiar, que se concibe como un instrumento para hacer efectivo el derecho de niños y niñas a mantener sus relaciones familiares, y que, por su subordinación el objeto de la ley, debía estar incluido en ella. En aras de la simplificación normativa, se deroga la Ley 13/2008, de 8 de octubre, de la Generalitat, reguladora de los puntos de encuentro familiar de la Comunitat Valenciana, que hasta ahora determinaba su régimen jurídico, y se establecen las bases del mismo en la presente norma, dejando los aspectos técnicos y procedimentales de su funcionamiento al desarrollo reglamentario.

El tratamiento que da la ley al uso de las nuevas tecnologías y a los medios de comunicación, abordado en el capítulo V, relativo al derecho a la información, no se limita a la protección frente a eventuales contenidos o prácticas perjudiciales, sino que presta atención también a su potencial contribución a la realización de los derechos de la infancia,

obeeixen mesures com els programes d'educació digital o la programació infantil dels mitjans de titularitat pública.

El dret de xiquets, xiquetes i adolescents a gaudir del més alt nivell possible de salut, reconegut en el capítol sisé del títol II, està àmpliament desenvolupat en la legislació sectorial, motiu pel qual no ha calgut regular-lo amb detall, si bé es recullen disposicions relatives a la promoció de la salut i a problemes emergents com la salut mental o les noves addiccions, en particular, als jocs d'atzar.

A la materialització del principi de no-discriminació estan consagrats diversos dels articles del capítol VII d'aquest títol, relatiu al dret a l'educació. Entre aquests poden esmentar-se el dedicat als programes d'ajuda a l'ensenyament o els dedicats a la infància en acolliment residencial o familiar, amb problemes de salut mental o en altres situacions que requerisquen una escola inclusiva. En aquest capítol destaca, d'altra banda, l'abordatge des dels centres d'ensenyament de necessitats educatives de la infància i l'adolescència que no han de ser descurades, com l'educació emocional o el foment dels valors bàsics de la convivència.

A aquest principi de no-discriminació respon també, en conjunt, el capítol IX, les disposicions del qual tenen com a finalitat comuna la de garantir l'equitat en el gaudi de la resta de drets a grups de xiquets i xiquetes o d'adolescents en risc de veure-se'n exclosos. Entre aquestes es dedica un precepte a l'empobriment infantil, que s'ha agreujat amb les crisis econòmiques i que socava no solament el benestar infantil, sinó la igualtat d'oportunitats. Per raons d'equitat, s'introdueix el criteri que, per a la concessió de les subvencions destinades a la infància, es tinga en compte la situació de la persona menor d'edat a les quals van dirigides i no la dels seus representants legals, evitant amb això que aquella es veja exclosa de les ajudes a les quals té dret com a conseqüència dels deutes o incompliments dels seus representants legals.

El dret al gaudi d'una vida digna en la infància no és possible sense disposar d'una llar i, per això, la llei inclou, en el capítol deu del títol segon, disposicions específiques per a fer efectiu el dret a un habitatge i per a protegir la infància en situació d'emergència d'habitatge.

Els capítols XI al XIV, dedicats a l'oci, a la cultura i als drets en matèria de consum i laboral, tenen com a denominador comú una especial atenció a la contribució de tots aquests al desenvolupament infantil, tant pel que fa a l'expressió de potencialitats com a la preservació davant de factors que puguen posar-la en risc.

Aquest títol conclou amb un capítol, el XVI, dedicat a les garanties dels drets, mitjançant la sensibilització social, i de la capacitat dels seus titulars per a exercir-los, reivindicar-los i defensar-los. Perquè els drets siguin efectius és necessari, a més, disposar d'uns serveis públics d'atenció a la infància i a l'adolescència de qualitat. A aquesta finalitat respon l'últim article d'aquest títol, que preveu, entre altres mesures, la sensibilització i la formació de professionals en els drets de la infància i l'adolescència.

VI

En els dos títols següents s'aborden dos importants àmbits d'actuació de les administracions públiques amb relació als drets previstos en el títol II.

El títol III està dedicat al sistema públic de protecció de la infància i l'adolescència a la Comunitat Valenciana, la reforma del qual, concordant amb la duta a terme per la Llei orgànica 8/2015 i per la Llei 26/2015, és un dels objectius de la llei.

D'acord amb l'esperit de la norma, entre les disposicions generals contingudes en el capítol I s'inclou un catàleg específic de drets de les persones menors d'edat que reben protecció pública, que es deriven dels regulats en el títol III, que es complementa, a més, amb diferents disposicions per a garantir l'escolta i la participació de les persones protegides, com les contingudes, per exemple, en els articles 90 i 96, en els quals es preveu que siguin consultades col·lectivament sobre el funcionament del sistema de protecció a través d'un consell de participació.

El capítol I recull, a més, un conjunt de deures de la ciutadania, i especialment dels qui, per la seua activitat professional, tenen alguna

finalidad a la que obedecen medidas como los programas de educación digital o la programación infantil de los medios de titularidad pública.

El derecho de niños, niñas y adolescentes a disfrutar del más alto nivel posible de salud, reconocido en el sexto capítulo del título II, está ampliamente desarrollado en la legislación sectorial, motivo por el que no ha sido necesario regularlo con detalle, si bien se recogen disposiciones relativas a la promoción de la salud y a problemas emergentes como la salud mental o las nuevas adicciones, en particular, a los juegos de azar.

A la materialización del principio de no discriminación están consagrados varios de los artículos del capítulo VII de este título, relativo al derecho a la educación. Entre ellos pueden mencionarse el dedicado a los programas de ayuda a la enseñanza o los dedicados a la infancia en acogimiento residencial o familiar, con problemas de salud mental o en otras situaciones que precisan de una escuela inclusiva. En este capítulo destaca, por otra parte, el abordaje desde los centros de enseñanza de necesidades educativas de la infancia y a la adolescencia que no deben ser descuidadas, como la educación emocional o el fomento de los valores básicos de la convivencia.

Al mencionado principio de no discriminación responde también, en su conjunto, el capítulo IX, cuyas disposiciones tienen como la finalidad común, la de garantizar la equidad en el disfrute de los restantes derechos a grupos de niños y niñas o de adolescentes en riesgo de verse excluidos de ellos. Entre ellas, se dedica un precepto al empobrecimiento infantil, que se ha agravado con las crisis económicas y que socava no solo el bienestar infantil, sino la igualdad de oportunidades. Por razones de equidad, se introduce el criterio de que, para la concesión de las subvenciones destinadas a la infancia, se tenga en cuenta la situación de la persona menor de edad a la que van dirigidas y no la de sus representantes legales, evitando con ello que aquella se vea excluida de las ayudas a las que tenga derecho como consecuencia de las deudas o incumplimientos de sus representantes legales.

El derecho al disfrute de una vida digna en la infancia no es posible sin disponer de un hogar y, por ello, la ley incluye, en el capítulo décimo del segundo título, disposiciones específicas para hacer efectivo el derecho a una vivienda y para proteger a la infancia en situación de emergencia habitacional.

Los capítulos XI al XIV, dedicados al ocio, a la cultura y a los derechos en materia de consumo y laboral, tienen como denominador común, una especial atención a la contribución de todos ellos al desarrollo infantil, tanto por lo que respecta a la expresión de potencialidades como a la preservación frente a factores que puedan ponerla en riesgo.

Este título concluye con un capítulo, el XVI, dedicado a las garantías de los derechos, a través de la sensibilización social, y de la capacitación de sus titulares para ejercerlos, reivindicarlos y defenderlos. Para que los derechos sean efectivos es necesario, además, contar con unos servicios públicos de atención a la infancia y a la adolescencia de calidad. A este fin responde el último artículo de este título, que contempla, entre otras medidas, la sensibilización y formación de profesionales en los derechos de la infancia y la adolescencia.

VI

En los dos títulos siguientes se abordan dos importantes ámbitos de actuación de las administraciones públicas en relación con los derechos previstos en el título II.

El título III está dedicado al sistema público de protección de la infancia y a la adolescencia en la Comunitat Valenciana, cuya reforma, concordante con la llevada a cabo por la Ley orgànica 8/2015 y por la ley 26/2015, es uno de los objetivos de la ley.

En consonancia con el espíritu de la norma, entre las disposiciones generales contenidas en su capítulo I se incluye un catálogo específico de derechos de las personas menores de edad que reciban protección pública, que se derivan de los regulados en el título III, que se complementa además, con distintas disposiciones para garantizar la escucha y la participación de las personas protegidas, como las contenidas, por ejemplo, en los artículos 90 y 96, en los que se prevé que sean consultadas colectivamente sobre el funcionamiento del sistema de protección a través de un consejo de participación.

El capítulo I recoge, además, un conjunto de deberes de la ciudadanía, y en especial de quienes, por su actividad profesional, tienen alguna

intervenció en les situacions de desprotecció, imprescindibles perquè l'acció protectora pugua exercir-se de forma eficaç.

Les dues situacions de desprotecció que distingeix la legislació estatal s'aborden per separat en els capítols tercer i quart. Es manté la distribució de competències que ha caracteritzat fins ara el sistema de protecció de la infància de la Comunitat Valenciana: la intervenció en la situació de risc correspon a les entitats locals, i en la situació de desemparament, a la Generalitat. La llei estableix algunes regles, a més, que permeten determinar la competència en supòsits dubtosos, en particular, quan la persona protegida es trasllada. Es presta especial atenció als casos en els quals la intervenció en la situació de risc deriva en una proposta de desemparament, amb la finalitat d'evitar la duplicitat d'actuacions i assegurar una actuació congruent de les diferents entitats públiques. La principal novetat, en el cas de la situació de risc, n'és la declaració, introduïda per la Llei 26/2015, el règim jurídic de la qual, que figura en l'article 103, calia determinar per a fer-la operativa.

El capítol V aborda els diferents supòsits en els quals la Generalitat pot assumir la guarda d'una persona menor d'edat, entre els quals s'ha inclòs la guarda provisional, mesura introduïda en la recent reforma de la legislació civil per a prestar atenció immediata en tant s'investiga la situació, es determina si existeix desprotecció, i s'adopten, si escau, altres mesures.

Considerant la importància que tenen les relacions afectives en el desenvolupament infantil, l'acolliment familiar es constitueix en la forma preferent per a l'exercici de la guarda, especialment en el cas dels xiquets i les xiquetes menors de sis anys, l'acolliment residencial dels quals es limita a supòsits excepcionals degudament acreditats.

Amb independència del títol jurídic per raó del qual la Generalitat n'assumeix la guarda, la restitució dels drets de la persona protegida exigeix que aquesta acció protectora estiga planificada i dirigida a un objectiu, que ha de ser, en principi, el retorn a la seua família d'origen; però, si no és possible, la integració estable en un entorn familiar o, si no hi ha altre remei, la preparació per a una vida independent. Els tres articles primers del capítol VI, titulat «Disposicions comunes a la guarda i la tutela», estan dedicats al pla de protecció que és l'instrument en el qual es concreta aquesta planificació. Aquest pla se sotmet a revisions periòdiques per a evitar la cronificació de la situació.

El capítol VI conté altres disposicions noves amb les quals es desenvolupen institucions introduïdes pel legislador estatal, com la delegació de guarda per a estades, eixides i vacances, la regulació de les relacions de les persones protegides amb les seues famílies d'origen o els programes de preparació de la vida independent, mitjançant els quals el suport de l'entitat pública s'ha d'estendre més enllà de la majoria d'edat, amb la finalitat que, els qui han estat sota protecció pública i no disposen de suport familiar, no veguen truncat el seu procés d'emancipació personal i social que, en la nostra societat, no culmina normalment en el moment de l'emancipació jurídica.

Esment a part mereixen les mesures per a facilitar la transició entre entorns prevista en l'article 120, una completa innovació en l'ordenament, que pretén atenuar l'impacte que canvis com, per exemple, el retorn amb la família d'origen després d'un acolliment familiar o el pas a una adopció, tenen en el desenvolupament afectiu i de la identitat de xiquets i xiquetes.

L'adopció i l'acolliment familiar són les institucions de protecció que més s'han vist afectades per la reforma estatal. En la regulació autonòmica, que figura en els capítols seté i nové del títol III, respectivament, s'han fet els canvis necessaris per a la coherència de l'ordenament, i s'han desenvolupat continguts no previstos fins ara en la legislació valenciana, com ara la relació entre persones acollidores i acollides després de l'acolliment, l'adopció oberta o el dret de la persona adoptada a conèixer els seus orígens biològics. Les novetats normatives, no obstant això, no es limiten a aquestes qüestions. La llei estableix amb detall les condicions necessàries per a l'acolliment o l'adopció, la valoració de l'aptitud de les persones acollidores i de la idoneïtat de les que s'ofereixen per a l'adopció i els criteris de selecció de les famílies, basats en l'interés de la persona protegida, la qual cosa redunda en una major seguretat jurídica.

La llei preveu una altra innovació, les residències o llars específiques per a problemes greus de conducta, si bé ho fa succintament, ja que el règim jurídic d'aquestes ha sigut establert amb detall per la Llei orgànica 8/2015.

intervención en las situaciones de desprotección, imprescindibles para que la acción protectora pueda desarrollarse de forma eficaz.

Las dos situaciones de desprotección que distingue la legislación estatal se abordan por separado en los capítulos tercero y cuarto. Se mantiene la distribución de competencias que ha caracterizado hasta ahora el sistema de protección de la infancia de la Comunitat Valenciana: la intervención en la situación de riesgo corresponde a las entidades locales, y en la situación de desamparo, a la Generalitat. La ley establece algunas reglas, además, que permiten determinar la competencia en supuestos dudosos, en particular, cuando la persona protegida se traslada. Se presta especial atención a los casos en los que la intervención en la situación de riesgo deriva en una propuesta de desamparo, con el fin de evitar la duplicidad de actuaciones y asegurar una actuación congruente de las distintas entidades públicas. La principal novedad, en el caso de la situación de riesgo, es su declaración, introducida por la Ley 26/2015, cuyo régimen jurídico, que figura en el artículo 103, era preciso determinar para hacerla operativa.

El capítulo V aborda los distintos supuestos en los que la Generalitat puede asumir la guarda de una persona menor de edad, entre los que se ha incluido la guarda provisional, medida introducida en la reciente reforma de la legislación civil para prestar atención inmediata en tanto se investiga la situación, se determina si existe desprotección, y se adoptan, en su caso, otras medidas.

Considerando la importancia que tienen las relaciones afectivas en el desarrollo infantil, el acogimiento familiar se constituye en la forma preferente para el ejercicio de la guarda, especialmente en el caso de los niños y las niñas menores de seis años, cuyo acogimiento residencial se limita a supuestos excepcionales debidamente acreditados.

Con independencia del título jurídico en virtud del cual la Generalitat asuma su guarda, la restitución de los derechos de la persona protegida exige que esta acción protectora esté planificada y dirigida a un objetivo, que ha de ser, en principio, la vuelta a su familia de origen, pero si no es posible, la integración estable en un entorno familiar o en último caso, la preparación para una vida independiente. Los tres artículos primeros del capítulo VI, titulado «Disposiciones comunes a la guarda y la tutela», están dedicados al plan de protección que es el instrumento en el que se concreta esta planificación. Este plan se somete a revisiones periódicas para evitar la cronificación de la situación.

El capítulo VI contiene otras disposiciones novedosas con las que se desarrollan instituciones introducidas por el legislador estatal, como la delegación de guarda para estancias salidas y vacaciones, la regulación de las relaciones de las personas protegidas con sus familias de origen o los programas de preparación de la vida independiente, mediante los que el apoyo de la entidad pública se extenderá más allá de la mayoría de edad, con el fin de que, quienes han estado bajo protección pública y no disponen de apoyo familiar no vean truncado su proceso de emancipación personal y social que, en nuestra sociedad, no culmina normalmente en el momento de la emancipación jurídica.

Mención aparte merecen las medidas para facilitar la transición entre entornos prevista en el artículo 120, una completa innovación en el ordenamiento, que pretende atenuar el impacto que cambios como, por ejemplo, el regreso con la familia de origen tras un acogimiento familiar o el paso a una adopción, tienen en el desarrollo afectivo y de la identidad de niños y niñas.

La adopción y el acogimiento familiar son las instituciones de protección que más se han visto afectadas por la reforma estatal. En su regulación autonómica, que figura en los capítulos séptimo y noveno del título III, respectivamente, se han hecho los cambios necesarios para la coherencia del ordenamiento, y se han desarrollado contenidos no previstos hasta ahora en la legislación valenciana, como la relación entre personas acogedoras y acogidas después del acogimiento, la adopción abierta o el derecho de la persona adoptada a conocer sus orígenes biológicos. Las novedades normativas, no obstante, no se limitan a estas cuestiones. La ley establece con detalle las condiciones necesarias para el acogimiento o la adopción, la valoración de la aptitud de las personas acogedoras y de la idoneidad de las que se ofrecen para la adopción y los criterios de selección de las familias, basados en el interés de la persona protegida, lo que redunda en una mayor seguridad jurídica.

La ley contempla otra innovación, las residencias u hogares específicos para problemas graves de conducta, si bien lo hace succintamente, ya que su régimen jurídico ha sido establecido con detalle por la Ley orgànica 8/2015.

Una altra competència de la Generalitat en matèria de drets d'infància i adolescència és l'execució de les mesures judicials imposades en aplicació de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors (d'ara endavant, Llei orgànica 5/2000), de les quals s'ocupa el títol IV sota la denominació «Atenció socioeducativa de persones menors d'edat en conflicte amb la llei». Amb aquesta denominació es pretén destacar el caràcter educatiu i d'atenció social d'aquestes mesures.

El primer dels quatre capítols en els quals s'estructura el títol conté les disposicions generals, entre les quals destaquen els principis d'actuació, que s'han detallat i ampliat amb relació a la llei precedent per a reforçar les garanties dels drets de les persones objecte de mesures i per a plasmar els principis que informen la llei, com el de participació.

El capítol II es dedica a l'actuació preventiva de la Generalitat en aquesta matèria. Mereix destacar-se que, per primera vegada, s'estipula en la normativa autonòmica com ha de ser l'actuació de l'entitat pública de protecció en el cas que persones menors exemptes, per la seua edat, de qualsevol responsabilitat penal cometen fets tipificats com a delictes.

En el capítol següent es regula l'organització i la gestió dels programes i centres a través dels quals la Generalitat ha d'exercir la competència d'execució de les mesures judicials derivades de la responsabilitat penal de persones menors d'edat.

L'últim dels capítols d'aquest títol és el més rellevant, per la novetat que presenta. Prenent en consideració l'objectiu d'inclusió social que, d'acord amb els principis de no-discriminació i d'interés superior, ha de guiar la intervenció de la Generalitat, s'estableixen actuacions complementàries a l'execució de les mesures, entre aquestes, les posteriors al seu compliment. També es preveu com han de coordinar-se la intervenció socioeducativa i la de protecció en el supòsit, no infreqüent, que una mateixa persona siga atesa en tots dos sistemes.

VII

La diversitat d'agents socials, administracions i departaments que intervenen en la protecció i la promoció dels drets de la infància, atesa l'amplitud i l'heterogeneïtat que presenta, pot provocar disfuncions, si no es delimiten bé les competències i es preveuen mecanismes que n'asseguren la coherència de l'actuació. Aquest risc ha sigut assenyalat en la consulta ciutadana prèvia, en la qual es van recollir diverses aportacions que demanaven més coordinació. Per això, es dedica un títol complet a aquestes matèries.

Aquesta llei especifica, amb més detall que la precedent, les competències que corresponen a cada administració, i estableix mecanismes de coordinació interadministrativa, com les comissions de coordinació, previstes en totes les demarcacions en què s'organitze el sistema públic de serveis socials. Pel que fa a la coordinació interna en la Generalitat, es crea la Comissió Interdepartamental d'Infància i Adolescència, òrgan col·legiat que vetla per la unitat i la coherència de les polítiques que incideixen en els drets de la infància.

El títol conclou amb un capítol dedicat a la iniciativa social, les disposicions del qual s'han adequat al procediment de concertació, introduït en la normativa de serveis socials per la Llei 13/2016, de 29 de desembre, de mesures fiscals, de gestió administrativa i financera i d'organització de la Generalitat.

Per la seua banda, el títol VI es dedica als òrgans de garantia dels drets i de participació: l'Observatori Valencià de la Infància i l'Adolescència, el Consell d'Infància i Adolescència de la Comunitat Valenciana, i dos òrgans col·legiats per a la protecció de la infància i l'adolescència: la Comissió de Protecció de la Infància i l'Adolescència i la Comissió d'Adopció i Alternatives Familiars. L'Observatori Valencià de la Infància i l'Adolescència és un òrgan de participació social. El Consell d'Infància i Adolescència de la Comunitat Valenciana és el més innovador. Es tracta d'un òrgan de participació infantil i adolescent d'àmbit autonòmic, del qual se n'estableixen les funcions i s'estableixen les bases per a determinar-ne la composició, que queda diferida al desenvolupament reglamentari.

En l'últim capítol del títol VI es regulen dos òrgans col·legiats per a fer efectiu el principi d'interés superior en l'àmbit de la protecció

Otra competencia de la Generalitat en materia de derechos de infancia y adolescencia es la ejecución de las medidas judiciales impuestas en aplicación de la Ley orgánica 5/2000, de 12 de enero, reguladora de la responsabilidad penal de los menores (en adelante, Ley orgánica 5/2000), de las que se ocupa el título IV bajo la denominación, «Atención socioeducativa de personas menores de edad en conflicto con la ley». Con tal denominación se pretende destacar el carácter educativo y de atención social de dichas medidas.

El primero de los cuatro capítulos en los que se estructura el título contiene las disposiciones generales, entre las que destacan los principios de actuación, que se han detallado y ampliado en relación con la ley precedente para reforzar las garantías de los derechos de las personas objeto de medidas y para plasmar los principios que informan la ley, como el de participación.

El capítulo II se dedica a la actuación preventiva de la Generalitat en esta materia. Merece destacarse que, por primera vez, se estipula en la normativa autonómica, cual ha de ser la actuación de la entidad pública de protección en el caso de que personas menores exentas, por su edad, de cualquier responsabilidad penal cometan hechos tipificado como delitos.

En el capítulo siguiente se regula la organización y gestión de los programas y centros a través de los cuales la Generalitat ha de ejercer su competencia de ejecución de las medidas judiciales derivadas de la responsabilidad penal de personas menores de edad.

El último de los capítulos de este título es el más relevante, por su novedad. Tomando en consideración el objetivo de inclusión social que, de acuerdo con los principios de no discriminación y de interés superior, debe guiar la intervención de la Generalitat, se establecen actuaciones complementarias a la ejecución de las medidas, entre ellas, las posteriores a su cumplimiento. También se prevé como deben coordinarse la intervención socioeducativa y la de protección, en el supuesto, no infrecuente, de que una misma persona sea atendida en ambos sistemas.

VII

La diversidad de agentes sociales, administraciones y departamentos que intervienen en la protección y promoción de los derechos de la infancia, dada su amplitud y heterogeneidad, puede provocar disfunciones, si no se delimitan bien las competencias y se prevén mecanismos que aseguren la coherencia de su actuación. Este riesgo ha sido señalado en la consulta ciudadana previa, en la que se recogieron diversas aportaciones que demandaban una mayor coordinación. Por ello, se dedica un título completo a estas materias.

La presente ley especifica, con más detalle que la precedente, las competencias que corresponden a cada administración, y establece mecanismos de coordinación interadministrativa, como las comisiones de coordinación, previstas en todas las demarcaciones en las que se organice el sistema público de servicios sociales. Por lo que respecta a la coordinación interna en la Generalitat, se crea la Comisión Interdepartamental de Infancia y Adolescencia, órgano colegiado que velará por la unidad y coherencia de las políticas que inciden en los derechos de la infancia.

El título concluye con un capítulo dedicado a la iniciativa social, cuyas disposiciones se han adecuado al procedimiento de concertación, introducido en la normativa de servicios sociales por la Ley 13/2016, de 29 de diciembre, de medidas fiscales, de gestión administrativa y financiera y de organización de la Generalitat.

Por su parte, el título VI se dedica a los órganos de garantía de los derechos y de participación: Observatorio Valenciano de la Infancia y la Adolescencia, el Consejo de Infancia y Adolescencia de la Comunitat Valenciana, y dos órganos colegiados para la protección de la infancia y la adolescencia: la Comisión de Protección de la Infancia y la Adolescencia y la Comisión de Adopción y Alternativas Familiares. El Observatorio Valenciano de la Infancia y la Adolescencia es un órgano de participación social. El Consejo de Infancia y Adolescencia de la Comunitat Valenciana, es el más innovador. Se trata de un órgano de participación infantil y adolescente de ámbito autonómico, del que se establecen las funciones y se sientan las bases para determinar su composición, que queda diferida al desarrollo reglamentario.

En el último capítulo del título VI, se regulan dos órganos colegiados para hacer efectivo el principio de interés superior en el ámbito de

jurídica de la infància i l'adolescència, principi que, d'acord amb els criteris establits al respecte en l'article 2.3 de la Llei orgànica 1/1996, requereix l'informe col·legiat d'un grup tècnic i multidisciplinari per a les decisions especialment rellevants.

L'últim títol es dedica al règim sancionador, en el qual s'han tipificat noves infraccions administratives imprescindibles per a garantir l'eficàcia dels drets. Així, poden sancionar-se conductes com vulnerar el dret de la persona menor d'edat a ser oïda. I amb relació a les sancions, s'hi preveuen penes accessòries com el tancament total o parcial de centres o serveis o la inhabilitació per al desenvolupament de funcions i activitats similars. A més, en el capítol III, dedicat al procediment sancionador, s'especifica de manera detallada l'òrgan competent per a exercir la potestat sancionadora en cada cas, en previsió que una insuficient determinació pugui impedir-ne l'exercici.

La llei conclou amb quatre disposicions addicionals, tres disposicions transitòries i nou disposicions finals, entre les quals estan compreses les modificacions de la Llei 14/2008, de 18 de novembre, de la Generalitat, d'associacions de la Comunitat Valenciana; de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de salut de la Comunitat Valenciana, i de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, de la Generalitat, d'assistència jurídica a la Generalitat, que s'han considerat necessàries per a adequar-les al règim de drets recollit en aquesta nova norma.

TÍTOL PRELIMINAR **Disposicions generals**

CAPÍTOL ÚNIC *Objecte, àmbit i criteris d'interpretació*

Article 1. Objecte

L'objecte d'aquesta llei és el reconeixement dels drets de la infància i l'adolescència i el principi de coresponsabilitat de tota la societat, les administracions públiques i les famílies, com també l'establiment del marc normatiu que definisca les polítiques públiques en aquest àmbit i la distribució de competències i mesures de coordinació d'aquestes polítiques.

Article 2. Àmbit d'aplicació

1. Aquesta llei i les disposicions normatives que la despleguen són aplicables a les persones de menys de dihuit anys, a les quals, en el seu conjunt, es refereix aquesta llei amb l'expressió xiquets, xiquetes i adolescents, que residisquen o es troben transitòriament a la Comunitat Valenciana. No obstant això, les disposicions relatives a actuacions respecte d'aquestes persones que deriven de normes de dret civil no són aplicables als qui, per raó de la seua llei personal, hagen assolit la majoria d'edat.

2. Excepcionalment, poden ser aplicables a persones majors d'edat quan així es preveja expressament o quan, abans d'assolir la majoria d'edat, hagen sigut objecte d'alguna de les mesures administratives o judicials que preveu l'ordenament jurídic.

3. També són aplicables a les institucions i persones físiques o jurídiques radicades a la Comunitat Valenciana i que, per raó d'una disposició normativa o en el desenvolupament de les activitats d'aquests, tinguen relació amb els xiquets, les xiquetes i els adolescents i els seus drets, en els termes establits en aquesta llei i en la resta de legislació aplicable.

TÍTOL I **Polítiques públiques d'infància i adolescència**

CAPÍTOL ÚNIC *Polítiques públiques d'infància i adolescència*

Article 3. Principis rectors

Són principis rectors de les polítiques públiques amb relació a la infància i l'adolescència els següents:

1. El dret de tot xiquet, xiqueta i adolescent al fet que el seu interès superior siga valorat i considerat com a primordial en totes les accions i

la protecció jurídica de la infància y la adolescencia, principio que, de acuerdo con los criterios establecidos a este respecto en el artículo 2.3 de la Ley orgánica 1/1996, requiere el informe colegiado de un grupo técnico y multidisciplinar para las decisiones especialmente relevantes.

El último título se dedica al régimen sancionador, en el que se han tipificado nuevas infracciones administrativas imprescindibles para garantizar la eficacia de los derechos. Así, podrán sancionarse conductas como vulnerar el derecho de la persona menor de edad a ser oída. Y con relación a las sanciones, se contemplan penas accesorias como el cierre total o parcial de centros o servicios o la inhabilitación para el desarrollo de funciones y actividades similares. Además, en el capítulo III, dedicado al procedimiento sancionador, se especifica de manera pormenorizada el órgano competente para ejercer la potestad sancionadora en cada caso, en previsión de que una insuficiente determinación pueda impedir su ejercicio.

La ley concluye con cuatro disposiciones adicionales, tres disposiciones transitorias y nueve disposiciones finales, entre las que están comprendidas las modificaciones de la Ley 14/2008, de 18 de noviembre, de la Generalitat, de asociaciones de la Comunitat Valenciana, de la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de salud de la Comunitat Valenciana y de la Ley 10/2005, de 9 de diciembre, de la Generalitat, de asistencia jurídica a la Generalitat, que se han estimado necesarias para adecuarlas al régimen de derechos recogido en esta nueva norma.

TÍTULO PRELIMINAR **Disposiciones generales**

CAPÍTULO ÚNICO *Objeto, ámbito y criterios de interpretación*

Artículo 1. Objeto

El objeto de esta ley es el reconocimiento de los derechos de la infancia y la adolescencia y el principio de coresponsabilidad de toda la sociedad, las administraciones públicas y las familias, así como el establecimiento del marco normativo que defina las políticas públicas en este ámbito y su distribución de competencias y medidas de coordinación.

Artículo 2. Ámbito de aplicación

1. La presente ley y sus disposiciones normativas de desarrollo son de aplicación a las personas de menos de dieciocho años, a las que en su conjunto se refiere esta ley con la expresión niños, niñas y adolescentes, que residan o se encuentren transitivamente en la Comunitat Valenciana. No obstante, las disposiciones relativas a actuaciones respecto de estas personas que deriven de normas de derecho civil no serán de aplicación a quienes, en virtud de su ley personal, hayan alcanzado la mayoría de edad.

2. Excepcionalmente, podrán ser de aplicación a personas mayores de edad cuando así se prevea expresamente o cuando, antes de alcanzar la mayoría de edad, hayan sido objeto de alguna de las medidas administrativas o judiciales que contempla el ordenamiento jurídico.

3. También son de aplicación a las instituciones y personas físicas o jurídicas radicadas en la Comunitat Valenciana y que, en virtud de disposición normativa o en el desarrollo de sus actividades, tengan relación con los niños, niñas y adolescentes y sus derechos, en los términos establecidos en esta ley y el resto de legislación de aplicación.

TÍTULO I **Políticas públicas de infancia y adolescencia**

CAPÍTULO ÚNICO *Políticas públicas de infancia y adolescencia*

Artículo 3. Principios rectores

Son principios rectores de las políticas públicas en relación con la infancia y la adolescencia los siguientes:

1. El derecho de todo niño, niña y adolescente a que su interés superior sea valorado y considerado como primordial en todas las acciones y

decisiones que les conciernen, ya sea individual o colectivamente, tanto en el ámbito público como privado. En la aplicación de la presente ley y demás normas que les afecten, así como en las medidas que adopten sus familias, en cualquiera de sus manifestaciones, y las instituciones, públicas o privadas, primará su interés superior.

A l'efecte de la interpretació i l'aplicació en cada cas de l'interés superior del xiquet, xiqueta o adolescent, s'han de tenir en compte els criteris generals, els elements de ponderació i les garanties del procés degut, recollits en l'article 2 de la Llei orgànica 1/1996.

2. El disseny integral, perquè s'ocupen de tots els àmbits vitals i socials de la infància i l'adolescència, i siguen executats transversalment per cadascun dels departaments de les administracions públiques.

3. La consideració de xiquetes, xiquets i adolescents com a ciutadanes i ciutadans i com a subjectes actius de dret, afavorint l'exercici autònom, fins a on permeta el seu nivell de maduresa, dels drets dels quals són titulars.

4. El seu caràcter universal, des d'una perspectiva d'equitat, per a garantir la igualtat d'oportunitats i combatre les desigualtats socials, estructurals i conjunturals mitjançant la promoció de drets, el suport a l'entorn afectiu i la lluita contra la transmissió intergeneracional de l'empobriment.

5. La igualtat de tracte i la no-discriminació per raó de naixement, sexe, orientació sexual, identitat o expressió de gènere, edat, nucli familiar, ideologia, nacionalitat, ètnia, religió, llengua, cultura, opinió, diversitat funcional o discapacitat, o qualssevol altres condicions o situacions personals, familiars, econòmiques o socials, tant pròpies del xiquet, xiqueta o adolescent com de la seua família.

6. La participació activa i directa, tant individual com col·lectiva, de la infància i de l'adolescència en tots els assumptes que els afecten.

7. La inclusió social i la restitució dels drets del xiquet, xiqueta i adolescent en totes les mesures de prevenció, protecció i atenció socioeducativa que s'adopten, les quals han de comptar amb la seua participació directa, i procurar la col·laboració de la família i de les institucions públiques i privades.

8. La consideració de les famílies com l'entorn més adequat per al desenvolupament infantil i adolescent, de manera que ha de prevaldre el manteniment o la reincorporació a la família d'origen, llevat que siga contrari al seu interès, que s'ha d'anteposar sempre al de la seua família. En cas que s'acorde una mesura de protecció, s'ha de prioritzar l'acolliment familiar davant del residencial. Quan una persona menor d'edat haja de ser separada de la seua família, s'ha de donar preferència a les mesures que permeten una convivència familiar estable.

9. La introducció de la perspectiva de gènere en el disseny, el desenvolupament i l'avaluació de les mesures que s'adopten en aquesta matèria.

10. La consideració de les interseccionalitats, atenent especialment els qui pertanyen a col·lectius en situació d'exclusió o minoritaris.

11. L'agilitat en la presa de decisions, tenint en consideració l'irreversible efecte del pas del temps en el desenvolupament infantil.

12. La prioritat pressupostària, en l'àmbit de les competències de les diferents administracions, de les polítiques destinades a fer efectius els drets de la infància i l'adolescència. El pressupost destinat a aquest efecte ha de ser suficient, sostingut en el temps i fàcilment identificable.

Article 4. Línies d'actuació

Per a garantir el compliment de l'objecte d'aquesta llei i l'aplicació real i efectiva dels seus principis, la Generalitat, mitjançant els departaments competents per raó de la matèria, ha de seguir les línies d'actuació següents:

1. La promoció, la sensibilització, el foment, el desenvolupament, la defensa i la protecció dels drets individuals i col·lectius reconeguts a la infància i l'adolescència en aquesta llei, en la Constitució, en els tractats i acords internacionals ratificats per l'Estat espanyol, especialment la Convenció dels drets de l'infant i la Convenció de drets de persones amb discapacitat i la resta de normes que componen l'ordenament jurídic.

2. La promoció d'accions dirigides a fomentar el coneixement i el compliment dels deures i les responsabilitats de la infància i l'adoles-

decisiones que les conciernen, ya sea individual o colectivamente, tanto en el ámbito público como privado. En la aplicación de la presente ley y demás normas que les afecten, así como en las medidas que adopten sus familias, en cualquiera de sus manifestaciones, y las instituciones, públicas o privadas, primará su interés superior.

A efectos de la interpretación y aplicación en cada caso del interés superior del niño, niña o adolescente, se tendrán en cuenta los criterios generales, los elementos de ponderación y las garantías del debido proceso, recogidos en el artículo 2 de la Ley orgánica 1/1996.

2. El diseño integral, para que se ocupen de todos los ámbitos vitales y sociales de la infancia y la adolescencia, y se ejecuten transversalmente por cada uno de los departamentos de las administraciones públicas.

3. La consideración de niñas, niños y adolescentes como ciudadanas y ciudadanos y como sujetos activos de derecho, favoreciendo el ejercicio autónomo, hasta donde permita su nivel de madurez, de los derechos de los que son titulares.

4. Su carácter universal, desde una perspectiva de equidad, para garantizar la igualdad de oportunidades y combatir las desigualdades sociales, estructurales y coyunturales mediante la promoción de derechos, el apoyo al entorno afectivo y la lucha contra la transmisión intergeneracional del empobrecimiento.

5. La igualdad de trato y la no discriminación por razón de nacimiento, sexo, orientación sexual, identidad o expresión de género, edad, núcleo familiar, ideología, nacionalidad, etnia, religión, lengua, cultura, opinión, diversidad funcional o discapacidad, o cualesquiera otras condiciones o situaciones personales, familiares, económicas o sociales, tanto propias del niño, niña o adolescente como de su familia.

6. La participación activa y directa, tanto individual como colectiva, de la infancia y de la adolescencia en todos los asuntos que les conciernen.

7. La inclusión social y la restitución de los derechos del niño, niña y adolescente en todas las medidas de prevención, protección y atención socioeducativa que se adopten, las cuales deberán contar con su participación directa, y procurar la colaboración de su familia y de las instituciones públicas y privadas.

8. La consideración de las familias como el entorno más adecuado para el desarrollo infantil y adolescente, primando el mantenimiento o la reincorporación a la familia de origen, salvo que sea contrario a su interés, que se antepondrá siempre al de su familia. En caso de acordarse una medida de protección, se priorizará el acogimiento familiar frente al residencial. Cuando una persona menor de edad haya de ser separada de su familia se dará preferencia a las medidas que permitan una convivencia familiar estable.

9. La introducción de la perspectiva de género en el diseño, desarrollo y evaluación de las medidas que se adopten en esta materia.

10. La consideración de las interseccionalidades, atendiendo especialmente a quienes pertenecen a colectivos en situación de exclusión o minoritarios.

11. La agilidad en la toma de decisiones, teniendo en consideración el irreversible efecto del paso del tiempo en el desarrollo infantil.

12. La prioridad presupuestaria, en el ámbito de las competencias de las distintas administraciones, de las políticas destinadas a hacer efectivos los derechos de la infancia y la adolescencia. El presupuesto destinado a este fin debe ser suficiente, sostenido en el tiempo y fácilmente identificable.

Artículo 4. Líneas de actuación

Para garantizar el cumplimiento del objeto de esta ley y la aplicación real y efectiva de sus principios, la Generalitat, mediante los departamentos competentes por razón de la materia, debe seguir las líneas de siguientes actuación:

1. La promoción, la sensibilización, el fomento, el desarrollo, la defensa y la protección de los derechos individuales y colectivos reconocidos a la infancia y la adolescencia en esta ley, en la Constitución, en los tratados y acuerdos internacionales ratificados por el Estado español, especialmente la Convención de los derechos del niño y la Convención de derechos de personas con discapacidad y el resto de normas que componen el ordenamiento jurídico.

2. La promoción de acciones dirigidas a fomentar el conocimiento y el cumplimiento de los deberes y las responsabilidades de la infan-

cència en condicions d'igualtat, no-discriminació i accessibilitat universal.

3. L'equitat de les polítiques públiques per a compensar les desigualtats que condicionen el gaudi dels drets de la infància i l'adolescència, com ara l'empobriment o l'exclusió social.

4. El desenvolupament i la implementació de polítiques familiars de suport, perquè les famílies puguem assumir-ne plenament les responsabilitats de criança.

5. La intervenció integral de caràcter educatiu, sanitari, social i terapèutic, desenvolupada en el context social més pròxim i guiada pel seu interès superior.

6. L'educació en els valors de justícia, inclusió, solidaritat, tolerància, igualtat, llibertat i respecte als principis democràtics i de convivència.

7. El desenvolupament de polítiques de prevenció i la remoció dels obstacles que impedisquen o dificulten el seu desenvolupament holístic.

8. La participació social en les actuacions que impulsen i desenvolupen les administracions públiques en l'àmbit de la infància i l'adolescència.

9. La coordinació, la cooperació i la col·laboració de les diferents administracions públiques de la Comunitat Valenciana, i dels diversos departaments d'aquestes administracions, per a la defensa i la protecció dels drets de la infància i l'adolescència.

10. La valoració de la diversitat de gènere, afectivosexual, ètnico-cultural, religiosa, per raó de discapacitat o diversitat funcional i familiar de cada xiquet, xiqueta o adolescent.

11. La igualtat de tracte i la no-discriminació, qualsevol que en siga la situació personal, social o familiar.

12. El lliure desenvolupament de la seua personalitat, concorde amb la seua identitat personal i amb la identitat i expressió de gènere.

13. La promoció de polítiques de solidaritat intergeneracional, garantint l'especificitat de la infància i l'adolescència i la seua implicació col·lectiva amb altres generacions.

14. La protecció especial dels fills i filles menors d'edat de víctimes de violència de gènere prevista en l'ordenament jurídic.

Article 5. *Polítiques integrals*

1. Les administracions valencianes, en l'àmbit de les competències que tenen, han d'assegurar, amb els recursos econòmics i humans necessaris, el ple exercici dels drets que recull aquesta llei mitjançant polítiques transversals.

2. El disseny, la planificació, l'aplicació, el desenvolupament, el seguiment i l'avaluació de les polítiques de la Generalitat per a fer efectius els drets de la infància i l'adolescència s'han d'instrumentar mitjançant l'Estratègia valenciana d'infància i adolescència, de la qual formen part els diferents plans sectorials que preveu aquesta llei.

3 El disseny, el desenvolupament i l'avaluació de l'Estratègia valenciana d'infància i adolescència s'ha de realitzar des de la inclusió activa i la coresponsabilitat dels agents implicats directament o indirecta en la promoció, la defensa o la restitució dels drets de la infància i l'adolescència i amb la participació de xiquets, xiquetes i adolescents.

Article 6. *Informes d'impacte en la infància i l'adolescència*

Els plans sectorials i els projectes normatius de la Generalitat han d'incorporar un informe d'impacte en la infància i l'adolescència que ha d'elaborar el departament o centre directiu que proposa l'avantprojecte de llei o projecte de norma, pla o programa, d'acord amb les instruccions i directrius que dicte l'òrgan competent en la matèria, i ha d'acompanyar la proposta des de l'inici del procés de tramitació.

cia y la adolescencia en condiciones de igualdad, no discriminación y accesibilidad universal.

3. La equidad de las políticas públicas para compensar las desigualdades que condicionan el disfrute de los derechos de la infancia y la adolescencia, como el empobrecimiento o la exclusión social.

4. El desarrollo y la implementación de políticas familiares de apoyo, para que las familias puedan asumir plenamente las responsabilidades de crianza.

5. La intervención integral de carácter educativo, sanitario, social y terapéutico, desarrollada en el contexto social más próximo y guiada por su interés superior.

6. La educación en los valores de justicia, inclusión, solidaridad, tolerancia, igualdad, libertad y con respeto a los principios democráticos y de convivencia.

7. El desarrollo de políticas de prevención y la remoción de los obstáculos que impidan o dificulten su desarrollo holístico.

8. La participación social en las actuaciones que impulsen y desarrollen las administraciones públicas en el ámbito de la infancia y la adolescencia.

9. La coordinación, la cooperación y la colaboración de las diferentes administraciones públicas de la Comunitat Valenciana, y de los varios departamentos de estas administraciones, para la defensa y la protección de los derechos de la infancia y la adolescencia.

10. La valoración de la diversidad de género, afectivo-sexual, étnico-cultural, religiosa, por razón de discapacidad o diversidad funcional y familiar de cada niño, niña o adolescente.

11. La igualdad de trato y la no discriminación, cualquiera que sea su situación personal, social o familiar.

12. El libre desarrollo de su personalidad, concorde con su identidad personal y con la identidad y expresión de género.

13. La promoción de políticas de solidaridad intergeneracional, garantizando la especificidad de la infancia y la adolescencia y su implicación colectiva con otras generaciones.

14. La protección especial de los hijos e hijas menores de edad de víctimas de violencia de género prevista en el ordenamiento jurídico.

Artículo 5. *Políticas integrales*

1. Las administraciones valencianas, en el ámbito de sus competencias, deberán asegurar, con los recursos económicos y humanos necesarios, el pleno ejercicio de los derechos que recoge esta ley, a través de políticas transversales.

2. El diseño, planificación, aplicación, desarrollo, seguimiento y evaluación de las políticas de la Generalitat para hacer efectivos los derechos de la infancia y la adolescencia se instrumentará mediante la Estrategia valenciana de infancia y adolescencia, de la que formarán parte los diferentes planes sectoriales que la presente ley prevé.

3 El diseño, desarrollo y evaluación de la Estrategia valenciana de infancia y adolescencia se realizará desde la inclusión activa y la coresponsabilidad de los agentes implicados directa o indirectamente en la promoción, defensa o restitución de los derechos de la infancia y la adolescencia y con la participación de niños, niñas y adolescentes.

Artículo 6. *Informes de impacto en la infancia y la adolescencia*

Los planes sectoriales y los proyectos normativos de la Generalitat incorporarán un informe de impacto en la infancia y la adolescencia que se elaborará por el departamento o centro directivo que propone el anteproyecto de ley o proyecto de norma, plan o programa, de acuerdo con las instrucciones y directrices que dicte el órgano competente en la materia, y deberá acompañar la propuesta desde el inicio del proceso de tramitación.

TÍTOL II
Drets de la infància i l'adolescència
de la Comunitat Valenciana

CAPÍTOL I
Instrumentos internacionals

Article 7

Les persones menors d'edat gaudeixen dels drets que els reconeixen la Constitució i els tractats internacionals de què Espanya siga part, especialment la Convenció de drets de l'infant de Nacions Unides i la Convenció de drets de les persones amb discapacitat, i dels altres drets garantits en l'ordenament jurídic, sense cap discriminació per raó de naixement, nacionalitat, raça, sexe, discapacitat o malaltia, religió, llengua, cultura, opinió o qualsevol altra circumstància personal, familiar o social.

Aquesta llei i les seues normes de desenvolupament s'han d'interpretar de conformitat amb els tractats internacionals de què Espanya siga part i, especialment, d'acord amb la Convenció dels drets de l'infant de Nacions Unides i la Convenció de drets de les persones amb discapacitat.

Els poders públics han de garantir el respecte dels drets de les persones menors d'edat i han d'adequar les seues actuacions a aquesta llei, a la normativa estatal i a la normativa internacional esmentada.

CAPÍTOL II
Protecció de la vida i de la integritat física i psíquica

Article 8. Protecció del dret a la vida

La Generalitat ha de garantir i protegir, dins de les competències que té, el dret a la vida dels xiquets, de les xiquetes i dels adolescents que es troben al territori de la Comunitat Valenciana quan hi haja una situació real de risc o amenaça, mitjançant l'adopció de les mesures administratives que resulten pertinents o instant les mesures judicials oportunes, amb la finalitat de garantir la protecció real i efectiva de la vida d'aquests.

Article 9. Dret al bon tracte i protecció de la integritat física i psíquica

Els xiquets, les xiquetes i els adolescents tenen dret a ser ben tractats i a ser protegits contra qualsevol forma de violència. A aquest efecte, els poders públics han d'adoptar les mesures necessàries per a protegir-los de qualsevol forma de violència, inclòs el maltractament físic o psicològic, els castigs físics humiliants i denigrants, el descuit o tracte negligent, l'explotació, l'exercida a través de les noves tecnologies, els abusos sexuals, la corrupció, la violència de gènere o en l'àmbit familiar, sanitari, social o educatiu, inclòs-hi l'assetjament escolar, així com el tràfic d'éssers humans, la mutilació genital i qualsevol altra forma d'abús, així com els actes d'omissió produïts per les persones que hagen de ser garants de la seua protecció.

Article 10. Abordatge integral de la violència contra la infància i l'adolescència

1. A fi de promoure la sensibilització social respecte de les conseqüències de la violència contra la infància i l'adolescència i de garantir l'actuació coordinada de tots els agents implicats, la Generalitat ha de disposar d'un protocol integral de lluita davant d'aquesta, basat en la prevenció, la protecció, l'atenció i la reparació a les víctimes, impulsat per la conselleria competent en matèria d'infància i adolescència, en el qual han de participar, almenys, les conselleries amb competències en matèria de seguretat pública, justícia, sanitat i educació.

Aquest protocol ha de contenir disposicions específiques, accessibles i inclusives, per a la prevenció i la detecció de la violència, en particular, de l'assetjament escolar i del ciberassetjament.

2. En aquest protocol s'han de determinar les mesures de coordinació entre els diferents agents intervinents i, en particular, els canals de comunicació i cooperació entre l'administració de justícia i les entitats públiques de protecció de persones menors d'edat en aquells casos en què s'investiga o hi haja indicis d'un il·lícit penal, o en què es duguen

TÍTULO II
Derechos de la infancia y la adolescencia
de la Comunitat Valenciana

CAPÍTULO I
Instrumentos internacionales

Artículo 7

Las personas menores de edad gozarán de los derechos que les reconocen la Constitución y los tratados internacionales de los que España sea parte, especialmente la Convención de derechos del niño de Naciones Unidas y la Convención de derechos de las personas con discapacidad, y de los demás derechos garantizados en el ordenamiento jurídico, sin discriminación alguna por razón de nacimiento, nacionalidad, raza, sexo, discapacidad o enfermedad, religión, lengua, cultura, opinión o cualquier otra circunstancia personal, familiar o social.

La presente ley y sus normas de desarrollo se interpretarán de conformidad con los tratados internacionales de los que España sea parte y, especialmente, de acuerdo con la Convención de los derechos del niño de Naciones Unidas y la Convención de derechos de las personas con discapacidad.

Los poderes públicos garantizarán el respeto de los derechos de las personas menores de edad y adecuarán sus actuaciones a la presente ley, a la normativa estatal y a la mencionada normativa internacional.

CAPÍTULO II
Protección de la vida y de la integridad física y psíquica

Artículo 8. Protección del derecho a la vida

La Generalitat garantizará y protegerá, dentro de sus competencias, el derecho a la vida de los niños, niñas y adolescentes que se encuentren en el territorio de la Comunitat Valenciana cuando exista una situación real de riesgo o amenaza, mediante la adopción de las medidas administrativas que resulten pertinentes o instando las medidas judiciales oportunas, con el fin de garantizar la protección real y efectiva de su vida.

Artículo 9. Derecho al buen trato y protección de la integridad física y psíquica

Los niños, niñas y adolescentes tienen derecho a ser bien tratados y a ser protegidos contra cualquier forma de violencia. A tal efecto, los poderes públicos adoptarán las medidas necesarias para protegerlos de cualquier forma de violencia, incluido el maltrato físico o psicológico, los castigos físicos humillantes y denigrantes, el descuido o trato negligente, la explotación, la ejercida a través de las nuevas tecnologías, los abusos sexuales, la corrupción, la violencia de género o en el ámbito familiar, sanitario, social o educativo, incluyendo el acoso escolar, así como la trata y el tráfico de seres humanos, la mutilación genital y cualquier otra forma de abuso, así como los actos de omisión producidos por las personas que deban ser garantes de su protección.

Artículo 10. Abordaje integral de la violencia contra la infancia y la adolescencia

1. Con el fin de promover la sensibilización social respecto de las consecuencias de la violencia contra la infancia y la adolescencia y de garantizar la actuación coordinada de todos los agentes implicados, la Generalitat debe disponer de un protocolo integral de lucha ante esta, basado en la prevención, la protección, la atención y la reparación a las víctimas, impulsado por la conselleria competente en materia de infancia y adolescencia, en el cual deben participar, por lo menos, las consellerias con competencias en materia de seguridad pública, justicia, sanidad y educación.

Este protocolo debe contener disposiciones específicas, accesibles e inclusivas, para la prevención y la detección de la violencia, en particular, del acoso escolar y del ciberacoso.

2. En este protocolo se deben determinar las medidas de coordinación entre los diferentes agentes intervinientes y, en particular, los canales de comunicación y cooperación entre la administración de justicia y las entidades públicas de protección de personas menores de edad en aquellos casos en que se investigue o haya indicios de un ilícito penal,

a terme simultàniament procediments judicials i administratius de protecció.

3. Per a l'aplicació efectiva del protocol integral s'han de realitzar actuacions formatives destinades a dotar els professionals de l'educació, l'atenció sanitària, els cossos policials, la justícia i els serveis socials de les capacitats necessàries per a dur-lo a terme.

4. La Generalitat ha de proporcionar a les xiquetes, els xiquets, o els adolescents que hagen patit qualsevol tipus de maltractament, inclosos fills i filles menors de violència de gènere, una atenció integral que done resposta a les seues distintes necessitats com a víctimes.

5. La persona menor d'edat que siga objecte d'alguna de les formes de violència a què es refereix l'article 9 d'aquesta llei té prioritat per a ser atesa en els serveis sanitaris i per a accedir als centres educatius, als serveis i programes socials i a les subvencions i ajudes públiques que resulten necessàries per a satisfer les necessitats derivades de la seua condició de víctima. El protocol previst en l'apartat 2 d'aquest article estableix el procediment per a garantir aquesta prioritat.

Article 11. Prioritat de la permanència en l'entorn familiar, lliure de violència

1. Quan la violència es produïska en l'entorn familiar propi, s'ha de procurar, sempre que siga compatible amb l'interès superior de la persona protegida, que la protecció es duga a terme mitjançant l'allunyament de la persona maltractadora i no mitjançant l'eixida de la víctima del seu medi familiar.

2. L'entitat pública de protecció ha de promoure les mesures necessàries, de les previstes en l'article 158 del Codi civil, per a fer efectiva aquesta prioritat, instant-les directament quan exercisca la representació legal de la víctima, o, en cas contrari, sol·licitant-ne l'adopció a través del ministeri fiscal.

Article 12. Informació pública sobre el maltractament a xiquets, xiquetes o adolescents

1. La Generalitat no ha de difondre dades personals de les víctimes ni altres informacions que en permeten la identificació.

2. Amb la finalitat que la informació pública sobre casos de maltractament a persones menors d'edat no afecte el dret de les víctimes a l'honor, a la intimitat i a la pròpia imatge, el departament de la Generalitat competent en matèria d'infància ha de posar a la disposició dels mitjans de comunicació un manual d'estil i ha d'adoptar les mesures que calguen, dins de la seua competència, per a protegir aquest dret.

Article 13. Protecció de la víctima en els procediments penals

1. El Consell ha d'acordar, a proposta de la conselleria amb competència en matèria de protecció dels drets de la infància i l'adolescència, l'exercici de l'acció popular en els procediments penals per tràfic d'éssers humans, homicidi, lesions o delictes contra la llibertat i la indemnitat sexual comesos contra persones menors d'edat dels quals coneguen els òrgans judicials que tinguen una jurisdicció que no excedisca l'àmbit de la Comunitat Valenciana.

2. L'administració de la Generalitat desenvoluparà les actuacions necessàries perquè els xiquets, xiquetes i adolescents que hagen sigut objecte de violència, filles o fills de víctimes de violència de gènere o tràfic d'éssers humans puguem fer efectius, de manera adaptada a la seua edat, discapacitat i circumstàncies, els drets derivats de la seua condició de víctimes del delictes. En particular, posarà a disposició de l'administració de justícia els mitjans tècnics, tecnològics i humans necessaris i específics per a evitar la victimització secundària amb motiu de la seua declaració; orientarà i assessorarà les víctimes perquè puguem fer efectiu el dret a la justícia gratuïta; les mantindrà informades de tots els processos, opcions i terminis, i vetlarà perquè es faça efectiu el seu dret a opinar i que aquesta opinió siga tinguda en compte, protegint-ne la intimitat i la identitat enfront d'intimidacions i represàlies, i proporcionarà des de l'inici i durant tot el procés un acompanyament professional per al seguiment i el suport psicològic del menor.

Les persones menors d'edat amb discapacitat tenen dret a rebre informació en format accessible i comprensible adaptada a la seua edat i circumstàncies. L'administració garantirà l'assistència i els suports

o en que se lleven a cabo simultáneamente procedimientos judiciales y administrativos de protección.

3. Para la aplicación efectiva del protocolo integral se deben realizar actuaciones formativas adscritas a dotar a los profesionales de la educación, la atención sanitaria, los cuerpos policiales, la justicia y los servicios sociales de las capacidades necesarias para llevarlo a cabo.

4. La Generalitat debe proporcionar a las niñas, niños, o adolescentes que hayan sufrido cualquier tipo de maltrato, incluidos hijos e hijas menores de violencia de género, una atención integral que dé respuesta a sus distintas necesidades como víctimas.

5. La persona menor de edad que sea objeto de alguna de las formas de violencia a que se refiere el artículo 9 de esta ley tiene prioridad para ser atendida en los servicios sanitarios y para acceder a los centros educativos, a los servicios y programas sociales y a las subvenciones y ayudas públicas que resulten necesarias para satisfacer las necesidades derivadas de su condición de víctima. El protocolo previsto en el apartado 2 de este artículo establece el procedimiento para garantizar esta prioridad.

Artículo 11. Prioridad de la permanencia en el propio entorno familiar, libre de violencia

1. Cuando la violencia se produzca en el propio entorno familiar, se procurará, siempre que sea compatible con el interés superior de la persona protegida, que la protección se lleve a cabo mediante el alejamiento de la persona maltratadora y no mediante la salida de la víctima de su medio familiar.

2. La entidad pública de protección promoverá las medidas necesarias, de entre las previstas en el artículo 158 del Código civil, para hacer efectiva esta prioridad, instándolas directamente cuando ejerza la representación legal de la víctima, o, en caso contrario, solicitando su adopción a través del ministerio fiscal.

Artículo 12. Información pública sobre el maltrato a niños, niñas o adolescentes

1. La Generalitat no difundirá datos personales de las víctimas ni otras informaciones que permitan su identificación.

2. Con el fin de que la información pública sobre casos de maltrato a personas menores de edad no afecte al derecho de las víctimas al honor, a la intimidad y a la propia imagen, el departamento de la Generalitat competente en materia de infancia pondrá a disposición de los medios de comunicación un manual de estilo y adoptará las medidas que sean necesarias, dentro de su competencia, para proteger este derecho.

Artículo 13. Protección de la víctima en los procedimientos penales

1. El Consell acordará, a propuesta de la conselleria con competencia en materia de protección de los derechos de la infancia y adolescencia, el ejercicio de la acción popular en los procedimientos penales por trata de seres humanos, homicidio, lesiones o delitos contra la libertad e indemnidad sexual, cometidos contra personas menores de edad de los que conozcan los órganos judiciales cuya jurisdicción no exceda del ámbito de la Comunitat Valenciana.

2. La administración de la Generalitat desarrollará las actuaciones necesarias para que los niños, niñas y adolescentes que hayan sido objeto de violencia, hijas o hijos de víctimas de violencia de género o trata de seres humanos puedan hacer efectivos, de manera adaptada a su edad, discapacidad y circunstancias, los derechos derivados de su condición de víctimas del delito. En particular, pondrá a disposición de la administración de justicia los medios técnicos, tecnológicos y humanos necesarios y específicos para evitar la victimización secundaria con motivo de su declaración; orientará y asesorará a las víctimas para que puedan hacer efectivo su derecho a la justicia gratuita; las mantendrá informadas de todos los procesos, opciones y plazos, y velará por que se haga efectivo su derecho a opinar y que dicha opinión sea tenida en cuenta, protegiendo su intimidad e identidad frente a intimidaciones y represalias, y proporcionará desde el inicio y durante todo el proceso un acompañamiento profesional para el seguimiento y apoyo psicológico del menor.

Las personas menores de edad con discapacidad tienen derecho a recibir información en formato accesible y comprensible adaptada a su edad y circunstancias. La administración garantizará la asistencia y los

necessaris per a l'exercici efectiu dels drets d'aquestes persones menors d'edat en els supòsits esmentats.

Article 14. Protecció contra l'explotació sexual, el tràfic de persones menors d'edat i altres formes de violència

1. La Generalitat ha d'adoptar les mesures administratives i els programes socials necessaris per a prevenir i protegir els xiquets, les xiquetes i els adolescents de qualsevol forma d'explotació de la seua sexualitat, de prostitució i de pornografia infantil, de formes de violència com la mutilació genital i el matrimoni forçat i per a garantir que no siguen objecte de cap tipus de tracta, venda o sostracció. S'ha de prestar una particular atenció a la protecció dels qui siguen especialment vulnerables a aquestes pràctiques.

2. Les administracions públiques han de desenvolupar programes d'educació i de prevenció, especialment dirigits als xiquets, a les xiquetes i als adolescents, de formació per a la totalitat de professionals de l'àmbit de la infància i l'adolescència, i de sensibilització per al conjunt de la societat, en les matèries a què es refereix l'apartat anterior.

3. La Generalitat ha d'establir protocols d'identificació, actuació i atenció contra la mutilació genital, el matrimoni forçat, el tràfic de persones menors d'edat amb finalitats d'explotació sexual o de venda, prostitució o utilització en la pornografia.

CAPÍTOL III Drets de ciutadania

Article 15. Dret a la identitat i al nom

1. Les xiquetes, els xiquets i els adolescents tenen dret a preservar i desenvolupar la seua pròpia identitat personal i idiosincràsia, inclosa la seua identitat i expressió de gènere.

2. Per a garantir el dret a tenir un nom, els centres i serveis sanitaris públics i privats de la Comunitat Valenciana on es produïsquen naixements han d'identificar de forma inequívoca les persones noutades i han de disposar dels protocols necessaris per a promoure'n amb diligència la inscripció en el registre civil, independentment de la situació administrativa de la mare.

3. Els xiquets, les xiquetes i els adolescents tenen dret a sol·licitar a les administracions públiques competents la documentació que els permeta acreditar la seua identitat.

4. La conselleria competent per a la protecció de la infància ha de sol·licitar la inscripció del naixement dels xiquets i de les xiquetes a càrrec seu en tots els casos en què, de conformitat amb la normativa en matèria de registre civil, pugua promoure-la.

5. Quan un xiquet, una xiqueta o un adolescent estranger sota la tutela de la Generalitat no disposa de document acreditatiu de la seua identitat, aquesta ha de dur a terme totes les actuacions que pugua realitzar conduents a l'obtenció d'aquest document d'acord amb l'ordenament espanyol i del seu país d'origen, si es coneix.

Article 16. Dret a la participació

1. Els xiquets, les xiquetes i els adolescents tenen dret a participar plenament, de forma adequada al seu desenvolupament evolutiu i adaptada a la diversitat funcional o discapacitat, en la vida social, política, econòmica, cultural, artística, esportiva i recreativa del seu entorn, com també a una incorporació progressiva a la ciutadania activa.

2. Les iniciatives de participació ciutadana que duguen a terme les administracions públiques han d'incloure, quan afecten els drets de la infància i l'adolescència, les adaptacions necessàries, en la informació oferta i en els canals de comunicació, adoptant formats accessibles perquè xiquets, xiquetes i adolescents hi puguen participar.

3 La Generalitat ha de promoure la constitució d'associacions i organitzacions que afavorisquen la participació activa dels xiquets, de les xiquetes i dels adolescents en la societat.

La conselleria competent en matèria d'educació ha d'elaborar els programes i les metodologies actives corresponents per a afavorir l'esperit crític, la reflexió i l'argumentació per a participar plenament en la societat.

4. Les administracions locals han de promoure, amb mitjans suficients, la constitució dels consells locals d'infància, com a òrgans consul-

apoyos necesarios para el efectivo ejercicio de los derechos de estas personas menores de edad en los supuestos citados.

Artículo 14. Protección contra la explotación sexual, la trata de personas menores de edad y otras formas de violencia

1. La Generalitat adoptará las medidas administrativas y los programas sociales necesarios para prevenir y proteger a los niños, niñas y adolescentes de cualquier forma de explotación de su sexualidad, de prostitución y de pornografía infantil, de formas de violencia como la mutilación genital y el matrimonio forzado y para garantizar que no sean objeto de ningún tipo de trata, venta o sustracción. Se prestará particular atención a la protección de quienes sean especialmente vulnerables a esas prácticas.

2. Las administraciones públicas desarrollarán programas de educación y de prevención, especialmente dirigidos a los niños, niñas y adolescentes, de formación para la totalidad de profesionales del ámbito de la infancia y la adolescencia, y de sensibilización para el conjunto de la sociedad, en las materias a las que se refiere el apartado anterior.

3. La Generalitat establecerá protocolos de identificación, actuación y atención contra la mutilación genital, el matrimonio forzado, la trata de personas menores de edad con fines de explotación sexual o de venta, prostitución o utilización en la pornografía.

CAPÍTULO III Derechos de ciudadanía

Artículo 15. Derecho a la identidad y al nombre

1. Las niñas, niños, y adolescentes tienen derecho a preservar y desarrollar su propia identidad personal e idiosincrasia, incluida su identidad y expresión de género.

2. Para garantizar el derecho a tener un nombre, los centros y servicios sanitarios públicos y privados de la Comunitat Valenciana donde se produzcan nacimientos identificarán de forma inequívoca a las personas recién nacidas y dispondrán de los protocolos necesarios para promover con diligencia su inscripción en el registro civil, independientemente de la situación administrativa de la madre.

3. Los niños, niñas y adolescentes tienen derecho a solicitar a las administraciones públicas competentes la documentación que les permita acreditar su identidad.

4. La conselleria competente para la protección de la infancia solicitará la inscripción del nacimiento de los niños y las niñas a su cargo en todos los casos en los que, conforme a la normativa en materia de registro civil, pueda promoverla.

5. Cuando un niño, niña o adolescente extranjero bajo la tutela de la Generalitat no disponga de documento acreditativo de su identidad, esta llevará a cabo todas las actuaciones que pueda realizar conducentes a su obtención de acuerdo con el ordenamiento español y de su país de origen, si se conociese.

Artículo 16. Derecho a la participación

1. Los niños, las niñas y los adolescentes tienen derecho a participar plenamente, de forma adecuada a su desarrollo evolutivo y adaptada a la diversidad funcional o discapacidad, en la vida social, política, económica, cultural, artística, deportiva y recreativa de su entorno, así como a una incorporación progresiva a la ciudadanía activa.

2. Las iniciativas de participación ciudadana que lleven a cabo las administraciones públicas deben incluir, cuando afecten a los derechos de la infancia y la adolescencia, las adaptaciones necesarias, en la información ofertada y en los canales de comunicación, adoptando formatos accesibles para que niños, niñas y adolescentes puedan participar.

3 La Generalitat debe promover la constitución de asociaciones y organizaciones que favorezcan la participación activa de los niños, de las niñas y de los adolescentes en la sociedad.

La conselleria competente en materia de educación debe elaborar los programas y las metodologías activas correspondientes para favorecer el espíritu crítico, la reflexión y la argumentación para participar plenamente en la sociedad.

4. Las administraciones locales deben promover, con medios suficientes, la constitución de los consejos locales de infancia, como órga-

tius i de participació dels xiquets i les xiquetes en tots aquells assumptes que els afecten, directament o indirecta, en l'àmbit municipal.

5. Per a fer efectiu aquest dret en el seu àmbit de competència, la Generalitat disposa, com a via de participació estable, del Consell d'Infància i Adolescència de la Comunitat Valenciana, regulat en l'article 182 d'aquesta llei.

Article 17. Dret de les persones menors d'edat a ser informades, oïdes i escoltades

1. Les administracions públiques, en l'àmbit de les seues competències, han de respectar i promoure el dret de tota persona menor d'edat a ser oïda i escoltada, en els termes previstos en la Llei orgànica 1/1996, i han de garantir que és entesa i que l'opinió d'aquesta es té en compte. Les resolucions administratives que s'aparten de la seua opinió han de justificar-ho raonadament en funció del seu interès superior. No obstant això, les persones menors d'edat poden no exercir aquest dret, si així ho decideixen lliurement.

2. Per això, el xiquet, la xiqueta o l'adolescent té dret a obtenir tota la informació que afecte els seus interessos, drets i el seu benestar personal, emocional i social en un llenguatge que siga adequat i comprensible i adaptat a les seues circumstàncies, segons el desenvolupament evolutiu i maduresa i en formats accessibles. Aquesta informació ha de ser suficient per a permetre-li prendre les decisions de forma conscient i lliure. Llevat que hi haja conflicte d'interessos, per a l'exercici d'aquest dret ha de disposar de l'assistència i l'orientació del seu pare, mare, representants legals o guardadors.

3. L'audiència s'ha de practicar en una llengua que la persona menor d'edat pugua comprendre. Si la seua diversitat funcional o discapacitat ho requereix, s'ha de dur a terme amb les adaptacions necessàries, inclosa la llengua de signes, els mitjans de suport a la comunicació en llengua oral, recursos tecnològics i ajudes tècniques adequades o qualsevol altre sistema alternatiu, per a garantir que la seua opinió pot ser expressada i entesa adequadament.

Article 18. Dret a la llibertat d'expressió i a la creació intel·lectual

1. Les administracions públiques han de promoure canals de participació adaptats i accessibles que faciliten la lliure expressió d'idees i opinions de xiquets, xiquetes i adolescents en els diferents àmbits on es desenvolupa la seua vida escolar, social i ciutadana.

2. La Generalitat ha de fomentar la lliure expressió de les seues opinions mitjançant el suport als mitjans de difusió que ells i elles promoguen.

3. Els xiquets, les xiquetes i els adolescents han de gaudir a la Comunitat Valenciana del dret a la creació literària, artística, científica i tècnica, com també del reconeixement i l'atribució dels drets derivats del fet de la creació.

Article 19. Dret a la llibertat d'ideologia, consciència i religió

Les persones que siguen progenitores i tutores, en l'exercici del seu dret i deure de cooperar en l'exercici del dret de xiquets, xiquetes i adolescents a la llibertat d'ideologia, consciència i religió, han d'escoltar les opinions d'aquests, han de fomentar el desenvolupament d'un criteri propi i n'han de respectar les conviccions.

Article 20. Dret a la lliure associació

1. En les actuacions de foment de l'associacionisme juvenil que duga a terme la Generalitat s'ha de promocionar la participació activa de les persones menors d'edat, prestant especial atenció a la participació de les xiquetes, xiquets i adolescents, en col·laboració amb el moviment associatiu de persones en risc de vulnerabilitat de la Comunitat Valenciana.

2. La Generalitat, sense perjudici de cooperar amb el ministeri fiscal i exercir les accions que siguen procedents segons dret, ha de realitzar les actuacions necessàries per a informar les xiquetes, els xiquets i els adolescents i les seues famílies dels riscos d'aquelles organitzacions o grups il·legals o il·licits segons l'ordenament jurídic.

nos consultivos y de participación de los niños y las niñas en todos aquellos asuntos que les afecten, directamente o indirectamente, en el ámbito municipal.

5. Para hacer efectivo este derecho en su ámbito de competencia, la Generalitat dispone, como vía de participación estable, del Consejo de Infancia y Adolescencia de la Comunitat Valenciana, regulado en el artículo 182 de esta ley.

Artículo 17. Derecho de las personas menores de edad a ser informadas, oídas y escuchadas

1. Las administraciones públicas, en el ámbito de sus competencias, deben respetar y promover el derecho de toda persona menor de edad a ser oída y escuchada, en los términos previstos en la Ley orgánica 1/1996, y deben garantizar que es entendida y que la opinión de esta se tiene en cuenta. Las resoluciones administrativas que se aparten de su opinión deben justificarlo razonadamente en función de su interés superior. No obstante, las personas menores de edad pueden no ejercer este derecho, si así lo deciden libremente.

2. Por ello, el niño, la niña o el adolescente tiene derecho a obtener toda la información que afecte a sus intereses, derechos y su bienestar personal, emocional y social en un lenguaje que sea adecuado y comprensible y adaptado a sus circunstancias, según el desarrollo evolutivo y madurez y en formatos accesibles. Esta información debe ser suficiente para permitirle tomar las decisiones de forma consciente y libre. Salvo que haya conflicto de intereses, para el ejercicio de este derecho debe disponer de la asistencia y la orientación de su padre, madre, representantes legales o guardadores.

3. La audiencia se debe practicar en una lengua que la persona menor de edad pueda comprender. Si su diversidad funcional o discapacidad lo requiere, se debe llevar a cabo con las adaptaciones necesarias, incluida la lengua de signos, los medios de apoyo a la comunicación en lengua oral, recursos tecnológicos y ayudas técnicas adecuadas o cualquier otro sistema alternativo, para garantizar que su opinión puede ser expresada y entendida adecuadamente.

Artículo 18. Derecho a la libertad de expresión y a la creación intelectual

1. Las administraciones públicas promoverán canales de participación adaptados y accesibles que faciliten la libre expresión de ideas y opiniones de niños, niñas y adolescentes en los distintos ámbitos en los que se desarrolla su vida escolar, social y ciudadana.

2. La Generalitat fomentará la libre expresión de sus opiniones mediante el apoyo a los medios de difusión que promuevan ellos y ellas.

3. Los niños, niñas y adolescentes gozarán en la Comunitat Valenciana del derecho a la creación literaria, artística, científica y técnica, así como del reconocimiento y atribución de los derechos derivados del hecho de la creación.

Artículo 19. Derecho a la libertad de ideología, conciencia y religión

Las personas progenitoras y tutoras, en el desempeño de su derecho y deber de cooperar en el ejercicio del derecho de niños, niñas y adolescentes a la libertad de ideología, conciencia y religión, escucharán sus opiniones, fomentarán el desarrollo de un criterio propio y respetarán sus convicciones.

Artículo 20. Derecho a la libre asociación

1. En las actuaciones de fomento del asociacionismo juvenil que lleve a cabo la Generalitat se promocionará la participación activa de las personas menores de edad, prestando especial atención a la participación de las niñas, niños y adolescentes, en colaboración con el movimiento asociativo de personas en riesgo de vulnerabilidad de la Comunitat Valenciana.

2. La Generalitat, sin perjuicio de cooperar con el ministerio fiscal y ejercitar las acciones que en derecho procedan, deberá realizar las actuaciones necesarias para informar a niñas, niños y adolescentes y a sus familias de los riesgos de aquellas organizaciones o grupos ilegales o ilícitos según el ordenamiento jurídico.

Article 21. Dret de reunió

Es garanteix als centres docents de la Comunitat Valenciana el dret de reunió de les persones menors d'edat estudiants, de conformitat amb la Llei orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del dret a l'educació. Les normes d'organització i funcionament dels centres d'ensenyament han de regular la forma en què l'alumnat pot exercir aquest dret, com també els casos en què serà preceptiva l'autorització dels seus representants legals, inclosa, si escau, la decisió de no assistir a classe, d'acord amb els termes previstos en la llei. Llevat que entre aquestes condicions legals es dispose una altra cosa, les normes d'organització i funcionament dels centres no han d'exigir l'autorització dels seus representants legals als qui hagen complit catorze anys.

Article 22. Dret davant del tractament de les dades personals

1. Quan, d'acord amb la normativa sobre protecció de dades de caràcter personal, els xiquets, les xiquetes i els adolescents no puguem atorgar per si mateixos el consentiment per a la cessió o tractament, els seus representants legals han d'escoltar-los sobre aquest tema abans de concedir-lo, en els termes previstos en la Llei orgànica 1/1996.

2. La Generalitat i les entitats locals valencianes han de vetlar perquè el tractament de dades de caràcter personal respecte els drets que, de conformitat amb la legislació en la matèria, assisteixen els xiquets, les xiquetes i els adolescents.

CAPÍTOL IV

Drets en l'àmbit de les relacions familiars

Article 23. Dret de relació i convivència

1. Els xiquets, les xiquetes i els adolescents tenen dret a créixer i viure amb les persones que són els seus progenitors i a mantenir relació amb la resta d'ascendents, els seus germans germanes, siguen d'únic o de doble vincle i altres parents o persones acostades, sempre que no siga contrari al seu interès, amb els límits establerts en les resolucions judicials.

2. S'ha de protegir especialment el dret de qui estiga separat del seu pare, sa mare o de tots dos, a mantenir una relació suficient per a preservar i desenvolupar un vincle afectiu, i perquè puguem exercir les funcions pròpies de la criança, llevat que el seu interès aconselle una altra cosa.

3. Els poders públics han de vetlar per la protecció del principi de coparentalitat en la cura i l'educació dels xiquets, de les xiquetes i dels adolescents, i han de garantir el dret que tenen al fet que ambdues persones progenitores participen per igual en la presa de decisions que afecten els seus interessos.

4. La Generalitat ha de promoure serveis de mediació per a les famílies en conflicte amb xiquets i xiquetes o adolescents a càrrec seu, a fi que resolguen de forma consensuada les discrepàncies relatives a l'exercici de la responsabilitat parental i dels drets de relació i convivència recollits en aquest article, i ha de garantir l'accés a aquests en condicions d'equitat, com també la defensa de l'interès de les persones menors d'edat en el procés. Aquests serveis de mediació familiar han de ser accessibles i disposar de professionals formats específicament en matèria de discapacitat.

Article 24. Xarxa de punts de trobada familiar

1. El punt de trobada familiar és un servei específic que presta temporalment atenció professional especialitzada per a facilitar que els xiquets, les xiquetes i els adolescents puguem mantenir relacions amb els seus familiars o persones acostades durant els processos i les situacions de separació, divorci, protecció d'infància i adolescència o altres supòsits d'interrupció de la convivència familiar.

2. La Generalitat ha de facilitar, mitjançant una xarxa suficient de punts de trobada familiar que compte amb els recursos adequats, l'exercici del dret de xiquetes, xiquets i adolescents a mantenir relació amb els seus familiars o persones acostades en aquestes situacions, de conformitat amb el que disposen el procediment administratiu o les causes civils o penals que les regulen.

3. La xarxa de punts de trobada familiar és un recurs social, universal i específic per a la infància i l'adolescència, que atendrà

Artículo 21. Derecho de reunión

Se garantiza en los centros docentes de la Comunitat Valenciana el derecho de reunión de personas menores de edad estudiantes, de conformidad con la Ley orgánica 8/1985, de 3 de julio, reguladora del derecho a la educación. Las normas de organización y funcionamiento de los centros de enseñanza regularán la forma en la que el alumnado puede ejercer este derecho, así como los casos en que será preceptiva la autorización de sus representantes legales, incluida, en su caso, la decisión de no asistir a clase, atendiendo a los términos previstos en la ley. Salvo que entre estas condiciones legales se disponga otra cosa, las normas de organización y funcionamiento de los centros no exigirán la autorización de sus representantes legales a quienes hayan cumplido catorce años.

Artículo 22. Derecho frente al tratamiento de datos personales

1. Cuando, de acuerdo con la normativa sobre protección de datos de carácter personal, los niños, niñas y adolescentes no puedan otorgar por sí mismos el consentimiento para su cesión o tratamiento, sus representantes legales habrán de escucharlos al respecto antes de concederlo, en los términos previstos en la Ley orgánica 1/1996.

2. La Generalitat y las entidades locales valencianes velarán por que su tratamiento de datos de carácter personal respete los derechos que, de conformidad con la legislación en la materia, asisten a niños, niñas y adolescentes.

CAPÍTULO IV

Derechos en el ámbito de las relaciones familiares

Artículo 23. Derecho de relación y convivencia

1. Los niños, las niñas y los adolescentes tienen derecho a crecer y vivir con las personas que son sus progenitores y a mantener relación con el resto de ascendientes, sus hermanos hermanas, sean de único o de doble vínculo y otros parientes o personas allegadas, siempre que no sea contrario a su interés, con los límites establecidos en las resoluciones judiciales.

2. Se debe proteger especialmente el derecho de quien esté separado de su padre, su madre o de ambos, a mantener una relación suficiente para preservar y desarrollar un vínculo afectivo, y para que puedan ejercer las funciones propias de la crianza, salvo que su interés aconseje otra cosa.

3. Los poderes públicos deben velar por la protección del principio de coparentalidad en el cuidado y la educación de los niños, de las niñas y de los adolescentes, y deben garantizar el derecho que tienen a que ambas personas progenitoras participen por igual en la toma de decisiones que afecten a sus intereses.

4. La Generalitat debe promover servicios de mediación para las familias en conflicto con niños y niñas o adolescentes a su cargo, para que resuelvan de forma consensuada las discrepancias relativas al ejercicio de la responsabilidad parental y de los derechos de relación y convivencia recogidos en este artículo, y debe garantizar el acceso a estos en condiciones de equidad, así como la defensa del interés de las personas menores de edad en el proceso. Estos servicios de mediación familiar deben ser accesibles y disponer de profesionales formados específicamente en materia de discapacidad.

Artículo 24. Red de puntos de encuentro familiar

1. El punto de encuentro familiar es un servicio específico que presta temporalmente atención profesional especializada para facilitar que los niños, las niñas y los adolescentes puedan mantener relaciones con sus familiares o personas allegadas durante los procesos y las situaciones de separación, divorcio, protección de infancia y adolescencia u otros supuestos de interrupción de la convivencia familiar.

2. La Generalitat debe facilitar, mediante una red suficiente de puntos de encuentro familiar que cuente con los recursos adecuados, el ejercicio del derecho de niñas, niños y adolescentes a mantener relación con sus familiares o personas allegadas en estas situaciones, de conformidad con lo dispuesto en el procedimiento administrativo o las causas civiles o penales que las regulen.

3. La red de puntos de encuentro familiar es un recurso social, universal y específico para la infancia y la adolescencia, que atenderá tanto

tant els casos derivats d'un òrgan judicial com els d'un òrgan administratiu.

4. L'actuació del punt de trobada familiar ha d'estar determinada per les dificultats per a desenvolupar les estades, vistes o comunicacions de forma autònoma o per la necessitat de prevenir riscos i l'objectiu ha de ser promoure les condicions perquè les relacions de la persona menor d'edat amb els seus familiars o persones acostades puguin desenvolupar-se de forma beneficiosa per a ella sense necessitat d'una intervenció externa, llevat que el seu interès aconselle una altra cosa.

5. Els punts de trobada familiar han de tenir com a principis rectors d'actuació els següents:

a) L'interès superior del xiquet, la xiqueta o l'adolescent, que ha de prevaldre respecte de qualsevol altre concurrent, donant prioritat al seu benestar i seguretat.

b) La neutralitat. La intervenció s'ha de fonamentar en elements objectius i ha de respectar la igualtat de les parts.

c) La confidencialitat de les dades de caràcter personal, llevat d'aquelles que s'han de comunicar a l'òrgan derivant.

d) La subsidiarietat, intervenint només quan siga l'únic mitjà possible per a facilitar les relacions entre el xiquet, la xiqueta i l'adolescent i la seua família.

e) La responsabilitat parental. Les actuacions han de donar suport, però no han de substituir la responsabilitat de les persones progenitores, o altres membres de la família, perquè les relacions objecte d'intervenció es desenvolupen de forma beneficiosa per al xiquet, la xiqueta o l'adolescent.

f) La interdisciplinarietat, basada en l'activitat complementària i conjunta de professionals de disciplines diferents.

g) L'eficàcia i l'eficiència, duent a terme les intervencions més adequades per a la consecució del seu objectiu amb el menor nombre de recursos possibles.

h) La qualitat, complint els estàndards que s'establisquen per a garantir-la.

i) Tots els punts de trobada familiar han de ser accessibles tant per als xiquets i les xiquetes que patisquen alguna diversitat com per als seus familiars; per a això s'han de basar en les normatives d'accessibilitat universal.

Article 25. Persones beneficiàries i usuàries del punt de trobada familiar

1. Les persones beneficiàries dels punts de trobada familiar són les xiquetes, els xiquets o els adolescents, com també les persones majors d'edat amb capacitat judicialment modificada subjectes a la pàtria potestat prorrogada, les relacions familiars de les quals s'hagen de facilitar mitjançant aquest recurs, d'acord amb una resolució judicial o administrativa.

2. Les persones usuàries són les persones familiars i afins que tinguen establert l'exercici del règim de visites en un punt de trobada familiar.

Article 26. Equip tècnic del punt de trobada familiar

1. El punt de trobada familiar tindrà un equip tècnic interdisciplinari integrat per personal qualificat, amb formació especialitzada i acreditada degudament, almenys, en mediació i intervenció familiar, protecció de la infància, diversitat funcional o discapacitat, igualtat i violència de gènere.

2. L'equip tècnic durà a terme les intervencions psicològiques, socials, educatives, jurídiques o de mediació necessàries per a capacitar les persones usuàries i beneficiàries per a la resolució o el maneig dels seus conflictes i per a millorar les relacions entre elles, amb l'objecte que puguin desenvolupar, sense suport extern, el règim de visites. A aquest efecte, l'equip tècnic podrà demanar el suport i l'assessorament necessaris.

Article 27. Modalitats d'actuació dels punts de trobada familiar

1. El servei prestat en el punt de trobada familiar es desenvoluparà en una de les modalitats d'intervenció següents:

a) Visites en supervisió d'entregues i recollides: visites que s'hagen de desenvolupar fora de les dependències del punt de trobada famili-

los casos derivados de un órgano judicial como los de un órgano administrativo.

4. La actuación del punto de encuentro familiar debe estar determinada por las dificultades para desarrollar las estancias, vistas o comunicaciones de forma autónoma o por la necesidad de prevenir riesgos y el objetivo debe ser promover las condiciones para que las relaciones de la persona menor de edad con sus familiares o personas allegadas puedan desarrollarse de forma beneficiosa para ella sin necesidad de una intervención externa, salvo que su interés aconseje otra cosa.

5. Los puntos de encuentro familiar deben tener como principios rectores de actuación los siguientes:

a) El interés superior del niño, la niña o el adolescente, que debe prevalecer respecto de cualquier otro concurrente, dando prioridad a su bienestar y seguridad.

b) La neutralidad. La intervención se debe fundamentar en elementos objetivos y debe respetar la igualdad de las partes.

c) La confidencialidad de los datos de carácter personal, salvo aquellas que se deben comunicar al órgano derivante.

d) La subsidiariedad, interviniendo solo cuando sea el único medio posible para facilitar las relaciones entre el niño, la niña y el adolescente y su familia.

e) La responsabilidad parental. Las actuaciones deben dar apoyo, pero no deben sustituir la responsabilidad de las personas progenitoras, u otros miembros de la familia, para que las relaciones objeto de intervención se desarrollen de forma beneficiosa para el niño, la niña o el adolescente.

f) La interdisciplinarietà, basada en la actividad complementaria i conjunta de profesionales de disciplinas diferentes.

g) La eficacia y la eficiencia, llevando a cabo las intervenciones más adecuadas para la consecución de su objetivo con el menor número de recursos posibles.

h) La calidad, cumpliendo los estándares que se establezcan para garantizarla.

i) Todos los puntos de encuentro familiar deben ser accesibles tanto para los niños y las niñas que sufran alguna diversidad como para sus familiares; para ello se deben basar en las normativas de accesibilidad universal.

Artículo 25. Personas beneficiarias y usuarias del punto de encuentro familiar

1. Las personas beneficiarias de los puntos de encuentro familiar son las niñas, los niños o los adolescentes, así como las personas mayores de edad con capacidad judicialmente modificada sujetas a la patria potestad prorrogada, cuyas relaciones familiares se deban facilitar mediante este recurso, de acuerdo con una resolución judicial o administrativa.

2. Las personas usuarias son las personas familiares y afines que tengan establecido el ejercicio del régimen de visitas en un punto de encuentro familiar.

Artículo 26. Equipo técnico del punto de encuentro familiar

1. El punto de encuentro familiar contará con un equipo técnico interdisciplinario integrado por personal cualificado, con formación especializada y debidamente acreditada, al menos, en mediación e intervención familiar, protección de la infancia, diversidad funcional o discapacidad, igualdad y violencia de género.

2. El equipo técnico llevará a cabo las intervenciones psicológicas, sociales, educativas, jurídicas o de mediación necesarias para capacitar a las personas usuarias y beneficiarias para la resolución o el manejo de sus conflictos y para mejorar las relaciones entre ellas, con el objeto de que puedan desarrollar, sin apoyo externo, el régimen de visitas. A estos efectos, el equipo técnico podrá recabar el apoyo y asesoramiento necesarios.

Artículo 27. Modalidades de actuación de los puntos de encuentro familiar

1. El servicio prestado en la red de puntos de encuentro familiar se desarrollará en las siguientes modalidades de intervención:

a) Visitas en supervisión de entregas y recogidas: visitas que se tengan que desarrollar fuera de las dependencias del punto de encuen-

ar però siga necessari que l'entrega i la recollida de la persona menor d'edat s'hi realitze en el mateix.

b) Visites tutelades: on es pose a disposició de les persones usuàries els recursos humans i materials necessaris que garantisquen el funcionament correcte de les visites quan aquestes requerisquen l'atenció directa o presència continuada de l'equip tècnic.

c) Visita tutelada externalitzada: excepcionalment, com a fase prèvia a la finalització de la intervenció i amb l'autorització prèvia judicial o administrativa, podran desenvolupar-se les visites fora de les dependències del punt de trobada familiar davant de la presència de personal tècnic.

2. Les diferents modalitats d'actuació s'han de complementar amb les intervencions de l'equip tècnic que es recullen en l'apartat 2 de l'article anterior.

Article 28. Funcionament dels punts de trobada familiar

1. Els punts de trobada familiar han de coordinar l'exercici de les funcions i el desenvolupament de l'activitat amb:

a) Els jutjats i tribunals de justícia, com també els equips psicosocials adscrits a aquests i els instituts de medicina legal i ciències forenses.

b) Els serveis socials, especialment amb els serveis de protecció dels xiquets, de les xiquetes i dels adolescents, amb els serveis d'atenció i protecció a les dones i a les famílies i amb els serveis de mediació familiar.

c) Les forces i cossos de seguretat, especialment en els casos de violència de gènere i machista.

d) Els serveis sanitaris i educatius i altres institucions competents en matèria d'infància i adolescència.

e) Serveis anàlegs situats en altres comunitats autònomes.

A aquest efecte s'elaboraran els corresponents convenis de col·laboració i cooperació.

2. L'administració titular del punt de trobada familiar pot determinar, en cada cas, quines d'aquestes institucions i agents socials poden requerir la seua actuació i a través de quins mitjans.

3. Els professionals del punt de trobada familiar han de vetlar per la seguretat de les persones usuàries, beneficiàries i de les instal·lacions. A aquest efecte, han de demanar l'auxili efectiu en el marc de la relació de coordinació amb les forces i cossos de seguretat sempre que existisca risc per a la integritat del personal del punt de trobada i de les persones usuàries d'aquest.

En els casos en què existisca una ordre de protecció han d'adoptar-se mesures de seguretat especials, orientades a facilitar la vigilància i la protecció de les persones usuàries i beneficiàries, a través d'un protocol d'actuació en coordinació amb les forces i cossos de seguretat.

4. En cap cas pertoca la intervenció del punt de trobada familiar quan el dret de visites es trobe suspès judicialment.

5. Totes les actuacions que duga a terme el punt de trobada familiar han d'incloure, d'una manera transversal, la perspectiva de gènere.

6. La intervenció del punt de trobada familiar ha de ser limitada en el temps i ha de finalitzar, o bé quan s'assolisca l'objectiu, o bé quan es determine la suspensió de les trobades, pel fet que no aporten beneficis per a les persones menors d'edat.

7. D'acord amb un reglament se n'han d'establir els requisits específics, les normes i les condicions mínimes del funcionament.

Article 29. Suport en l'exercici de les responsabilitats parentals

1. Les administracions públiques, dins del marc de les competències que tenen, han de promoure polítiques d'ús del temps i mesures de corresponsabilitat que permeten a les persones progenitores, o als qui les substituïsquen en l'exercici de les responsabilitats parentals, disposar del temps que la criança i l'educació dels seus fills i filles requereisca, en funció de les necessitats.

2. La política fiscal i d'habitatge de la Generalitat, i en altres matèries que incidisquen en les condicions de vida de les famílies, ha de tenir en compte les particulars necessitats d'aquelles que tenen xiquets, xiquetes o adolescents a càrrec seu, amb especial atenció a les famílies amb persones menors d'edat amb discapacitat de manera que puguen prestar-los l'atenció que requereixen en condicions d'equitat.

tro familiar pero sea necesario que la entrega y recogida de la persona menor de edad se realice en el mismo.

b) Visitas tuteladas: donde se pondrá a disposición de las personas usuarias los recursos humanos y materiales necesarios que garanticen el correcto funcionamiento de las visitas cuando estas requieran la atención directa o presencia continuada del equipo técnico.

c) Visita tutelada externalizada: excepcionalmente, como fase previa a la finalización de la intervención y previa autorización judicial o administrativa, podrán desarrollarse las visitas fuera de las dependencias del punto de encuentro familiar ante la presencia de personal técnico.

2. Las diferentes modalidades de actuación se complementarán con las intervenciones del equipo técnico que se recogen en el apartado 2 del artículo anterior.

Artículo 28. Funcionamiento de los puntos de encuentro familiar

1. Los puntos de encuentro familiar coordinarán el ejercicio de sus funciones y el desarrollo de su actividad con:

a) Los juzgados y tribunales de justicia, así como los equipos psicosociales adscritos a ellos y los institutos de medicina legal y ciencias forenses.

b) Los servicios sociales, en especial con los servicios de protección de los niños, niñas y adolescentes, con los servicios de atención y protección a las mujeres y a las familias y con los servicios de mediación familiar.

c) Las fuerzas y cuerpos de seguridad, especialmente en los casos de violencia de género y machista.

d) Los servicios sanitarios y educativos y otras instituciones competentes en materia de infancia y adolescencia.

e) Servicios análogos situados en otras comunidades autónomas.

A tal efecto se elaborarán los correspondientes convenios de colaboración y cooperación.

2. La administración titular del punto de encuentro familiar podrá determinar, en cada caso, cuáles de estas instituciones y agentes sociales pueden requerir su actuación y por qué medios.

3. Los profesionales del punto de encuentro familiar velará por la seguridad de las personas usuarias, beneficiarias y de las instalaciones. A tal efecto, recabarán el auxilio efectivo en el marco de la relación de coordinación con las fuerzas y cuerpos de seguridad siempre que exista riesgo para la integridad del personal del punto de encuentro y de las personas usuarias del mismo.

En los casos en que exista una orden de protección deberán adoptarse medidas de seguridad especiales, orientadas a facilitar la vigilancia y protección de las personas usuarias y beneficiarias, a través de un protocolo de actuación en coordinación con las fuerzas y cuerpos de seguridad.

4. En ningún caso cabrá la intervención del punto de encuentro familiar cuando el derecho de visitas se encuentre suspendido judicialmente.

5. Todas las actuaciones que lleve a cabo el punto de encuentro familiar incluirán, de un modo transversal la perspectiva de género.

6. La intervención del punto de encuentro familiar será limitada en el tiempo y finalizará, bien cuando se alcance su objetivo, bien cuando se determine la suspensión de los encuentros, por no aportar beneficios para las personas menores de edad.

7. Reglamentariamente se establecerán los requisitos específicos, normas y condiciones mínimas de su funcionamiento.

Artículo 29. Apoyo en el ejercicio de las responsabilidades parentales

1. Las administraciones públicas, en el marco de sus competencias, promoverán políticas de uso del tiempo y medidas de corresponsabilidad que permitan a las personas progenitoras, o a quienes les sustituyan en el desempeño de las responsabilidades parentales, disponer del tiempo que la crianza y educación de sus hijos e hijas requiera, en función de sus necesidades.

2. La política fiscal y de vivienda de la Generalitat, y en otras materias que incidan en las condiciones de vida de las familias, tendrá en cuenta las particulares necesidades de aquellas que tienen niños, niñas o adolescentes a su cargo, con especial atención a las familias con personas menores de edad con discapacidad, de manera que puedan prestarles la atención que requieran en condiciones de equidad.

3. Les administracions públiques han de promocionar un exercici positiu de la criança, i es considera com a tal aquell exercici fonamentat en el benestar i l'interés de fills i filles, que siga respectuós amb els seus drets, afavorisca un estil d'aferrament segur, estimule el desenvolupament de les seues capacitats, oferisca suport i orientació, i establisca límits, però que excloga qualsevol ús de la violència.

CAPÍTOL V *Dret a la informació*

Article 30. Dret a la informació

1. A fi de contribuir a l'exercici del dret dels xiquets, xiquetes i adolescents a cercar, rebre i utilitzar informació, la Generalitat, mitjançant el seu servei públic audiovisual, ha d'oferir continguts informatius en format accessible i amigable per a la infància i l'adolescència. La Generalitat ha de vetlar perquè la informació que reben els xiquets, les xiquetes i els adolescents siga veraç, plural i respectuosa amb els principis continguts en la Constitució, l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana i la resta de l'ordenament jurídic.

2. Els documents i les guies que publiquen les administracions valencianes destinats a informar la ciutadania, han d'incloure, quan el contingut d'aquests resulte rellevant per a xiquets, xiquetes o adolescents, versions accessibles i adaptades que puguen ser compreses per persones amb capacitats diferents del segment d'edat a què afecte.

Article 31. Promoció i protecció dels drets als mitjans de comunicació

1. Els mitjans de comunicació, en aquells programes i continguts dirigits especialment a la infància i l'adolescència, han de respectar els drets que tenen reconeguts en aquesta llei i en la resta de l'ordenament, i contribuir a la seua educació i desenvolupament holístic, potenciant els valors relacionats amb els drets humans, el respecte a la diversitat, la tolerància i els principis democràtics.

2. Els mitjans de comunicació audiovisual que tinguen difusió a la Comunitat Valenciana s'han d'ajustar a les regles següents, a més de les previstes en la legislació sobre comunicació audiovisual:

a) Els programes infantils de televisió s'han d'emetre en un horari adequat als seus hàbits, en què cal fer prevaldre l'emissió de programes que siguen compatibles amb les necessitats pròpies del seu desenvolupament i formació.

b) En les franges horàries de programació infantil no s'han d'emetre escenes o missatges que fomenten la violència, l'odi, el racisme, la xenofòbia, la LGTBI-fòbia, la disfòbia, el masclisme o qualsevol altre tipus de discriminació, o que perjudiquen el seu desenvolupament físic, mental i moral. L'emissió d'aquests continguts, tant en programes com en espais dedicats a la promoció de la programació, s'han d'advertir amb claredat, mitjançant una indicació auditiva i visual.

c) No poden emetre imatges d'espectacles que impliquen un maltractament animal els mitjans de comunicació de la Corporació Valenciana de Mitjans de Comunicació ni els que disposen d'una llicència d'ús del domini públic radioelèctric valencià, en horari infantil.

d) Hauran de tenir especial atenció en tota informació que afecte persones menors d'edat, evitant difondre el nom, la imatge o les dades seues que en permeten la identificació o que divulguen qualsevol fet relatiu a la seua vida privada que pose en risc la seua protecció o afecte l'honor, la intimitat o la imatge seues, ajustant-se a la normativa de protecció de dades.

3. La programació dels mitjans de comunicació audiovisual de titularitat pública ha d'incloure continguts específics per al públic infantil i adolescent que fomenten els seus drets, complemente la seua formació i estimule el seu desenvolupament intel·lectual, afectiu i social.

Article 32. Promoció i protecció dels drets en l'ús de les tecnologies de la informació i la comunicació

1. Les polítiques de la Generalitat en matèria de tecnologies de la informació i la comunicació han de tenir en compte les necessitats de la infància i l'adolescència, i n'han de promoure l'accés en condicions d'equitat en àmbits urbans o rurals, promovent assegurant tecnologies accessibles i segures per a les xiquetes i els xiquets amb discapacitat. En particular, han de promoure programes d'educació digital per a actuar

3. Las administraciones públicas promocionarán un ejercicio positivo de la parentalidad, considerando como tal aquel fundamentado en el bienestar y el interés de hijos e hijas, que sea respetuoso con sus derechos, favorezca un estilo de apego seguro, estimule el desarrollo de sus capacidades, ofrezca apoyo y orientación, y establezca límites, pero excluya cualquier uso de la violencia.

CAPÍTULO V *Derecho a la información*

Artículo 30. Derecho a la información

1. Con el fin de contribuir al ejercicio del derecho de los niños, niñas y adolescentes a buscar, recibir y utilizar información, la Generalitat, mediante su servicio público audiovisual, debe ofrecer contenidos informativos en formato accesible y amigable para la infancia y la adolescencia. La Generalitat debe velar para que la información que reciban los niños, las niñas y los adolescentes sea veraz, plural y respetuosa con los principios contenidos en la Constitución, el Estatuto de autonomía de la Comunitat Valenciana y el resto del ordenamiento jurídico.

2. Los documentos y las guías que publiquen las administraciones valencianas destinados a informar a la ciudadanía, deben incluir, cuando el contenido de estos resulte relevante para niños, niñas o adolescentes, versiones accesibles y adaptadas que puedan ser comprendidas por personas con capacidades diferentes del segmento de edad al que afecte.

Artículo 31. Promoción y protección de los derechos en los medios de comunicación

1. Los medios de comunicación, en aquellos programas y contenidos dirigidos especialmente a la infancia y la adolescencia, deberán respetar los derechos que tiene reconocidos en esta ley y en el resto del ordenamiento, y contribuir a su educación y desarrollo holístico, potenciando los valores relacionados con los derechos humanos, el respeto a la diversidad, la tolerancia y los principios democráticos.

2. Los medios de comunicación audiovisual que tengan difusión en la Comunitat Valenciana deberán ajustarse a las siguientes reglas, además de las previstas en la legislación sobre comunicación audiovisual:

a) Los programas infantiles de televisión se emitirán en un horario adecuado a sus hábitos, en el que se primará la emisión de programas que sean compatibles con las necesidades propias de su desarrollo y formación.

b) En las franjas horarias de programación infantil no se emitirán escenas o mensajes que fomenten la violencia, el odio, el racismo, la xenofobia, la LGTBIfobia, la disfobia, el machismo o cualquier otro tipo de discriminación, o que perjudiquen su desarrollo físico, mental y moral. La emisión de estos contenidos, tanto en programas como en espacios dedicados a la promoción de la propia programación, debe advertirse con claridad, mediante una indicación auditiva y visual.

c) No podrán emitir imágenes de espectáculos que impliquen maltrato animal los medios de comunicación de la Corporación Valenciana de Mitjans de Comunicació, ni los que cuenten con una licencia de uso del dominio público radioeléctrico valenciano, en horario infantil.

d) Deberán tener especial cuidado en toda información que afecte a personas menores de edad, evitando difundir su nombre, imagen o datos que permitan su identificación o que divulguen cualquier hecho relativo a su vida privada que ponga en riesgo su protección o afecte a su honor, intimidad o imagen, ajustándose a la normativa de protección de datos.

3. La programación de los medios de comunicación audiovisual de titularidad pública incluirá contenidos específicos para el público infantil y adolescente que fomenten sus derechos, complemente su formación y estimule su desarrollo intelectual, afectivo y social.

Artículo 32. Promoción y protección de los derechos en el uso de las tecnologías de la información y la comunicación

1. Las políticas de la Generalitat en materia de tecnologías de la información y la comunicación deben tener en cuenta las necesidades de la infancia y la adolescencia, y deben promover el acceso en condiciones de equidad en ámbitos urbanos o rurales, promoviendo asegurando tecnologías accesibles y seguras para las niñas y los niños con discapacidad. En particular, deben promover programas de educación

en línia amb respecte, seguretat i responsabilitat i per a estimular-ne el desenvolupament i facilitar-ne la participació.

2. Els operadors de telecomunicacions i els qui oferisquen accessos a serveis telefònics o telemàtics en establiments oberts al públic han d'adoptar les mesures tècniques i jurídiques necessàries per a garantir la protecció de les persones menors d'edat usuàries de telefonia, televisió i internet, davant de l'accés a continguts serveis que fomenten la violència, l'odi, el racisme, la xenofòbia, l'LGTTBI-fòbia, disfòbia, el masclisme o qualsevol altre tipus de discriminació, o que perjudiquen el desenvolupament físic, mental i moral d'aquestes.

3. Les persones progenitores, o els qui, en lloc seu, exercisquen la guarda, han d'acompanyar els xiquets, les xiquetes o els adolescents en el seu aprenentatge en el bon ús d'internet i de les xarxes socials.

4. La Generalitat ha de desenvolupar programes de conscienciació sobre el ciberassetjament i ha d'articular mecanismes de protecció contra aquest, atenent específicament les persones menors d'edat en situació d'especial vulnerabilitat.

Article 33. Publicitat dirigida a xiquets, xiquetes o adolescents

La publicitat dirigida a la infància o l'adolescència que es divulgue en qualsevol mitjà escrit, audiovisual o telemàtic, dins de l'àmbit de la Comunitat Valenciana, ha d'estar sotmesa als principis d'actuació següents:

1. Adaptació a la maduresa de l'audiència a la qual es dirigeix el missatge.
2. Exclusió de la violència, la discriminació i de qualsevol missatge que incite a l'odi.
3. Publicitat real i de no-incitació al consum.
4. Publicitat veraç, no enganyosa.
5. Publicitat informativa, no perjudicial ni perillosa, i compatible amb hàbits de vida saludables.
6. Accessibilitat universal.

Article 34. Publicitat protagonitzada per xiquets, xiquetes o adolescents

La publicitat protagonitzada per xiquets, xiquetes o adolescents dins de l'àmbit de la Comunitat Valenciana ha d'estar sotmesa als principis d'actuació següents:

1. La utilització de la seua imatge ha de respectar la seua dignitat i els seus drets.
2. Tota escenificació publicitària en què participen ha d'evitar missatges que inciten al consum compulsiu.
3. Es difondrà una imatge ajustada i positiva cap a la diversitat funcional o discapacitat, religiosa, sexual, funcional o de gènere, entre altres.

Article 35. Prohibicions en matèria de publicitat per a la protecció dels drets de la infància i l'adolescència

1. No es pot emetre publicitat d'aliments o begudes insanes, begudes alcohòliques, tabac, armes, jocs d'atzar o apostes de qualsevol tipus, espectacles violents o que implique maltractament animal, ni de caràcter pornogràfic, en l'horari de programació infantil ni en les publicacions o pàgines destinades a xiquets, xiquetes o adolescents, ni durant la celebració o retransmissió d'esdeveniments esportius. Tampoc hi poden participar persones menors d'edat.

2. Es prohibeix la publicitat indirecta, no diferenciada, subliminar o encoberta en l'edició de textos o durant l'emissió de programes dirigits a xiquets, xiquetes i adolescents.

CAPÍTOL VI *Dret a la salut*

Article 36. Dret al gaudi del més alt nivell possible de salut

1. Tots els xiquets, les xiquetes i els adolescents tenen dret al gaudi del més alt nivell possible de salut i a l'atenció sanitària integral adaptada a les seues necessitats, diferenciada dels adults i en espais amigables sense discriminació per raons socials, econòmiques, familiars, de gènere, diversitat funcional o discapacitat, edat, lloc de residència, país d'origen o de qualsevol altra índole.

digital para actuar en línea con respeto, seguridad y responsabilidad y para estimular el desarrollo y facilitar la participación.

2. Los operadores de telecomunicaciones y los que ofrezcan accesos a servicios telefónicos o telemáticos en establecimientos abiertos al público deben adoptar las medidas técnicas y jurídicas necesarias para garantizar la protección de las personas menores de edad usuarias de telefonía, televisión e internet, ante el acceso a contenidos servicios que fomenten la violencia, el odio, el racismo, la xenofobia, el LGTTBifobia, disfobia, el machismo o cualquier otro tipo de discriminación, o que perjudiquen el desarrollo físico, mental y moral de estas.

3. Las personas progenitoras, o los que, en su lugar, ejerzan la guarda, deben acompañar a los niños, las niñas o los adolescentes en su aprendizaje en el buen uso de internet y de las redes sociales.

4. La Generalitat debe desarrollar programas de concienciación sobre el ciberacoso y debe articular mecanismos de protección contra este, atendiendo específicamente a las personas menores de edad en situación de especial vulnerabilidad.

Artículo 33. Publicidad dirigida a niños, niñas o adolescentes

La publicidad dirigida a la infancia o la adolescencia que se divulgue en cualquier medio escrito, audiovisual o telemático, dentro del ámbito de la Comunitat Valenciana, debe estar sometida a los siguientes principios de actuación:

1. Adaptación a la madurez de la audiencia a la que se dirige el mensaje.
2. Exclusión de la violencia, la discriminación y de cualquier mensaje que incite al odio.
3. Publicidad real y de no incitación al consumo.
4. Publicidad veraz, no engañosa.
5. Publicidad informativa, no perjudicial ni peligrosa, y compatible con hábitos de vida saludables.
6. Accesibilidad universal.

Artículo 34. Publicidad protagonizada por niños, niñas o adolescentes

La publicidad protagonizada por niños, niñas o adolescentes dentro del ámbito de la Comunitat Valenciana debe estar sometida a los siguientes principios de actuación:

1. La utilización de su imagen debe respetar su dignidad y sus derechos.
2. Toda escenificación publicitaria en que participen debe evitar mensajes que inciten al consumo compulsivo.
3. Se difundirá una imagen ajustada y positiva hacia la diversidad funcional o discapacidad, religiosa, sexual, funcional o de género, entre otras.

Artículo 35. Prohibiciones en materia de publicidad para la protección de los derechos de la infancia y adolescencia

1. No podrá emitirse publicidad de alimentos o bebidas insanas, bebidas alcohólicas, tabaco, armas, juegos de azar o apuestas de cualquier tipo, espectáculos violentos o que implique maltrato animal, ni de carácter pornográfico, en el horario de programación infantil ni en las publicaciones o páginas destinadas a niños, niñas o adolescentes, ni durante la celebración o retransmisión de eventos deportivos. Tampoco podrán participar en ella personas menores de edad.

2. Se prohíbe la publicidad indirecta, no diferenciada, subliminal o encubierta en la edición de textos o durante la emisión de programas dirigidos a niños, niñas y adolescentes.

CAPÍTULO VI *Derecho a la salud*

Artículo 36. Derecho al disfrute del más alto nivel posible de salud

1. Todos los niños, las niñas y los adolescentes tienen derecho a disfrutar del más alto nivel posible de salud y a la atención sanitaria integral adaptada a sus necesidades, diferenciada de los adultos y en espacios amigables sin discriminación por razones sociales, económicas, familiares, de género, diversidad funcional o discapacidad, edad, lugar de residencia, país de origen o de cualquier otra índole.

2. Les administracions públiques amb competències en salut i atenció sanitària han d'establir els canals, els suports i les adaptacions necessàries per a fer efectiu l'exercici del dret a la participació de la infància i l'adolescència en aquestes matèries.

3. Els xiquets, les xiquetes i els adolescents tenen dret a rebre informació sobre el seu estat de salut, diagnòstic i tractament. Per a això, s'ha d'utilitzar un llenguatge comprensible i accessible a la seua capacitat d'enteniment i la seua situació emocional. En el procés final de la seua vida gaudiran de tots els drets que a tal efecte reconeix la normativa sectorial corresponent.

4. Durant el període d'hospitalització o de tractament domiciliari, els xiquets, les xiquetes i els adolescents tenen dret a continuar amb la formació educativa, quan així estiga indicat en el seu interès.

5. Les xiquetes, els xiquets i els adolescents amb mesures de protecció tenen prioritat en la realització de les proves facultatives establides en els corresponents protocols socials i sanitaris amb la finalitat de no retardar-ne la integració en famílies o en centres de protecció.

6. Les xiquetes, els xiquets i els adolescents amb mesures de protecció que es troben hospitalitzats tenen dret a que se'ls garantisquen els serveis d'acompanyament i vigilància necessaris, a l'efecte dels quals han d'establir la corresponent coordinació el centre hospitalari i el centre de protecció de persones menors d'edat de què provenguen. S'ha de prioritzar en interès superior del menor que la persona que l'acompanye siga un referent conegut en la vida d'aquest.

7. L'historial clínic de les xiquetes, els xiquets i els adolescents amb mesura protectora ha d'estar especialment protegit, i s'ha de garantir que la informació es trasllada només a qui corresponga.

L'òrgan competent en l'administració pública ha de traslladar a les autoritats sanitàries informació sobre la situació de les persones menors d'edat; aquests han de quedar identificats amb algun distintiu en el sistema informàtic de la xarxa sanitària.

8. S'ha de garantir el dret del menor a l'accés a les seues dades clíniques i antecedents genètics, com també dels seus familiars biològics, encara que fora adoptat i es modifiquen les seues dades personals.

9. La família d'acollida o guardadora, acreditada pel corresponent òrgan administratiu, ha de disposar de la informació sanitària precisa sobre la xiqueta, el xiquet o l'adolescent que tinga en acolliment, i s'han d'adoptar, en cas de ser necessari, les mesures oportunes per preservar la seua identitat i la seguretat de l'acolliment.

Article 37. Promoció de la salut

Les actuacions de promoció de la salut dirigides a la població infantil i adolescent que duga a terme la Generalitat s'han d'implementar garantint la plena accessibilitat universal i s'han de basar tant en el foment dels coneixements, les habilitats i les capacitats que afavorisquen comportaments saludables, incloent-hi una adequada alimentació i activitat física, com en el foment de les condicions socials, ambientals i econòmiques que influïsquen positivament sobre la salut i el benestar d'aquesta població.

A tal efecte, la conselleria competent en sanitat universal i salut pública elaborarà un catàleg de programes de promoció de salut dirigits a la infància i adolescència.

Article 38. Educació afectivosexual

Les conselleries competents en matèria d'educació i salut pública, de manera conjunta i coordinada, han de proporcionar a les persones menors d'edat una educació afectivosexual que els permeta desenvolupar les habilitats i actituds necessàries per a prendre decisions informades en aquest àmbit, tot reconeixent el dret a la sexualitat. Les accions educatives s'han d'efectuar preferentment dins de l'àmbit escolar i han d'adoptar una perspectiva inclusiva i de gènere, reconeixent la diversitat afectivosexual i atenent, especialment, persones amb diversitat funcional o discapacitat i altres col·lectius que requerisquen una actuació educativa compensatòria.

Article 39. Salut mental

La Generalitat promourà els recursos i les intervencions necessàries per a la promoció de la salut mental infantil i adolescent i la prevenció dels trastorns mentals en aquesta població segons els manuals de diagnòstic acceptats internacionalment.

2. Las administraciones públicas con competencias en salud y atención sanitaria deben establecer los canales, los apoyos y las adaptaciones necesarias para hacer efectivo el ejercicio del derecho a la participación de la infancia y la adolescencia en estas materias.

3. Los niños, las niñas y los adolescentes tienen derecho a recibir información sobre su estado de salud, diagnóstico y tratamiento. Para ello, se debe utilizar un lenguaje comprensible y accesible a su capacidad de entendimiento y su situación emocional. En el proceso final de su vida gozarán de todos los derechos que a tal efecto reconoce la normativa sectorial correspondiente.

4. Durante el período de hospitalización o de tratamiento domiciliario, los niños, las niñas y los adolescentes tienen derecho a continuar con su formación educativa, cuando así esté indicado en su interés.

5. Las niñas, los niños y los adolescentes con medidas de protección tienen prioridad en la realización de las pruebas facultativas establecidas en los correspondientes protocolos sociales y sanitarios con la finalidad de no retrasar la integración en familias o en centros de protección.

6. Las niñas, los niños y los adolescentes con medidas de protección que se encuentren hospitalizados tienen derecho a que se garanticen los servicios de acompañamiento y vigilancia necesarios, a cuyo efecto deben establecer la correspondiente coordinación el centro hospitalario y el centro de protección de personas menores de edad de que provengan. Se debe priorizar en interés superior del menor que la persona que lo acompañe sea un referente conocido en la vida de este.

7. El historial clínico de las niñas, los niños y los adolescentes con medida protectora debe estar especialmente protegido, y se debe garantizar que la información se traslade solo a quien corresponda.

El órgano competente en la administración pública debe trasladar a las autoridades sanitarias información sobre la situación de las personas menores de edad; estos deben quedar identificados con algún distintivo en el sistema informático de la red sanitaria.

8. Se debe garantizar el derecho del menor al acceso a sus datos clínicos y antecedentes genéticos, así como de sus familiares biológicos, aunque fuera adoptado y se modifiquen sus datos personales.

9. La familia de acogida o guardadora, acreditada por el correspondiente órgano administrativo, debe disponer de la información sanitaria precisa sobre la niña, el niño o el adolescente que tenga en acogida, y se deben adoptar, en caso de ser necesario, las medidas oportunas por preservar su identidad y la seguridad del acogimiento.

Artículo 37. Promoción de la salud

Las actuaciones de promoción de la salud dirigidas a la población infantil y adolescente que lleve a cabo la Generalitat se deben implementar garantizando la plena accesibilidad universal y se deben basar tanto en el fomento de los conocimientos, las habilidades y las capacidades que favorezcan comportamientos saludables, incluyendo una adecuada alimentación y actividad física, como en el fomento de las condiciones sociales, ambientales y económicas que influyan positivamente sobre la salud y el bienestar de esta población.

A tal efecto, la conselleria competente en sanidad universal y salud pública elaborará un catálogo de programas de promoción de salud dirigidos a la infancia y adolescencia.

Artículo 38. Educación afectivo-sexual

Las consellerias competentes en materia de educación y salud pública, de manera conjunta y coordinada, proporcionarán a las personas menores de edad una educación afectivo-sexual que les permita desarrollar las habilidades y actitudes necesarias para tomar decisiones informadas en este ámbito, reconociendo el derecho a la sexualidad. Las acciones educativas se desarrollarán preferentemente en el ámbito escolar y adoptarán una perspectiva inclusiva y de género, reconociendo la diversidad afectivo-sexual, y atendiendo especialmente a personas con diversidad funcional o discapacidad y a otros colectivos que requieran una actuación educativa compensatoria.

Artículo 39. Salud mental

La Generalitat promoverá los recursos e intervenciones necesarias para la promoción de la salud mental infantil y adolescente y la prevención de los trastornos mentales en esta población según los manuales de diagnóstico internacionalmente aceptados.

Aquestes accions de promoció i prevenció hauran d'estar dirigides tant a les xiquetes, xiquets i adolescents com als seus progenitors, al personal docent i a la població en general. Així mateix, la conselleria competent en matèria de sanitat procurarà l'assistència, rehabilitació i inclusió dels que presenten problemes de salut mental, principalment a partir de les USMIA en ràtio i distribució suficients. Desenvoluparà, així mateix, estratègies de coordinació i col·laboració entre les conselleries amb competències en aquest àmbit per a garantir una atenció adequada, seguint els fonaments de l'estratègia valenciana de salut mental i el pacte autonòmic per a l'atenció de persones amb trastorn mental greu, per a garantir un diagnòstic precoç i establir una atenció transversal centrada en el menor mitjançant un model comunitari i integrador que prime l'atenció psicosocial als tractaments farmacològics.

Així mateix, la Generalitat Valenciana promourà en la societat valenciana un tractament de les xiquetes, xiquets i adolescents amb problemes de salut mental que els preserve de prejudicis i de discriminació.

Article 40. Protecció davant del consum d'alcohol, tabac, drogues, jocs d'atzar i altres conductes addictives

1. Les xiquetes, els xiquets i els adolescents tenen dret a ser protegits davant de conductes que puguen generar addicció, com les que es deriven del joc d'atzar i apostes, del mal ús de les tecnologies de la comunicació i informació i del consum de begudes alcohòliques, tabac, drogues, substàncies estupefaents i psicotròpiques.

2. Les campanyes i accions públiques d'informació i conscienciació s'han de realitzar en formats inclusius, accessibles i comprensibles.

3. Les administracions públiques han de promoure i garantir l'adopció de mesures de promoció de la salut, prevenció, diagnòstic precoç i tractament integral en relació al consum infantil i adolescent d'alcohol, tabac, drogues i altres conductes addictives.

4. Per a garantir que les accions de prevenció de les administracions públiques abasten la totalitat de la població menor d'edat de la Comunitat Valenciana, en les bases reguladores de les subvencions destinades a aquestes accions s'han de tenir en compte criteris d'equitat territorial i pel que fa al pes relatiu d'aquesta en el conjunt de la població.

5. Les autoritats públiques han de garantir, en l'exercici de les competències que tenen, el compliment de la prohibició de participar en jocs i apostes que estableix la legislació del joc de la Comunitat Valenciana per a les persones menors de diu anys.

6. Els proveïdors de serveis d'apostes en línia, de telefonia i internet, els establiments oberts al públic en què es facilite l'accés a aquests serveis, com també els qui regenten establiments públics d'hostaleria i similars en què s'haja autoritzat la instal·lació de màquines de joc de tipus B o recreatives amb premi o de joc d'apostes, han d'adoptar les mesures previstes en la normativa sobre joc i sobre espectacles, activitats recreatives i establiments públics, a fi de garantir que les persones menors de diu anys no utilitzen cap d'aquestes màquines o serveis.

7. Els recursos i serveis assistencials que atenguen els xiquets, xiquetes i adolescents que presenten problemes en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius han de garantir que les intervencions terapèutiques s'ajusten al perfil i les característiques de les persones menors d'edat, amb enfocament en els factors psicosocials, especialment en aquelles persones menors d'edat que presenten problemes de salut mental.

Article 41. Interrupció voluntària de l'embaràs

La Generalitat ha de garantir a les persones menors d'edat el dret a la prestació sanitària de la interrupció voluntària de l'embaràs en els terminis i amb els requisits establits en la legislació sobre la matèria.

Article 42. Notificació de situacions de desprotecció infantil

1. En compliment de les obligacions legals previstes en els articles 96 i 98 d'aquesta llei, els serveis i centres sanitaris, de l'àmbit educatiu, els serveis i centres escolars tant públics com privats, tenen l'obligació de comunicar i denunciar qualsevol situació de risc i desamparament en què es trobe un xiquet, xiqueta o adolescent, i el deure de col·laborar

Dichas acciones de promoción y prevención deberán estar dirigidas tanto a las niñas, niños y adolescentes como a sus progenitores, al personal docente y a la población en general. Asimismo, la conselleria competente en materia de sanidad procurará la asistencia, rehabilitación e inclusión de quienes presenten problemas de salud mental, principalmente a partir de las USMIA en ratio y distribución suficiente. Desarrollará, asimismo, estrategias de coordinación y colaboración entre las consellerias con competencias en este ámbito para garantizar una adecuada atención, siguiendo los fundamentos de la estrategia valenciana de salud mental y el pacto autonómico para la atención de personas con trastorno mental grave, para garantizar un diagnóstico precoz y establecer una atención transversal centrada en el menor mediante un modelo comunitario e integrador que prime la atención psicosocial a los tratamientos farmacológicos.

Asimismo, la Generalitat Valenciana promoverá en la sociedad valenciana un tratamiento de las niñas, niños y adolescentes con problemas de salud mental que les preserve de prejuicios y de discriminación.

Artículo 40. Protección frente al consumo de alcohol, tabaco, drogas, juegos de azar y otras conductas adictivas

1. Las niñas, niños y adolescentes tienen derecho a ser protegidos frente a conductas que puedan generar adicción, como las que se derivan del juego de azar y apuestas, del mal uso de las tecnologías de la comunicación e información y del consumo de bebidas alcohólicas, tabaco, drogas, sustancias estupefacientes y psicotrópicas.

2. Las campañas y acciones públicas de información y concienciación se realizarán en formatos inclusivos, accesibles y comprensibles.

3. Las administraciones públicas promoverán y garantizarán la adopción de medidas de promoción de la salud, prevención, diagnóstico precoz y tratamiento integral en relación al consumo infantil y adolescente de alcohol, tabaco, drogas y otras conductas adictivas.

4. Para garantizar que las acciones de prevención de las administraciones públicas abarquen a la totalidad de la población menor de edad de la Comunitat Valenciana, en las bases reguladoras de las subvenciones destinadas a estas acciones se tendrán en cuenta criterios de equidad territorial y en cuanto al peso relativo de esta en el conjunto de la población.

5. Las autoridades públicas garantizarán, en el ejercicio de sus competencias, el cumplimiento de la prohibición de participar en juegos y apuestas que establece la legislación del juego de la Comunitat Valenciana para las personas menores de dieciocho años.

6. Los proveedores de servicios de apuestas en línea, de telefonía e internet, los establecimientos abiertos al público en los que se facilite el acceso a estos servicios, así como quienes regenten establecimientos públicos de hostelería y similares en los que se haya autorizado la instalación de máquinas de juego de tipo B o recreativas con premio o de juego de apuestas, habrán de adoptar las medidas previstas en la normativa sobre juego y sobre espectáculos, actividades recreativas y establecimientos públicos, para garantizar que las personas menores de dieciocho años no utilicen ninguna de estas máquinas o servicios.

7. Los recursos y servicios asistenciales que atiendan a los niños, niñas y adolescentes que presenten problemas en materia de drogodependencias y otros trastornos adictivos deben garantizar que las intervenciones terapéuticas se ajusten al perfil y características de las personas menores de edad, con enfoque en los factores psicosociales, especialmente en aquellas personas menores de edad que presentan problemas de salud mental.

Artículo 41. Interrupción voluntaria del embarazo

La Generalitat garantizará a las personas menores de edad el derecho a la prestación sanitaria de la interrupción voluntaria del embarazo en los plazos y con los requisitos establecidos en la legislación sobre la materia.

Artículo 42. Notificación de situaciones de desprotección infantil

1. En cumplimiento de las obligaciones legales previstas en los artículos 96 y 98 de esta ley, los servicios y centros sanitarios, del ámbito educativo, los servicios y centros escolares tanto públicos como privados, tienen la obligación de comunicar y denunciar cualquier situación de riesgo y desamparo en la que se encuentre un niño, niña o adolescen-

amb l'entitat pública competent per a la protecció de la infància i l'adolescència en l'exercici d'aquesta funció.

2. Quan hi haja indicis de perill imminent i greu per a la integritat física o psíquica d'un xiquet, xiqueta o adolescent, ho notificaran immediatament al departament competent en matèria de protecció de la infància i l'adolescència de la Generalitat, a l'autoritat judicial o al Ministeri Fiscal i, si es requereix la seua col·laboració, a les forces i cossos de seguretat. A més, es prendran les mesures immediates de protecció que les circumstàncies requerisquen, inclosa, si escau, la retenció de la persona protegida en el centre o servei sanitari fins que l'autoritat competent se'n faça càrrec o determine la mesura que cal adoptar, i ha d'evitar-se amb aquest fi la contenció física i/o mecànica i/o farmacològica del protegit, que només podrà ser usada després d'haver-se esgotat tots els recursos i les habilitats pròpies del personal sanitari adequat, i que haurà de ser autoritzada i supervisada pel jutjat corresponent.

3. La Generalitat promourà la coordinació i la col·laboració entre les institucions sanitàries, educatives i de protecció de la infància i l'adolescència mitjançant l'aprovació i formalització dels protocols corresponents amb anterioritat al fet que les persones menors d'edat entren en el centre de protecció i supervisada pel jutjat corresponent. Tot això a l'efecte de facilitar la prevenció, la detecció i la derivació i, si escau, posterior suport, de les situacions de risc i desemparament.

En aquestes actuacions, seran els serveis psicopedagògics, gabinets municipals i departaments d'orientació els interlocutors amb els serveis municipals i autonòmics competents en matèria de protecció de la infància i l'adolescència.

En cas de referir-se a persones amb discapacitat, aquestes institucions públiques podran demanar la col·laboració, l'orientació i el suport de les entitats que conformen el seu teixit associatiu.

CAPÍTOL VII *Dret a l'educació*

Article 43. Dret a l'educació

1. La Generalitat ha de garantir a tots els xiquets, les xiquetes i els adolescents de la Comunitat Valenciana, amb igualtat d'oportunitats, l'exercici ple del dret a l'educació, que comprèn l'accés efectiu, la permanència i la promoció en un sistema educatiu equitatiu i inclusiu en tots els nivells, de conformitat amb el que preveu l'article 24 de la Convenció de l'ONU de drets de les persones amb discapacitat, que proporcione una educació emancipadora, integral, plural, respectuosa, proveïda dels suports i els recursos necessaris, adequada a la seua maduresa i de qualitat quant als continguts, que contribuïska al desenvolupament ple de la personalitat i de les capacitats mentals, físiques i socials fins al màxim de les seues possibilitats.

2. La Generalitat ha de promoure la participació activa i plena dels xiquets, de les xiquetes i dels adolescents en la vida escolar, d'acord amb el seu nivell de maduresa, i crear canals de participació accessibles que en faciliten la intervenció en els processos democràtics d'adopció de decisions. Així mateix, s'ha de fomentar la participació activa de l'alumnat en els processos d'ensenyament i aprenentatge a través de l'ús de metodologies educatives participatives que en potencien la creativitat i la capacitat crítica.

3. La conselleria competent en matèria d'educació ha de garantir l'existència d'un nombre de places adequat i suficient, que assegure l'efectivitat del dret a l'educació dels xiquets, de les xiquetes i dels adolescents en igualtat de condicions, com també la formació contínua dels equips directius, docents i de la resta de professionals implicats en l'atenció a la diversitat.

4. Per a fer efectiu aquest dret a l'educació també en l'adolescència, la Generalitat ha de fomentar els ensenyaments postobligatoris i la formació contínua. Així mateix, ha d'impulsar les activitats extraescolars, de joc, de temps lliure, culturals i esportives, com a instruments d'aprenentatge de la inclusió i no discriminació de les xiquetes i els xiquets.

Article 44. Continguts educatius

1. Els ensenyaments i la formació que s'oferisquen a la infància i l'adolescència han de fomentar l'exercici ple de la seua ciutadania, el

te, y el deber de colaborar con la entidad pública competente para la protección de la infancia y la adolescencia en el ejercicio de esta función.

2. Cuando existan indicios de peligro inminente y grave para la integridad física o psíquica de un niño, niña o adolescente, lo notificarán de inmediato al departamento competente en materia de protección de la infancia y la adolescencia de la Generalitat, a la autoridad judicial o al Ministerio Fiscal y, si se requiere de su colaboración, a las fuerzas y cuerpos de seguridad. Además, se tomarán las medidas inmediatas de protección que las circunstancias requieran, incluida, si procede, la retención de la persona protegida en el centro o servicio sanitario hasta que la autoridad competente se haga cargo de ella o determine la medida a adoptar, debiendo evitarse a tal fin la contención física y/o mecánica y/o farmacológica del protegido, que solo podrá ser usada tras haberse agotado todos los recursos y habilidades propias del personal sanitario adecuado, y que deberá ser autorizada y supervisada por el juzgado correspondiente.

3. La Generalitat promoverá la coordinación y la colaboración entre las instituciones sanitarias, educativas y de protección de la infancia y la adolescencia mediante la aprobación y formalización de los correspondientes protocolos con anterioridad a que las personas menores de edad entren en el centro de protección y supervisada por el juzgado correspondiente. Todo ello a los efectos de facilitar la prevención, la detección y la derivación y, en su caso, posterior apoyo, de las situaciones de riesgo y desamparo.

En estas actuaciones, serán los servicios psicopedagógicos, gabinetes municipales y departamentos de orientación los interlocutores con los servicios municipales y autonómicos competentes en materia de protección de la infancia y la adolescencia.

En caso de referirse a personas con discapacidad, estas instituciones públicas podrán recabar la colaboración, la orientación y el apoyo de las entidades que conforman su tejido asociativo.

CAPÍTULO VII *Derecho a la educación*

Artículo 43. Derecho a la educación

1. La Generalitat debe garantizar a todos los niños, las niñas y los adolescentes de la Comunitat Valenciana, con igualdad de oportunidades, el pleno ejercicio de su derecho a la educación, que comprende el acceso efectivo, la permanencia y la promoción en un sistema educativo equitativo e inclusivo en todos sus niveles, de conformidad con lo que prevé el artículo 24 de la Convención de la ONU de derechos de las personas con discapacidad, que proporcione una educación emancipadora, integral, plural, respetuosa, provista de los apoyos y recursos necesarios, adecuada a su madurez y de calidad en cuanto a los contenidos, que contribuya al pleno desarrollo de su personalidad y de sus capacidades mentales, físicas y sociales hasta el máximo de sus posibilidades.

2. La Generalitat debe promover la participación activa y plena de los niños, de las niñas y de los adolescentes en la vida escolar, de acuerdo con su nivel de madurez, y crear canales de participación accesibles que faciliten su intervención en los procesos democráticos de adopción de decisiones. Asimismo, se debe fomentar la participación activa del alumnado en los procesos de enseñanza y aprendizaje a través del uso de metodologías educativas participativas que potencien su creatividad y la capacidad crítica.

3. La conselleria competente en materia de educación debe garantizar la existencia de un número de plazas adecuado y suficiente, que asegure la efectividad del derecho a la educación de los niños, de las niñas y de los adolescentes en igualdad de condiciones, así como la formación continua de los equipos directivos, docentes y del resto de profesionales implicados en la atención a la diversidad.

4. Para hacer efectivo este derecho a la educación también en la adolescencia, la Generalitat debe fomentar las enseñanzas postobligatorias y la formación continua. Asimismo, debe impulsar las actividades extraescolares, de juego, de tiempo libre, culturales y deportivas, como instrumentos de aprendizaje de la inclusión y no discriminación de las niñas y los niños.

Artículo 44. Contenidos educativos

1. Las enseñanzas y la formación que se ofrezcan a la infancia y la adolescencia fomentarán el ejercicio pleno de su ciudadanía, el conoci-

coneixement i la difusió dels drets i deures, el respecte als drets humans i als valors democràtics i el desenvolupament d'una cultura participativa, inclusiva i oberta a la diversitat.

Els programes han de ser coeducatius i han de promoure la igualtat d'oportunitats i de gènere; el respecte i la tolerància, de manera que amb aquests s'afavorisca la prevenció d'actituds i situacions violentes; el respecte a les diverses formes de relació afectivosexual; i l'educació intercultural.

2. La formació integral de xiquetes, xiquets i adolescents en els centres d'ensenyament tindrà en compte l'educació social i emocional i sexoafectiva.

3. Els continguts curriculars i la metodologia docent s'adaptarà a la discapacitat i la diversitat de l'alumnat i les necessitats educatives especials que requerisquen de suport, com també als recursos materials i humans disponibles.

4. La conselleria amb competències en matèria d'educació ha de vetlar per la qualitat i l'adequació a la legalitat dels continguts que s'impartisquen.

Article 45. Educació infantil de primer cycle

1. La Generalitat ha de promoure l'educació de zero a tres anys, per a garantir la igualtat d'oportunitats i prevenir el risc derivat de les condicions socioeconòmiques desfavorables de les persones menors d'edat en situació de major vulnerabilitat, com també millorar la coresponsabilitat en els usos del temps, de manera que la participació en la criança siga igualitària. La conselleria competent en matèria d'educació garantirà la creació dels espais que asseguren l'educació infantil de primer cycle.

2. L'accés a aquesta oferta educativa atindrà els criteris d'equitat i els previstos en la normativa específica, sense perjudici dels drets reconeguts per la Llei de la renda valenciana d'inclusió respecte a l'obtenció de places i beques. Així mateix, la discapacitat de les persones menors d'edat i de les persones progenitores serà també un factor de prioritització.

Article 46. Programes d'ajudes a l'ensenyament

1. La Generalitat i les administracions locals establiran programes de beques, ajudes de menjador i de transport, com també qualssevol altres que promoguen l'equitat i la inclusió en l'exercici del dret a l'educació en els nivells d'ensenyament obligatori. Així mateix, es concediran ajudes que faciliten l'accés de les persones menors d'edat a l'ensenyament no obligatori.

2. Tindran accés directe a aquestes beques i ajudes les persones menors d'edat que estiguen o hagen estat en el sistema públic de protecció, els que es troben en risc o situació de vulnerabilitat social i els beneficiaris de la renda valenciana d'inclusió. Es donarà prioritat a les persones amb diversitat funcional o discapacitat, famílies nombroses i monoparentals.

3. La conselleria competent en matèria d'educació garantirà l'accés universal als materials curriculars en els ensenyaments obligatoris.

Article 47. Xiquets, xiquetes i adolescents en situació d'acolliment residencial o familiar

1. Les xiquetes, els xiquets o els adolescents en acolliment residencial han de tenir prioritat en l'accés al centre educatiu d'ensenyament infantil, obligatori o postobligatori que, per proximitat al domicili del centre, per estar-hi matriculats germans o germanes o una altra circumstància, resulte més favorable per a les seues característiques i necessitats.

2. Les xiquetes, els xiquets o els adolescents en acolliment familiar o en guarda amb finalitats d'adopció han de tenir prioritat en l'accés al centre educatiu d'ensenyament infantil, obligatori o postobligatori que, per proximitat al domicili familiar o laboral, escolarització d'altres membres de la família acollidora o una altra circumstància, resulte més favorable per a la persona acollida o per a l'exercici de les responsabilitats derivades de l'acolliment.

3. Quan, malgrat aquesta prioritat, no siga possible l'escolarització en el centre més adequat pel procediment ordinari, la Generalitat ha d'adoptar, mitjançant l'òrgan competent per a l'escolarització, aquelles mesures extraordinàries previstes legalment que permeten a la persona protegida accedir al centre adequat.

miento y difusión de los derechos y deberes, el respeto a los derechos humanos y a los valores democráticos y el desarrollo de una cultura participativa, inclusiva y abierta a la diversidad.

Los programas serán coeducativos y promoverán la igualdad de oportunidades y de género; el respeto y tolerancia, de modo que con ellos se favorezca la prevención de actitudes y situaciones violentas; el respeto a las diversas formas de relación afectivo-sexual; y la educación intercultural.

2. La formación integral de niñas, niños y adolescentes en los centros de enseñanza contemplará la educación social y emocional y sexoafectiva.

3. Los contenidos curriculares y la metodología docente se adaptará a la discapacidad y diversidad del alumnado y las necesidades educativas especiales del mismo que requieran de apoyo, así como a los recursos materiales y humanos disponibles.

4. La conselleria con competencias en materia de educación velará por la calidad y la adecuación a la legalidad de los contenidos que se impartan.

Artículo 45. Educación infantil de primer ciclo

1. La Generalitat promoverá la educación de cero a tres años, para garantizar la igualdad de oportunidades y prevenir el riesgo derivado de las condiciones socioeconómicas desfavorables de las personas menores de edad en situación de mayor vulnerabilidad, así como mejorar la coresponsabilidad en los usos del tiempo, de manera que la participación en la crianza sea igualitaria. La conselleria competente en materia de educación garantizará la creación de los espacios que aseguren la educación infantil de primer ciclo.

2. El acceso a esta oferta educativa atenderá a los criterios de equidad y los previstos en la normativa específica, sin perjuicio de los derechos reconocidos por la Ley de la renta valenciana de inclusión respecto a la obtención de plazas y becas. Asimismo, la discapacidad de las personas menores de edad y de las personas progenitoras será también un factor de priorización.

Artículo 46. Programas de ayudas a la enseñanza

1. La Generalitat y las administraciones locales establecerán programas de becas, ayudas de comedor y de transporte, así como cualesquiera otros que promuevan la equidad y la inclusión en el ejercicio del derecho a la educación en los niveles de enseñanza obligatoria. Asimismo, se concederán ayudas que faciliten el acceso de las personas menores de edad a la enseñanza no obligatoria.

2. Tendrán acceso directo a estas becas y ayudas las personas menores de edad que estén o hayan estado en el sistema público de protección, los que se encuentren en riesgo o situación de vulnerabilidad social y los beneficiarios de la renta valenciana de inclusión. Se dará prioridad a las personas con diversidad funcional o discapacidad, familias numerosas y monoparentales.

3. La conselleria competente en materia de educación garantizará el acceso universal a los materiales curriculares en las enseñanzas obligatorias.

Artículo 47. Niños, niñas y adolescentes en situación de acogimiento residencial o familiar

1. Las niñas, niños o adolescentes en acogimiento residencial tendrán prioridad en el acceso al centro educativo de enseñanza infantil, obligatoria o postobligatoria, que, por proximidad al domicilio del centro, por estar matriculados hermanos o hermanas u otra circunstancia, resulte más favorable para sus características y necesidades.

2. Las niñas, niños o adolescentes en acogimiento familiar o en guarda con fines de adopción tendrán prioridad en el acceso al centro educativo de enseñanza infantil, obligatoria o postobligatoria que, por proximidad al domicilio familiar o laboral, escolarización de otros miembros de la familia acogedora u otra circunstancia, resulte más favorable para la persona acogida o para el ejercicio de las responsabilidades derivadas del acogimiento.

3. Cuando, pese a esta prioridad, no sea posible la escolarización en el centro más adecuado por el procedimiento ordinario, la Generalitat adoptará, a través del órgano competente para la escolarización, aquellas medidas extraordinarias legalmente previstas que permitan a la persona protegida acceder al centro adecuado.

4. El moment i el procés d'incorporació d'una persona protegida al centre escolar s'ha de poder flexibilitzar, en els termes que preveja la normativa, si la seua situació personal, social o familiar ho requereix.

5. La Generalitat ha de dotar els centres docents dels recursos suficients per a poder atendre les necessitats d'aquest col·lectiu.

6. Així mateix, la conselleria competent en matèria d'educació ha de garantir en les residències o llars de recepció i en les específiques per a problemes greus de conducta la prestació de l'ensenyament obligatori dins del mateix establiment.

7. Les administracions públiques han de vetllar per preservar la identitat i circumstàncies personals de les xiquetes, dels xiquets i dels adolescents sota tutela i guarda de la Generalitat.

8. Les administracions públiques han de fer les actuacions oportunes per a la sensibilització i la formació de la comunitat educativa, amb relació a les necessitats i les característiques de les xiquetes, dels xiquets i dels adolescents en acolliment familiar, guarda amb fins d'adopció i acolliment residencial.

9. La Generalitat valenciana ha de destinar recursos específics a través de la conselleria competent en matèria d'educació per a donar suport a la continuïtat dels estudis d'educació secundària, batxillerat, formació professional i/o universitària dels que hagen estat sota una mesura d'acolliment familiar o residencial i no hi disposen de mitjans. A aquest efecte se'ls atorgarà prioritat en l'accés als recursos i les ajudes per a la comunitat d'estudiants. Així mateix, ha de garantir la prioritat i la gratuïtat dels serveis escolars i extraescolars del centre educatiu a les xiquetes, els xiquets i els adolescents que es troben sota la tutela o la guarda de la Generalitat.

10. La conselleria competent en matèria d'educació ha de garantir l'adaptació curricular necessària i recurs d'adaptació lingüística per a l'atenció educativa de persones menors d'edat estrangeres que es troben sota la tutela o la guarda de l'administració.

Article 48. Persones menors d'edat en conflicte amb la llei en residències socioeducatives

La conselleria competent en matèria educativa ha d'adoptar les mesures oportunes per a garantir el dret de les persones en conflicte amb la llei que es troben en les residències socioeducatives a rebre l'ensenyament obligatori que els correspon legalment. Amb aquest fi, s'han d'establir els mecanismes de coordinació que pertoquen amb l'entitat pública competent per a l'execució de les mesures judicials.

Quan la persona subjecta a la mesura no puga assistir als centres docents de la zona a causa del règim d'internament imposat, la conselleria competent ha d'arbitrar els mitjans necessaris perquè puga rebre l'ensenyament corresponent en la residència d'internament, circumstància que no constarà en cap cas en el llibre d'escolaritat, ni en la emissió de certificats i diplomes. Aquests tindran el mateix reconeixement acadèmic que els obtinguts als centres del sistema educatiu públic sempre que complisquen amb les necessitats per al reconeixement que estableix la normativa estatal.

Article 49. No-escolarització, absentisme i abandó escolar

1. Les persones progenitores i altres representants legals de persones menors d'edat, com a responsables de la seua criança i formació, tenen el deure de vetllar perquè aquestes cursen de manera real i efectiva els nivells obligatoris d'ensenyament, i de garantir-ne l'assistència a classe.

2. La Generalitat ha de coordinar i emprendre les accions necessàries per al compliment de l'escolaritat obligatòria, d'acord amb la legislació vigent i evitar l'absentisme i l'abandó escolar.

3. La conselleria competent en matèria d'educació ha de promoure, amb la participació de les administracions locals, l'elaboració d'un pla marc contra la no-escolarització, l'absentisme i l'abandó escolar, el qual ha de formar part de l'Estratègia valenciana d'infància i adolescència, l'execució i el seguiment de la qual correspon a ambdues institucions.

4. Es fomentarà la creació en l'àmbit local de comissions de prevenció, seguiment i control de l'absentisme i l'abandó escolar, on s'establirà la presència de professionals dels departaments competents en matèria de serveis socials, salut mental, infància, joventut i educació.

5. Els serveis psicopedagògics escolars i els departaments d'orientació escolar han d'actuar de forma coordinada amb els departaments municipals d'educació, serveis socials i joventut. S'ha de constituir la

4. El momento y el proceso de incorporación de una persona protegida al centro escolar podrá flexibilitzarse, en los términos que prevea la normativa, si su situación personal, social o familiar lo requiere.

5. La Generalitat dotará a los centros docentes de los recursos suficientes para poder atender las necesidades de este colectivo.

6. Asimismo, la conselleria competente en materia de educación garantizará en las residencias u hogares de recepción y en los específicos para problemas graves de conducta la prestación de la enseñanza obligatoria dentro del propio establecimiento.

7. Las administraciones públicas velarán por preservar la identidad y circunstancias personales de las niñas, niños y adolescentes bajo tutela y guarda de la Generalitat.

8. Las administraciones públicas realizarán las actuaciones oportunas para la sensibilización y formación de la comunidad educativa, en relación con las necesidades y características de las niñas, niños y adolescentes en acogimiento familiar, guarda con fines de adopción y acogimiento residencial.

9. La Generalitat valenciana destinará recursos específicos a través de la conselleria competente en materia de educación para apoyar la continuidad de los estudios de educación secundaria, bachillerato, formación profesional y/o universitaria de quienes hayan estado bajo una medida de acogimiento familiar o residencial y no dispongan de medios para ello. A tal efecto se les otorgará prioridad en el acceso a los recursos y ayudas para la comunidad de estudiantes. Asimismo garantizará la prioridad y gratuidad de los servicios escolares y extraescolares del centro educativo a las niñas, niños y adolescentes que se encuentren bajo la tutela o guarda de la Generalitat.

10. La conselleria competente en materia de educación garantizará la necesaria adaptación curricular y recurso de adaptación lingüística para la atención educativa de personas menores de edad extranjeras que se encuentren bajo la tutela o guarda de la administración.

Artículo 48. Personas menores de edad en conflicto con la ley en residencias socioeducativas

La conselleria competente en materia educativa adoptará las medidas oportunas para garantizar el derecho de las personas en conflicto con la ley que se encuentren en las residencias socioeducativas, a recibir la enseñanza obligatoria que legalmente les corresponda. Para ello, se establecerán los mecanismos de coordinación que procedan con la entidad pública competente para la ejecución de las medidas judiciales.

Cuando la persona sujeta a la medida no pueda asistir a los centros docentes de la zona a causa del régimen de internamiento impuesto, la conselleria competente arbitraré los medios necesarios para que pueda recibir la enseñanza correspondiente en la residencia de internamiento, circunstancia que no constará en ningún caso en el libro de escolaridad, ni en la emisión de certificados y diplomas. Estos tendrán el mismo reconocimiento académico que los obtenidos en los centros del sistema educativo público siempre y cuando cumplan con las necesidades para el reconocimiento que establece la normativa estatal.

Artículo 49. No escolarización, absentismo y abandono escolar

1. Las personas progenitoras y demás representantes legales de personas menores de edad, como responsables de su crianza y formación, tienen el deber de velar para que estas cursen de manera real y efectiva los niveles obligatorios de enseñanza, y de garantizar su asistencia a clase.

2. La Generalitat debe coordinar y emprender las acciones necesarias para el cumplimiento de la escolaridad obligatoria, de acuerdo con la legislación vigente y evitar el absentismo y abandono escolar.

3. La conselleria competente en materia de educación promoverá, con la participación de las administraciones locales, la elaboración de un plan marco contra la no escolarización, el absentismo y el abandono escolar, el cual formara parte de la Estratègia valenciana de infancia y adolescencia, cuya ejecución y seguimiento corresponderá a ambas.

4. Se fomentará la creación en el ámbito local de comisiones de prevención, seguimiento y control del absentismo y abandono escolar, donde se establecerá la presencia de profesionales de los departamentos competentes en materia de servicios sociales, salud mental, infancia, juventud y educación.

5. Los servicios psicopedagógicos escolares y departamentos de orientación escolar, actuarán de forma coordinada con los departamentos municipales de educación, servicios sociales y juventud. Se constituirá

comissió municipal de prevenció i control de l'absentisme escolar. Amb la finalitat de millorar la qualitat de la intervenció, s'ha de comptar amb perfils professionals especialitzats mitjançant la formació escaient.

6. La conselleria competent en matèria d'educació disposarà els recursos professionals i materials i els ajustos necessaris per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu, en totes les etapes educatives, d'acord amb el que preveu l'Estatut de les persones amb discapacitat de la Comunitat Valenciana.

Article 50. Unitats educatives terapèutiques/hospitals de dia infantil i adolescent

1. Les unitats educatives terapèutiques/hospitals de dia infantil i adolescent han d'atendre, des d'una perspectiva inclusiva, l'alumnat amb necessitats educatives especials derivades de problemes greus de salut mental que, de forma temporal, necessiten tractaments intensius en un mitjà estructurat. La intervenció d'aquests ha de donar resposta integral a aquestes necessitats i s'ha de planificar d'acord amb les premisses següents:

a) La incorporació del xiquet, la xiqueta o l'adolescent al seu grup natural o unitat de referència.

b) L'atenció adequada i individualitzada que implique actuacions sanitàries i educatives i el seguiment de l'evolució de cada xiquet, xiqueta o adolescent, tant en el treball específic com en la dinàmica d'integració en el seu grup natural, i sempre en coordinació amb la seua família o tutors legals.

2. Aquestes unitats constitueixen centres de recursos d'atenció integral, interdisciplinària i especialitzada per a la resposta educativa i sanitària a l'alumnat amb problemes greus de salut mental per als quals les mesures i els suports generals i específics disponibles en el seu entorn no són suficients ni adequats. Amb aquest fi, han de disposar de persones professionals sanitàries especialitzades en salut mental i docents, aportades per les conselleries competents en matèria de sanitat i educació.

Article 51. Programes de prevenció, detecció i eradicació de les conductes agressives, la violència i l'assetjament en centres docents

1. Als centres docents s'han d'impulsar programes de mediació i resolució amistosa de conflictes. Aquests programes s'han de dissenyar sobre la base dels principis de sensibilització, prevenció, detecció, protecció i reparació, i han de capacitar l'alumnat per a resoldre'ls per sí mateix.

2. La conselleria competent en matèria d'educació ha de promoure programes de prevenció, detecció i eradicació de les conductes inapropiades i de la violència en el centre docent, que han d'incloure-hi protocols específics per a l'assetjament escolar, en els quals s'han de contenir disposicions singularment dirigides a la protecció de les persones menors d'edat especialment vulnerables, com els xiquets, les xiquetes i els adolescents amb discapacitat o diversitat funcional. Aquests programes han de preveure protocols de resolució de conflictes, actuacions dirigides tant a la víctima com a la persona agressora i han d'incloure accions de sensibilització, respecte a la diversitat i formació per a tota la comunitat educativa, i afavorir activitats inclusives que promoguen la convivència.

En el disseny i l'aplicació d'aquests programes amb la participació de l'alumnat i la conselleria competent en matèria d'educació, els ha de dotar amb els recursos necessaris.

Article 52. Inclusió social de l'alumnat

1. El sistema educatiu ha de garantir l'atenció inclusiva de l'alumnat que puga veure's discriminat en el gaudi del seu dret a l'educació a causa de la seua discapacitat, circumstàncies socials, econòmiques, culturals, ètniques, personals, familiars o d'altra mena, i ho ha de fer prioritzant els suports humans i materials necessaris, especialment als centres amb major presència d'aquestes necessitats.

2. S'ha de prestar atenció, en particular, a les necessitats educatives de l'alumnat migrant i les seues famílies o pertanyent a minories ètniques. S'ha de possibilitar a l'alumnat immigrant el ràpid aprenentatge de les llengües oficials de la Comunitat Valenciana. Aquesta atenció específica s'ha d'estendre als xiquets, a les xiquetes i als adolescents amb un possible desarrelament en matèria d'identitat cultural, a fi de prevenir les repercussions en el seu rendiment escolar i ajustament personal.

la comisión municipal de prevención y control del absentismo escolar. Con la finalidad de mejorar la calidad de la intervención, se contará con perfiles profesionales especializados mediante la oportuna formación.

6. La conselleria competente en materia de educación dispondrá los recursos profesionales y materiales y los ajustes necesarios para el alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo, en todas las etapas educativas, de acuerdo con lo previsto en el Estatuto de las personas con discapacidad de la Comunitat Valenciana.

Artículo 50. Unidades educativas terapéuticas/hospitales de día infantil y adolescente

1. Las unidades educativas terapéuticas/hospitales de día infantil y adolescente deben atender, desde una perspectiva inclusiva, al alumnado con necesidades educativas especiales derivadas de problemas graves de salud mental que, de forma temporal, necesiten tratamientos intensivos en un medio estructurado. La intervención de estos debe dar respuesta integral a estas necesidades y se debe planificar de acuerdo con las siguientes premisas:

a) La incorporación del niño, la niña o el adolescente a su grupo natural o unidad de referencia.

b) La atención adecuada e individualizada que implique actuaciones sanitarias y educativas y el seguimiento de la evolución de cada niño, niña o adolescente, tanto en el trabajo específico como en la dinámica de integración en su grupo natural, y siempre en coordinación con su familia o tutores legales.

2. Estas unidades constituyen centros de recursos de atención integral, interdisciplinaria y especializada para la respuesta educativa y sanitaria al alumnado con problemas graves de salud mental para los cuales las medidas y los apoyos generales y específicos disponibles en su entorno no son suficientes ni adecuados. Con este fin, deben disponer de personas profesionales sanitarias especializadas en salud mental y docentes, aportadas por las consellerias competentes en materia de sanidad y educación.

Artículo 51. Programas de prevención, detección y erradicación de las conductas agresivas, la violencia y el acoso en centros docentes

1. En los centros docentes se deben impulsar programas de mediación y resolución amistosa de conflictos. Estos programas se deben diseñar sobre la base de los principios de sensibilización, prevención, detección, protección y reparación, y deben capacitar al alumnado para resolverlos por sí mismo.

2. La conselleria competente en materia de educación debe promover programas de prevención, detección y erradicación de las conductas inapropiadas y de la violencia en el centro docente, que deben incluir protocolos específicos para el acoso escolar, en los que se deben contener disposiciones singularmente dirigidas a la protección de las personas menores de edad especialmente vulnerables, como los niños, las niñas y los adolescentes con discapacidad o diversidad funcional. Estos programas deben prever protocolos de resolución de conflictos, actuaciones dirigidas tanto a la víctima como a la persona agresora y deben incluir acciones de sensibilización, respeto a la diversidad y formación para toda la comunidad educativa, y favorecer actividades inclusivas que promuevan la convivencia.

En el diseño y la aplicación de estos programas con la participación del alumnado y la conselleria competente en materia de educación, los debe dotar con los recursos necesarios.

Artículo 52. Inclusión social del alumnado

1. El sistema educativo garantizará la atención inclusiva del alumnado que pueda verse discriminado en el disfrute de su derecho a la educación debido a su discapacidad, circunstancias sociales, económicas, culturales, étnicas, personales, familiares o de otra índole, y lo hará priorizando los apoyos humanos y materiales necesarios, especialmente en los centros con mayor presencia de estas necesidades.

2. Se prestará atención, en particular, a las necesidades educativas del alumnado migrante y sus familias o perteneciente a minorías étnicas. Se posibilitará al alumnado inmigrante el rápido aprendizaje de las lenguas oficiales de la Comunitat Valenciana. Esta atención específica se extenderá a los niños, niñas y adolescentes con posible desarraigo en materia de identidad cultural, para prevenir las repercusiones en su rendimiento escolar y ajuste personal.

3. L'oferta de places ha de tendir a homogeneïtzar les poblacions escolars dels centres sostinguts amb fons públics, de manera que s'assegure una distribució harmònica i equilibrada dels diferents sectors socials en tots els centres escolars.

4. L'escolarització de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu s'ha de regir pels principis de normalització i inclusió i ha d'assegurar la no-discriminació i igualtat efectiva en l'accés, permanència i promoció en el sistema educatiu, així com l'accessibilitat universal i la provisió i continuïtat dels suports necessaris.

CAPÍTOL VIII

Drets amb relació al medi ambient, l'entorn urbà i la mobilitat

Article 53. Dret a un medi ambient saludable

1. Els xiquets, les xiquetes i els adolescents tenen dret a desenvolupar-se en un medi ambient saludable i en un entorn que tinga en compte les seues característiques pròpies. Les entitats públiques han de promoure el desenvolupament sostenible que els garantisca aquest dret.

2. Les entitats públiques promouran que xiquets, xiquetes i adolescents coneguen, respecten i gaudisquen el medi ambient, i comptaran amb la seua participació activa en la protecció, la conservació i la millora de l'entorn, en el marc d'un desenvolupament sostenible. La conselleria competent en matèria d'educació i medi ambient inclourà en els programes educatius l'educació ambiental mitjançant programes formatius, divulgatius i de conscienciació accessibles per a l'ús responsable i sostenible del medi, l'aigua, l'aire, l'energia i la resta de recursos naturals, com l'adquisició d'uns bons hàbits per a la conservació del medi ambient.

Article 54. Drets amb relació al medi ambient, l'entorn i la mobilitat

1. La planificació urbanística ha de tenir en compte la perspectiva, les necessitats específiques i l'interès superior de xiquets, xiquetes i adolescents en la concepció i la distribució de l'espai urbà, amb la finalitat d'aconseguir un entorn urbà amable amb la infància i inclusiu, que evite la segregació. Així mateix, s'ha de protegir la salut de xiquets, xiquetes i adolescents i assegurar nivells baixos de contaminació atmosfèrica, electromagnètica i acústica.

2. Per a la configuració dels espais públics, la previsió d'equipaments i instal·lacions i la dotació de mobiliari urbà, s'ha d'escoltar l'opinió de xiquetes, xiquets i adolescents, almenys quan els hi estiguen destinats específicament, i s'ha de garantir que proporcionen a la infància i a l'adolescència un entorn amigable i accessible, que afavorisca la interacció autònoma entre iguals i reunisca les condicions de salubritat, seguretat i d'accessibilitat exigides per la legislació vigent.

S'ha de procurar, així mateix, l'existència d'espais compartits que faciliten el contacte intergeneracional. Amb aquest fi, les administracions locals han de disposar de la participació activa de la infància i l'adolescència, mitjançant les seues associacions i els seus òrgans locals de participació.

Article 55. Dret a conèixer l'entorn

Els xiquets, les xiquetes i els adolescents tenen dret a conèixer tant la seua localitat i el seu barri com el seu entorn natural. Els documents divulgatius que les administracions públiques elaboren per a divulgar-los han de contenir informació amigable i accessible per a la infància.

Article 56. Espais i zones de joc, esportives i recreatives públiques

1. Els plans urbanístics han de preveure espais i zones de joc, esportives i recreatives públiques accessibles, idònies, diversificades, i suficients, perquè els xiquets, les xiquetes i els adolescents puguen portar a la pràctica el seu dret al desenvolupament a través del joc i l'esport. Aquests espais i zones han d'adequar-se a les diferents necessitats de xiquets, xiquetes o adolescents en funció de l'edat, la diversitat funcional o discapacitat o altres circumstàncies que en condicionen l'ús.

3. La oferta de plazas tenderá a homogeneizar las poblaciones escolares de los centros sostenidos con fondos públicos, de manera que se asegure una distribución armónica y equilibrada de los distintos sectores sociales en todos los centros escolares.

4. La escolarización del alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo se regirá por los principios de normalización e inclusión, y asegurará la no discriminación e igualdad efectiva en el acceso, permanencia y promoción en el sistema educativo, así como la accesibilidad universal y la provisión y continuidad de los apoyos necesarios.

CAPÍTULO VIII

Derechos en relación con el medio ambiente, el entorno urbano y la movilidad

Artículo 53. Derecho a un medio ambiente saludable

1. Los niños, niñas y adolescentes tienen derecho a desarrollarse en un medio ambiente saludable y en un entorno que tenga en cuenta sus características propias. Las entidades públicas deben promover el desarrollo sostenible que les garantice este derecho.

2. Las entidades públicas promoverán que niños, niñas y adolescentes conozcan, respeten y disfruten el medio ambiente, contando con su participación activa en la protección, conservación y mejora del entorno, en el marco de un desarrollo sostenible. La conselleria competente en materia de educación y medio ambiente incluirá en los programas educativos la educación ambiental mediante programas formativos, divulgativos y de concienciación accesibles para el uso responsable y sostenible del medio, el agua, el aire, la energía y demás recursos naturales, así como la adquisición de unos buenos hábitos para la conservación del medio ambiente.

Artículo 54. Derechos en relación con el medio ambiente, el entorno y la movilidad

1. La planificación urbanística tendrá en cuenta la perspectiva, las necesidades específicas y el interés superior de niños, niñas y adolescentes en la concepción y distribución del espacio urbano, con el fin de conseguir un entorno urbano amable con la infancia, e inclusivo, que evite la segregación. Asimismo se protegerá la salud de niños, niñas y adolescentes asegurando bajos niveles de contaminación atmosférica, electromagnética y acústica.

2. Para la configuración de los espacios públicos, la previsión de equipamientos e instalaciones y la dotación de mobiliario urbano, se escuchará la opinión de niñas, niños y adolescentes, al menos cuando les estén destinados específicamente, y se garantizará que proporcionan a la infancia y a la adolescencia un entorno amigable y accesible, que favorezca la interacción autónoma entre iguales y reúna las condiciones de salubridad, seguridad y de accesibilidad exigidas por la legislación vigente.

Se procurará, así mismo, la existencia de espacios compartidos que faciliten el contacto intergeneracional. Para ello, las administraciones locales deberán contar con la participación activa de la infancia y la adolescencia, a través de sus propias asociaciones y de sus órganos locales de participación.

Artículo 55. Derecho a conocer el entorno

Los niños, niñas y adolescentes tienen derecho a conocer tanto su localidad y su barrio como su entorno natural. Los documentos divulgativos que las administraciones públicas elaboren para darlos a conocer contendrán información amigable y accesible para la infancia.

Artículo 56. Espacios y zonas de juego, deportivas y recreativas públicas

1. Los planes urbanísticos deben prever espacios y zonas de juego, deportivas y recreativas públicas accesibles, idóneas, diversificadas, y suficientes, para que los niños, niñas y adolescentes puedan llevar a la práctica su derecho al desarrollo a través del juego y el deporte. Dichos espacios y zonas deberán adecuarse a las distintas necesidades de niños, niñas o adolescentes en función de la edad, la diversidad funcional o discapacidad u otras circunstancias que condicionen su uso.

2. En el disseny i la configuració dels espais i zones de joc, esportives i recreatives, els ajuntaments han de tenir en compte la participació activa de la infància i l'adolescència, mitjançant les seues associacions i els consells locals infantils i juvenils.

3. L'administració local ha de garantir que els espais i les zones de joc, esportives i recreatives destinades a xiquetes, xiquets o adolescents al municipi tinguen les condicions de salubritat i es troben en un entorn accessible i segur, allunyades de fonts de contaminació ambiental, siga atmosfèrica, acústica o electromagnètica, i de construccions o elements nocius o perillosos per a la seua salut i integritat física. El disseny d'aquests ha d'adoptar, a més, una perspectiva de gènere, de manera que promoga la igualtat entre homes i dones.

Article 57. Polítiques de mobilitat urbana i interurbana

1. Les polítiques públiques de mobilitat urbana i interurbana tindran en compte la perspectiva, les necessitats específiques i l'interès superior de xiquets, xiquetes i adolescents, i els facilitaran l'ús dels transports públics i un desplaçament autònom, accessible i segur als centres d'ensenyament, com també a altres equipaments dirigits especialment a aquesta població. Així mateix fomentarà l'ús de la mobilitat sostenible entre xiquets, xiquetes i adolescents a través de programes educatius i garantirà una mobilitat segura ampliant i millorant les infraestructures destinades especialment a vianants i ciclistes.

2. Les entitats locals han de promoure accions concretes per a sensibilitzar sobre les polítiques de mobilitat.

CAPÍTOL IX

Dret a la inclusió i a unes condicions de vida dignes

Article 58. Inclusió social

1. La Generalitat, mitjançant el sistema de protecció social, ha de vetlar per la inclusió social integral dels xiquets, les xiquetes i els adolescents.

2. S'ha de prestar especial atenció a les persones menors d'edat víctimes de violència de gènere o masclista, amb diversitat funcional o discapacitat, en situació de vulnerabilitat o risc d'exclusió o que, per qualsevol circumstància, puguen ser objecte de tracte discriminatori.

3. La Generalitat ha de garantir la igualtat d'oportunitats en matèria de sanitat, cultura, educació i esport, i d'oci dels xiquets, de les xiquetes i dels adolescents, independentment de si viuen en zones urbanes o rurals.

4. Es desenvoluparan, per la conselleria competent en matèria d'ocupació i formació professional, programes i recursos de formació i inclusió laboral, com també instruments i ajudes perquè adolescents en edat laboral que patiscen algun problema de salut greu puguen adquirir una formació laboral i accedir al mercat de treball ordinari o protegit.

5. Les persones menors d'edat estrangeres que es troben a la Comunitat Valenciana, incloses aquelles que no estiguen acompanyades, gaudiran dels mateixos drets que els i les nacionals i en igualtat de condicions.

Article 59. Xiquets, xiquetes i adolescents amb diversitat funcional o discapacitat

1. La Generalitat, a través de l'actuació coordinada de les conselleries competents en matèria d'educació, salut i inclusió social, ha de promoure el major grau possible d'autonomia personal i de desenvolupament de les capacitats de cada xiquet, xiqueta o adolescent amb discapacitat.

2. Les entitats públiques han de dur a terme les actuacions necessàries per a possibilitar la inclusió familiar, escolar, social i laboral dels xiquets, les xiquetes i els adolescents amb diversitat funcional o discapacitat. En particular, s'han d'adoptar totes les mesures perquè puguen viure en un entorn familiar que els proporcione l'atenció integral que necessiten.

La seua protecció i l'assistència han d'incloure els ajustos raonables i els suports necessaris per a potenciar el màxim desenvolupament acadèmic, personal i social, com també la defensa i la promoció dels seus drets i l'impuls de polítiques que afavorisquen la disponibilitat del temps necessari per a atendre'ls en el context familiar.

2. En el diseño y la configuración de los espacios y zonas de juego, deportivas y recreativas, los ayuntamientos contarán con la participación activa de la infancia y la adolescencia, a través de sus propias asociaciones y de los consejos locales infantiles y juveniles.

3. La administración local debe garantizar que los espacios y las zonas de juego, deportivas, y recreativas, destinadas a niñas, niños o adolescentes en el municipio, gocen de condiciones de salubridad y se encuentren en un entorno accesible y seguro, alejadas de fuentes de contaminación ambiental, sea atmosférica, acústica o electromagnética, y de construcciones o elementos nocivos o peligrosos para su salud e integridad física. Su diseño adoptará, además, una perspectiva de género, de manera que promueva la igualdad entre hombres y mujeres.

Artículo 57. Políticas de movilidad urbana e interurbana

1. Las políticas públicas de movilidad urbana e interurbana tendrán en cuenta la perspectiva, las necesidades específicas y el interés superior de niños, niñas y adolescentes, facilitándoles el uso de los transportes públicos y un desplazamiento autónomo, accesible y seguro a los centros de enseñanza, así como a otros equipamientos dirigidos especialmente a esta población. Asimismo fomentará el uso de la movilidad sostenible entre niños, niñas y adolescentes a través de programas educativos y garantizará una movilidad segura ampliando y mejorando las infraestructuras especialmente destinadas a peatones y ciclistas.

2. Las entidades locales promoverán acciones concretas para sensibilizar sobre las políticas de movilidad.

CAPÍTULO IX

Derecho a la inclusión y a condiciones de vida dignas

Artículo 58. Inclusión social

1. La Generalitat, a través del sistema de protección social, velará por la inclusión social integral de los niños, niñas y adolescentes.

2. Se prestará especial atención a las personas menores de edad víctimas de violencia de género o machista, con diversidad funcional o discapacidad, en situación de vulnerabilidad o riesgo de exclusión, o que por cualquier circunstancia puedan ser objeto de trato discriminatorio.

3. La Generalitat garantizará la igualdad de oportunidades en materia de sanidad, cultura, educación y deporte, y de ocio de los niños, niñas y adolescentes, independientemente de si viven en zonas urbanas o rurales.

4. Se desarrollarán, por la conselleria competente en materia de empleo y formación profesional, programas y recursos de formación e inclusión laboral, así como instrumentos y ayudas para que adolescentes en edad laboral que sufran algún problema de salud grave puedan adquirir una formación laboral y acceder al mercado de trabajo ordinario o protegido.

5. Las personas menores de edad extranjeras que se encuentren en la Comunitat Valenciana, incluidas aquellas que no estén acompañadas, gozarán de los mismos derechos que los y las nacionales y en igualdad de condiciones.

Artículo 59. Niños, niñas y adolescentes con diversidad funcional o discapacidad

1. La Generalitat, a través de la actuación coordinada de las consellerias competentes en materia de educación, salud e inclusión social, debe promover el mayor grado posible de autonomía personal y de desarrollo de las capacidades de cada niño, niña o adolescente con discapacidad.

2. Las entidades públicas deben llevar a cabo las actuaciones necesarias para posibilitar la inclusión familiar, escolar, social y laboral de los niños, niñas y adolescentes con diversidad funcional o discapacidad. En particular, se deben adoptar todas las medidas para que puedan vivir en un entorno familiar que les proporcione la atención integral que necesitan.

Su protección y la asistencia deben incluir los ajustes razonables y los apoyos necesarios para potenciar el máximo desarrollo académico, personal y social, así como la defensa y la promoción de sus derechos y el impulso de políticas que favorezcan la disponibilidad del tiempo necesario para su atención en el contexto familiar.

3. Els poders públics han de vetlar per garantir que les persones sordes puguen exercir el dret a la participació mitjançant la llengua de signes, els mitjans de suport a la comunicació en llengua oral, els recursos tecnològics i les ajudes tècniques adequades o de qualsevol altre sistema alternatiu de comunicació que lliurement hagen triat.

4. Els poders públics han de vetlar per garantir que els xiquets, les xiquetes o els adolescents amb diversitat funcional o discapacitat puguen exercir el dret a la participació, a la lliure expressió de la seua voluntat, i han d'ofereir els recursos necessaris per a fer-ho efectiu.

Article 60. Empobriment infantil

1. La Generalitat ha de promoure accions d'abordatge de l'empobriment i l'exclusió social de la infància i l'adolescència mitjançant estratègies integrades que, a més de garantir-ne la seguretat material, incidisquen sobre els condicionants socioeconòmics de la vida familiar, fins i tot els derivats de la discapacitat, de manera que aquesta pugua cobrir adequadament les seues necessitats materials, afectives i de tota mena.

2. Aquestes estratègies han de tenir com a objectiu donar solució a les causes estructurals que produeixen l'empobriment, amb una perspectiva a llarg termini, i s'han de centrar en la igualtat efectiva per a accedir i participar en la vida cultural, artística, esportiva i lúdica de la seua comunitat, i no solament en la millora de les seues condicions materials.

3. En les subvencions i ajudes convocades per la Generalitat les destinatàries finals de les quals siguen persones menors d'edat, les causes de les prohibicions de l'article 13 de la Llei 38/2003, de 17 de novembre, general de subvencions, s'han de referir a les persones menors d'edat i no als seus representants legals.

Article 61. Minories culturals

1. La Generalitat ha de fomentar el respecte i la inclusió de les minories culturals i vetlar per la sensibilització social sobre la riquesa de la diversitat i la consideració dels valors d'altres cultures, dins del marc de la convivència democràtica i el respecte dels drets humans.

S'ha de parar una atenció especial a la situació de la infància i l'adolescència que pertany al poble gitano i promoure'n la participació en associacions infantils i juvenils.

2. Els xiquets, les xiquetes i els adolescents pertanyents a minories culturals que es troben a la Comunitat Valenciana han de tenir dret als recursos públics que faciliten la seua inclusió social, lingüística i cultural, i respectar tant la seua pròpia identitat personal com col·lectiva. De forma especial, s'ha de garantir el dret a l'educació, a l'assistència sanitària i a la protecció i inclusió social.

Article 62. Xiquets, xiquetes i adolescents amb conductes disruptives

1. Es consideren xiquets, xiquetes o adolescents amb conductes disruptives els qui tenen diagnosticat un problema de conducta o presenten conductes dissocials recurrents, transgressores de les normes socials i dels drets de tercers, que provoquen un risc evident per a si o per a terceres persones.

2. L'atenció dels xiquets, de les xiquetes i dels adolescents amb conductes disruptives s'ha d'adequar als principis següents:

a) Actuació preventiva sobre els factors, tant de protecció com de risc, relacionats amb la conducta disruptiva o dissocial, mitjançant actuacions dirigides tant a la població general com a la de risc.

b) Atenció prioritària en l'entorn, mitjançant la utilització dels recursos comunitaris, de mesures de suport familiar i d'aquelles altres d'atenció especialitzada per a aquest tipus de conductes en els sistemes públics d'educació, sanitat i serveis socials.

c) Intervenció de caràcter educatiu, amb la finalitat que els xiquets, les xiquetes i els adolescents compreguen les conseqüències dels seus actes i assumisquen responsabilitats.

d) Participació en programes d'educació cívica, tolerància, empatia i solidaritat; de prevenció del consum de drogues i altres conductes addictives; d'intervenció familiar, fent partícip la família en la solució de les controvèrsies, formant en educació emocional les persones progenitores, com també en maneig conductual i en estratègies de prevenció de futurs comportaments antisocials, i d'educació de carrer a barris i a municipis, creant models de referència positius.

3. Los poderes públicos deben velar por garantizar que las personas sordas puedan ejercer su derecho a la participación mediante la lengua de signos, de los medios de apoyo a la comunicación en lengua oral, recursos tecnológicos y ayudas técnicas adecuadas o de cualquier otro sistema alternativo de comunicación que libremente hayan elegido.

4. Los poderes públicos deben velar por garantizar que los niños, niñas o adolescentes con diversidad funcional o discapacidad puedan ejercer su derecho a la participación, a la libre expresión de su voluntad, ofreciendo los recursos necesarios para hacerlo efectivo.

Artículo 60. Empobrecimiento infantil

1. La Generalitat promoverá acciones de abordaje del empobrecimiento y la exclusión social de la infancia y la adolescencia mediante estrategias integradas que, además de garantizar su seguridad material, incidan sobre los condicionantes socioeconómicos de su vida familiar, incluso los derivados de la discapacidad, de manera que esta pueda cubrir adecuadamente sus necesidades materiales, afectivas y de toda índole.

2. Dichas estrategias tendrán como objetivo dar solución a las causas estructurales que producen el empobrecimiento, con una perspectiva a largo plazo, y se sustentarán en la igualdad efectiva para acceder y participar en la vida cultural, artística, deportiva y lúdica de su comunidad, y no solo en la mejora de sus condiciones materiales.

3. En las subvenciones y ayudas convocadas por la Generalitat cuyas destinatarias finales sean personas menores de edad, las causas de las prohibiciones del artículo 13 de la Ley 38/2003, de 17 de noviembre, general de subvenciones, tendrán que referirse a ellas mismas y no a sus representantes legales.

Artículo 61. Minorías culturales

1. La Generalitat fomentará el respeto y la inclusión de las minorías culturales, velando por la sensibilización social acerca de la riqueza de la diversidad y la consideración de los valores de otras culturas, en el marco de la convivencia democrática y el respeto de los derechos humanos.

Se prestará especial atención a la situación de la infancia y la adolescencia perteneciente al pueblo gitano, promoviendo su participación en asociaciones infantiles y juveniles.

2. Los niños, niñas y adolescentes pertenecientes a minorías culturales que se encuentren en la Comunitat Valenciana tendrán derecho a los recursos públicos que faciliten su inclusión social, lingüística y cultural, respetando tanto su propia identidad personal como colectiva. De forma especial, se deberá garantizar el derecho a la educación, a la asistencia sanitaria y a la protección e inclusión social.

Artículo 62. Niños, niñas y adolescentes con conductas disruptivas

1. Se consideran niños, niñas o adolescentes con conductas disruptivas, quienes tengan diagnosticado un problema de conducta o presenten conductas disociales recurrentes, transgresoras de las normas sociales y de los derechos de terceros, provocando un riesgo evidente para sí o para terceras personas.

2. La atención de los niños, niñas y adolescentes con conductas disruptivas debe adecuarse a los siguientes principios:

a) Actuación preventiva sobre los factores, tanto de protección como de riesgo, relacionados con la conducta disruptiva o disocial, mediante actuaciones dirigidas tanto a la población general como a la de riesgo.

b) Atención prioritaria en el propio entorno, a través de la utilización de los recursos comunitarios, de medidas de apoyo familiar y de aquellas otras de atención especializada para este tipo de conductas en los sistemas públicos de educación, sanidad y servicios sociales.

c) Intervención de carácter educativo, con el fin de que los niños, niñas y adolescentes comprendan las consecuencias de sus actos y asuman responsabilidades.

d) Participación en programas de educación cívica, tolerancia, empatía y solidaridad; de prevención del consumo de drogas y otras conductas adictivas; de intervención familiar, haciendo partícipe a la familia en la solución de las controversias, formando en educación emocional a las personas progenitoras así como en manejo conductual y en estrategias de prevención de futuros comportamientos antisociales; y de educación de calle en barrios y en municipios, creando modelos de referencia positivos.

e) Oferta d'activitats que afavorisquen els processos d'inclusió social, en particular l'accés a programes de lleure educatiu i temps lliure saludable.

f) Impuls de les figures professionals per a l'atenció i l'educació social, psicopedagògica i assistencial en els serveis i centres escolars.

CAPÍTOL X

Dret a un habitatge digne

Article 63. Dret a un habitatge digne

1. Els xiquets, les xiquetes i els adolescents tenen dret a créixer i desenvolupar-se en un habitatge digne.

2. La Generalitat promourà les condicions necessàries i establirà les normes pertinents per a fer efectiu aquest dret i per a mitigar l'exposició als perills mediambientals, l'apilament, la falta d'accessibilitat i la pobresa energètica.

Article 64. Protecció davant del risc de no tenir llar

1. Les administracions públiques de la Comunitat Valenciana han de garantir aquest dret a les famílies amb xiquetes, xiquets o adolescents que no puguin accedir a l'habitatge en condicions de mercat, mitjançant la posada a disposició seua de l'ocupació estable d'un allotjament assequible i adequat, mitjançant ajudes al lloguer, habitatges socials o altres mesures previstes en la normativa en matèria de funció social de l'habitatge.

2. S'han d'adoptar les mesures necessàries per a protegir dels desnonaments els xiquets, les xiquetes i els adolescents en situació d'emergència d'habitatge.

Article 65. Protecció en les polítiques públiques d'habitatge

Les polítiques públiques d'habitatge han de reduir l'exposició de la infància i l'adolescència a factors nocius i a la deterioració de l'entorn vital i social.

CAPÍTOL XI

Dret al desenvolupament mitjançant l'oci educatiu, l'activitat física i l'esport

Article 66. Drets amb relació al temps lliure

1. Els xiquets, les xiquetes i els adolescents tenen dret, sense discriminació per raons socials, econòmiques, familiars, de gènere, edat, de qualsevol tipus de diversitat o discapacitat, lloc de residència, país d'origen o de qualsevol altra índole, al descans, a l'oci i a l'esplai, i a participar en les activitats recreatives pròpies de la seua edat, com a elements essencials per a la seua educació i desenvolupament. Tenen, així mateix, dret a practicar esports sense discriminació per origen o nacionalitat i a accedir en igualtat de condicions a tot esport o competició, siga aquesta d'àmbit federatiu o no. Igualment tenen dret a participar en activitats físiques, lúdiques i d'oci educatiu en un entorn accessible, segur, saludable i inclusiu.

2. Les administracions públiques han de promocionar serveis i equipaments lúdics dirigits a la població infantil i adolescent. Han de fomentar l'activitat física i esportiva, tant en l'àmbit escolar com comunitari, dirigida i programada per tècnics esportius qualificats que promoga i complemente l'educació integral, els hàbits saludables i els valors democràtics. Les obligacions educatives o de qualsevol altra índole han d'establir-se respectant aquest dret.

3. Les polítiques públiques en matèria d'oci i esport han de comptar amb la participació dels xiquets, de les xiquetes i dels adolescents. Aquestes polítiques ha d'oferir aquestes oportunitats d'oci, temps lliure, de joc i d'esport a la totalitat de la població menor d'edat i, amb aquest fi, s'han d'arbitrar accions de caràcter inclusiu a favor dels qui presenten diversitat funcional o discapacitat o afectivosexual, o desavantatges econòmics, socials o culturals. Així mateix, han d'incloure accions dirigides a eliminar desigualtats i estereotips de gènere associats a l'oci, el temps lliure i l'esport.

e) Oferta de actividades que favorezcan los procesos de inclusión social, en particular el acceso a programas de ocio educativo y tiempo libre saludable.

f) Impulso de las figuras profesionales para la atención y educación social, psicopedagógica y asistencial en los servicios y centros escolares.

CAPÍTULO X

Derecho a una vivienda digna

Artículo 63. Derecho a una vivienda digna

1. Los niños, niñas y adolescentes tienen derecho a crecer y desarrollarse en una vivienda digna.

2. La Generalitat promoverá las condiciones necesarias y establecerá las normas pertinentes para hacer efectivo este derecho y para mitigar la exposición a los peligros medioambientales, el hacinamiento, la falta de accesibilidad y la pobreza energética.

Artículo 64. Protección frente al riesgo de no tener hogar

1. Las administraciones públicas de la Comunitat Valenciana garantizarán este derecho a las familias con niñas, niños o adolescentes que no puedan acceder a la vivienda en condiciones de mercado, mediante la puesta a su disposición de la ocupación estable de un alojamiento assequible y adecuado, a través de ayudas al alquiler, viviendas sociales u otras medidas previstas en la normativa en materia de función social de la vivienda.

2. Se adoptarán las medidas necesarias para proteger de los desahucios a los niños, niñas y adolescentes en situación de emergencia habitacional.

Artículo 65. Protección en las políticas públicas de vivienda

Las políticas públicas de vivienda reducirán la exposición de la infancia y la adolescencia a factores nocivos y al deterioro del entorno vital y social.

CAPÍTULO XI

Derecho al desarrollo a través del ocio educativo, la actividad física y el deporte

Artículo 66. Derechos en relación al tiempo libre

1. Los niños, niñas y adolescentes tienen derecho, sin discriminación por razones sociales, económicas, familiares, de género, edad, de cualquier tipo de diversidad o discapacidad, lugar de residencia, país de origen o de cualquier otra índole, al descanso, al ocio y al esparcimiento, y a participar en las actividades recreativas propias de su edad, como elementos esenciales para su educación y desarrollo. Tienen, así mismo, derecho a practicar deportes sin discriminación por origen o nacionalidad y a acceder en igualdad de condiciones a todo deporte o competición, sea esta de ámbito federativo o no. Igualmente tienen derecho a participar en actividades físicas, lúdicas y de ocio educativo en un entorno accesible, seguro, saludable e inclusivo.

2. Las administraciones públicas promocionarán servicios y equipamientos lúdicos dirigidos a la población infantil y adolescente. Fomentarán la actividad física y deportiva, tanto en el ámbito escolar como comunitario, dirigida y programada por técnicos deportivos cualificados que promueva y complemente la educación integral, los hábitos saludables y los valores democráticos. Las obligaciones educativas o de cualquier otra índole deben establecerse respetando este derecho.

3. Las políticas públicas en materia de ocio y deporte contarán con la participación de los propios niños, niñas y adolescentes. Estas políticas, deberán ofrecer las mismas oportunidades de ocio, tiempo libre, de juego y de deporte a la totalidad de la población menor de edad, arbitrando para ello acciones de carácter inclusivo en favor de quienes presenten diversidad funcional o discapacidad o afectivo-sexual, o desventajas económicas, sociales o culturales. Asimismo, incluirán acciones dirigidas a eliminar desigualdades y estereotipos de género asociados al ocio, el tiempo libre y el deporte.

Article 67. Dret al joc

1. Tots els xiquets, les xiquetes i els adolescents tenen dret que el joc forme part de la seua activitat quotidiana com a element essencial per al seu desenvolupament evolutiu i procés de socialització.

2. Els jocs, joguets i videojocs destinats a població infantil o adolescent reuniran les mesures de seguretat i condicions d'accessibilitat adequades; fomentaran el respecte cap a les xiquetes i xiquets amb discapacitat; s'adaptaran a les necessitats pròpies de cada edat; ajudaran al desenvolupament físic, psíquic i social de cada etapa evolutiva, i evitaran els elements, missatges o estereotips masculistes, violents, racistes, xenòfobs, disfòbics, discriminatoris i violents contra la identitat i expressió de gènere o orientació sexual o que propicien qualsevol tipus de discriminació.

Article 68. Dret a l'oci educatiu

1. Els xiquets, les xiquetes i els adolescents tenen dret a participar en activitats d'oci educatiu que s'efectuen fora de l'ensenyament reglat i de l'àmbit familiar. S'entén per oci educatiu el conjunt d'activitats de temps lliure que contribueixen al desenvolupament holístic, que eduquen en hàbits de participació, en el respecte al medi ambient, o en valors de compromís, solidaritat i inclusió social, i que afavoreixen les relacions entre iguals i l'adquisició d'habilitats de competència social.

2. Les administracions públiques, dins de les competències que tenen, han de promoure activitats d'oci educatiu i han de donar suport a aquelles que duguen a terme entitats sense ànim de lucre, de manera que xiquets, xiquetes i adolescents disposen d'una oferta estable, regular i variada. La promoció i el foment públic de l'oci educatiu n'ha de garantir l'accés en condicions d'equitat.

Article 69. Contribució dels centres educatius al dret al desenvolupament mitjançant l'oci i de l'esport

1. Els centres educatius disposaran de les instal·lacions esportives i d'oci adequades i accessibles al desenvolupament holístic de la infància i l'adolescència, i exerciran activitats físicoesportives, recreatives i de lleure de qualitat durant la jornada escolar.

2. S'ha de facilitar l'ús social de les instal·lacions escolars públiques per a la pràctica d'activitats esportives i la realització d'activitats d'oci i d'educació en el temps lliure fora de l'horari lectiu, sempre que hi haja garanties d'una utilització adequada i no interferisca en la seua funció principal com a equipament docent.

3. Durant les etapes d'educació obligatòria s'ha de procurar que la major part de les activitats d'aprenentatge programades es puguin realitzar dins de la jornada lectiva, de manera que les que s'hagen de realitzar fora d'aquesta no menyscaben el dret de l'alumnat a l'oci, a l'esport i a la participació en la vida social i familiar.

4. Les administracions locals garantirán una oferta esportiva suficient i adequada a les diferents necessitats de la població infantil i adolescent en funció de l'edat, la diversitat funcional o discapacitat o altres característiques que en condicionen l'accés. Es prestarà especial atenció a la dinamització esportiva per a aquest col·lectiu en les zones rurals, i es podran establir mecanismes mancomunats per a garantir la no-discriminació per motius geogràfics.

Article 70. Protecció davant de pràctiques esportives nocives

1. Les persones menors d'edat no poden participar ni assistir a competicions esportives o espectacles el reglament dels quals contemple la producció de danys físics o psíquics sobre persones o animals o puguin implicar riscos per a la salut o la seguretat del menor.

2. Pel que fa a l'esport de competició, han d'utilitzar-se mètodes i plans d'entrenament que respecten la condició física de les persones menors d'edat i les seues necessitats educatives. Així mateix, s'ha de protegir els i les esportistes menors d'edat, en especial els esportistes d'elit, pel que fa als drets de formació i retenció i la resta de condicions previstes per la normativa sectorial de l'esport.

3. Es respectarà la diversitat en la participació en activitats esportives, es prioritzarà la salut física i mental de l'alumnat i s'evitarà qualsevol tipus de discriminació per l'aparença o qualsevol altre tret físic.

Artículo 67. Derecho al juego

1. Todos los niños, niñas y adolescentes tienen derecho a que el juego forme parte de su actividad cotidiana como elemento esencial para su desarrollo evolutivo y proceso de socialización.

2. Los juegos, juguetes y videojuegos destinados a población infantil o adolescente reunirán las adecuadas medidas de seguridad y condiciones de accesibilidad; fomentarán el respeto hacia las niñas y niños con discapacidad; se adaptarán a las necesidades propias de cada edad; ayudarán al desarrollo físico, psíquico y social de cada etapa evolutiva, y evitarán los elementos, mensajes o estereotipos machistas, violentos, racistas, xenófobos, disfóbicos, discriminatorios y violentos contra la identidad y expresión de género u orientación sexual o que propicien cualquier tipo de discriminación.

Artículo 68. Derecho al ocio educativo

1. Los niños, niñas y adolescentes tienen derecho a participar en actividades de ocio educativo, que se desarrollen fuera de la enseñanza reglada y del ámbito familiar. Se entiende por ocio educativo el conjunto de actividades de tiempo libre que contribuyen al desarrollo holístico, que educan en hábitos de participación, en el respeto al medio ambiente, o en valores de compromiso, solidaridad e inclusión social, y que favorecen las relaciones entre iguales y la adquisición de habilidades de competencia social.

2. Las administraciones públicas, dentro de sus competencias, promoverán actividades de ocio educativo y apoyarán aquellas que se lleven a cabo por entidades sin ánimo de lucro, de manera que niños, niñas y adolescentes dispongan de una oferta estable, regular y variada. La promoción y fomento público del ocio educativo garantizará el acceso en condiciones de equidad.

Artículo 69. Contribución de los centros educativos al derecho al desarrollo a través del ocio y del deporte

1. Los centros educativos contarán con las instalaciones deportivas y de ocio adecuadas y accesibles al desarrollo holístico de la infancia y adolescencia, y desarrollarán actividades físico-deportivas, recreativas y de esparcimiento de calidad durante la jornada escolar.

2. Se facilitará el uso social de las instalaciones escolares públicas para la práctica de actividades deportivas y la realización de actividades de ocio y de educación en el tiempo libre fuera del horario lectivo, siempre que existan garantías de una utilización adecuada y no interfiera en su función principal como equipamiento docente.

3. Durante las etapas de educación obligatoria se procurará que la mayor parte de las actividades de aprendizaje programadas puedan realizarse dentro de la jornada lectiva, de manera que las que tengan que realizarse fuera de ella no menoscaben el derecho del alumnado al ocio, al deporte y a la participación en la vida social y familiar.

4. Las administraciones locales garantizarán una oferta deportiva suficiente y adecuada a las diferentes necesidades de la población infantil y adolescente en función de la edad, la diversidad funcional o discapacidad u otras características que condicionen su acceso. Se prestará especial atención a la dinamización deportiva para este colectivo en las zonas rurales, pudiéndose establecer mecanismos mancomunados para garantizar la no discriminación por motivos geográficos.

Artículo 70. Protección frente a prácticas deportivas dañinas

1. Las personas menores de edad no podrán participar ni asistir a competiciones deportivas o espectáculos cuyo reglamento contemple la producción de daños físicos o psíquicos sobre personas o animales o puedan implicar riesgos para la salud o seguridad del menor.

2. Respecto al deporte de competición, deberán utilizarse métodos y planes de entrenamiento que respeten la condición física de las personas menores de edad y sus necesidades educativas. Asimismo, se protegerá a los y las deportistas menores de edad, en especial a los deportistas de élite, en lo que respecta a los derechos de formación y retención y resto de condiciones previstas por la normativa sectorial del deporte.

3. Se respetará la diversidad en la participación en actividades deportivas, priorizando la salud física y mental del alumnado y evitando cualquier tipo de discriminación por la apariencia o cualquier otro rasgo físico.

CAPÍTOL XII
Dret a la cultura

Article 71. Dret a participar en la vida cultural

1. Els xiquets, xiquetes i adolescents tenen dret a participar plenament en la vida cultural i artística de la comunitat, com a part creadora de la cultura comuna. A través d'ella expressen la seua identitat específica i tenen dret a participar, tant en els llocs públics com en les institucions culturals, la llar i l'escola, a través de les més diverses expressions creatives. Cap xiquet, xiqueta o adolescent serà privat de l'accés a la creació, al seu gaudi o als seus beneficis.

2. Amb aquest fi, les administracions públiques de la Comunitat Valenciana han de fomentar les iniciatives socials que contribuïsquen a l'interés d'aquests per la cultura i els faciliten la participació activa en la vida cultural i artística.

3. Les administracions públiques valencianes promouran activitats culturals dirigides a la infància i a l'adolescència, i facilitaran l'accés, en condicions d'accessibilitat i equitat, als serveis d'informació, documentació, biblioteques, museus, cine, teatre, fotografia i art urbà i a la resta de serveis culturals i artístics. Els museus i la resta d'institucions culturals de l'administració valenciana desenvoluparan programes adequats per a les diferents edats, i facilitaran a xiquets, xiquetes i adolescents el gaudi dels seus fons i l'accés a les seues propostes garantint la seua participació.

4. Les iniciatives culturals dirigides a la infància o a l'adolescència, que promouen o donen suport les administracions valencianes, afavoriran de forma especial el coneixement de l'idioma, la història i la cultura de la Comunitat Valenciana.

5. Els xiquets, les xiquetes o els adolescents que pertanyen a una cultura o ètnia no majoritària tenen dret a conèixer-la i que es respecte la seua identitat cultural.

6. La conselleria competent en matèria d'educació vetlarà perquè la formació musical i el foment de les activitats culturals formen part de l'educació obligatòria pel desenvolupament integral que assegura a la infància i l'adolescència.

Article 72. Entrada i permanència de persones menors d'edat en espectacles públics, activitats recreatives i establiments públics

A més de les restriccions o prohibicions previstes expressament en la normativa sobre espectacles públics, activitats recreatives i establiments públics, s'estableixen les següents:

1. Les persones menors d'edat no poden accedir ni romandre en establiments i recintes on tinguen lloc activitats o espectacles violents, denigrants i irrespectuosos amb la diversitat humana, pornogràfics o de contingut perjudicial per al correcte desenvolupament de la seua personalitat.

2. Es prohibeix l'entrada i la permanència de les persones menors de setze anys als establiments que, d'acord amb la normativa en matèria d'espectacles i activitats recreatives, tinguen la consideració de sales de festa, discoteques, sales de ball, excepte en aquelles condicions en què aquesta normativa els hi permeta l'accés. Les persones titulars o presadores d'aquests establiments han d'adoptar les mesures necessàries per a garantir que en aquests establiments no es ven ni se subministra alcohol a persones menors de divuit anys ni se'ls hi permet consumir-lo.

CAPÍTOL XIII
Dret en matèria laboral

Article 73. Dret a la formació i accés a l'ocupació

1. La Generalitat promourà accions educatives afavoridores de la inserció sociolaboral, garantint la formació i la capacitat més adequades, que possibiliten l'accés al treball en les millors condicions de les persones en edat laboral menors de divuit anys, dirigides especialment als col·lectius que cal compensar en nom de l'equitat, i potenciar la formació contínua i l'educació postobligatòria.

2. S'afavoriran programes de formació i inserció laboral dissenyats sota paràmetres d'accessibilitat per a adolescents i joves que es troben, o s'hagen trobat, en situació de guarda o tutela per la Generalitat, pro-

CAPÍTULO XII
Derecho a la cultura

Artículo 71. Derecho a participar en la vida cultural

1. Los niños, niñas y adolescentes tienen derecho a participar plenamente en la vida cultural y artística de la comunidad, como parte creadora de la cultura común. A través de ella expresan su identidad específica y tienen derecho a participar, tanto en los lugares públicos como en las instituciones culturales, el hogar y la escuela, a través de las más diversas expresiones creativas. Ningún niño, niña o adolescente será privado del acceso a la creación, a su disfrute o a sus beneficios.

2. A tal fin, las administraciones públicas de la Comunitat Valenciana fomentarán las iniciativas sociales que contribuyan a su interés por la cultura y faciliten su participación activa en la vida cultural y artística.

3. Las administraciones públicas valencianas promoverán actividades culturales dirigidas a la infancia y a la adolescencia, y facilitarán el acceso, en condiciones de accesibilidad y equidad, a los servicios de información, documentación, bibliotecas, museos, cine, teatro, fotografía y arte urbano y demás servicios culturales y artísticos. Los museos y demás instituciones culturales de la administración valenciana desarrollarán programas adecuados para las diferentes edades, y facilitarán a niños, niñas y adolescentes el disfrute de sus fondos y el acceso a sus propuestas garantizando su participación.

4. Las iniciativas culturales dirigidas a la infancia o a la adolescencia, que promuevan o apoyen las administraciones valencianas, favorecerán de forma especial el conocimiento del idioma, la historia y la cultura de la Comunitat Valenciana.

5. Los niños, niñas o adolescentes que pertenezcan a una cultura o etnia no mayoritaria tienen derecho a conocerla y a que se respete su identidad cultural.

6. La conselleria competente en materia de educación velará para que la formación musical así como el fomento de las actividades culturales formen parte de la educación obligatoria por el desarrollo integral que asegura a la infancia y la adolescencia.

Artículo 72. Entrada y permanencia de personas menores de edad en espectáculos públicos, actividades recreativas y establecimientos públicos

Además de las restricciones o prohibiciones previstas expresamente en la normativa sobre espectáculos públicos, actividades recreativas y establecimientos públicos, se establecen las siguientes:

1. Las personas menores de edad no pueden acceder ni permanecer en establecimientos y recintos donde tengan lugar actividades o espectáculos violentos, denigrantes e irrespetuosos con la diversidad humana, pornográficos o de contenido perjudicial para el correcto desarrollo de su personalidad.

2. Se prohíbe la entrada y la permanencia de las personas menores de dieciséis años a los establecimientos que, de acuerdo con la normativa en materia de espectáculos y actividades recreativas, tengan la consideración de salas de fiesta, discotecas, salas de baile, excepto en aquellas condiciones en que esta normativa les permita el acceso. Las personas titulares o prestadoras de estos establecimientos deben adoptar las medidas necesarias para garantizar que en estos establecimientos no se vende ni se suministra alcohol a personas menores de dieciocho años ni se les permite consumirlo.

CAPÍTULO XIII
Derechos en materia laboral

Artículo 73. Derecho a la formación y acceso al empleo

1. La Generalitat promoverá acciones educativas favorecedoras de la inserción sociolaboral, garantizando la formación y capacitación más adecuadas, que permitan el acceso al trabajo en las mejores condiciones de las personas en edad laboral menores de dieciocho años, dirigidas especialmente a los colectivos a compensar en aras de la equidad, potenciando la formación continua y la educación postobligatoria.

2. Se favorecerán programas de formación e inserción laboral diseñados bajo parámetros de accesibilidad para adolescentes y jóvenes que se encuentren, o se hayan encontrado, en situación de guarda o tutela

vinents d'institucions de protecció de la infància i de l'adolescència o del sistema d'atenció socioeducativa de persones menors d'edat en conflicte amb la llei.

3. La Generalitat ha d'implementar polítiques públiques que faciliten l'accés de les persones en edat laboral menors de díhuit anys al mercat de treball. La conselleria amb competències en matèria d'ocupació, en col·laboració amb la conselleria amb competències en matèria d'infància i adolescència, ha d'elaborar un pla d'emancipació i accés al món laboral d'adolescents i joves, el qual ha de formar part de l'Estratègia valenciana d'infància i adolescència, i ha d'incloure mesures que en faciliten el seu accés a una ocupació digna, com també els suports necessaris per al seu exercici autònom per les persones amb discapacitat o diversitat funcional que els requerisquen.

4. En els procediments de contractació i de concessió de subvencions, l'administració de la Generalitat i els ens del sector públic d'aquesta incorporaran clàusules de responsabilitat social per a fomentar la inserció laboral de les persones referenciades en l'apartat segon anterior, com també els que participen en un programa de preparació per a la vida independent.

Article 74. Protecció contra l'explotació econòmica i laboral

1. D'acord amb les normes internacionals, especialment els convenis de l'OIT números 182, sobre les formes pitjors de treball infantil, i 138, sobre l'edat mínima d'admissió a l'ocupació i el que preveu la Llei de l'estatut dels treballadors, es prohibeix a tota la Comunitat Valenciana l'explotació econòmica i laboral infantil, i els organismes públics competents han d'adoptar les mesures inspectores i sancionadores que hi corresponguen.

2. La Generalitat, les entitats locals i els agents econòmics i socials han de promoure les accions necessàries per a assegurar la protecció i evitar l'explotació de la infància i l'adolescència en l'àmbit laboral a la Comunitat Valenciana.

3. Es garantirán els drets laborals específics de les persones en edat laboral menors de díhuit anys reconeguts en l'ordenament jurídic. Així mateix, s'ha d'assegurar la protecció d'aquests adolescents en l'exercici de la seua activitat i en la realització de qualsevol treball que pugua resultar perillós, perjudicial a la seua salut, atemptatori contra la seua dignitat, discapacitat o diversitat funcional o que entorpisca la seua educació i formació o el seu desenvolupament holístic, com també la prevenció de riscos laborals, segons la legislació en la matèria.

CAPÍTOL XIV

Drets com a persones consumidores i usuàries

Article 75. Dret a una protecció especial com a persones consumidores i usuàries

1. Les xiquetes, xiquets i adolescents tenen dret que les administracions públiques, en l'àmbit de les seues competències, protegisquen de forma especial els seus drets i interessos en les relacions de consum, tenint en compte les necessitats pròpies del seu procés de desenvolupament. Amb aquest fi, promocionaran l'educació i la informació per a un consum responsable, sostenible, crític i ètic; supervisaran l'estrict compliment de la normativa aplicable en matèria d'accessibilitat, seguretat i de publicitat, i els defendran de les pràctiques abusives, per a la qual cosa es disposarà de la participació activa d'organitzacions de consumidors.

2. Els productes i serveis comercialitzats per a ús o consum de xiquets, xiquetes i adolescents no han de contenir substàncies perjudicials i nocives per a la seua salut; han de facilitar, de forma visible, la suficient informació sobre la composició, les característiques i l'ús, com també la franja d'edat del col·lectiu a què van destinats.

3. S'ha de fer efectiva la participació de les organitzacions de consumidors en l'estratègia de foment del consum responsable, sostenible, crític i ètic i així donar compliment a l'article 51 de la CE i a l'article 9 de la Llei 1/2011 que reconeix aquestes com agents del sistema de protecció dels consumidors.

4. Les institucions, entitats locals i agents econòmics, socials i especialment institucions educatives contribuirán a fer un bon ús de les tecnologies en matèria de consum.

5. Les administracions públiques prestarán orientació i suport en l'exercici dels seus drets com a persones consumidores i usuàries a

por la Generalitat, provenientes de instituciones de protección de la infancia y la adolescencia o del sistema de atención socioeducativa de personas menores de edad en conflicto con la ley.

3. La Generalitat implementará políticas públicas que faciliten el acceso de las personas en edad laboral menores de dieciocho años al mercado de trabajo. La conselleria con competencias en materia de empleo, en colaboración con la conselleria con competencias en materia de infancia y adolescencia, elaborará un plan de emancipación y acceso al mundo laboral de adolescentes y jóvenes, que formará parte de la Estrategia valenciana de infancia y adolescencia, e incluirá medidas que faciliten su acceso a un empleo digno, así como los apoyos necesarios para su desempeño autónomo por las personas con discapacidad o diversidad funcional que los requieran.

4. En los procedimientos de contratación y de concesión de subvenciones, la administración de la Generalitat y los entes del sector público de esta incorporarán cláusulas de responsabilidad social para fomentar la inserción laboral de las personas referenciadas en el apartado segundo anterior, así como quienes participen en un programa de preparación para la vida independiente.

Artículo 74. Protección contra la explotación económica y laboral

1. De conformidad con las normas internacionales, en especial los Convenios de la OIT números 182, sobre las peores formas de trabajo infantil, y 138, sobre la edad mínima de admisión al empleo y lo previsto en la Ley del Estatuto de los Trabajadores, se prohíbe en toda la Comunitat Valenciana la explotación económica y laboral infantil, debiendo adoptar los organismos públicos competentes las medidas inspectoras y sancionadoras que correspondan.

2. La Generalitat, las entidades locales y los agentes económicos y sociales promoverán las acciones necesarias para asegurar la protección y evitar la explotación de la infancia y adolescencia en el ámbito laboral en la Comunitat Valenciana.

3. Se garantizarán los derechos laborales específicos de las personas en edad laboral menores de dieciocho años, reconocidos en el ordenamiento jurídico. Asimismo, se asegurará la protección de dichos adolescentes en el desempeño de su actividad y en la realización de cualquier trabajo que pueda resultar peligroso, perjudicial a su salud, atentatorio contra su dignidad, discapacidad o diversidad funcional, o que entorpezca su educación y formación o su desarrollo holístico, así como la prevención de riesgos laborales, según la legislación en la materia.

CAPÍTULO XIV

Derechos como personas consumidoras y usuarias

Artículo 75. Derecho a una protección especial como personas consumidoras y usuarias

1. Las niñas, niños y adolescentes tienen derecho a que las administraciones públicas, en el ámbito de sus competencias, protejan de forma especial sus derechos e intereses en las relaciones de consumo, teniendo en cuenta las necesidades propias de su proceso de desarrollo. A tal fin, promocionarán la educación y la información para un consumo responsable, sostenible, crítico y ético; supervisarán el estricto cumplimiento de la normativa aplicable en materia de accesibilidad, seguridad y de publicidad, y les defenderán de las prácticas abusivas, para lo que se contará con la participación activa de organizaciones de consumidores.

2. Los productos y servicios comercializados para uso o consumo de niños, niñas y adolescentes no deberán contener sustancias perjudiciales y nocivas para su salud, deberán facilitar, de forma visible, la suficiente información sobre su composición, características y uso, así como la franja de edad del colectivo al que van destinados.

3. Se hará efectiva la participación de las organizaciones de consumidores en la estrategia de fomento del consumo responsable, sostenible, crítico y ético. Dando así cumplimiento al artículo 51 de la CE y al artículo 9 de la Ley 1/2011 que reconoce a las mismas como agentes del sistema de protección de los consumidores.

4. Las instituciones, entidades locales y agentes económicos, sociales y especialmente instituciones educativas contribuirán a hacer un buen uso de las tecnologías en materia de consumo.

5. Las administraciones públicas prestarán orientación y apoyo en el ejercicio de sus derechos como personas consumidoras y usuarias a

xiquets, xiquetes i adolescents, i els facilitaràn l'accés, a ells i elles, i si escau als seus representants legals, als procediments de queixa i reclamació davant conductes que atempten contra els seus drets.

Article 76. Protecció davant de substàncies perjudicials per a la salut

1. No és permesa la venda a persones menors de diuuit anys de qualsevol substància que els pugua perjudicar la salut, cree dependència o produísca efectes euforitzants, depressius o al·lucinògens. Les administracions públiques han de vetlar pel compliment d'aquesta prohibició, com també de les altres mesures de protecció davant de les substàncies addictives previstes en la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de salut de la Comunitat Valenciana.

2. No és permesa la venda i el subministrament a persones menors de diuuit anys de les substàncies a què tenen limitat l'accés, d'acord amb el que estableix la legislació vigent sobre drogues, productes farmacèutics, productes tòxics o productes explosius.

Article 77. Protecció davant de continguts perjudicials per al desenvolupament

No és permesa la venda, l'exposició o l'oferiment a persones menors de diuuit anys de publicacions, vídeos, videojocs o altre material de contingut pornogràfic, d'apologia de qualsevol forma de delinqüència, d'exaltació o incitació a la violència, al racisme, a la xenofòbia, a la disfòbia, a la LGTBI-fòbia, al masclisme i a qualsevol tipus de discriminació, com tampoc el que resulte perjudicial per al desenvolupament de la seua personalitat o contrari als drets i llibertats reconeguts per l'ordenament jurídic.

Article 78. Allotjament de xiquets, xiquetes o adolescents en establiments públics

Les persones menors de setze anys han d'estar acompanyades dels seus representants legals, o autoritzades per aquests, per a allotjar-se en establiments públics. Quan no es complisca aquesta condició, el responsable de l'establiment ha d'informar-ne els representants legals o les forces i cossos de seguretat.

CAPÍTOL XV

Dret a una alimentació adequada.

Article 79. Promoció i compliment del dret a l'alimentació saludable i d'una nutrició sana

La Generalitat ha de vetlar pel compliment del dret a una alimentació saludable de xiquets, xiquetes i adolescents per a garantir la ingesta suficient d'aliments i assegurar la qualitat nutricional dels menús que s'ofereixen a la població infantil i adolescent amb l'objectiu de fomentar una vida sana i aconseguir un desenvolupament integral, que combata el sobrepès i l'obesitat infantil.

Article 80. Protecció i foment de la lactància materna

Les conselleries competents en matèria de salut i infància han de fomentar l'augment de la taxa de lactància materna en exclusiva en els primers sis mesos de vida sempre que siga possible i, a aquest efecte:

a) Han d'assegurar el dret a la lactància materna mitjançant l'acompanyament i l'assessorament correcte de les dones embarassades i amb nadons a través del sistema públic de salut.

b) La conselleria competent en matèria de sanitat ha d'assegurar unitats de lactància en cada departament de salut, on s'oferisca tota la informació necessària que garantisca la llibertat d'elecció de totes les mares a l'hora de triar l'alimentació dels fills i les filles. Així mateix, ha d'incloure dins de les campanyes de donació, la de la llet materna.

c) Han de garantir que els sucedanis de la llet materna s'utilitzen quan calguen.

d) Els centres de salut i hospitalaris han d'establir els mecanismes de control pel que fa a la promoció i la publicitat de sucedanis de la llet materna i la distribució de mostres gratuïtes i subministraments.

e) S'han de promoure campanyes informatives i de sensibilització sobre els beneficis de la lactància materna.

f) L'administració ha d'impulsar la creació d'àrees per a la lactància materna en espais públics o privats. A aquest efecte, ha de remoure tots els entrebancs que ho impedisquen.

niños, niñas y adolescentes, facilitándoles el acceso, a ellos y ellas, y en su caso a sus representantes legales, a los procedimientos de queja y reclamación ante conductas que atenten contra sus derechos.

Artículo 76. Protección frente a sustancias perjudiciales para la salud

1. Queda prohibida la venta a personas menores de dieciocho años de cualquier sustancia que pueda perjudicar su salud, cree dependencia o produzca efectos euforizantes, depresivos o alucinógenos. Las administraciones públicas velarán por el cumplimiento de esta prohibición, así como de las restantes medidas de protección frente a las sustancias adictivas previstas en la ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de salud de la Comunitat Valenciana.

2. Se prohíbe la venta y el suministro a personas menores de dieciocho años de las sustancias a las que tengan limitado el acceso, de acuerdo con lo establecido en la legislación vigente sobre drogas, productos farmacéuticos, productos tóxicos o productos explosivos.

Artículo 77. Protección frente a contenidos perjudiciales para el desarrollo

Se prohíbe la venta, exposición, ofrecimiento a personas menores de dieciocho años de publicaciones, vídeos, videojuegos u otro material de contenido pornográfico, de apología de cualquier forma de delincuencia, de exaltación o incitación a la violencia, al racismo, a la xenofobia, a la disfobia, la LGTBIfobia, al machismo y a cualquier tipo de discriminación, así como el que resulte perjudicial para el desarrollo de su personalidad o contrario a los derechos y libertades reconocidos por el ordenamiento jurídico.

Artículo 78. Alojamiento de niños, niñas o adolescentes en establecimientos públicos

Las personas menores de dieciséis años deberán de estar acompañadas de sus representantes legales, o autorizadas por estos, para alojarse en establecimientos públicos. Cuando no se cumpla esta condición, el responsable del establecimiento informará a los representantes legales o a las fuerzas y cuerpos de seguridad.

CAPÍTULO XV

Derecho a una alimentación adecuada.

Artículo 79. Promoción y cumplimiento del derecho a la alimentación saludable y de una nutrición sana

La Generalitat velará por el cumplimiento del derecho a una alimentación saludable de niños, niñas y adolescentes para garantizar la suficiente ingesta de alimentos y asegurar la calidad nutricional de los menús que se ofrecen a la población infantil y adolescente con el objetivo de fomentar una vida sana y lograr un desarrollo integral, que combata el sobrepeso y la obesidad infantil.

Artículo 80. Protección y fomento de la lactancia materna

Las consellerias competentes en materia de salud e infancia fomentarán el aumento de la tasa de lactancia materna en exclusiva en los primeros seis meses de vida siempre que sea posible y, a tal efecto:

a) Asegurarán el derecho a la lactancia materna mediante el correcto acompañamiento y asesoramiento de las mujeres embarazadas y con niños y niñas recién nacidos a través del sistema público de salud.

b) La conselleria competente en materia de sanidad asegurará unidades de lactancia en cada departamento de salud, donde se oferte toda la información necesaria que garantice la libertad de elección de todas las madres a la hora de escoger la alimentación de sus hijos e hijas. Asimismo, incluirá dentro de las campañas de donación, la de la leche materna.

c) Garantizarán que los sucedáneos de la leche materna se utilicen cuando sean necesarios.

d) Los centros de salud y hospitalarios establecerán los mecanismos de control respecto a la promoción y publicidad de sucedáneos de la leche materna y la distribución de muestras gratuitas y suministros.

e) Se promoverán campañas informativas y de sensibilización acerca de los beneficios de la lactancia materna.

f) La administración impulsará la creación de áreas para la lactancia materna en espacios públicos o privados, removiendo a tal efecto todos los obstáculos que lo impidan.

Article 81. Qualitat nutricional dels menús infantils

A fi de combatre el sobrepès, l'obesitat infantil i les malalties relacionades, les conselleries amb competències en matèria de salut, educació, esport, joventut i política social s'han de coordinar perquè els programes d'alimentació complisquen amb les pautes marcades per l'Organització Mundial de la Salut en matèria de nutrició saludable. Els menús han de proporcionar un percentatge adequat de productes frescos, de temporada, locals i, en la mesura que puguen, ecològics. Així mateix, s'han d'eliminar els aliments i les begudes insanes i processats de qualsevol tipus de menú i d'esdeveniments destinats a la infància o la joventut.

Article 82. Criteris de diversitat en els menús

Els aliments que es proporcionen en tota mena de menús i esdeveniments per a la infància o la joventut han de garantir la igualtat en la diversitat, ja siga per raons mèdiques, religioses o culturals, i oferir alternatives.

Article 83. Inclusió de l'alimentació saludable en els programes educatius

Les conselleries d'educació i sanitat han de fomentar l'educació i la sensibilització en alimentació saludable, inclosa la lactància materna, producció sostenible d'aliments, exercici físic i oci actiu.

Article 84. Esdeveniments i patrocinis per empreses d'aliments i begudes insanes per a la infància i la joventut

S'ha de regular la realització d'esdeveniments i el patrocini d'activitats per part d'empreses productores d'aliments i begudes insanes o processats destinats a xiquetes, xiquets o adolescents en centres escolars.

CAPÍTOL XVI

Garanties i defensa dels drets

Article 85. Garantia genèrica

1. La Generalitat i les administracions locals de la Comunitat Valenciana, dins de les competències que tenen, han de garantir el respecte i l'efectiu exercici dels drets civils, polítics, socials, econòmics i culturals de xiquets, xiquetes i adolescents previstos en aquesta llei i en la resta de l'ordenament, i fomentar-ne la participació real i efectiva en la societat.

2. Per a la consecució d'aquesta finalitat, les administracions públiques valencianes han de destinar recursos suficients i han d'articular els mecanismes de coordinació necessaris entre aquestes administracions i entre els diferents departaments d'aquestes.

Article 86. Difusió, formació i informació

1. Les administracions públiques valencianes han d'efectuar actuacions accessibles i inclusives d'informació i capacitació dirigides a xiquets, xiquetes i adolescents, a fi que coneguen els seus drets i els mitjans per a reivindicar-los, defensar-los i exercir-los.

2. La Generalitat ha d'elaborar un document divulgatiu, en llenguatge accessible i format amigable, d'aquesta llei i de les normes autonòmiques amb una incidència més gran en els drets de la infància i l'adolescència, i n'ha de fer la difusió necessària perquè els titulars d'aquests drets puguen conèixer-los i exercir-los.

3. La Generalitat i les administracions locals de la Comunitat Valenciana, amb la participació dels xiquets, de les xiquetes i dels adolescents, han de divulgar els drets de la infància i l'adolescència i sensibilitzar la ciutadania a fi d'afavorir-ne la implantació efectiva.

Article 87. Defensa dels seus drets

1. Els xiquets, les xiquetes i els adolescents, per a la defensa dels seus drets, poden per si mateixos o a través dels seus representants legals:

a) Dirigir-se a les administracions públiques en demanda de l'assistència necessària per a l'exercici efectiu dels seus drets.

b) Sol·licitar la protecció dels òrgans competents per a fer-ho dins de l'àmbit de la Comunitat Valenciana.

c) Presentar denúncies i queixes davant el Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana.

Artículo 81. Calidad nutricional de los menús infantiles

Con el fin de combatir el sobrepeso, la obesidad infantil y las enfermedades relacionadas, las consellerias con competencias en materia de salud, educación, deporte, juventud y política social se coordinarán para que los programas de alimentación cumplan con las pautas marcadas por la Organización Mundial de la Salud en materia de nutrición saludable. Los menús proporcionarán un porcentaje adecuado de productos frescos, de temporada, locales y, en la medida de lo posible, ecológicos. Asimismo, se eliminarán los alimentos y bebidas insanos y procesados de todo tipo de menú y de eventos destinados a la infancia o la juventud.

Artículo 82. Respeto a los criterios de diversidad en los menús

Los alimentos que se proporcionen en todo tipo de menús y eventos para la infancia o la juventud garantizarán la igualdad en la diversidad, ya sea por razones médicas, religiosas o culturales, ofreciendo alternativas.

Artículo 83. Inclusión de la alimentación saludable en los programas educativos

Las consellerias de educación y sanidad fomentarán la educación y sensibilización en alimentación saludable, incluida la lactancia materna, producción sostenible de alimentos, ejercicio físico y ocio activo.

Artículo 84. Eventos y patrocinios por empresas de alimentos y bebidas insanos para la infancia y la juventud

Se regulará la realización de eventos y el patrocinio de actividades por parte de empresas productoras de alimentos y bebidas insanos o procesados destinados a niñas, niños o adolescentes en centros escolares.

CAPÍTULO XVI

Garantías y defensa de los derechos

Artículo 85. Garantía genérica

1. La Generalitat y las administraciones locales de la Comunitat Valenciana, dentro de sus competencias, garantizarán el respeto y el efectivo ejercicio de los derechos civiles, políticos, sociales, económicos y culturales de niños, niñas y adolescentes previstos en la presente ley y en el resto del ordenamiento, fomentando su participación real y efectiva en la sociedad.

2. Para la consecución de este fin, las administraciones públicas valencianas destinarán recursos suficientes y articularán los mecanismos de coordinación necesarios entre ellas y entre sus distintos departamentos.

Artículo 86. Difusión, formación e información

1. Las administraciones públicas valencianas desarrollarán actuaciones accesibles e inclusivas de información y capacitación dirigidas a niños, niñas y adolescentes, con el objeto de que conozcan sus derechos y los medios para reivindicarlos, defenderlos y ejercerlos.

2. La Generalitat elaborará un documento divulgativo, en lenguaje accesible y formato amigable, de la presente ley y de las normas autonómicas con mayor incidencia en los derechos de la infancia y la adolescencia y les dará la difusión necesaria para que sus titulares puedan conocerlos y ejercerlos.

3. La Generalitat y las administraciones locales de la Comunitat Valenciana, con la participación de los niños, niñas y adolescentes, divulgarán los derechos de la infancia y la adolescencia y sensibilizarán a la ciudadanía para favorecer su implantación efectiva.

Artículo 87. Defensa de sus derechos

1. Los niños, niñas y adolescentes, para la defensa de sus derechos, podrán por sí mismos o a través de sus representantes legales:

a) Dirigirse a las administraciones públicas en demanda de la asistencia necesaria para el efectivo ejercicio de sus derechos.

b) Solicitar la protección de los órganos competentes para ello en el ámbito de la Comunitat Valenciana.

c) Presentar denuncias y quejas ante el Síndic de Greuges de la Comunitat Valenciana.

2. Els xiquets, les xiquetes i els adolescents poden dirigir-se, sense la necessitat de cap formalitat jurídica, als òrgans competents a la Comunitat Valenciana per a la protecció de la infància i l'adolescència, sense coneixement de les persones que són els seus progenitors, representants legals o guardadors de fet, quan calga per motius d'urgència o situació de conflicte, i en la mesura en què la comunicació amb aquelles pot frustrar la finalitat pretesa. L'administració ha de guardar la reserva deguda i ha de prendre-hi les mesures necessàries a fi de protegir i fer efectius els drets d'aquests.

3. La Generalitat ha de garantir, en tot cas, als xiquets, les xiquetes i els adolescents amb discapacitat l'accessibilitat universal durant tot el procés de defensa dels seus drets.

Article 88. Qualitat en l'atenció a la infància i l'adolescència

1. Les xiquetes, els xiquets i els adolescents tenen dret a rebre una atenció de qualitat en els serveis públics.

2. Amb aquest fi, la Generalitat i les administracions locals, en els respectius àmbits de competència, han d'adoptar les mesures següents:

a) Han de determinar els estàndards de qualitat a què s'han d'ajustar els serveis públics destinats a la infància i a l'adolescència i els han de dotar dels mitjans tècnics, tecnològics, materials i humans necessaris per a això, garantint l'accessibilitat universal.

b) Han de vetlar perquè el personal que presta aquests serveis siga idoni per a l'exercici de les funcions que s'han de desenvolupar i establir els requisits d'accés que calguen per a aquesta finalitat.

c) Han d'impulsar la formació contínua i la millora de les competències de les persones professionals d'aquest àmbit, incloent-hi la sensibilització i la formació en els drets de la infància i l'adolescència.

d) Han de promoure sistemes d'assessorament i supervisió professional i de control de qualitat als centres, serveis i programes destinats a la infància i a l'adolescència.

e) Han de comprovar que totes les persones que, en l'àmbit d'actuació d'aquestes, exerceixen activitats que impliquen contacte habitual amb xiquets, xiquetes o adolescents acrediten, mitjançant un certificat negatiu del Registre Central de Delinqüents Sexuals, que compleixen el requisit exigít per l'article 13.5 de la Llei orgànica 1/1996.

f) Han de garantir una dotació de llocs dedicats als serveis a la infància i a l'adolescència suficient, amb una ràtio que permeta una atenció personalitzada, i han de donar prioritat a la cobertura d'aquests llocs en cas de vacant o necessitat de substitució.

TÍTOL III

Protecció social i jurídica de la infància i l'adolescència

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 89. Acció protectora

La Generalitat i les administracions promouran amb caràcter preventiu totes les accions que siguen necessàries per a garantir un desenvolupament integral del menor, tant a nivell físic, psicosocial, com mental, en el seu nucli familiar d'origen, com a espai generador d'estabilitat i desenvolupament de la personalitat.

Article 90. Drets específics de xiquets, xiquetes i adolescents protegits

A fi de fer efectius els drets de la infància i l'adolescència, l'administració pública competent ha de garantir a la persona menor d'edat protegida els drets següents:

1. Que el seu interès superior siga valorat i considerat com a prioritari en totes les actuacions i decisions que es deriven de l'acció protectora, aplicant-hi, amb aquest fi, els criteris d'interpretació i ponderació previstos en aquesta llei i en la resta de l'ordenament.

2. A rebre, de forma accessible i adaptada a les seues circumstàncies i quan el menor siga major de dotze anys, informació de la seua situació, de les mesures de protecció que poden adoptar-s'hi i de les que efectivament s'hi adopten, de la seua durada i dels drets que li corresponen.

2. Los niños, niñas y adolescentes podrán dirigirse, sin necesidad de formalidad jurídica alguna, a los órganos competentes en la Comunidad Valenciana para la protección de la infancia y la adolescencia, sin conocimiento de sus personas progenitoras, representantes legales o guardadores de hecho, cuando sea necesario por motivos de urgencia o situación de conflicto, y en la medida en que la comunicación con aquellos pudiese frustrar la finalidad pretendida. La administración guardará la debida reserva y tomará las medidas necesarias para proteger y hacer efectivos sus derechos.

3. La Generalitat garantizará, en todo caso, a los niños, niñas y adolescentes con discapacidad la accesibilidad universal durante todo el proceso de defensa de sus derechos.

Artículo 88. Calidad en la atención a la infancia y la adolescencia

1. Las niñas, niños, y adolescentes tienen derecho a recibir una atención de calidad en los servicios públicos.

2. A tal fin, la Generalitat y las administraciones locales, en sus respectivos ámbitos de competencia adoptarán las siguientes medidas:

a) Determinarán los estándares de calidad a los que deben ajustarse los servicios públicos destinados a la infancia y a la adolescencia y los dotarán de los medios técnicos, tecnológicos, materiales y humanos necesarios para ello, garantizando la accesibilidad universal.

b) Velarán por que el personal que presta estos servicios sea idóneo para el desempeño de las funciones a desarrollar, estableciendo los requisitos de acceso que sean necesarios a tal efecto.

c) Impulsarán la formación continua y la mejora de las competencias de las personas profesionales de este ámbito, incluyendo la sensibilización y formación en derechos de la infancia y la adolescencia.

d) Promoverán sistemas de asesoramiento y supervisión profesional y de control de calidad en los centros, servicios y programas destinados a la infancia y a la adolescencia.

e) Comprobarán que todas las personas que, en su ámbito de actuación, desempeñan actividades que implican contacto habitual con niños, niñas o adolescentes acrediten, mediante certificación negativa del Registro Central de Delincuentes Sexuales, que cumple el requisito exigido por el artículo 13.5 de la Ley orgánica 1/1996.

f) Garantizarán una dotación de puestos dedicados a los servicios a la infancia y a la adolescencia suficiente, con una ratio que permita una atención personalizada, y darán prioridad a su cobertura en caso de vacante o necesidad de sustitución.

TÍTULO III

Protección social y jurídica de la infancia y la adolescencia

CAPÍTULO I

Disposiciones generales

Artículo 89. Acción protectora

La Generalitat y las administraciones promoverán con carácter preventivo cuantas acciones sean necesarias para garantizar un desarrollo integral del menor, tanto a nivel físico, psicosocial, como mental, en su núcleo familiar de origen, como espacio generador de estabilidad y desarrollo de la personalidad.

Artículo 90. Derechos específicos de niños, niñas y adolescentes protegidos

A fin de hacer efectivo los derechos de la infancia y la adolescencia, la administración pública competente garantizará a la persona menor de edad protegida los siguientes derechos:

1. A que su interés superior sea valorado y considerado como prioritario en todas las actuaciones y decisiones que se deriven de la acción protectora, aplicando para ello los criterios de interpretación y ponderación previstos en esta ley y en el resto del ordenamiento.

2. A recibir, de forma accesible y adaptada a sus circunstancias y cuando el menor sea mayor de doce años, información de su situación, de las medidas de protección que pueden adoptarse y de las que efectivamente se adopten, de su duración y de los derechos que le correspondan.

3. A ser oïda i escoltada en les decisions que l'afecten, especialment quan s'adopten o cessen les mesures de protecció, en els termes previstos en la Llei orgànica 1/1996.

4. A participar activament, a través del canal que reglamentàriament es determine, en el funcionament i en l'avaluació del centre, programa o servei mitjançant el qual es duu a terme l'acció protectora.

5. A relacionar-se directament amb els qui tenen la responsabilitat de proposar, adoptar o executar les mesures de protecció.

6. A disposar d'una persona de referència dins del sistema de protecció, que tinga informació de conjunt de l'acció protectora, i a la qual pot accedir amb facilitat per a ser informada o escoltada.

7. A rebre assessorament jurídic en cas de conflicte amb el seu representant legal, especialment quan aquest siga l'entitat pública.

8. Al fet que se li respecte la identitat ètnica, cultural, lingüística, religiosa i de gènere, així com l'orientació sexual i l'expressió de gènere.

9. Que se li afavorisca la continuïtat biogràfica, i a conèixer els orígens i la història personal seus, en els termes establits en la legislació específica en la matèria.

10. A tenir una tramitació preferent en les seues sol·licituds en aquells procediments administratius la resolució dels quals contribuïssa a corregir la situació de desprotecció o mitigar-ne les conseqüències negatives.

11. A ser consultades col·lectivament sobre el disseny i el funcionament del sistema de protecció mitjançant un consell de participació. La composició i funcions d'aquest consell s'han de determinar d'acord amb un reglament.

A fi que les persones menors d'edat amb discapacitat en situació de protecció disposen en igualtat de condicions d'aquests drets, l'administració ha de garantir l'accessibilitat universal, l'assistència i el sistema de suports requerits perquè els exercisquen.

Article 91. Principis d'actuació

1. A més dels principis recollits en l'article 3 d'aquesta llei, les administracions públiques observaran els principis següents en el desenvolupament de l'acció protectora:

a) La sensibilització de la població davant les situacions de desprotecció i la promoció de la participació i la solidaritat social en la prevenció, identificació i correcció.

b) La prevenció i la detecció primerenca de les situacions de desprotecció, per a evitar-les o reduir els seus efectes negatius afavorint que les xiquetes, xiquets i adolescents romanguen en la seua família d'origen llevat que siga contrari a l'interès superior del menor.

c) L'objectivitat, la imparcialitat i la seguretat jurídica en l'acció protectora, garantint el caràcter col·legiat i interdisciplinari de la presa de decisions.

d) L'equitat i la inclusió de qualsevol grup social de xiquetes, xiquets o adolescents, adoptant les mesures necessàries perquè no siguen discriminats i accedisquen en condicions d'igualtat a l'acció protectora.

e) El contingut educatiu a les mesures adoptades, a fi de potenciar l'autonomia de la persona protegida i el lliure desenvolupament de la personalitat.

f) La intervenció mínima i proporcionada, evitant qualsevol ingerència innecessària en la vida de la persona protegida i de la seua família, i modulant la intensitat de la intervenció en funció de la gravetat i la cronicitat de la situació de desprotecció, mitjançant la coordinació i coherència de totes les actuacions administratives que els repercutisquen directament o indirectament.

g) La confidencialitat de la informació aconseguida i el caràcter reservat de les actuacions en l'acció protectora. Per a protegir el dret a l'honor, a la intimitat i a la pròpia imatge de les persones protegides s'ha de limitar el dret d'accés a la informació pública derivada de l'acció protectora. Aquesta limitació pot arribar, fins i tot, a qui té la condició de persona interessada quan resulte imprescindible per a garantir l'interès de la persona protegida.

h) La continuïtat en l'entorn de la persona protegida, donant prioritat a les intervencions en el medi escolar, social i familiar, i procurant integrar-la en un entorn que li resulte proper i familiar i, quan calga, apartar-la d'aquell.

3. A ser oïda y escuchada en las decisiones que les afecten, especialmente cuando se adopten o cesen las medidas de protección, en los términos previstos en la Ley orgánica 1/1996.

4. A participar activamente, a través del cauce que reglamentariamente se determine, en el funcionamiento y en la evaluación del centro, programa o servicio mediante el que se lleve a cabo la acción protectora.

5. A relacionarse directamente con quienes tengan la responsabilidad de proponer, adoptar o ejecutar las medidas de protección.

6. A contar con una persona de referencia dentro del sistema de protección, que disponga de información de conjunto de la acción protectora, y a la que pueda acceder con facilidad para ser informada o escuchada.

7. A recibir asesoramiento jurídico en caso de conflicto con su representante legal, especialmente cuando este sea la entidad pública.

8. A que se respete su identidad étnica, cultural, lingüística, religiosa y de género, así como su orientación sexual y expresión de género.

9. A que se favorezca su continuidad biográfica, y a conocer sus orígenes y su historia personal, en los términos establecidos en la legislación específica en la materia.

10. A que se dé una tramitación preferente a sus solicitudes en aquellos procedimientos administrativos cuya resolución contribuya a corregir la situación de desprotección o mitigar sus consecuencias negativas.

11. A ser consultadas colectivamente sobre el diseño y funcionamiento del sistema de protección a través de un consejo de participación. La composición y funciones de este consejo se determinarán por vía reglamentaria.

A fin de que las personas menores de edad con discapacidad en situación de protección disfruten en igualdad de condiciones de estos derechos, la administración garantizará la accesibilidad universal, la asistencia y el sistema de apoyos requeridos para su ejercicio.

Artículo 91. Principios de actuación

1. Además de los principios recogidos en el artículo 3 de esta ley, las administraciones públicas observarán los siguientes principios en el desarrollo de la acción protectora:

a) La sensibilización de la población ante las situaciones de desprotección y la promoción de la participación y la solidaridad social en su prevención, identificación y corrección.

b) La prevención y la detección temprana de las situaciones de desprotección, para evitarlas o reducir sus efectos negativos favoreciendo que las niñas, niños y adolescentes permanezcan en su familia de origen salvo que sea contrario al interés superior del menor.

c) La objetividad, imparcialidad y seguridad jurídica en la acción protectora, garantizando el carácter colegiado e interdisciplinar de la toma de decisiones.

d) La equidad y la inclusión de cualquier grupo social de niños, niñas o adolescentes, adoptando las medidas necesarias para que no sean discriminados y accedan en condiciones de igualdad a la acción protectora.

e) El contenido educativo a las medidas adoptadas, a fin de potenciar la autonomía de la persona protegida y el libre desarrollo de su personalidad.

f) La intervención mínima y proporcionada, evitando cualquier injerencia innecesaria en la vida de la persona protegida y de su familia, y modulando la intensidad de la intervención en función de la gravedad y cronicidad de la situación de desprotección, mediante la coordinación y coherencia de todas las actuaciones administrativas que les repercutan directa o indirectamente.

g) La confidencialidad de la información recabada y el carácter reservado de las actuaciones en la acción protectora. Para proteger el derecho al honor, a la intimidad y a la propia imagen de las personas protegidas se limitará el derecho de acceso a la información pública derivada de la acción protectora. Dicha limitación podrá alcanzar, incluso, a quien tenga la condición de persona interesada cuando resulte imprescindible para garantizar el interés de la persona protegida.

h) La continuidad en el entorno de la persona protegida, primando las intervenciones en su propio medio escolar, social y familiar, y procurando integrarla en un entorno que le resulte cercano y familiar cuando sea necesario apartarla de él.

i) El manteniment o la recuperació de la convivència amb la família d'origen, llevat que aquesta no puga, ni tan sols amb suports o intervencions tècniques, satisfer adequadament i de forma estable les necessitats assistencials, educatives i afectives de la persona protegida. En aquest cas, en el procés d'adopció de les mesures de protecció s'afavorirà la participació i col·laboració de la família d'origen i de la persona menor objecte de la mesura.

j) La preservació de les relacions interpersonals significatives que resulten beneficioses per al desenvolupament de la persona protegida, especialment amb els seus germans, germanes, pares, mares o altres persones que, en el lloc d'aquests, hagen exercit les funcions parentals. Es mantindran units els germans i les germanes en les mesures de protecció que s'adopten, sempre que això no contravenga l'interès superior del menor.

k) La col·laboració de la persona protegida i de la seua família en l'acció protectora i el consens en la presa de decisions, llevat que l'interès de la persona protegida aconselle el contrari.

l) La prioritat de les mesures que tinguen lloc en un entorn familiar davant d'altres formes de cura substitutiva.

m) La cerca de solucions estables que garantisquen, a llarg termini, l'atenció integral de les necessitats de la persona protegida i el ple exercici dels seus drets.

n) L'abordatge integral de la situació de desprotecció i l'actuació coordinada de tots els agents públics i privats que intervinguen directament o indirectament en l'acció protectora, de manera que es garantisca una actuació coherent i s'evite la duplicitat d'actuacions que puga produir una victimització secundària.

o) La formació permanent de les persones professionals que intervinguen en l'acció protectora per a fer efectiu el dret de xiquets, xiquetes i adolescents a rebre una atenció de qualitat.

p) L'enfortiment de les capacitats de la persona protegida per a superar les conseqüències adverses de les situacions de desprotecció garantint l'accés a la informació sobre els orígens biològics a les persones amb mesura de protecció fins i tot si són persones menors d'edat a través dels seus representants legals, i al catàleg de drets que els assisteixen en format accessible a la seua edat i maduresa. Les administracions públiques corresponents adoptaran totes les mesures de discriminació positiva per a facilitar la seua plena integració familiar, educativa, social i laboral, potenciant la seua autonomia i plena integració social.

q) L'actuació coordinada dels diferents agents intervinents.

2. En el cas que aquests principis resulten incompatibles entre si, ha de prevaldre aquell que en cada cas responga millor a l'interès de la persona protegida. Correspon adoptar la decisió a l'òrgan administratiu competent en la matèria.

Article 92. Deure de notificació

1. Tota persona o autoritat i, especialment, qui per raó de la seua professió o funció té notícia o indicis fundats d'una situació de risc o desamparament, ho ha de fer saber a l'entitat pública competent en matèria de protecció de la infància i l'adolescència, sense perjudici de l'obligació de prestar l'auxili immediat que necessite i de les comunicacions procedents a l'autoritat judicial o al ministeri fiscal.

2. L'entitat pública ha de garantir la confidencialitat de la informació i de la identitat de la persona informant en el compliment d'aquest deure de notificació.

3. A fi de complir amb aquest deure, la Generalitat ha de posar a disposició de la ciutadania un telèfon gratuït. Així mateix, ha de disposar de protocols de detecció i notificació de situacions de desprotecció per al personal dels sistemes sanitari, educatiu, policial, judicial i d'acció social, la utilització dels quals ha de ser obligatòria, i als quals ha de proporcionar la formació necessària per a fer-ne ús. Atesa la seua major complexitat, aquests protocols han de contenir disposicions específiques per a la detecció de situacions de desprotecció de xiquets, xiquetes i adolescents amb discapacitat, especialment intel·lectual, cognitiva o derivada de problemes de salut mental.

Article 93. Deure de reserva

1. Les autoritats i les persones que, per raó de la professió o funció, coneixen la situació de desprotecció o de l'acció protectora, han de

i) El mantenimiento o la recuperación de la convivencia con la familia de origen, salvo que esta no pueda, ni siquiera con apoyos o intervenciones técnicas, satisfacer adecuadamente y de forma estable las necesidades asistenciales, educativas y afectivas de la persona protegida. En este caso, en el proceso de adopción de las medidas de protección se favorecerá la participación y colaboración de la familia de origen y de la persona menor objeto de la medida.

j) La preservación de las relaciones interpersonales significativas que resulten beneficiosas para el desarrollo de la persona protegida, especialmente con sus hermanos, hermanas, padres, madres u otras personas que, en su lugar, hayan desempeñado las funciones parentales. Se mantendrán unidos a los hermanos y hermanas en las medidas de protección que se adopten, siempre que ello no contravenga el interés superior del menor.

k) La colaboración de la persona protegida y de su familia en la acción protectora y el consenso en la toma de decisiones, salvo que el interés de la persona protegida aconseje lo contrario.

l) La prioridad de las medidas que tengan lugar en un entorno familiar frente a otras formas de cuidado sustitutivo.

m) La búsqueda de soluciones estables, que garanticen a largo plazo la atención integral de las necesidades de la persona protegida y el pleno ejercicio de sus derechos.

n) El abordaje integral de la situación de desprotección y la actuación coordinada de todos los agentes públicos y privados, que intervingan directa o indirectamente en la acción protectora, de manera que garantice una actuación coherente y se evite la duplicidad de actuaciones que pueda producir una victimización secundaria.

o) La formación permanente de las personas profesionales que intervingan en la acción protectora para hacer efectivo el derecho de niños, niñas y adolescentes a recibir una atención de calidad.

p) El fortalecimiento de las capacidades de la persona protegida para superar las consecuencias adversas de las situaciones de desprotección garantizando el acceso a la información sobre los orígenes biológicos a las personas con medida de protección incluso si son personas menores de edad a través de sus representantes legales, y al catálogo de derechos que les asisten en formato accesible a su edad y madurez. Las administraciones públicas correspondientes adoptarán todas las medidas de discriminación positiva para facilitar su plena integración familiar, educativa, social y laboral, potenciando su autonomía y plena integración social.

q) La actuación coordinada de los distintos agentes intervinientes.

2. En el supuesto de que estos principios resulten incompatibles entre sí, prevalecerá aquel que en cada caso responda mejor al interés de la persona protegida, correspondiendo adoptar la decisión al órgano administrativo competente en la materia.

Artículo 92. Deber de notificación

1. Toda persona o autoridad y, en especial, quien por razón de su profesión o función tenga noticia o indicios fundados de una situación de riesgo o desamparo, lo pondrá en conocimiento de la entidad pública competente en materia de protección de la infancia y la adolescencia, sin perjuicio de la obligación de prestar el auxilio inmediato que precise y de las comunicaciones procedentes a la autoridad judicial o al ministerio fiscal.

2. La entidad pública garantizará la confidencialidad de la información y de la identidad de la persona informante en el cumplimiento de este deber de notificación.

3. Con el fin de cumplir con este deber, la Generalitat debe poner a disposición de la ciudadanía un teléfono gratuito. Asimismo, debe disponer de protocolos de detección y notificación de situaciones de desprotección para el personal de los sistemas sanitario, educativo, policial, judicial y de acción social, cuya utilización debe ser obligatoria, y a los que debe proporcionar la formación necesaria para hacer uso. Dada su mayor complejidad, estos protocolos deben contener disposiciones específicas para la detección de situaciones de desprotección de niños, niñas y adolescentes con discapacidad, especialmente intelectual, cognitiva o derivada de problemas de salud mental.

Artículo 93. Deber de reserva

1. Las autoridades y las personas que, en razón de su profesión o función, tengan conocimiento de la situación de desprotección o de la

guardar secret respecte de la informació de la persona protegida i de la família d'aquesta.

2. Les administracions públiques i les entitats privades que intervinguen en l'acció protectora, han d'adoptar les mesures necessàries per a garantir la confidencialitat de la informació personal de què disposen amb motiu d'aquesta acció, així com el compliment de la normativa reguladora de la protecció de dades de caràcter personal.

Article 94. Deure de col·laboració

1. Les persones professionals, les entitats públiques i privades i, de manera general, qualsevol persona, han de facilitar a l'entitat pública competent els informes i antecedents sobre les persones protegides o sobre les seues persones progenitores, tutors, guardadores o acollidores que aquesta entitat els requirisca per ser necessària per a valorar la situació de desprotecció o exercir l'acció protectora. D'acord amb el que hi ha disposat en l'article 22 *quater* de la Llei orgànica 1/1996, la cessió d'aquestes dades no requereix el consentiment de la persona afectada. El tractament de les dades de caràcter personal contingudes en aquesta informació s'ha d'ajustar a les disposicions d'aquest precepte.

2. Qualsevol persona que tinga responsabilitats personals o professionals respecte de la persona protegida té l'obligació d'executar les previsions del pla a què fa referència l'article següent, que corresponen a l'àmbit d'actuació d'aquest.

Article 95. Avaluació i planificació

1. Les administracions públiques competents han d'efectuar les actuacions necessàries per a detectar i valorar les situacions de desprotecció infantil i adolescent.

2. Les situacions de desprotecció notificades o detectades s'han de valorar considerant en el seu conjunt la situació personal, social i familiar de la persona que cal protegir, a fi d'identificar els factors de risc i de protecció que hi incideixen, i de determinar l'acció protectora necessària, prenent en consideració, entre altres aspectes, les possibles conseqüències per a la seua integritat, benestar i desenvolupament, la cronicitat de la situació i les possibilitats d'intervenció.

3. L'acció protectora s'ha de dur a terme d'acord amb un pla que ha d'establir els objectius, la previsió del cas, el termini de vigència, les mesures que s'han d'adoptar i la durada, els agents que han d'aplicar-les, les estratègies de coordinació i l'avaluació.

4. El pla ha de ser impulsat i dissenyat per l'administració competent per a dur a terme l'acció protectora, una vegada oïda la persona protegida, i amb la seua participació activa i la dels qui hagen d'executar-lo, i s'ha de revisar periòdicament amb la freqüència que determine la normativa corresponent al tipus de situació de desprotecció o, si no n'hi ha, que establisca el pla.

5. La Generalitat ha d'avaluar periòdicament, amb la participació de les persones protegides i dels diferents agents del sistema de protecció, la situació del sistema de protecció i, d'acord amb els resultats, ha d'introduir les millores necessàries per al correcte funcionament.

Article 96. Consell Infantil i Adolescent del Sistema de Protecció

1. El Consell Infantil i Adolescent del Sistema de Protecció, que estarà adscrit a la conselleria amb competència en protecció de la infància i l'adolescència, és l'òrgan mitjançant el qual la Generalitat fa efectiu el dret de xiquets, xiquetes i adolescents sota la guarda o la tutela de Generalitat a ser escoltats col·lectivament respecte de l'acció protectora.

2. Aquest consell exercirà les funcions següents:

a) Proposar als òrgans de la Generalitat iniciatives per a millorar el sistema de protecció.

b) Participar en l'avaluació periòdica del sistema de protecció.

c) Qualsevol altra funció que se li atribuisca en aquesta llei o en altres normes.

3. El règim de funcionament i la composició d'aquest òrgan s'establiran reglamentàriament, si bé haurà de respectar els principis següents quant a la seua composició:

a) Representativitat: la mitat dels seus integrants seran elegits, directament, per les persones protegides, i l'altra mitat seran designats per persones adultes que van passar per processos d'acolliment o adopció.

acció protectora, guardarán secreto respecto de la información de la persona protegida y de su familia.

2. Las administraciones públicas y las entidades privadas que intervengan en la acción protectora, adoptarán las medidas necesarias para garantizar la confidencialidad de la información personal de que dispongan con motivo de esta acción, así como el cumplimiento de la normativa reguladora de la protección de datos de carácter personal

Artículo 94. Deber de colaboración

1. Las personas profesionales, las entidades públicas y privadas y, en general, cualquier persona, deberán facilitar a la entidad pública competente los informes y antecedentes sobre las personas protegidas o sobre sus personas progenitoras, tutoras, guardadoras o acogedoras que esta entidad les requiera por ser necesaria para valorar la situación de desprotección o ejercer la acción protectora. De acuerdo con lo dispuesto en el artículo 22 *quater* de la Ley orgánica 1/1996, la cesión de estos datos no requerirá del consentimiento de la persona afectada. El tratamiento de los datos de carácter personal contenidos en esta información se ajustará a las disposiciones de dicho precepto.

2. Cualquier persona que tenga responsabilidades personales o profesionales respecto de la persona protegida tendrá la obligación de ejecutar las previsions del plan al que se refiere el artículo siguiente, que correspondan a su ámbito de actuación.

Artículo 95. Evaluación y planificación

1. Las administraciones públicas competentes deberán desarrollar las actuaciones necesarias para detectar y valorar las situaciones de desprotección infantil y adolescente.

2. Las situaciones de desprotección notificadas o detectadas se valorarán considerando en su conjunto la situación personal, social y familiar de la persona a proteger, a fin de identificar los factores de riesgo y de protección que inciden en ella, y de determinar la acción protectora necesaria, tomando en consideración, entre otros aspectos, las posibles consecuencias para su integridad, bienestar y desarrollo, la cronicidad de la situación y las posibilidades de intervención.

3. La acción protectora se llevará a cabo de acuerdo con un plan que establecerá los objetivos, la previsión del caso, su plazo de vigencia, las medidas a adoptar y su duración, los agentes que han de aplicarlas, las estrategias de coordinación y su evaluación.

4. El plan será impulsado y diseñado por la administración competente para llevar a cabo la acción protectora, escuchada la persona protegida, y con su participación activa y la de quienes hayan de ejecutarlo, y se revisará periódicamente con la frecuencia que se determine en la normativa correspondiente al tipo de situación de desprotección o, en su defecto, con la que se establezca en el propio plan.

5. La Generalitat evaluará periódicamente, con la participación de las personas protegidas y de los distintos agentes del sistema de protección, la situación del sistema de protección y, de acuerdo con sus resultados, introducirá las mejoras necesarias para su correcto funcionamiento.

Artículo 96. Consejo Infantil y Adolescente del Sistema de Protección

1. El Consejo Infantil y Adolescente del Sistema de Protección, que estará adscrito a la conselleria con competencia en protección de la infancia y la adolescencia, es el órgano mediante el cual la Generalitat hace efectivo el derecho de niños, niñas y adolescentes bajo la guarda o la tutela de Generalitat a ser escuchados colectivamente respecto de la acción protectora.

2. Este consejo desempeñará las siguientes funciones:

a) Proponer a los órganos de la Generalitat iniciativas para mejorar el sistema de protección.

b) Participar en la evaluación periódica del sistema de protección.

c) Cualquier otra función que se le atribuya en esta ley o en otras normas.

3. El régimen de funcionamiento y la composición de este órgano se establecerán reglamentariamente, si bien deberá respetar los siguientes principios en cuanto a su composición:

a) Representatividad: la mitad de sus integrantes serán elegidos, directamente, por las personas protegidas, siendo la otra mitad designados por personas adultas que pasaron por procesos de acogimiento o adopción.

b) Pluralitat: donarà cabuda, de forma equilibrada, als diversos rangs d'edat del col·lectiu a què representa i comptarà tant amb persones que es troben en acolliment familiar com residencial.

c) Paritat de gènere: en la composició s'haurà de garantir la paritat entre homes i dones.

d) Inclusió: en la composició s'haurà de garantir la presència de tots els col·lectius expressió de la diversitat humana.

4. Per a complir amb les seues funcions haurà de disposar d'informació sobre la situació del sistema de protecció i sobre la resta de qüestions objecte de consulta, en un format i un contingut accessibles i adaptats a la infància.

CAPÍTOL II

Prevenió de les situacions de desprotecció

Article 97. Prioritat i desenvolupament de l'actuació preventiva

1. Les administracions públiques de la Comunitat Valenciana han de donar prioritat a les actuacions sobre les quals tenen competència que contribuïsquen a prevenir i evitar les situacions de risc i desemparament de les persones menors d'edat, incidint en els factors que les propicien.

2. Les actuacions preventives han de tenir com a eixos principals: l'avaluació del benestar de la infància i l'adolescència a la Comunitat Valenciana i la identificació dels factors que hi incideixen; la sensibilització de la població respecte dels drets de la infància i les conseqüències de la vulneració d'aquests drets; la promoció del bon tracte en l'àmbit familiar; les polítiques d'inclusió de les famílies en risc d'empobriment o en situació d'exclusió social amb persones menors d'edat; i el caràcter voluntari, comunitari i basat en l'evidència de les intervencions que les integren.

3. L'acció preventiva de la Generalitat s'ha de dur a terme d'acord amb la planificació prevista en l'Estratègia valenciana d'infància i adolescència.

4. Les administracions locals han de col·laborar en el desenvolupament d'aquestes polítiques preventives dins del marc de les competències que tenen.

5. Per al desenvolupament de les polítiques preventives, les autoritats públiques han de propiciar la implicació activa dels seus destinataris i han d'estimular la creació de xarxes de suport mutu.

Article 98. Actuacions preventives de la Generalitat basades en la promoció del bon tracte en l'àmbit familiar

1. La conselleria amb competència en matèria de salut ha d'impulsar programes que fomenten l'establiment de vincles afectius paternofilials i maternofilials segurs i saludables, des de l'etapa prenatal, com també programes de suport familiar per a la promoció de la salut mental infantil i adolescent.

2. La conselleria amb competències en matèria d'infància i adolescència ha de promoure programes d'orientació familiar a fi de fomentar una criança positiva, en els termes previstos en l'article 29.3 d'aquesta llei.

3. Les conselleries amb competències en matèria de justícia i infància i adolescència impulsaran la implantació de recursos de mediació familiar i intergeneracional, perquè les famílies amb descendents menors d'edat puguen resoldre de forma consensuada els seus conflictes, i garantiran l'equitat i l'accessibilitat a aquests recursos, disposant de professionals especialitzats.

4. La conselleria amb competència en matèria d'ocupació ha de promoure horaris i condicions laborals que permeten atendre adequadament les responsabilitats derivades de la criança.

5. La conselleria amb competència en matèria d'educació ha d'impulsar, a través dels centres i serveis educatius, programes que fomenten l'adquisició de competències parentals en les famílies i el coneixement de les característiques diferencials i les necessitats de cada etapa evolutiva, i ha d'implantar les mesures necessàries per a facilitar el diàleg i la cooperació entre docents i famílies, parant atenció especial als xiquets, a les xiquetes o als adolescents amb necessitats especials o en famílies en situació de vulnerabilitat.

6. La conselleria amb competència en matèria d'igualtat ha de promoure l'exercici igualitari de pares i mares en les responsabilitats respecte de fills i filles menors d'edat.

b) Pluralidad: dará cabida, de forma equilibrada, a los diversos rangos de edad del colectivo al que representa y contará tanto con personas que se encuentren en acogimiento familiar como residencial.

c) Paridad de género: en su composición se deberá garantizar la paridad entre varones y mujeres.

d) Inclusión: en su composición se deberá garantizar la presencia de todos los colectivos expresión de la diversidad humana.

4. Para cumplir con sus funciones habrá de disponer de información sobre la situación del sistema de protección y sobre las restantes cuestiones objeto de consulta, en un formato y contenido accesibles y adaptados a la infancia.

CAPÍTULO II

Prevenición de las situaciones de desprotección

Artículo 97. Prioridad y desarrollo de la actuación preventiva

1. Las administraciones públicas de la Comunitat Valenciana darán prioridad a las actuaciones de su competencia que contribuyan a prevenir y evitar las situaciones de riesgo y desamparo de las personas menores de edad, incidiendo en los factores que las propician.

2. Las actuaciones preventivas tendrán como ejes principales: la evaluación del bienestar de la infancia y la adolescencia en la Comunitat Valenciana y la identificación de los factores que inciden en él; la sensibilización de la población respecto de los derechos de la infancia y las consecuencias de su vulneración; la promoción del buen trato en el ámbito familiar; las políticas de inclusión de las familias en riesgo de empobrecimiento o en situación exclusión social con personas menores de edad; y el carácter voluntario, comunitario y basado en la evidencia de las intervenciones que las integren.

3. La acción preventiva de la Generalitat se llevará a cabo de acuerdo con la planificación prevista en la Estrategia valenciana de infancia y adolescencia.

4. Las administraciones locales colaborarán en el desarrollo de estas políticas preventivas dentro del marco de sus competencias.

5. Para el desarrollo de las políticas preventivas las autoridades públicas propiciarán la implicación activa de sus destinatarios y estimularán la creación de redes de apoyo mutu.

Artículo 98. Actuaciones preventivas de la Generalitat basadas en la promoción del buen trato en el ámbito familiar

1. La conselleria con competencia en materia de salud impulsará programas que fomenten el establecimiento de vínculos afectivos paternofiliales y maternofiliales seguros y saludables, desde la etapa prenatal, así como programas de apoyo familiar para la promoción de la salud mental infantil y adolescente.

2. La conselleria con competencias en materia de infancia y adolescencia promoverá programas de orientación familiar con el objeto de fomentar una parentalidad positiva, en los términos previstos en el artículo 29.3 de esta ley.

3. Las consellerias con competencias en materia de justicia e infancia y adolescencia impulsarán la implantación de recursos de mediación familiar e intergeneracional, para que las familias con descendientes menores de edad puedan resolver de forma consensuada sus conflictos, y garantizarán la equidad y accesibilidad a estos recursos, contando con profesionales especializados.

4. La conselleria con competencia en materia de empleo promoverá horarios y condiciones laborales que permitan atender adecuadamente las responsabilidades derivadas de la crianza.

5. La conselleria con competencia en materia de educación impulsará, a través de los centros y servicios educativos, programas que fomenten la adquisición de competencias parentales en las familias y el conocimiento de las características diferenciales y las necesidades de cada etapa evolutiva, e implantará las medidas necesarias para facilitar el diálogo y la cooperación entre docentes y familias, prestando atención especial a los niños, niñas o adolescentes con necesidades especiales o en familias en situación de vulnerabilidad.

6. La conselleria con competencia en materia de igualdad promoverá el ejercicio igualitario de padres y madres en las responsabilidades respecto de hijos e hijas menores de edad.

7. Les prestacions socials i la política fiscal de la Generalitat, com també les subvencions que incidisquen en les condicions de vida de les famílies, han de contribuir al fet que els qui tenen responsabilitats familiars respecte de xiquets i xiquetes accedisquen, en condicions d'equitat, als recursos adequats per a fer-ho, tant materials com psicològics, socials i culturals.

8. L'administració de la Generalitat en el seu conjunt ha de fomentar actituds i patrons socials que faciliten la criança i s'adapten a les necessitats de les famílies amb xiquets, xiquetes o adolescents a càrrec seu.

Article 99. Accions de prevenció secundària

Es realitzaran accions de prevenció secundària destinades a donar suport als qui exerceixen les responsabilitats de criança en situacions difícils.

CAPÍTOL III

Protecció en les situacions de risc

Article 100. Acció protectora en situació de risc

1. Es consideren situacions de risc les definides com a tals en la Llei orgànica 1/1996.

2. L'acció protectora en les situacions de risc ha de tenir com a objecte salvaguardar i restituir els drets de la persona protegida, mitjançant una actuació en el mateix medi que permeta disminuir els factors de risc i potenciar els de protecció, de manera que pugua continuar en el seu entorn familiar sense detriment del seu benestar ni del seu desenvolupament.

3. La competència per a detectar, valorar, intervenir, declarar i determinar el cessament de la situació de risc correspon a l'entitat local on resideix de fet la persona protegida. Quan no residisca a la Comunitat Valenciana o la seua residència no pugua determinar-se, aquestes competències les ha d'exercir l'entitat local on es trobe la persona menor d'edat. En les situacions de risc prenatal, té la competència l'entitat local de residència de la dona embarassada.

4. Els serveis socials de les diferents localitats amb les quals la persona protegida mantinga vincles han de cooperar entre si i han d'intercanviar la informació necessària per a l'adequat exercici d'aquestes competències, especialment en cas de trasllat, en què caldrà ajustar-se al que disposa la Llei orgànica 1/1996.

5. La Generalitat ha de posar a la disposició de les entitats locals un protocol de detecció, valoració i intervenció en situacions de risc que garantisca la unitat de criteri en l'exercici de l'acció protectora a tot el territori.

6. El personal sanitari ha de posar immediatament en coneixement de l'autoritat judicial, directament o a través del ministeri fiscal, les situacions de risc per negativa als tractaments mèdics a què es refereix l'apartat 10 de l'article 17 de la Llei orgànica 1/1996, i les han de notificar simultàniament o posteriorment a l'entitat pública competent, la qual ha de valorar si és necessària alguna intervenció addicional a les mesures que s'adopten judicialment.

7. Els centres i els serveis sanitaris han de notificar les situacions de risc prenatal, definides en l'apartat 9 de l'article 17 de la Llei orgànica 1/1996, a l'entitat local competent per a intervenir en la situació de risc; cooperar amb aquesta en la prevenció, la intervenció i el seguiment, i informar, si cal, l'òrgan competent en matèria de protecció de la infància i l'adolescència de la Generalitat i el ministeri fiscal, sense perjudici de les intervencions immediates que s'hi puguen produir, si està en perill la vida o la integritat de la persona nounada.

Article 101. Intervenció en la situació de risc

1. Quan els serveis socials de l'entitat local tinguen coneixement, per si mateixos o a través de tercers, que un xiquet, una xiqueta o un adolescent pot trobar-se en una situació de risc, han d'avaluar-ne la situació i, si aquesta ho requereix, han d'elaborar un projecte d'intervenció personal, social i educatiu familiar, d'acord amb el que hi ha disposat en l'article 95 d'aquesta llei, i han de designar una persona professional de referència.

2. El projecte d'intervenció ha d'incloure totes les mesures necessàries per a revertir la situació de risc, tant les prestacions i els recursos de

7. Las prestaciones sociales y la política fiscal de la Generalitat, así como las subvenciones que incidan en las condiciones de vida de las familias, contribuirán a que quienes tienen responsabilidades familiares respecto de niños y niñas accedan, en condiciones de equidad, a los recursos adecuados para ello, tanto materiales, como psicológicos, sociales y culturales.

8. La administración de la Generalitat en su conjunto fomentará actitudes y patrones sociales que faciliten la crianza y se adapten a las necesidades de las familias con niños, niñas o adolescentes a su cargo.

Artículo 99. Acciones de prevención secundaria

Se realizarán acciones de prevención secundaria adscritas a dar apoyo a quienes ejercen las responsabilidades de crianza en situaciones difíciles.

CAPÍTULO III

Protección en las situaciones de riesgo

Artículo 100. Acción protectora en situación de riesgo

1. Se consideran situaciones de riesgo las definidas como tales en la Ley orgánica 1/1996.

2. La acción protectora en las situaciones de riesgo tendrá por objeto salvaguardar y restituir los derechos de la persona protegida, mediante una actuación en su propio medio que permita disminuir los factores de riesgo y potenciar los de protección, de manera que pueda continuar en su entorno familiar sin menoscabo de su bienestar ni de su desarrollo.

3. La competencia para detectar, valorar, intervenir, declarar y determinar el cese de la situación de riesgo corresponde a la entidad local donde resida de hecho la persona protegida. Cuando no resida en la Comunitat Valenciana o su residencia no pueda determinarse, ejercerá estas competencias la entidad local donde la persona menor de edad se encuentre. En las situaciones de riesgo prenatal será competente la entidad local de residencia de la mujer embarazada.

4. Los servicios sociales de las distintas localidades con las que la persona protegida mantenga vínculos cooperarán entre sí e intercambiarán la información necesaria para el adecuado ejercicio de estas competencias, especialmente en caso de traslado, en el que se estará a lo dispuesto en la Ley orgánica 1/1996.

5. La Generalitat pondrá a disposición de las entidades locales un protocolo de detección, valoración e intervención en situaciones de riesgo que garantice la unidad de criterio en el ejercicio de la acción protectora en todo el territorio.

6. El personal sanitario pondrá inmediatamente en conocimiento de la autoridad judicial, directamente o a través del ministerio fiscal, las situaciones de riesgo por negativa a los tratamientos médicos a las que se refiere el apartado 10 del artículo 17 de la Ley orgánica 1/1996, y las notificarán simultánea o posteriormente a la entidad pública competente, que valorará si es necesaria alguna intervención adicional a las medidas que se adopten judicialmente.

7. Los centros y los servicios sanitarios deben notificar las situaciones de riesgo prenatal, definidas en el apartado 9 del artículo 17 de la Ley orgánica 1/1996, a la entidad local competente para intervenir en la situación de riesgo; cooperar con esta en la prevención, la intervención y el seguimiento, e informar, si es preciso, al órgano competente en materia de protección de la infancia y la adolescencia de la Generalitat y al ministerio fiscal, sin perjuicio de las intervenciones inmediatas que se puedan producir, si está en peligro la vida o la integridad de la persona recién nacida.

Artículo 101. Intervención en la situación de riesgo

1. Cuando los servicios sociales de la entidad local tengan conocimiento, por sí mismos o a través de terceros, de que un niño, niña o adolescente puede encontrarse en una situación de riesgo, evaluarán su situación y si esta lo requiere, elaborarán un proyecto de intervención personal, social y educativo familiar, de acuerdo con lo dispuesto en el artículo 95 de esta ley, designando a una persona profesional de referencia.

2. El proyecto de intervención incluirá todas las medidas necesarias para revertir la situación de riesgo, tanto las prestaciones y recursos de

serveis socials que siguen pertinents com els que haja de dur a terme el centre escolar, els serveis sanitaris o altres recursos comunitaris.

3. El projecte ha d'incloure mesures destinades a millorar les condicions personals, familiars i socials de la persona protegida i, si cal, a complementar l'atenció que rep a la llar. En particular, pot preveure l'assistència a un centre de dia, amb la finalitat de potenciar-ne la inclusió social, familiar i laboral i de paliar les mancances de suport familiar.

4. El projecte ha de preveure, quan escaiga, intervencions tècniques a fi de modificar les pautes relacionals en la família, de capacitar per a l'exercici adequat de les funcions d'educació i criança, de mitigar les seqüeles de la situació de desprotecció o de dotar la persona protegida de recursos personals d'afrontament.

Article 102. Participació i col·laboració familiar

1. Es procurarà comptar amb la participació de la persona protegida mateixa, si tinguera maduresa suficient, i de la seua família, en la planificació i execució del projecte d'intervenció. Amb aquest fi, s'escoltarà la persona protegida i se li prestarà, en cas de requerir-ho, l'assistència i els mitjans de suport necessaris, com també a les persones progenitores o als que els substituïsquen en l'exercici de les funcions pròpies de la pàtria potestat. Es procurarà consensuar amb la família el projecte d'intervenció social i educatiu familiar, i demanar formalment la seua acceptació, per a la qual cosa se'ls oferirà amb la suficient antelació la informació necessària de manera comprensible i en format accessible.

2. Presten o no el consentiment al projecte, les persones progenitores o les que exercisquen la tutela o la guarda de fet o de dret de la persona protegida, han de col·laborar activament en el desenvolupament d'aquest. El projecte ha de prendre en consideració, en qualsevol cas, la disposició de la família i ha d'incloure entre els seus objectius, quan escaiga, la motivació al canvi.

Article 103. Declaració de risc

1. La falta de col·laboració efectiva de les persones obligades d'acord amb l'article anterior, malgrat la intervenció per a propiciar un canvi en la seua disposició, determinarà la declaració de risc de la persona protegida quan impedisca o no permeta la consecució dels objectius del projecte d'intervenció.

2. La situació de risc s'ha de declarar mitjançant una resolució motivada de l'òrgan que tinga atribuïda la competència per les disposicions d'organització local, a proposta d'un òrgan col·legiat interdisciplinari, i amb l'audiència prèvia a la persona protegida, practicada d'acord amb el que disposa la Llei orgànica 1/1996, i de les persones progenitores o dels qui les substituïsquen en l'exercici de les funcions pròpies de la pàtria potestat. En absència de normativa de règim local que en determine la competència, correspon a la persona titular de l'alcaldia.

3. La declaració de risc ha d'especificar les accions o omissions a les quals estan obligats el pare, la mare o les persones que exerceixen la tutela o la guarda, de fet o de dret, de la persona protegida, per a fer efectives les mesures previstes en el projecte d'intervenció social i educatiu familiar, i en quin termini, i ha d'advertir expressament que l'incumpliment d'aquest pot determinar la declaració de desamparament. La declaració de risc pot recollir mesures de suport o atenció directa a la persona protegida, previstes en el projecte, que poden portar-se a terme fins i tot sense el consentiment dels seus representants legals.

4. L'òrgan competent per a dictar la declaració de risc pot, a proposta de l'òrgan col·legiat, prorrogar-la o, si ja no es donen els pressupòsits per a considerar que la persona protegida està en aquesta situació, revocar-la. La resolució revocatorià pot establir pautes de seguiment o acompanyament professional a la persona protegida i a la seua família per a prevenir riscos futurs.

5. Una vegada conclòs el termini previst en la declaració de risc i en les pròrrogues d'aquesta i exhaurits tots els recursos i, en tot cas, quan haja transcorregut un any des de la declaració inicial, sense que s'hagen aconseguit canvis en l'acompliment dels deures de guarda que garantisquen que el xiquet, la xiqueta o l'adolescent disposa de la necessària assistència moral o material, l'entitat local ha d'instar l'òrgan competent de la Generalitat a declarar el desamparament.

servicios sociales que sean pertinentes, como las que hayan de llevarse a cabo por el centro escolar, los servicios sanitarios u otros recursos comunitarios.

3. El proyecto incluirá medidas destinadas a mejorar las condiciones personales, familiares y sociales de la persona protegida y, si fuera necesario, a complementar la atención que recibe en el hogar. En particular, podrá prever la asistencia a un centro de día, con la finalidad de potenciar su inclusión social, familiar y laboral y de paliar las carencias de apoyo familiar.

4. El proyecto contemplará, cuando proceda, intervenciones técnicas con el objeto de modificar las pautas relacionales en la familia, de capacitar para el ejercicio adecuado de las funciones de educación y crianza, de mitigar las secuelas de la situación de desprotección o de dotar a la persona protegida de recursos personales de afrontamiento.

Artículo 102. Participación y colaboración familiar

1. Se procurará contar con la participación de la propia persona protegida, si tuviera madurez suficiente, y de su familia, en la planificación y ejecución del proyecto de intervención. A tal fin, se escuchará a la persona protegida prestándole, caso de requerirlo, la asistencia y medios de apoyo necesarios, así como a sus personas progenitoras o a quienes les sustituyan en el ejercicio de las funciones propias de la patria potestad. Se procurará consensuar con la familia el proyecto de intervención social y educativo familiar, y recabar formalmente su aceptación, para lo que se les ofrecerá con la suficiente antelación la información necesaria de manera comprensible y en formato accesible.

2. Presten o no su consentimiento al proyecto, las personas progenitoras o las que ejerzan la tutela o la guarda de hecho o de derecho de la persona protegida, deberán colaborar activamente en su desarrollo. El proyecto tomará en consideración, en cualquier caso, la disposición de la familia e incluirá entre sus objetivos, cuando proceda, la motivación al cambio.

Artículo 103. Declaración de riesgo

1. La falta de colaboración efectiva de las personas obligadas conforme al artículo anterior, a pesar de la intervención para propiciar un cambio en su disposición, determinará la declaración de riesgo de la persona protegida cuando impida o no permita la consecución de los objetivos del proyecto de intervención.

2. La situación de riesgo será declarada por resolución motivada del órgano que tenga atribuida la competencia por las disposiciones de organización local, a propuesta de un órgano colegiado interdisciplinario, y previa audiencia a la persona protegida, practicada conforme a lo dispuesto en la Ley orgánica 1/1996, y de sus personas progenitoras o quienes les sustituyan en el ejercicio de las funciones propias de la patria potestad. En ausencia de normativa de régimen local que determine la competencia, corresponderá a la persona titular de la alcaldía.

3. La declaración de riesgo especificará las acciones u omisiones a las que vienen obligados el padre, la madre, o las personas que ejerzan la tutela o la guarda, de hecho o de derecho, de la persona protegida, para hacer efectivas las medidas previstas en el proyecto de intervención social y educativo familiar, y en qué plazo, y advertirá expresamente que su incumplimiento puede determinar la declaración de desamparo. La declaración de riesgo podrá recoger medidas de apoyo o atención directa a la persona protegida, previstas en el proyecto, que pueden llevarse cabo aun sin contar con el consentimiento de sus representantes legales.

4. El órgano competente para dictar la declaración de riesgo podrá, a propuesta del órgano colegiado, prorrogarla o, si ya no se dieran los presupuestos para considerar que la persona protegida está en tal situación, revocarla. La resolución revocatoria podrá establecer pautes de seguimiento o acompañamiento profesional a la persona protegida y a su familia para prevenir riesgos futuros.

5. Concluido el plazo previsto en la declaración de riesgo y en sus prórrogas y agotados todos los recursos y, en todo caso, cuando haya transcurrido un año desde la declaración inicial, sin que se hayan conseguido cambios en el desempeño de los deberes de guarda que garanticen que el niño, niña o adolescente cuenta con la necesaria asistencia moral o material, la entidad local instará al órgano competente de la Generalitat a declarar el desamparo.

CAPÍTOL IV
Desamparament i tutela

Article 104. Concepte de desemparament

1. De conformitat amb el que disposa el Codi civil, es considera situació de desemparament aquella que es produïska de fet a causa de l'incompliment, o de l'impossible o inadequat exercici dels deures de protecció establits per les lleis per a la guarda de les persones menors d'edat, quan aquestes queden privades de la necessària assistència moral i de cures per al desenvolupament personal i físic. Per a determinar l'existència o no d'una situació de desemparament s'han de tenir en compte les especificacions recollides en l'apartat segon de l'article 18 de la Llei orgànica 1/1996.

2. En aplicació del que hi ha disposat en l'article 303 del Codi civil, la situació de guarda de fet d'una persona menor d'edat no s'ha de considerar desemparament, si aquesta no es veu privada de la necessària assistència moral i material. En aquest cas, l'entitat pública ha de posar la situació en coneixement de l'autoritat judicial i no ha d'exercir l'acció protectora ni realitzar cap actuació destinada a atorgar un títol jurídic que legitime per a exercir la guarda a la persona guardadora de fet.

Article 105. Declaració de desemparament

1. El desemparament s'ha de declarar, amb un acord previ de la Comissió de Protecció de la Infància i l'Adolescència, mitjançant una resolució motivada de l'òrgan de la Generalitat competent per a adoptar mesures de protecció de la infància i l'adolescència.

2. L'entitat local competent per a intervenir en la situació de risc ha d'instar la declaració de desemparament en el supòsit previst en l'article 103.5 d'aquesta llei, o en qualsevol altre moment, si valora que la situació de desprotecció requereix la separació de la persona que cal protegir del seu medi familiar. Dins del termini màxim de sis mesos, l'òrgan competent de la Generalitat ha de resoldre de forma motivada si escau o no aquesta declaració. La resolució que l'estime improcedent s'ha de comunicar a l'entitat proponent i al ministeri fiscal. No cal aquesta proposta per a declarar el desemparament quan l'òrgan competent tinga notícia directa de l'existència d'una situació de desprotecció que ho requerisca, ni quan la declaració es produïska en concloure la guarda a petició del pare, mare o persona tutora, pel fet que no es donen les circumstàncies adequades per a la reunificació familiar.

3. En el procediment per a dictar la declaració de desemparament s'ha d'oïr la persona protegida, en els termes previstos en la Llei orgànica 1/1996, i les persones progenitores d'aquesta o els qui les substituïsquen en l'exercici de les funcions pròpies de la pàtria potestat, i s'han de sol·licitar els informes necessaris per a determinar l'existència de la situació de desprotecció i la conveniència de separar la persona protegida de la seua unitat de convivència. No obstant això, aquests informes no són preceptius, si aquestes circumstàncies estan suficientment acreditades en la proposta derivada de la situació prèvia de risc.

4. Quan hi haja antecedents de situacions greus de desprotecció en la família, o altres indicis de perill imminent i greu per a la integritat física o psíquica de la persona protegida, s'ha de declarar el desemparament mitjançant procediment d'urgència, sense necessitat d'acord de la Comissió de Protecció de la Infància i l'Adolescència ni de practicar cap tràmit, ni tan sols els recollits en l'apartat anterior.

5. La resolució que declare el desemparament s'ha de fer saber i notificar de conformitat amb el que estableix l'article 172 del Codi civil.

Article 106. Exercici de la tutela

1. La Generalitat ha d'exercir, a través de l'òrgan que es determine reglamentàriament i amb subjecció al que disposa el Codi civil, la tutela de la persona menor d'edat de la qual haja declarat el desemparament, llevat que aquesta deixe de residir a la Comunitat Valenciana i no siga previsible el seu retorn per reunificació familiar, a curt termini o a mitjà termini. En aquest supòsit, l'òrgan de la Generalitat que exerceix la tutela ha d'informar del trasllat l'entitat pública competent del nou lloc de residència i l'ha de continuar exercint fins que aquesta haja dictat una resolució assumint-ne la tutela o que haja determinat que ja no cal adoptar mesures de protecció.

CAPÍTULO IV
Desamparo y tutela

Artículo 104. Concepto de desamparo

1. Conforme a lo dispuesto en el Código civil, se considerará situación de desamparo la que se produzca de hecho a causa del incumplimiento, o del imposible o inadecuado ejercicio de los deberes de protección establecidos por las leyes para la guarda de las personas menores de edad, cuando estas queden privadas de la necesaria asistencia moral y de cuidados para su desarrollo personal y físico. Para determinar la existencia o no de una situación de desamparo se tendrán en cuenta las especificaciones recogidas en el apartado segundo del artículo 18 de la Ley orgánica 1/1996.

2. En aplicación de lo dispuesto en el artículo 303 del Código civil, la situación de guarda de hecho de una persona menor de edad, no se considerará desamparo, si esta no se ve privada de la necesaria asistencia moral y material. En este caso, la entidad pública pondrá la situación en conocimiento de la autoridad judicial y no desarrollará la acción protectora ni realizará actuación alguna destinada a otorgar un título jurídico que legitime para desempeñar la guarda a la persona guardadora de hecho.

Artículo 105. Declaración de desamparo

1. El desamparo se declarará, previo acuerdo de la Comisión de Protección de la Infancia y la Adolescencia, por resolución motivada del órgano de la Generalitat competente para adoptar medidas de protección de la infancia y la adolescencia.

2. La entidad local competente para intervenir en la situación de riesgo instará la declaración de desamparo en el supuesto previsto en el artículo 103.5 de esta ley, o en cualquier otro momento, si valora que la situación de desprotección requiere la separación de la persona a proteger de su medio familiar. En el plazo máximo de seis meses el órgano competente de la Generalitat resolverá de forma motivada si procede o no tal declaración. La resolución que la estime improcedente se comunicará a la entidad proponente y al ministerio fiscal. No será necesaria esta propuesta para declarar el desamparo cuando el órgano competente tenga noticia directa de la existencia de una situación de desprotección que lo requiera, ni cuando la declaración se produzca al concluir la guarda a petición del padre, madre o persona tutora, por no darse las circunstancias adecuadas para la reunificación familiar.

3. En el procedimiento para dictar la declaración de desamparo se escuchará a la persona protegida, en los términos previstos en la Ley orgánica 1/1996, y a sus personas progenitoras o a quienes les sustituyan en el ejercicio de las funciones propias de la patria potestad y se recabarán los informes necesarios para determinar la existencia de la situación de desprotección y la conveniencia de separar a la persona protegida de su unidad de convivencia. No obstante, dichos informes no serán preceptivos, si estas circunstancias están suficientemente acreditadas en la propuesta derivada de la previa situación de riesgo.

4. Cuando existan antecedentes de situaciones graves de desprotección en la familia, u otros indicios de peligro inminente y grave para la integridad física o psíquica de la persona protegida, se declarará el desamparo por procedimiento de urgencia, sin necesidad de acuerdo de la Comisión de Protección de la Infancia y la Adolescencia ni de practicar trámite alguno, ni siquiera los recogidos en el apartado anterior.

5. La resolución que declare el desamparo se pondrá en conocimiento y se notificará conforme a lo establecido en el artículo 172 del Código civil.

Artículo 106. Ejercicio de la tutela

1. La Generalitat ejercerá, a través del órgano que se determine reglamentariamente y con sujeción a lo dispuesto en el Código civil, la tutela de la persona menor de edad cuyo desamparo haya declarado, salvo que esta deje de residir en la Comunitat Valenciana y no sea previsible su retorno por reunificación familiar, a corto o medio plazo. En este supuesto, el órgano de la Generalitat que ejerza la tutela informará del traslado a la entidad pública competente del nuevo lugar de residencia y continuará ejerciéndola hasta que esta haya dictado resolución asumiendo la tutela o haya determinado que ya no es necesario adoptar medidas de protección.

2. La Generalitat ha d'exercir, així mateix, la tutela de les persones menors d'edat declarades en desamparament per una altra entitat pública que hagen traslladat la residència a la Comunitat Valenciana, sempre que no es preveja que, a curt termini o a mitjà termini, deixen de residir al seu territori. En aquest cas, l'exercici de la tutela requereix una resolució administrativa en què es declare que subsisteixen les circumstàncies que van motivar la declaració de desamparament i que la Generalitat n'assumeix la tutela.

Article 107. Assistència lletrada

1. Les persones menors d'edat que es troben sota la tutela de la Generalitat les ha de representar i defensar en un judici, sense perjudici de les competències que li puguen correspondre al ministeri fiscal, l'Advocacia General de la Generalitat.

2. L'òrgan que exerceix la tutela pot, no obstant això, encomanar aquesta representació i defensa en un judici a altres persones que tinguin l'experiència i la competència necessària, quan l'interès de la persona tutelada així ho aconselle.

Article 108. Promoció de la tutela ordinària

Quan hi haja persones que, per les seues relacions amb la persona tutelada o per altres circumstàncies, es troben en millors condicions que l'entitat pública per a exercir les funcions tutelars en interès d'aquella, l'òrgan competent de la Generalitat ha de promoure el nomenament d'aquestes com a persones tutores i, si hi ha causa per a fer-ho, la privació de la pàtria potestat.

Article 109. Cessament i revocació de la tutela

1. La tutela ha de cessar en els supòsits i les condicions previstos en el Codi civil. El cessament per revocació administrativa del desamparament, o per alguna de les circumstàncies recollides en les lletres *a*, *b* i *c* de l'article 172.5 del Codi civil s'ha de declarar mitjançant una resolució de l'òrgan de la Generalitat que exercisca la tutela, amb l'acord previ de la Comissió de Protecció de la Infància i l'Adolescència.

2. El desamparament es pot revocar, a instàncies dels qui tinguen suspès l'exercici de la pàtria potestat o de la tutela ordinària, quan ho sol·liciten dins dels dos anys següents a la notificació de la resolució per la qual es va declarar; o d'ofici, en qualsevol moment. Amb aquest fi, cal que es constate que han desaparegut les causes que la van motivar i que es donen les restants condicions per a la reunificació familiar exigides en l'article 121 d'aquesta llei.

3. Si les persones titulars de la pàtria potestat o la tutela ordinària viuen separades i només una compleix les condicions adequades per a assumir la cura de la persona protegida, es pot revocar parcialment la declaració de desamparament exclusivament respecte d'aquesta.

4. Les resolucions de cessament de tutela s'han de notificar al ministeri fiscal, a la persona protegida i a les qui estiguen legitimades per a oposar-s'hi.

CAPÍTOL V *Guarda*

Article 110. Assumpció de la guarda

1. La Generalitat ha d'assumir temporalment la guarda d'una persona protegida menor d'edat en els casos següents:

a) Si està sota la seua tutela.

b) A sol·licitud de les persones titulars de la seua tutela o pàtria potestat, quan es donen les circumstàncies previstes en l'article 172 *bis* del Codi civil.

c) Quan així ho acorde l'autoritat judicial, en els casos que siga procedent legalment.

d) Amb caràcter provisional, en compliment de l'obligació de prestar-li atenció immediata, mentre és identificada, s'investiguen les seues circumstàncies i es constata si es troba en situació de desamparament.

2. La guarda s'ha de realitzar mitjançant l'acolliment familiar i, si aquest no és possible o convenient per a l'interès de la persona protegida, mitjançant l'acolliment residencial. S'ha d'atorgar especial prioritat a l'acolliment familiar en el cas de xiquets o xiquetes menors de sis anys. No s'ha d'acordar l'acolliment residencial de xiquets o xiquetes de menys de tres anys, excepte en supòsits d'impossibilitat, degudament

2. La Generalitat ejercerá, así mismo, la tutela de las personas menores de edad declaradas en desamparo por otra entidad pública que hayan trasladado su residencia a la Comunitat Valenciana, siempre que no se prevea que, a corto o medio plazo, vayan a dejar de residir en su territorio. En este caso, el ejercicio de la tutela requerirá de una resolución administrativa en la que se declare que subsisten las circunstancias que motivaron la declaración de desamparo y que la Generalitat asume la tutela.

Artículo 107. Asistencia letrada

1. Las personas menores de edad que se encuentren bajo la tutela de la Generalitat serán representadas y defendidas en juicio, sin perjuicio de las competencias que le puedan corresponder al ministerio fiscal, por la Abogacía General de la Generalitat.

2. El órgano que ejerza la tutela podrá, no obstante, encomendar dicha representación y defensa en juicio a otras personas que cuenten con la experiencia y la competencia necesaria, cuando el interés de la persona tutelada así lo aconseje.

Artículo 108. Promoción de la tutela ordinaria

Cuando existan personas que, por su relaciones con la persona tutelada o por otras circunstancias, se hallen en mejores condiciones que la propia entidad pública para ejercer la funciones tutelares en interès de aquella, el órgano competente de la Generalitat promoverá su nombramiento como persona tutora y, si hubiera causa para ello, la privación de la patria potestad.

Artículo 109. Cese y revocación de la tutela

1. La tutela cesará en los supuestos y condiciones previstos en el Código civil. El cese por revocación administrativa del desamparo, o por alguna de las circunstancias recogidas en las letras *a*, *b* y *c* del artículo 172.5 del Código civil se declarará por resolución del órgano de la Generalitat que ejerza la tutela, previo acuerdo de la Comisión de Protección de la Infancia y la Adolescencia.

2. El desamparo podrá revocarse, a instancia de quienes tengan suspendido el ejercicio de la patria potestad o de la tutela ordinaria, cuando lo soliciten dentro de los dos años siguientes a la notificación de la resolución por la que se declaró; o de oficio, en cualquier momento. Para ello será necesario que se constate que han desaparecido las causas que la motivaron y que se dan las restantes condiciones para la reunificación familiar exigidas en el artículo 121 de esta ley.

3. Si las personas titulares de la patria potestad o la tutela ordinaria vivieran separadas y solo una reuniera las condiciones adecuadas para asumir el cuidado de la persona protegida, podrá revocarse parcialmente la declaración de desamparo exclusivamente respecto de ella.

4. Las resoluciones de cese de tutela se notificarán al ministerio fiscal, a la persona protegida, y a quienes estuvieran legitimadas para oponerse a ellas.

CAPÍTULO V *Guarda*

Artículo 110. Asunción de la guarda

1. La Generalitat asumirá temporalmente la guarda de una persona protegida menor de edad en los siguientes casos:

a) Si está bajo su tutela.

b) A solicitud de las personas titulares de su tutela o patria potestad, cuando se den las circunstancias previstas en el artículo 172 *bis* del Código civil.

c) Cuando así lo acuerde la autoridad judicial, en los casos que legalmente proceda.

d) Con carácter provisional, en cumplimiento de la obligación de prestarle atención inmediata, en tanto se les identifica, se investigan sus circunstancias y se constata si se encuentra en situación de desamparo.

2. La guarda se realizará mediante el acogimiento familiar y, no siendo este posible o conveniente para el interés de la persona protegida, mediante el acogimiento residencial. Se otorgará especial prioridad al acogimiento familiar en el caso de niños o niñas menores de seis años. No se acordará el acogimiento residencial de niños o niñas de menos de tres años, salvo en supuestos de imposibilidad, debidamente acreditada,

acreditada, d'adoptar en aquest moment la mesura d'acolliment familiar o quan aquesta mesura no convinga a l'interès superior del menor. L'acolliment residencial de xiquets o xiquetes de menys de sis anys no pot acordar-se per un període de més de tres mesos, sense perjudici de les possibles pròrrogues excepcionals, que també han de tenir aquesta durada màxima.

3. La forma d'exercici de la guarda i les variacions d'aquesta s'han de determinar mitjançant una resolució de l'òrgan que exercisca la tutela o assumisca la guarda, amb un acord previ d'aquell dels òrgans col·legiats, als quals fa referència el capítol III del títol VI d'aquesta llei, que resulte competent en funció de la mesura, i s'ha de notificar al pare i la mare, o a la persona tutora, i al ministeri fiscal.

Article 111. Guarda voluntària

1. La Generalitat ha d'assumir la guarda de xiquets, xiquetes o adolescents, a sol·licitud de les persones titulars de la pàtria potestat o la tutela, per un període màxim de dos anys. Aquest període es pot prorrogar excepcionalment, com a màxim per un altre any, si l'interès de la persona protegida així ho aconsella i si és previsible la reunificació familiar durant aquest termini.

2. Per a estimar aquesta sol·licitud ha de restar acreditat que hi ha circumstàncies greus que els impedeixen tenir cura de manera adequada de la persona protegida, i que aquestes són transitòries, de manera que, en concloure la guarda, pugua dur-se a terme la reunificació familiar. Per a aquesta finalitat, s'han de sol·licitar d'ofici els informes que resulten pertinents, quan aquests no els hagen aportat les persones sol·licitants.

3. Si hi ha diverses persones titulars de la pàtria potestat o de la tutela i només una d'elles sol·licita la guarda voluntària, s'ha de requerir el consentiment de l'altra. Únicament s'ha d'assumir la guarda si aquesta el presta o si, després d'haver-li notificat en forma el requeriment, no manifesta la seua oposició dins del termini concedit a aquest efecte, que no pot ser inferior a 10 dies.

4. L'assumpció de la guarda s'ha de formalitzar mitjançant una resolució administrativa de l'òrgan competent de la Generalitat per a adoptar mesures de protecció de la infància i l'adolescència, amb un acord previ de la Comissió de Protecció de la Infància i l'Adolescència, en la qual s'ha de fer constar la durada de la mesura, la forma en què s'ha d'exercir la guarda i els altres continguts previstos en l'apartat segon de l'article 172 bis del Codi civil. A aquesta resolució s'ha d'unir l'acord de lliurament voluntari signat amb la família, en què aquesta assumeix el compromís de sotmetre's a les intervencions professionals que calguen per a superar les circumstàncies que li impedeixen fer-se càrrec de la persona protegida.

5. La resolució administrativa sobre l'assumpció de la guarda, com també sobre qualsevol variació posterior de la forma d'exercici d'aquesta, ha de ser fonamentada i s'ha de comunicar a la persona progenitora o persona tutora i al ministeri fiscal.

6. La guarda voluntària cessa per majoria d'edat, emancipació o defunció de la persona protegida; per una resolució administrativa de reunificació familiar, dictada d'ofici o a instància de part; pel venciment del període de durada; per la declaració del desemparament; o per una resolució administrativa que declare alguna de les circumstàncies recollides en les lletres *a*, *b* i *c* de l'article 172.5 del Codi civil. Quan el cessament de la guarda implique la reunificació familiar, han de donar-se les condicions exigides en l'article 121 d'aquesta llei. En cas contrari, en expirar el període de durada de la guarda s'ha de considerar que la persona protegida es troba en desemparament.

Article 112. Guarda per resolució judicial

En compliment de la resolució judicial que li atribuïska la guarda, l'òrgan de la Generalitat competent per a adoptar mesures de protecció de la infància i l'adolescència, ha d'establir, mitjançant una resolució administrativa, la forma d'exercici, i ha d'ordenar les actuacions necessàries per a determinar la mesura de protecció més adequada.

Article 113. Atenció immediata i guarda provisional

1. L'atenció immediata de la Generalitat a xiquets, xiquetes i adolescents s'ha de prestar inicialment a través de les residències o llars de recepció.

2. Quan es requerisca aquesta atenció immediata, el director o la directora de la residència o llar de recepció, oïda la persona protegida,

de adoptar en ese momento la medida de acogimiento familiar o cuando esta medida no convinga al interés superior del menor. El acogimiento residencial de niños o niñas de menos de seis años no podrá acordarse por un periodo de más de tres meses, sin perjuicio de las posibles prórrogas excepcionales, que también tendrán esta duración máxima.

3. La forma de ejercicio de la guarda y sus variaciones se determinará mediante resolución del órgano que ejerza la tutela o asuma la guarda, previo acuerdo de aquel de los órganos colegiados, a los que se refiere el capítulo III del título VI de esta ley, que resulte competente en función de la medida, y se notificará al padre y la madre, o la persona tutora, y al ministerio fiscal.

Artículo 111. Guarda voluntaria

1. La Generalitat asumirà la guarda de niños, niñas o adolescentes, a solicitud de las personas titulares de la patria potestad o la tutela, por un periodo máximo de dos años. Este periodo podrá prorrogarse excepcionalmente, a lo sumo por otro año, si el interés de la persona protegida así lo aconseja y si es previsible la reunificación familiar en ese plazo.

2. Para estimar esta solicitud habrá de quedar acreditado que existen circunstancias graves que les impiden cuidar adecuadamente de la persona protegida, y que estas son transitorias, de manera que, al concluir la guarda, pueda llevarse a cabo la reunificación familiar. A tal fin se recabarán de oficio los informes que resulten pertinentes, cuando estos no hayan sido aportados por las personas solicitantes.

3. Si hay varias personas titulares de la patria potestad o de la tutela y solo una de ellas solicita la guarda voluntaria, se requerirá el consentimiento de la otra. Únicamente se asumirá la guarda si esta lo presta o si, habiéndole notificado en forma el requerimiento, no manifiesta su oposición en el plazo concedido al efecto, que no podrá ser inferior a diez días.

4. La asunción de la guarda se formalizará mediante resolución administrativa del órgano competente de la Generalitat para adoptar medidas de protección de la infancia y la adolescencia, previo acuerdo de la Comisión de Protección de la Infancia y la Adolescencia, en la que se hará constar la duración de la medida, la forma en que se va a ejercer la guarda y los restantes contenidos previstos en el apartado segundo del artículo 172 bis del Código civil. A esta resolución se unirá el acuerdo de entrega voluntaria firmado con la familia, en la que esta asumirá el compromiso de someterse a las intervenciones profesionales que resulten necesarias para superar las circunstancias que le impiden hacerse cargo de la persona protegida.

5. La resolución administrativa sobre la asunción de la guarda, así como sobre cualquier variación posterior de su forma de ejercicio, será fundamentada y se comunicará a la personas progenitora o persona tutora y al ministerio fiscal.

6. La guarda voluntaria cesará por mayoría de edad, emancipación o fallecimiento de la persona protegida; por resolución administrativa de reunificación familiar, dictada de oficio o a instancia de parte; por el vencimiento de su periodo de duración; por la declaración del desamparo; o por resolución administrativa que declare alguna de las circunstancias recogidas en las letras *a*, *b* y *c* del artículo 172.5 del Código civil. Cuando el cese de la guarda implique la reunificación familiar, habrán de darse las condiciones exigidas en el artículo 121 de esta ley. En caso contrario, al expirar el periodo de duración de la guarda se considerará que la persona protegida se encuentra en desamparo.

Artículo 112. Guarda por resolución judicial

En cumplimiento de la resolución judicial que le atribuya la guarda, el órgano de la Generalitat competente para adoptar medidas de protección de la infancia y la adolescencia, establecerá, mediante resolución administrativa, su forma de ejercicio, y ordenará las actuaciones necesarias para determinar la medida de protección más adecuada.

Artículo 113. Atención inmediata y guarda provisional

1. La atención inmediata de la Generalitat a niños, niñas y adolescentes se prestará inicialmente a través de las residencias u hogares de recepción.

2. Cuando se requiera tal atención inmediata, el director o la directora de la residencia u hogar de recepción, escuchada la persona pro-

ha de dictar una resolució de guarda provisional en aquells casos en què no siga possible restituir la guarda als seus representants legals o hi haja indicis que aquesta restitució pot ser contrària al seu interès. Aquesta resolució s'ha de comunicar al ministeri fiscal, a la persona protegida i a l'òrgan competent per a adoptar mesures de protecció de la infància i l'adolescència. Aquest òrgan ha d'iniciar immediatament les diligències que calga per a identificar la persona protegida, investigar-ne les circumstàncies i constatar, si escau, la situació real de desemparament, i pot, en qualsevol moment, cessar la guarda provisional, substituir-la per una altra mesura o variar-ne la forma d'exercici. Sempre que l'interès de la persona protegida així ho aconselle, i especialment quan tinga menys de sis anys, ha d'acordar variar la forma d'exercici perquè es duga a terme mitjançant un acolliment familiar d'urgència.

3. En el termini màxim de quaranta-cinc dies des de l'assumpció provisional de la guarda, prorrogables, quan les circumstàncies ho requerisquen, per quaranta-cinc més, s'ha de procedir a la reunificació familiar, a la declaració de la situació de desemparament o a promoure la tutela ordinària o una altra mesura de protecció que siga procedent.

4. La guarda provisional ha de cessar per les mateixes causes que la tutela o per l'adopció d'una altra mesura de protecció. El cessament pel fet d'haver desaparegut les causes que la van motivar, o per alguna de les circumstàncies recollides en les lletres *a*, *b* i *c* de l'article 172.5 del Codi civil, ha de ser determinat per una resolució de l'òrgan de la Generalitat competent per a adoptar mesures de protecció de la infància i l'adolescència, amb un acord previ de la Comissió de Protecció de la Infància i l'Adolescència.

CAPÍTOL VI

Disposicions comunes a la guarda i a la tutela

Article 114. Pla de protecció

1. Quan la Generalitat assumisca la tutela o la guarda d'una persona menor d'edat, l'òrgan que es determine reglamentàriament ha d'elaborar un pla individualitzat, denominat pla de protecció, que ha d'establir l'objectiu de la intervenció, les mesures que cal dur a terme, la previsió o no de reunificació familiar i el termini de l'execució d'aquest. Les condicions i les característiques tècniques d'aquest pla, com també la participació dels diferents agents intervinents en l'elaboració i la revisió, s'han de regular reglamentàriament.

2. Si la persona protegida presenta necessitats especials o alguna diversitat funcional o discapacitat, la Generalitat ha de garantir la continuïtat dels suports que reba o l'adopció d'uns altres més adequats per a les seues necessitats.

3. L'objectiu del pla de protecció ha de ser la reunificació familiar, sempre que siga previsible que, dins d'un termini màxim de dos anys, la família d'origen pot trobar-se en condicions d'exercir adequadament les funcions pròpies de la tutela o la pàtria potestat. Quan no s'estime possible la reunificació familiar o quan aquesta requerisca una intervenció tan prolongada que comprometa el desenvolupament evolutiu adequat de la persona protegida, l'objectiu ha de ser la integració estable en una família alternativa, d'acord amb les necessitats i característiques de les xiquetes, xiquets i adolescents, llevat que, atenent la voluntat, la maduresa, la identitat familiar altres circumstàncies de la persona protegida, resulte més favorable al seu interès que siga la preparació per a la vida independent.

4. Quan l'objectiu siga la reunificació familiar, la Generalitat ha d'elaborar, junt amb l'entitat local del domicili de residència de la família d'origen, un programa de reunificació familiar que ha de formar part del pla de protecció, que inclourà un seguiment de suport i formació a través de l'administració local a la família i al xiquet, xiqueta o adolescent en tots els àmbits que garantisquen el desenvolupament evolutiu de la relació filoparental durant dos anys des del cessament de la mesura. Quan la família biològica canvie de localitat s'assegurarà el seguiment per part dels serveis socials més pròxims a la nova ubicació del xiquet, xiqueta o adolescent.

Article 115. Grups de germans i germanes

1. Llevat que l'interès particular d'alguna persona protegida aconselle una altra cosa, i així es reculla, de forma motivada, en la resolució que es dicte sobre aquest tema, s'han de mantenir units els germans i les

tegida, dictará resolución de guarda provisional en aquellos casos en los que no sea posible restituir la guarda a sus representantes legales o existan indicios de que esta restitución puede ser contraria a su interés. Esta resolución se comunicará al ministerio fiscal, a la persona protegida y al órgano competente para adoptar medidas de protección de la infancia y la adolescencia. Dicho órgano iniciará de inmediato las diligencias precisas para identificar a la persona protegida, investigar sus circunstancias y constatar, en su caso, la situación real de desamparo, y podrá, en cualquier momento, cesar la guarda provisional, sustituirla por otra medida o variar su forma de ejercicio. Siempre que el interés de la persona protegida así lo aconseje, y en especial cuando tenga menos de seis años, acordará variar la forma de ejercicio para que se lleve a cabo mediante un acogimiento familiar de urgencia.

3. En el plazo máximo de cuarenta y cinco días desde la asunción provisional de la guarda, prorrogables, cuando las circunstancias lo requieran, por otros cuarenta y cinco, deberá procederse a la reunificación familiar, a la declaración de la situación de desamparo o a promover la tutela ordinaria u otra medida de protección que resulte procedente.

4. La guarda provisional cesará por las mismas causas que la tutela o por la adopción de otra medida de protección. El cese por haber desaparecido las causas que la motivaron, o por alguna de las circunstancias recogidas en las letras *a*, *b* y *c* del artículo 172.5 del Código civil, se determinará por resolución del órgano de la Generalitat competente para adoptar medidas de protección de la infancia y la adolescencia, previo acuerdo de la Comisión de Protección de la Infancia y la Adolescencia.

CAPÍTULO VI

Disposiciones comunes a la guarda y la tutela

Artículo 114. Plan de protección

1. Cuando la Generalitat asuma la tutela o la guarda de una persona menor de edad, el órgano que se determine reglamentariamente elaborará un plan individualizado, denominado plan de protección, que establecerá el objetivo de la intervención, las medidas a llevar a cabo, la previsión o no de reunificación familiar, y el plazo de su ejecución. Las condiciones y las características técnicas de este plan, así como la participación de los distintos agentes intervinientes en su elaboración y revisión, se regularán reglamentariamente.

2. Si la persona protegida presenta necesidades especiales o alguna diversidad funcional o discapacidad, la Generalitat garantizará la continuidad de los apoyos que viniera recibiendo o la adopción de otros más adecuados para sus necesidades.

3. El objetivo del plan de protección será la reunificación familiar, siempre que sea previsible que, en un plazo máximo de dos años, la familia de origen pueda encontrarse en condiciones de desempeñar adecuadamente las funciones propias de la tutela o la patria potestad. Cuando no se estime posible la reunificación familiar o cuando esta requiera de una intervención tan prolongada que comprometa el adecuado desarrollo evolutivo de la persona protegida, el objetivo será la integración estable en una familia alternativa, de acuerdo a las necesidades y características de las niñas, niños y adolescentes, salvo que, atendiendo a la voluntad, la madurez, la identidad familiar y demás circunstancias de la persona protegida, resulte más favorable a su interés que sea la preparación para la vida independiente.

4. Cuando el objetivo sea la reunificación familiar, la Generalitat elaborará, junto con la entidad local del domicilio de residencia de la familia de origen, un programa de reunificación familiar que formará parte del plan de protección, que incluirá un seguimiento de apoyo y formación a través de la administración local a la familia y al niño, niña o adolescente en todos los ámbitos que garanticen el desarrollo evolutivo de la relación filoparental durante dos años desde el cese de la medida. Cuando la familia biológica cambie de localidad se asegurará el seguimiento por parte de los servicios sociales más cercanos a la nueva ubicación del niño, niña o adolescente.

Artículo 115. Grupos de hermanos y hermanas

1. Salvo que el interés particular de alguna persona protegida aconseje otra cosa, y así se recoja, de forma motivada, en la resolución que se dicte al respecto, se mantendrá unidos a los hermanos y hermanas,

germanes, siguen d'únic o de doble vincle, en les mesures de protecció que s'adopten, tant durant el temps que n'assumisca la guarda la Generalitat com a la finalització, per reunificació familiar o per delegació de la guarda per a adopció.

2. En les decisions sobre els grups de germans i germanes, a més dels criteris generals d'interpretació i ponderació de l'interés superior de la persona menor d'edat, s'han de tenir en compte les necessitats derivades del seu diferent moment evolutiu, la naturalesa de la seua relació, la vinculació preexistent i que la mesura que s'adopte no limite les possibilitats de desenvolupament futur de cap d'ells.

Article 116. Revisió del pla de protecció

1. El pla de protecció l'ha d'avaluar i revisar, almenys cada sis mesos, l'òrgan competent per a elaborar-lo, de manera que es puga valorar el progrés respecte del seu objectiu i la conveniència de mantenir-lo o modificar-lo, com també l'adequació de les mesures adoptades a l'interés de la persona protegida. No obstant això, quan s'haja adoptat la mesura d'acolliment familiar permanent, el termini entre revisions pot ser d'un any a partir de la segona revisió, si així ho determina l'òrgan revisor.

2. Els plans de protecció de xiquets o xiquetes de menys de tres anys s'han de revisar almenys cada tres mesos, llevat que s'haja adoptat la mesura d'acolliment familiar permanent o se n'haja delegat la guarda amb finalitats d'adopció. En aquest cas s'han d'aplicar els terminis de revisió previstos en l'apartat anterior. També s'han de revisar trimestralment els plans de protecció de les persones acollides en residències o llars específiques per a problemes greus de conducta.

Article 117. Garantia de drets

Les xiquetes, els xiquets i els adolescents sota la tutela o guarda de la Generalitat han de ser informats dels drets que tenen, de conformitat amb la legislació estatal, per la seua situació d'acolliment familiar o residencial, com també d'aquells altres que aquesta llei els reconeix com a persones protegides. Aquesta informació s'ha de facilitar de forma accessible i adequada a les seues circumstàncies i moment evolutiu.

Article 118. Delegació de guarda per a estades, eixides i vacances

1. Amb la finalitat d'afavorir la inclusió social i el desenvolupament de la persona protegida, de donar suport en la seua tasca a la família que l'acull, o quan siga convenient al seu interès per altres raons, l'òrgan que exerceix la tutela o ha assumit la guarda pot acordar la delegació de guarda per a estades, eixides de caps de setmana o vacances prevista en el Codi civil.

2. Les eixides que no suposen la pernocta fora de la residència o de la llar familiar no es consideren estades i poden ser autoritzades, sense subjecció a requisits formals, per qui exerceix la guarda.

3. La selecció de les famílies, persones i institucions per a aquesta delegació de la guarda s'ha d'efectuar per les direccions territorials de conformitat amb els requisits de l'article 130. Les famílies amb què el xiquet, xiqueta o adolescent realitze eixides periòdiques han d'estar en possessió del certificat d'idoneïtat emès per l'òrgan competent en la matèria.

Article 119. Relacions amb familiars i persones acostades

1. Per a preservar el dret de la persona declarada en desemparament a relacionar-se amb les seues persones progenitores o tutores i altres parents, com també amb altres persones acostades, l'òrgan de la Generalitat que n'exerceix la tutela ha de regular, per sol·licitud seua, les visites i comunicacions mitjançant una resolució administrativa, amb l'acord previ de la Comissió de Protecció de la Infància i l'Adolescència. Amb aquesta finalitat, s'ha d'oïr la persona protegida i s'han de tenir en compte, a més dels criteris generals d'interpretació i ponderació del seu interès superior, les característiques de la relació i les conseqüències emocionals i afectives que poden tenir per a ella els contactes o l'absència d'aquests.

2. Quan la Generalitat exerceix la guarda d'una persona menor d'edat, però no la tutela, les visites i comunicacions amb les persones progenitores o tutores es poden dur a terme sense subjecció a un règim predeterminat. No obstant això, l'òrgan que ha assumit la guarda les ha

ya sean de único o de doble vínculo, en las medidas de protección que se adopten, tanto durante el tiempo que asuma su guarda la Generalitat, como a su finalización, por reunificación familiar o por delegación de su guarda para adopción.

2. En las decisiones acerca de los grupos de hermanos y hermanas, además de los criterios generales de interpretación y ponderación del interés superior de la persona menor de edad, se tendrá en cuenta las necesidades derivadas de su distinto momento evolutivo, la naturaleza de su relación, la vinculación preexistente y que la medida que se adopte no limite las posibilidades de desarrollo futuro de ninguno de ellos.

Artículo 116. Revisión del plan de protección

1. El plan de protección será evaluado y revisado, al menos, cada seis meses por el órgano competente para elaborarlo, de manera que pueda valorarse el progreso respecto de su objetivo y la conveniencia de mantenerlo o modificarlo, así como la adecuación de las medidas adoptadas al interés de la persona protegida. No obstante, cuando se haya adoptado la medida de acogimiento familiar permanente, el plazo entre revisiones podrá ser de un año a partir de la segunda revisión, si así lo determina el órgano revisor.

2. Los planes de protección de niños o niñas de menos de tres años se revisarán al menos cada tres meses, salvo que se haya adoptado la medida de acogimiento familiar permanente o se haya delegado su guarda con fines de adopción, en cuyo caso se aplicarán los plazos de revisión previstos en el apartado anterior. También se revisarán trimestralmente los planes de protección de las personas acogidas en residencias u hogares específicos para problemas graves de conducta.

Artículo 117. Garantía de derechos

Las niñas, niños y adolescentes bajo la tutela o guarda de la Generalitat serán informados de los derechos que les asisten, conforme a la legislación estatal, por su situación de acogimiento familiar o residencial, así como de los que la presente ley les reconoce como personas protegidas. Esta información se facilitará de forma accesible y adecuada a sus circunstancias y momento evolutivo.

Artículo 118. Delegación de guarda para estancias, salidas y vacaciones

1. Con el fin de favorecer la inclusión social y el desarrollo de la persona protegida, de apoyar en su labor a la familia que le acoge, o cuando sea conveniente a su interés por otras razones, el órgano que ejerza la tutela o haya asumido la guarda podrá acordar la delegación de guarda para estancias, salidas de fines de semana o vacaciones prevista en el Código civil.

2. Las salidas que no supongan la pernocta fuera de la residencia o del hogar familiar no se considerarán estancias y podrán ser autorizadas, sin sujeción a requisitos formales, por quien ejerza la guarda.

3. La selección de las familias, personas e instituciones para esta delegación de la guarda se efectuará por las direcciones territoriales de conformidad con los requisitos del artículo 130. Las familias con las que el niño, niña o adolescente realice salidas periódicas han de estar en posesión del certificado de idoneidad emitido por el órgano competente en la materia.

Artículo 119. Relaciones con familiares y personas allegadas

1. Para preservar el derecho de la persona declarada en desamparo a relacionarse con sus personas progenitoras o tutoras y demás parientes, así como con otras personas allegadas, el órgano de la Generalitat que ejerza la tutela regulará, a su solicitud, las visitas y comunicaciones mediante resolución administrativa, previo acuerdo de la Comisión de Protección de la Infancia y la Adolescencia. A tal fin, se escuchará a la persona protegida y se tendrá en cuenta además de los criterios generales de interpretación y ponderación de su interés superior, las características de la relación y las consecuencias emocionales y afectivas que pueda tener para ella los contactos o su ausencia.

2. Cuando la Generalitat ejerza la guarda de una persona menor de edad, pero no su tutela, las visitas y comunicaciones con sus personas progenitoras o tutoras podrán llevarse a cabo sin sujeción a un régimen predeterminado. No obstante, el órgano que haya asumido la guarda las

de regular quan interferisquen en el desenvolupament de la vida quotidiana de la persona protegida, o puguen derivar-se'n perjudicis per a ella, especialment en un context de conflicte. La relació amb altres persones acostades i parents s'ha de regular de conformitat amb el que disposa l'apartat 1 d'aquest article.

3. A més de les conseqüències directes de les visites i els contactes per a la persona protegida, en la regulació es tindrà en compte l'objectiu del pla de protecció, de manera que la relació s'intensifiqui a mesura que es progressa cap a la reunificació familiar i es limite o suspenga quan interferisca en la integració estable en una família alternativa d'acord amb les necessitats i les característiques de les xiquetes, xiquets i adolescents.

4. En aquells casos en què no s'haja mantingut unit a un grup de germans i germanes, però la continuïtat de la seua relació no siga perjudicial, la Generalitat ha d'adoptar les mesures necessàries perquè mantinguen un contacte suficient per a preservar i potenciar el vincle preexistent.

Article 120. Transicions d'entorn de convivència

1. Les variacions de mesures o de la forma d'exercici de la guarda que impliquen un canvi d'entorn de convivència de la persona protegida s'han de dur a terme d'acord amb un pla individualitzat de transició d'entorn, adaptat a la seua edat, llevat que l'interès d'aquesta requereisca una actuació urgent justificada degudament.

2. En la planificació de la transició s'ha d'oïr i preparar la persona protegida i les famílies o institucions implicades. Tant les persones que cedeixen la guarda com les qui la reben estan obligades a col·laborar en el desenvolupament del pla de transició.

3. La transició s'ha de dur a terme mitjançant contactes graduals i/o amb l'acompanyament d'alguna persona que li aporte seguretat emocional. Es prestarà especial atenció a les transicions de persones menors de zero a dos anys per les conseqüències psicològiques que poden tenir.

4. A fi de preservar el sentit de continuïtat biogràfica i afavorir-ne el desenvolupament de la identitat, les persones protegides tenen dret a emportar-se fotografies, records, pertinences i objectes personals. Reglamentàriament s'ha de regular el lliurament d'un llibre de vida, en què s'ha de recollir la informació i els documents i imatges essencials de la seua història personal, en aquelles transicions que puguen suposar una fita biogràfica important.

5. Dins la planificació de la transició s'establirà un règim de visites per a la família d'acollida a fi de prevenir les conseqüències que puguen derivar-se d'una ruptura abrupta amb aquest vincle, com també la seguretat per a l'establiment del nou vincle amb la família del nou entorn.

Article 121. Reunificació familiar

1. Per al retorn de la persona protegida a la seua família d'origen s'ha de comprovar que es donen les condicions requerides en l'article 19 bis de la Llei orgànica 1/1996, mitjançant els informes que es determinen reglamentàriament. Aquesta comprovació no és preceptiva, no obstant això, quan la reunificació es produïska a causa del cessament de la guarda provisional, pel fet de no haver-se constatat motius per a adoptar una mesura de protecció.

2. Amb aquest fi s'ha de demanar informe de l'entitat pública competent en la localitat de residència de la família d'origen per a valorar la situació de risc, a la qual s'ha de comunicar la resolució per la qual es procedeix a la reunificació. L'òrgan competent en matèria d'infància i adolescència, en col·laboració amb aquesta entitat pública, ha de realitzar el seguiment de la reunificació familiar i prestar a la família el suport necessari.

Article 122. Preparació per a la vida independent

1. El pla de protecció per a adolescents sota la guarda o la tutela de la Generalitat ha de tenir entre les seues prioritats la consecució de l'autonomia personal, la plena inclusió social, la inserció laboral i la preparació per a la vida independent. S'ha de prioritzar la modalitat d'acolliment familiar enfront del residencial, sempre tenint en compte l'interès superior de la persona menor d'edat.

Quan una persona menor d'edat no documentada ha estat subjecta legalment a la tutela, guarda o acolliment d'un ciutadà o institució

regulará cuando interfieran en el desarrollo de la vida cotidiana de la persona protegida, o puedan derivarse perjuicios para ella, en especial en un contexto de conflicto. La relación con otras personas allegadas y parientes se regulará conforme a lo dispuesto en el apartado 1 de este artículo.

3. Además de las consecuencias directas de las visitas y contactos para la persona protegida, en la regulación se tendrá en cuenta el objetivo del plan de protección, de manera que la relación se intensifique a medida que se progresa hacia la reunificación familiar y se limite o suspenda cuando interfiera en la integración estable en una familia alternativa de acuerdo a las necesidades y características de las niñas, niños y adolescentes.

4. En aquellos casos en los que no se haya mantenido unido a un grupo de hermanos y hermanas, pero la continuidad de su relación no sea perjudicial, la Generalitat adoptará las medidas necesarias para que mantengan un contacto suficiente para preservar y potenciar el vínculo preexistente.

Artículo 120. Transiciones de entorno de convivencia

1. Las variaciones de medidas o de la forma de ejercicio de la guarda que impliquen un cambio de entorno de convivencia de la persona protegida se llevarán a cabo de acuerdo con un plan individualizado de transición de entorno, adaptado a su edad, salvo que el interés de esta requiera de una actuación urgente debidamente justificada.

2. En la planificación de la transición se escuchará y preparará a la persona protegida y a las familias o instituciones implicadas. Tanto las personas que cedan la guarda como quienes la reciban vendrán obligadas a colaborar en el desarrollo del plan de transición.

3. La transición se llevará a cabo mediante contactos graduales y/o con el acompañamiento de alguna persona que le aporte seguridad emocional. Se prestará especial atención a las transiciones de personas menores de cero a dos años por las consecuencias psicológicas que pueden tener.

4. A fin de preservar el sentido de continuidad biográfica y favorecer el desarrollo de su identidad, las personas protegidas tendrán derecho a llevar consigo fotografías, recuerdos, pertenencias y objetos personales. Reglamentariamente se regulará la entrega de un libro de vida, en el que se recogerá la información y los documentos e imágenes esenciales de su historia personal, en aquellas transiciones que puedan suponer un hito biográfico importante.

5. Dentro de la planificación de la transición se establecerá un régimen de visitas para la familia de acogida a fin de prevenir las consecuencias que de una ruptura abrupta con dicho vínculo pudieran derivarse, así como la seguridad para el establecimiento del nuevo vínculo con la familia del nuevo entorno.

Artículo 121. Reunificación familiar

1. Para el retorno de la persona protegida a su familia de origen se habrá de comprobar que se dan las condiciones requeridas en el artículo 19 bis de la Ley orgánica 1/1996, mediante los informes que se determinen reglamentariamente. Dicha comprobación no será preceptiva, sin embargo, cuando la reunificación se produzca por el cese de la guarda provisional, al no haberse constatado motivos para adoptar una medida de protección.

2. A tal fin se recabará informe de la entidad pública competente en la localidad de residencia de la familia de origen para valorar la situación de riesgo, a la que se comunicará la resolución por la que se procede a la reunificación. El órgano competente en materia de infancia y adolescencia, en colaboración con dicha entidad pública, realizará el seguimiento de la reunificación familiar y prestará a la familia el apoyo necesario.

Artículo 122. Preparación para la vida independiente

1. El plan de protección para adolescentes bajo la guarda o la tutela de la Generalitat tendrá entre sus prioridades la consecución de la autonomía personal, la plena inclusión social, la inserción laboral y la preparación para la vida independiente. Se priorizará la modalidad de acogimiento familiar frente al residencial, siempre teniendo en cuenta el interés superior de la persona menor de edad.

Quando una persona menor de edad no documentada haya estado sujeta legalmente a la tutela, guarda o acogimiento de un ciudadano o

espanyola durant dos anys consecutius, la Generalitat, a través de la conselleria competent en matèria de protecció d'infància i adolescència, ha d'impulsar l'expedient per a tramitar-li la documentació.

2. A partir dels setze anys, els que es troben sota la tutela de la Generalitat, o els que estiguen sota la guarda de la Generalitat i es troben en risc d'exclusió social, per no tenir suports familiars adequats, tindran dret a participar en un programa de preparació per a la vida independent. També tindran dret a participar en aquests programes els que, en aconseguir la majoria d'edat, estiguen en aquesta situació, fins que estiguen en condicions de portar una vida autònoma o, com a màxim, fins als vint-i-vinc anys d'edat. La conselleria amb competència en matèria d'infància i adolescència realitzarà un seguiment del procés d'integració social de les persones que van estar sota tutela o guarda de la Generalitat i que han tornat al seu entorn familiar, a fi d'oferir, si escau, els suports necessaris per a afavorir una vida independent.

3. La participació en aquests programes ha de ser voluntària i ha d'estar condicionada a un compromís de participació i aprofitament. Per a establir-ne els objectius i continguts s'ha de disposar de la intervenció activa de la persona interessada.

4. Aquests programes constituïran una intervenció integral comunitària que comprenga, almenys:

a) El seguiment socioeducatiu dirigit a potenciar l'autonomia personal i social.

b) La inserció sociolaboral mitjançant l'orientació i la formació, com també l'acompanyament laboral i el foment de l'ocupació. Es desenvoluparan mesures de sensibilització i conscienciació sobre els programes sociolaborals per a assegurar la participació efectiva de les i els joves.

c) L'alternativa d'allotjament, que pot oferir-se, en els termes en què es determine reglamentàriament, per mitjà de la prolongació de l'estada en residències o llars d'acolliment o en famílies per mitjà de la posada a disposició de llars d'emancipació, o per mitjà de mesures destinades a facilitar l'accés a habitatges de lloguer o a una llar alternativa.

El programa pot contenir altres accions destinades a atendre necessitats particulars dels participants en l'accés a la vida adulta, com orientació jurídica.

5. Les polítiques que duga a terme la Generalitat en matèria de joventut i inclusió social han de tenir en compte les necessitats particulars d'aquest col·lectiu i han d'atorgar prioritat a les persones participants en aquests programes per a l'accés a l'educació secundària postobligatòria i a l'educació superior, als programes de foment de l'ocupació i d'inserció sociolaboral, a les ajudes per al lloguer d'habitatges i a qualsevol altra prestació o ajuda pública que pugua contribuir al desenvolupament de la independència personal. Per a facilitar l'accés als estudis superiors, l'administració de la Generalitat ha d'establir vies de col·laboració amb les universitats valencianes.

6. Les actuacions previstes en els programes de preparació per a la vida independent han d'utilitzar, sempre que siga possible, els recursos de caràcter general destinats al conjunt de la població, a la joventut, o a les persones en risc d'exclusió, tot complementant-les amb suports o prestacions de l'entitat pública de protecció. Han d'incloure, així mateix, la col·laboració de persones i famílies voluntàries que acompanyen i actuen com a mentors, a fi de potenciar la xarxa de suport social de les persones participants.

7. Les actuacions d'aquests programes s'han de realitzar des d'una perspectiva de gènere.

8. Quan els qui participen en aquests programes tinguen alguna diversitat funcional o discapacitat, s'han de preveure els ajustaments necessaris per a afavorir-ne l'autonomia personal.

Article 123. Persones menors d'edat estrangeres no acompanyades

1. De conformitat amb la legislació vigent sobre drets i llibertats de les persones estrangeres a Espanya, la Generalitat ha de garantir a xiquetes, xiquets i adolescents estrangers no acompanyats una protecció adequada a les necessitats específiques d'aquests, i la conselleria competent en matèria de protecció de la infància i l'adolescència n'ha d'assumir l'atenció integral i comunitària, durant el temps de permanència a la Comunitat Valenciana i dotar-los de les mesures de protecció i assistència necessàries per a garantir els drets d'aquests. En aquests casos, l'accés als recursos propis de l'entitat autònoma ha de ser pri-

institución española durante dos años consecutivos, la Generalitat, a través de la conselleria competente en materia de protección de infancia y adolescencia, impulsará el expediente para tramitar su documentación.

2. A partir de los dieciséis años, quienes se encuentren bajo la tutela de la Generalitat, o quienes estén bajo la guarda de la Generalitat y se hallen en riesgo de exclusión social, por carecer de apoyos familiares adecuados, tendrán derecho a participar en un programa de preparación para la vida independiente. También tendrán derecho a participar en estos programas quienes, al alcanzar la mayoría de edad, estuvieran en esa situación, hasta que estén en condiciones de llevar una vida autónoma o, a lo sumo, hasta los veinticinco años de edad. La conselleria con competencia en materia de infancia y adolescencia realizará un seguimiento del proceso de integración social de las personas que estuvieron bajo tutela o guarda de la Generalitat y que han regresado a su entorno familiar, a fin de ofrecer, en su caso, los apoyos necesarios para favorecer una vida independiente.

3. La participación en estos programas será voluntaria y estará condicionada a un compromiso de participación y aprovechamiento. Para establecer sus objetivos y contenidos se contará con la intervención activa de la persona interesada.

4. Estos programas constituirán una intervención integral comunitaria que abarque, al menos:

a) El seguimiento socioeducativo dirigido a potenciar la autonomía personal y social.

b) La inserción sociolaboral mediante la orientación y formación, así como el acompañamiento laboral y el fomento del empleo. Se desarrollarán medidas de sensibilización y concienciación sobre los programas sociolaborales para asegurar la participación efectiva de las y los jóvenes.

c) La alternativa de alojamiento, que podrá ofrecerse, en los términos en que se determine reglamentariamente, mediante la prolongación de la estancia en residencias u hogares de acogimiento o en familias mediante la puesta a disposición de hogares de emancipación, o mediante medidas destinadas a facilitar el acceso a viviendas de alquiler o a un hogar alternativo.

El programa podrá contener otras acciones destinadas a atender necesidades particulares de los participantes en el acceso a la vida adulta, como orientación jurídica.

5. Las políticas que lleve a cabo la Generalitat en materia de juventud e inclusión social tendrán en cuenta las necesidades particulares de este colectivo y otorgarán prioridad a las personas participantes en estos programas para el acceso a la educación secundaria postobligatoria y a la educación superior, a los programas de fomento del empleo y de inserción sociolaboral, a las ayudas para el alquiler de viviendas y a cualquier otra prestación o ayuda pública que pueda contribuir al desarrollo de la independencia personal. Para facilitar el acceso a los estudios superiores, la administración de la Generalitat establecerá vías de colaboración con las universidades valencianas.

6. Las actuaciones previstas en los programas de preparación para la vida independiente utilizarán, siempre que sea posible, los recursos de carácter general destinados al conjunto de la población, a la juventud, o a las personas en riesgo de exclusión, complementándolas con apoyos o prestaciones de la entidad pública de protección. Incluirán, así mismo, la colaboración de personas y familias voluntarias que acompañen y actúen como mentoras, a fin de potenciar la red de apoyo social de las personas participantes.

7. Las actuaciones de estos programas se realizarán desde una perspectiva de género.

8. Cuando quienes participan en estos programas tengan alguna diversidad funcional o discapacidad, se contemplarán los ajustes necesarios para favorecer su autonomía personal.

Artículo 123. Personas menores de edad extranjeras no acompañadas

1. De conformidad con la legislación vigente sobre derechos y libertades de las personas extranjeras en España, la Generalitat garantizará a niñas, niños y adolescentes extranjeros no acompañados una protección adecuada a sus necesidades específicas, asumiendo la conselleria competente en materia de protección de la infancia y la adolescencia su atención integral y comunitaria, durante el tiempo de permanencia en la Comunitat Valenciana, y dotándoles de las medidas de protección y asistencia necesarias para garantizar sus derechos. En estos casos el acceso a los recursos propios de la entidad autònoma será prioritaria-

oritari, si així es preveu en el pla de protecció, i l'ingrés d'aquests s'ha de justificar mitjançant la resolució de tutela o guarda.

2. Els procediments d'identificació i inscripció en el registre corresponent per part de les forces i cossos de seguretat, que s'han de practicar en aquests casos, s'han de realitzar en dependències diferenciades de les persones adultes, amb les condicions adequades a la seua edat i circumstàncies i amb la màxima celeritat possible. Els ha d'assistir personal dependent de l'entitat pública de protecció i, si cal, una persona que faça d'intèrpret.

Article 124. Persones menors d'edat embarassades o amb descendents a càrrec seu

1. La Generalitat ha de prestar l'assessorament i el suport adequats a la seua situació a les persones menors d'edat sota guarda o tutela que estiguen embarassades. En el pla de protecció s'ha de preveure aquesta circumstància.

2. Reglamentàriament s'han d'establir les mesures necessàries per a garantir que, en aquests casos, l'interès superior de la mare menor d'edat i el del fill o de la filla es valoren i ponderen de forma independent i que en les mesures que s'adopten respecte a cada persona preval el seu interès particular i el fet que la mare i el fill romanguen junts.

CAPÍTOL VII *Acolliment familiar*

Article 125. Concepte de l'acolliment familiar

L'acolliment familiar és la mesura de protecció per la qual es produeix la plena participació d'una persona menor d'edat en la vida d'una família substitutiva o complementària de la pròpia, de manera que pugua disposar de les oportunitats de relació i vinculació necessàries per a un adequat desenvolupament afectiu. A través de l'acolliment la família assumeix les obligacions de vetlar per ella, tenir-la en la seua companyia, alimentar-la, educar-la i procurar-li una formació integral i comunitària en un entorn afectiu durant el temps que dure la mesura, i per a fer-ho té dret a disposar del suport de l'entitat pública, prestat per un equip professional especialitzat en infància, adolescència i família.

Article 126. Formalització de l'acolliment familiar

1. L'acolliment familiar s'ha de formalitzar per resolució de l'òrgan de la Generalitat que exercisca la tutela o assumisca la guarda, després de l'acord previ d'aquell dels òrgans col·legiats previstos en el capítol III del títol VI d'aquesta llei al qual corresponga en funció de l'estabilitat de la mesura, en els termes i amb les condicions previstes en el Codi civil.

2. A la resolució de formalització s'ha d'adjuntar un document annex que ha d'incloure els aspectes recollits en l'article 20.3 de la Llei orgànica 1/1996.

Article 127. Modalitats d'acolliment familiar

1. L'acolliment familiar ha d'adoptar alguna de les modalitats previstes en el Codi civil, les quals, atenent la durada i els objectius, són: acolliment familiar d'urgència, acolliment familiar temporal i acolliment familiar permanent.

2. Per raó de la vinculació, es distingeix l'acolliment en família extensa, entenent per tal tota persona amb la qual la persona protegida manté un vincle de parentiu o una relació afectiva prèvia rellevant, i l'acolliment en una família aliena, a la qual es denomina família educadora.

3. L'acolliment familiar d'urgència l'ha de dur a terme una família educadora que haja sigut declarada apta per a aquesta modalitat. La declaració d'aptitud requereix estar disponible per a acollir a qualsevol hora del dia i durant tot l'any, i trobar-se en les condicions necessàries per a obtenir i aportar, a partir de la relació amb la persona acollida, informació rellevant per a les decisions sobre les mesures de protecció.

4. El caràcter especialitzat de l'acolliment el determina l'òrgan competent per a formalitzar-lo quan, a més d'haver constatat que la família reuneix les condicions exigides en l'article 20.1 de la Llei orgà-

rio, si así se prevé en el plan de protección, y su ingreso se justificara mediante la resolución de tutela o guarda del mismo.

2. Los procedimientos de identificación e inscripción en el registro correspondiente por parte de las fuerzas y cuerpos de seguridad, que han de practicarse en estos casos, se realizarán en dependencias diferenciadas de las de las personas adultas, con las condiciones adecuadas a su edad y circunstancias y con la mayor celeridad posible. Les asistirá personal dependiente de la entidad pública de protección y si fuera necesario, una persona intérprete.

Artículo 124. Personas menores de edad embarazadas o con descendientes a su cargo

1. La Generalitat prestará el asesoramiento y el apoyo adecuados a su situación a las personas menores de edad bajo su guarda o tutela que estén embarazadas. En el plan de protección se contemplará esta circunstancia.

2. Reglamentariamente se establecerán las medidas necesarias para garantizar que, en estos casos, el interés superior de la madre menor de edad y el del hijo o de la hija son valorados y ponderados de forma independiente y que en las medidas que se adopten respecto a cada persona prima su interés particular, prevaleciendo el que la madre y el hijo permanezcan juntos.

CAPÍTULO VII *Acogimiento familiar*

Artículo 125. Concepto del acogimiento familiar

El acogimiento familiar es la medida de protección por la que se produce la plena participación de una persona menor de edad en la vida de una familia sustitutiva o complementaria de la propia, de manera que pueda disponer de las oportunidades de relación y vinculación necesarias para un adecuado desarrollo afectivo. A través del acogimiento la familia asume las obligaciones de velar por ella, tenerla en su compañía, alimentarla, educarla y procurarle una formación integral y comunitaria en un entorno afectivo durante el tiempo que dure la medida, para lo cual tiene derecho a contar con el apoyo de la entidad pública prestado por un equipo profesional especializado en infancia, adolescencia y familia.

Artículo 126. Formalización del acogimiento familiar

1. El acogimiento familiar se formalizará por resolución del órgano de la Generalitat que ejerza la tutela o asuma la guarda, previo acuerdo de aquel de los órganos colegiado previstos en el capítulo III del título VI de esta ley al que corresponda en función de la estabilidad de la medida, en los términos y con las condiciones previstas en el Código civil.

2. A la resolución de formalización se acompañará un documento anexo que incluirá los extremos recogido en el artículo 20.3 de la Ley orgánica 1/1996.

Artículo 127. Modalidades de acogimiento familiar

1. El acogimiento familiar adoptará alguna de las modalidades previstas en el Código civil, que atendiendo a su duración y objetivos son: acogimiento familiar de urgencia, acogimiento familiar temporal y acogimiento familiar permanente.

2. En razón de la vinculación, se distingue el acogimiento en familia extensa, entendiendo por tal toda persona con la que la persona protegida mantenga un vínculo de parentesco o una relación afectiva previa relevante, y el acogimiento en una familia ajena, a la que se denominará familia educadora.

3. El acogimiento familiar de urgencia se llevará a cabo por una familia educadora que haya sido declarada apta para esta modalidad. La declaración de aptitud requerirá estar disponible para acoger a cualquier hora del día y durante todo el año, y contar con las condiciones necesarias para obtener y aportar, a partir de la relación con la persona acogida, información relevante para las decisiones sobre las medidas de protección.

4. El carácter especializado del acogimiento se determinará por el órgano competente para formalizarlo cuando, además de haber constatado que la familia reúne las condiciones exigidas en el artículo 20.1 de

nica 1/1996, estima que la persona acollida presenta alguna necessitat o circumstància especial. Els acolliments d'aquesta modalitat poden ser especialitzats.

5. L'òrgan competent en matèria d'infància i adolescència vetlarà per la formació continuada de les famílies d'acollida.

Article 128. Determinació de la modalitat d'acolliment

L'acolliment familiar s'ha de dur a terme en aquella modalitat que millor responga a l'interès de la persona protegida, tenint en compte les seues especials necessitats o circumstàncies i l'objectiu del pla de protecció. Quan encara no s'haja pogut establir aquest objectiu, s'ha d'optar preferentment per l'acolliment familiar d'urgència.

Article 129. Selecció de la família acollidora

1. Una vegada determinada la modalitat, si aquesta és de les que poden tenir lloc en família extensa, s'han de valorar les condicions i la relació amb la persona protegida d'aquells familiars o persones acostades que s'hagen oferit per a l'acolliment. Sense perjudici que l'entitat pública pugua acordar en qualsevol moment la forma d'exercici de la guarda més adequada per a l'interès de les persones protegides, s'estableix un termini màxim de sis mesos des de la data de la resolució de desemparament perquè la família extensa presente el seu oferiment. Transcorregut aquest termini, els oferiments per a l'acolliment de la família extensa únicament pot tramitar-los d'ofici l'entitat pública.

2. Per a l'acolliment familiar s'ha de seleccionar, amb subjecció als principis d'inclusió, igualtat d'oportunitats i no discriminació, una família que pugua satisfer l'interès i les necessitats particulars de la persona acollida, promovent el seu desenvolupament integral i la seua participació plena en la vida familiar i social, respectant la seua identitat familiar, proporcionant un entorn estimulant i oferint-li una base segura d'aferrament mitjançant la cura responsable i afectiva. En el cas de l'acolliment permanent, s'ha de valorar, a més, si aquestes condicions poden complir-se també a llarg termini, fins que la persona protegida assolisca la majoria d'edat.

3. Llevat que l'interès del xiquet, xiqueta o adolescent aconselle una altra mesura, s'ha de donar prioritat per a l'acolliment a les persones que, tenint la consideració de família extensa, reunisquen les condicions de l'apartat anterior. Si no hi ha oferiments en la família extensa de persones que complisquen aquestes condicions, s'ha de seleccionar una família educadora que s'hi ajuste, i escollir, de les que hagen sigut declarades aptes per a la modalitat que es tracte, aquella que millor responga a l'interès de la persona protegida.

Article 130. Requisits d'aptitud per a l'acolliment

Per a ser considerades adequades a l'acolliment, les persones candidates han de reunir, almenys, les condicions següents:

1. No veure's afectades per cap dels impediments previstos en el Codi civil per a la tutela.

2. Acreditar, mitjançant un certificat negatiu del Registre Central de Delinqüents Sexuals, que compleixen el requisit exigít per l'article 13.5 de la Llei orgànica 1/1996.

3. Tenir, considerant les característiques psicològiques, la situació familiar i social i l'aptitud educadora, la capacitat d'atendre les necessitats de tota índole de la persona que s'ha d'acollir.

4. Que la seua motivació per a l'acolliment siga congruent amb la naturalesa i la finalitat d'aquest, segons la modalitat de què es tracte.

5. Estar en disposició de respectar els drets de la persona protegida, la seua identitat i expressió de gènere i la seua orientació sexual, de contribuir al compliment de l'objectiu que pugua tenir el pla de protecció, de propiciar la relació de la persona acollida amb la seua família de procedència, i de col·laborar amb els diferents agents del sistema de protecció.

6. El procés de valoració d'idoneïtat s'ha d'iniciar d'ofici per l'òrgan corresponent d'acord amb les necessitats de les xiquetes, xiquets i adolescents que es troben sota tutela o guarda de la Generalitat, susceptibles d'una mesura d'acolliment familiar. El termini per a la resolució del procés de valoració no serà superior a tres mesos. Transcorregut aquest termini sense que recaiga una resolució expressa s'entendrà desestimat.

La Ley orgànica 1/1996, estime que la persona acogida presenta alguna necesidad o circunstancia especial. Los acogimientos de esta modalidad podrán ser especializados.

5. El órgano competente en materia de infancia y adolescencia velará por la formación continuada de las familias de acogida.

Artículo 128. Determinación de la modalidad de acogimiento

El acogimiento familiar se llevará a cabo en aquella modalidad que mejor responda al interés de la persona protegida, teniendo en cuenta sus especiales necesidades o circunstancias y el objetivo del plan de protección. Cuando aún no se haya podido establecer dicho objetivo, se optará preferentemente por el acogimiento familiar de urgencia.

Artículo 129. Selección de la familia acogedora

1. Una vez determinada la modalidad, si esta fuera de las que pueden tener lugar en familia extensa, se valorarán las condiciones y la relación con la persona protegida, de aquellos familiares o personas allegadas que se hayan ofrecido para su acogimiento. Sin perjuicio de que la entidad pública pueda acordar en cualquier momento la forma de ejercicio de la guarda más adecuada para el interés de las personas protegidas, se establece un plazo máximo de seis meses desde la fecha de la resolución de desamparo, para que la familia extensa presente su ofrecimiento. Transcurrido dicho plazo los ofrecimientos para el acogimiento de la familia extensa únicamente podrán tramitarse de oficio por la entidad pública.

2. Para el acogimiento familiar se seleccionará, con sujeción a los principios de inclusión, igualdad de oportunidades y no discriminación, a una familia que pueda satisfacer el interés y las necesidades particulares de la persona acogida, promoviendo su desarrollo integral y su participación plena en la vida familiar y social, respetando su identidad familiar, proporcionando un entorno estimulante y ofreciéndole una base segura de apego a través del cuidado responsable y afectivo. En el caso del acogimiento permanente, se valorará, además, si estas condiciones pueden cumplirse también a largo plazo, hasta que la persona protegida alcance la mayoría de edad.

3. Salvo que el interés del niño, niña o adolescente aconseje otra medida, se dará prioridad para el acogimiento a las personas que, teniendo la consideración de familia extensa, reúnan las condiciones del apartado anterior. Si no hubiera ofrecimientos en la familia extensa de personas que cumplan dichas condiciones, se seleccionará una familia educadora que se ajuste a ellas, escogiendo, de entre las que hubieran sido declaradas aptas para la modalidad de que se trate, aquella que mejor responda al interés de la persona protegida.

Artículo 130. Requisitos de aptitud para el acogimiento

Para ser consideradas adecuadas al acogimiento, las personas candidatas habrán de reunir, al menos, las siguientes condiciones:

1. No verse afectadas por ninguno de los impedimentos previstos en el Código civil para la tutela.

2. Acreditar, mediante certificación negativa del Registro Central de Delincuentes Sexuales, que cumple el requisito exigido por el artículo 13.5 de la Ley orgànica 1/1996.

3. Contar, considerando sus características psicológicas, su situación familiar y social y su aptitud educadora, con capacidad para atender las necesidades de toda índole de la persona a acoger.

4. Que su motivación para el acogimiento sea congruente con la naturaleza y finalidad de este, según la modalidad de que se trate.

5. Estar en disposición de respetar los derechos de la persona protegida, su identidad y expresión de género y su orientación sexual, de contribuir al cumplimiento del objetivo que pueda tener el plan de protección, de propiciar la relación de la persona acogida con su familia de procedencia, y de colaborar con los distintos agentes del sistema de protección.

6. El proceso de valoración de idoneidad se iniciará de oficio por el órgano correspondiente de acuerdo con las necesidades de las niñas, niños y adolescentes que se encuentren bajo tutela o guarda de la Generalitat, susceptibles de una medida de acogimiento familiar. El plazo para la resolución del proceso de valoración no será superior a tres meses. Transcurrido ese plazo sin que recaiga resolución expresa se entenderá desestimado.

La declaració d'ideïtat en cap cas suposarà el dret exigible a acollir, tan sols atorgarà el dret a la inscripció en el registre administratiu habilitat a aquest efecte.

La valoració d'ideïtat es revisarà amb la periodicitat que es determine reglamentàriament.

Article 131. Valoració de l'aptitud per a l'acolliment

1. La valoració de l'adequació per a l'acolliment de la família extensa es duu a terme amb motiu de l'ofertament per a un acolliment en particular, i ha de tenir en compte la situació específica i l'objectiu del pla de protecció de la persona concreta que s'ha d'acollir. La declaració d'aptitud, que pot fer-se en la mateixa resolució de formalització, ha d'estar circumscrita a aquest acolliment.

2. En el cas de les famílies educadores, les persones interessades han de remetre el seu ofertament a la Generalitat, que iniciarà d'ofici el procediment de valoració de l'aptitud quan necessite famílies candidates. El termini màxim per a resoldre i notificar aquest procediment és de sis mesos. Si transcorregut aquest termini no s'ha dictat i notificat cap resolució expressa, la persona interessada pot entendre desestimada la seua pretensió per silenci administratiu.

Cal donar prioritat en la tramitació a aquells ofertaments que suposen una alternativa familiar per a les persones menors d'edat amb menys possibilitats de ser acollides.

La declaració d'aptitud ha d'indicar les modalitats d'acolliment que la família pot dur a terme i ha de contenir totes les especificacions que resulten útils per a determinar les necessitats i les circumstàncies de la persona acollida que està en condicions d'atendre. Aquesta declaració ha de permetre dur a terme acolliments successius mentre no siga revocada.

3. Reglamentàriament s'ha de regular el procediment i la metodologia d'aquesta valoració, que ha d'incloure l'obligació de participar en accions formatives. La valoració de l'aptitud s'ha de revisar amb la periodicitat que s'estipule en el reglament.

Article 132. Compensació econòmica

1. Els qui acullen persones menors d'edat sota la guarda o la tutela de la Generalitat tenen dret a percebre d'aquesta una prestació econòmica per a la seua sustentació i en compensació d'altres despeses derivades de l'acolliment o de la disponibilitat per a dur-lo a terme.

2. L'import de la prestació es fixa, per a cada exercici, en la llei de pressupostos de la Generalitat. Se n'estableixen diferents imports en funció de la qualificació i la disponibilitat requerida per la modalitat d'acolliment, de les necessitats de la persona acollida, o d'altres circumstàncies que afecten notablement la incidència de l'acolliment en la situació econòmica familiar, com la condició de monoparentalitat de la família acollidora.

3. Atés el seu objecte, aquesta compensació econòmica no té naturalesa d'ingrés de la unitat familiar, per la qual cosa no computa a l'efecte de l'obtenció de qualsevol ajuda o subvenció pública i és inembargable en els termes establits per l'article 4 del Reial Decret llei 9/2015, de 10 de juliol, de mesures urgents per a reduir la càrrega tributària suportada pels contribuents de l'impost sobre la renda de les persones físiques i altres mesures de caràcter econòmic.

Article 133. Suport i acompanyament en l'acolliment

Les persones acollides tenen dret que la formació, l'acompanyament, la supervisió i l'orientació tècnica a través de professionals especialitzats de què dispose la seua família acollidora li permeten exercir adequadament les seues funcions. Ateses les seues particulars necessitats també tenen dret a suport psicossocial específic que els permeta afrontar les difícils situacions viscudes.

La Generalitat ha de fomentar el suport mutu que duguen a terme les associacions de famílies acollidores i accions d'informació dirigides als i les professionals que atenen les xiquetes i els xiquets en acolliment i les seues famílies acollidores, especialment en el sector de l'educació, de la sanitat i l'acció social.

Article 134. Atribució de funcions tutelars a les persones acollidores

Per a sol·licitar de l'òrgan judicial l'atribució de funcions tutelars a les persones acollidores cal, a més de tenir el seu consentiment i el de la

La declaración de idoneidad en ningún caso supondrá el derecho exigible a acoger, tan solo otorgará el derecho a la inscripción en el registro administrativo habilitado al efecto.

La valoración de idoneidad se revisará con la periodicidad que se determine reglamentariamente

Artículo 131. Valoración de la aptitud para el acogimiento

1. La valoración de la adecuación para el acogimiento de la familia extensa se llevará a cabo con motivo del ofrecimiento para un acogimiento en particular, y tendrá en cuenta la situación específica y el objetivo del plan de protección de la persona concreta que se vaya a acoger. La declaración de aptitud, que podrá hacerse en la propia resolución de formalización, estará circunscrita a dicho acogimiento.

2. En el caso de las familias educadoras, las personas interesadas remitirán su ofrecimiento a la Generalitat, que iniciará de oficio el procedimiento de valoración de la aptitud cuando precise de familias candidatas. El plazo máximo para resolver y notificar este procedimiento será de seis meses. Si transcurrido el mencionado plazo no se hubiera dictado y notificado resolución expresa, la persona interesada podrá entender desestimada su pretensión por silencio administrativo.

Se dará prioridad en la tramitación a aquellos ofrecimientos que supongan una alternativa familiar para las personas menores de edad con menos posibilidades de ser acogidas.

La declaración de aptitud indicará las modalidades de acogimiento que la familia puede llevar a cabo y contendrá cuantas especificaciones resulten útiles para determinar las necesidades y circunstancias de la persona acogida que está en condiciones de atender. Esta declaración permitirá llevar a cabo acogimientos sucesivos en tanto no sea revocada.

3. Reglamentariamente se regulará el procedimiento y la metodología de esta valoración, que incluirá la obligación de participar en acciones formativas. La valoración de la aptitud se revisará con la periodicidad que se estipule en el reglamento.

Artículo 132. Compensación económica

1. Quienes acojan a personas menores de edad bajo la guarda o la tutela de la Generalitat tienen derecho a percibir de esta una prestación económica para su sostén y en compensación de otros gastos derivados del acogimiento o de la disponibilidad para llevarlo a cabo.

2. El importe de la prestación se fijará, para cada ejercicio, en la ley de presupuestos de la Generalitat. Se establecerán diferentes importes en función de cualificación y disponibilidad requerida por la modalidad de acogimiento, de las necesidades de la persona acogida, o de otras circunstancias que afecten notablemente a la incidencia del acogimiento en la situación económica familiar, como la condición de monoparentalidad de la familia acogedora.

3. Dado su objeto, esta compensación económica no tendrá naturaleza de ingreso de la unidad familiar, por lo que no computará a los efectos de la obtención de cualquier ayuda o subvención pública y será inembargable en los términos establecidos por el artículo 4 del Real Decreto ley 9/2015, de 10 de julio, de medidas urgentes para reducir la carga tributaria soportada por los contribuyentes del impuesto sobre la renta de las personas físicas y otras medidas de carácter económico.

Artículo 133. Apoyo y acompañamiento en el acogimiento

Las personas acogidas tendrán derecho a que la formación, el acompañamiento, la supervisión y la orientación técnica a través de profesionales especializados con que cuente su familia acogedora le permitan desempeñar adecuadamente sus funciones. Atendiendo a sus particulares necesidades también tendrán derecho a apoyo psicossocial específico que les permita afrontar las difíciles situaciones vividas.

La Generalitat fomentará el apoyo mutuo que lleven a cabo las asociaciones de familias acogedoras y acciones de información dirigidas a los y las profesionales que atienden a las niñas y niños en acogimiento y sus familias acogedoras, especialmente en el sector de la educación, de la sanidad y la acción social.

Artículo 134. Atribución de funciones tutelares a las personas acogedoras

Para solicitar del órgano judicial la atribución de funciones tutelares a las personas acogedoras será necesario, además de contar con su con-

persona protegida, si té maduresa suficient per a prestar-lo, que aquesta es trobe declarada en desamparament, que l'acolliment siga permanent i que la família acollidora es trobe, per alguna circumstància objectiva, en millor situació que l'entitat pública per a exercir-les en interès de la persona acollida.

Article 135. Relació entre les persones acollidores i acollides al cessament de l'acolliment

1. El dret al manteniment de la relació al cessament de l'acolliment, que tenen tant la persona acollidora com l'acollida, s'ha d'exercir, si es donen els pressupòsits legals per a fer-ho, mitjançant un règim de visites i comunicacions regulat d'acord amb el que hi ha disposat en l'article 119 d'aquesta llei, mentre la persona menor d'edat es trobe sota la guarda o la tutela de la Generalitat.

2. Quan s'estime que l'interès de la persona protegida aconsella el manteniment de la relació amb la família acollidora i l'adopció per una altra família siga la mesura més adequada per a la seua protecció, la Generalitat ha de promoure, sempre que siga possible, una adopció oberta amb contactes amb qui la va acollir.

3. En els supòsits de reunificació familiar, si la continuïtat de la relació és favorable per a la persona protegida i aquesta, o la persona acollidora, sol·licita fer efectiu aquest dret, la Generalitat ha de mitjançar per a facilitar un acord que ho propicie.

Article 136. Foment de l'acolliment familiar

1. La política de la Generalitat en matèria d'infància i adolescència ha d'incloure mesures de difusió de l'acolliment, amb la finalitat de sensibilitzar la població sobre la important funció social que té.

2. La Generalitat ha de donar prioritat a la promoció de l'acolliment de les xiquetes, dels xiquets o dels adolescents amb menys possibilitats de ser acollits per la seua edat, discapacitat o diversitat funcional o altres circumstàncies especials.

3. La Generalitat ha de donar suport a aquelles actuacions de foment de l'acolliment que duguen a terme les entitats locals o les organitzacions socials sense ànim de lucre dedicades a la promoció de l'acolliment que contribuïsquen als objectius que sobre aquest tema preveja l'Estratègia valenciana de la infància i l'adolescència.

4. A fi de fomentar l'acolliment, la Generalitat i les administracions locals de la Comunitat Valenciana han d'atorgar a les famílies acollidores, mitjançant la normativa que resulte aplicable, aquests drets de preferència, com també exempcions i bonificacions en taxes i preus públics que, en matèries de la seua competència, tinguen reconegudes les famílies nombroses.

5. La Generalitat, en la política tributària i d'habitatge ha de tenir en compte la situació de les famílies acollidores, de manera que es compensen les majors necessitats derivades d'haver integrat en la família un xiquet, una xiqueta o un adolescent sota protecció pública.

CAPÍTOL VIII
Acolliment residencial

Article 137. Mesura d'acolliment residencial

1. L'acolliment residencial és una mesura de protecció mitjançant la qual es proporciona a una persona protegida un lloc de residència i convivència i una atenció orientada al seu desenvolupament holístic i comunitari.

2. L'òrgan que exercisca la tutela, o assumisca la guarda, de la persona protegida ha de formalitzar aquesta mesura mitjançant una resolució administrativa, després de l'acord previ de la Comissió de Protecció de la Infància i l'Adolescència, quan l'acolliment familiar resulte impossible o contrari al seu interès.

3. La conselleria amb competència en matèria d'infància i adolescència ha de dissenyar diversos programes d'acolliment residencial en funció dels diferents objectius als quals pot respondre aquesta mesura en el marc del pla de protecció, com també programes especialitzats per a atendre les necessitats singulars que, per les seues característiques i circumstàncies psicosocials, presenten determinades persones acollides.

4. La guarda en acolliment residencial l'exerceix el director o la directora del recurs en el qual es duu a terme, sota la supervisió de

sentimiento y el de la persona protegida, si tuviera madurez suficiente para prestarlo, que esta se encuentre declarada en desamparo, que el acogimiento sea permanente y que la familia acogedora se halle, por alguna circunstancia objetiva, en mejor situación que la entidad pública para desempeñarlas en interés de la persona acogida.

Artículo 135. Relación entre las personas acogedoras y acogidas al cese del acogimiento

1. El derecho al mantenimiento de la relación al cese al acogimiento, que asiste tanto a la persona acogedora como a la acogida, se ejercerá, si se dan los presupuestos legales para ello, mediante un régimen de visitas y comunicaciones regulado conforme a lo dispuesto en el artículo 119 de esta ley, mientras la persona menor de edad se encuentre bajo la guarda o la tutela de la Generalitat.

2. Cuando se estime que el interés de la persona protegida aconseja el mantenimiento de la relación con su familia acogedora y la adopción por otra familia sea la medida más adecuada para su protección, la Generalitat promoverá, siempre que sea posible, una adopción abierta con contactos con quien la acogió.

3. En los supuestos de reunificación familiar, si la continuidad de la relación es favorable para la persona protegida y esta, o la persona acogedora, solicita hacer efectivo este derecho, la Generalitat intermediará para facilitar un acuerdo que lo propicie.

Artículo 136. Fomento del acogimiento familiar

1. La política de la Generalitat en materia de infancia y adolescencia incluirá medidas de difusión del acogimiento, con el fin de sensibilizar a la población sobre su importante función social.

2. La Generalitat dará prioridad a la promoción del acogimiento de las niñas, niños o adolescentes con menos posibilidades de ser acogidos por su edad, discapacidad o diversidad funcional u otras circunstancias especiales.

3. La Generalitat apoyará aquellas actuaciones de fomento del acogimiento que lleven a cabo las entidades locales o las organizaciones sociales sin ánimo de lucro dedicadas a su promoción, que contribuyan a los objetivos que al respecto prevea la Estrategia valenciana de infancia y adolescencia.

4. A fin de fomentar el acogimiento, la Generalitat y las administraciones locales de la Comunitat Valenciana otorgarán a las familias acogedoras, a través de la normativa que resulte aplicable, los mismos derechos de preferencia, así como exenciones y bonificaciones en tasas y precios públicos que, en materias de su competencia, tengan reconocidas las familias numerosas.

5. La Generalitat, en su política tributaria y de vivienda tendrá en cuenta la situación de las familias acogedoras, de manera que se compensen las mayores necesidades derivadas de haber integrado en la familia un niño, niña o adolescente bajo protección pública.

CAPÍTULO VIII
Acogimiento residencial

Artículo 137. Medida de acogimiento residencial

1. El acogimiento residencial es una medida de protección mediante la que se proporciona a una persona protegida un lugar de residencia y convivencia y una atención orientada a su desarrollo holístico y comunitario.

2. El órgano que ejerza la tutela, o asuma la guarda, de la persona protegida formalizará esta medida mediante resolución administrativa, previo acuerdo de la Comisión de Protección de la Infancia y la Adolescencia, cuando el acogimiento familiar resulte imposible o contrario a su interés.

3. La conselleria con competencia en materia de infancia y adolescencia diseñará diversos programas de acogimiento residencial en función de los diferentes objetivos a los que puede responder esta medida en el marco del plan de protección, así como programas especializados para atender las necesidades singulares que, por sus características y circunstancias psicosociales, presenten determinadas personas acogidas.

4. La guarda en acogimiento residencial se ejercerá por el director o la directora del recurso en el que se lleve a cabo, bajo la supervisión de

l'òrgan que posseeix la guarda o la tutela i la superior vigilància del ministeri fiscal.

5. La Generalitat, en l'exercici de les seues competències en matèria d'acolliment residencial, ha d'observar els principis següents, a més dels recollits en els articles 4 i 95 d'aquesta llei:

a) Formació integral, potenciant al màxim les fortaleces de la persona acollida i el seu desenvolupament intel·lectual, social, afectiu i de salut proporcionant un ambient segur i amb oportunitats de relació per a l'establiment de vincles positius. Amb aquest fi, han de proporcionar un ambient segur, enriquidor i amb oportunitats de relació per a l'establiment de vincles positius.

b) Proximitat, procurant que l'acolliment es produïsca en la residència o llar més propera a l'entorn social i familiar de la persona protegida, llevat que resulte contrari al seu interès.

c) Desinstitucionalització, que permeta reduir els períodes d'estada en la residència o llar, i promoga models de funcionament en nuclis reduïts, on la convivència es desenvolupa en condicions similars a les familiars.

d) Participació dels xiquets, de les xiquetes i dels adolescents en les decisions que els afecten, assegurant l'accessibilitat universal. Totes les residències i llars han de disposar d'òrgans interns de participació que permeten prendre part en la seua gestió a tota la comunitat educativa.

e) Oci educatiu, mitjançant la realització d'una sèrie d'activitats socials, culturals, esportives, ambientals i de temps lliure que permeten el desenvolupament holístic i comunitari del xiquet, de la xiqueta i de l'adolescent, i que eduquen en hàbits de participació i en valors de compromís i inclusió social.

f) Emancipació, promovent l'autonomia personal, la formació, la inserció laboral i els suports socials que les persones protegides necessiten per a la seua vida adulta.

g) Coordinació. En el desenvolupament de les seues funcions, les residències i llars han d'actuar coordinadament amb els agents socials i del sistema de protecció que tinguen relació amb la persona protegida o, quan així ho requerisca el pla de protecció, amb la seua família d'origen.

h) Inclusió, adaptant el seu funcionament, equipament i espais a la diversitat funcional o discapacitat o d'identitat o expressió de gènere de les persones residents.

i) Obertura a la comunitat, afavorint la participació de les persones acollides en les escoles i altres contextos de socialització de l'entorn.

Article 138. Tipus de recurs d'acolliment residencial

1. Atenent el nombre de persones que poden ser acollides, els centres d'acolliment residencial es denominen:

- a) Llar, quan no superen les huit places.
- b) Residència, en la resta de casos.

2. Atenent les seues característiques funcionals, les llars o residències poden ser:

- a) De recepció, destinades a l'atenció immediata o al primer acolliment.
- b) Específiques per a problemes greus de conducta, denominació amb la qual s'identifiquen els centres regulats en el capítol IV del títol II de la Llei orgànica 1/1996.
- c) D'acolliment general, en la resta de casos.

Article 139. Règim de les residències i llars

1. L'acolliment residencial de les persones protegides per la Generalitat s'ha de realitzar en residències o llars de la seua titularitat o en aquelles altres amb les quals aquesta haja signat un conveni o concertat o contractat la provisió de serveis, que integren en el seu conjunt la xarxa pública d'acolliment residencial per a la infància i l'adolescència de la Comunitat Valenciana.

2. Totes les residències i les llars situades a la Comunitat Valenciana han d'estar autoritzades i acreditades per a exercir aquesta funció per la conselleria competent en matèria d'infància i adolescència.

3. Les residències i llars són de caràcter obert quan el seu règim específic no estableisca el contrari.

4. Les residències i les llars han d'executar els programes a què es refereix l'article 137.3 d'aquesta llei, d'acord amb les necessitats de les persones acollides. Si aquestes necessitats ho requereixen, un mateix

del òrgan que detenta la guarda o la tutela i la superior vigilància del ministeri fiscal.

5. La Generalitat, en el exercicio de sus competencias en materia de acogimiento residencial, observará los siguientes principios, además de los recogidos en los artículos 4 y 95 de esta ley:

a) Formación integral, potenciando al máximo las fortalezas de la persona acogida y su desarrollo intelectual, social, afectivo y de salud proporcionando un ambiente seguro y con oportunidades de relación para el establecimiento de vínculos positivos. A tal efecto, proporcionarán un ambiente seguro, enriquecedor y con oportunidades de relación para el establecimiento de vínculos positivos.

b) Proximidad, procurando que el acogimiento se produzca en la residencia u hogar más cercano al entorno social y familiar de la persona protegida, salvo que resulte contrario a su interés

c) Desinstitucionalización, que permita reducir los periodos de estancia en la residencia u hogar, y promueva modelos de funcionamiento en núcleos reducidos, donde la convivencia se desarrolle en condiciones similares a las familiares.

d) Participación de los niños, niñas y adolescentes en las decisiones que les afecten, asegurando la accesibilidad universal. Todas las residencias y hogares deberán disponer de órganos internos de participación que permitan tomar parte en su gestión a toda la comunidad educativa.

e) Ocio educativo, mediante la realización de una serie de actividades sociales, culturales, deportivas, medioambientales y de tiempo libre que permiten el desarrollo holístico y comunitario del niño, niña y adolescente, y que eduquen en hábitos de participación y en valores de compromiso e inclusión social.

f) Emancipación, promoviendo la autonomía personal, la formación, la inserción laboral y los apoyos sociales que las personas protegidas precisen para su vida adulta.

g) Coordinación. En el desarrollo de sus funciones, las residencias y hogares, actuarán coordinadamente con los agentes sociales y del sistema de protección que tengan relación con la persona protegida o, cuando así lo requiera el plan de protección, con su familia de origen.

h) Inclusión, adaptando su funcionamiento, equipamiento y espacios a la diversidad funcional o discapacidad o de identidad o expresión de género de las personas residentes.

i) Apertura a la comunidad, favoreciendo la participación de las personas acogidas en las escuelas y otros contextos de socialización del entorno.

Artículo 138. Tipos de recurso de acogimiento residencial

1. Atendiendo al número de personas que pueden ser acogidas, los centros de acogimiento residencial se denominarán:

- a) Hogar, cuando no superen las ocho plazas.
- b) Residencia, en los restantes casos.

2. Atendiendo a sus características funcionales, los hogares o residencias pueden ser

- a) De recepción, destinados a la atención inmediata o a la primera acogida.
- b) Específicos para problemas graves de conducta, denominación con la que se identificará a los centros regulados en el en el capítulo IV del título II de la Ley orgánica 1/1996.
- c) De acogimiento general, en los restantes casos.

Artículo 139. Régimen de las residencias y hogares

1. El acogimiento residencial de las personas protegidas por la Generalitat se realizara en residencias u hogares de su titularidad o en aquellos otros con los que esta haya conveniado, concertado o contratado la provisión de servicios, que integrarán en su conjunto la red pública de acogimiento residencial para la infancia y la adolescencia de la Comunitat Valenciana.

2. Todas las residencias y hogares ubicados en la Comunitat Valenciana habrán de estar autorizados y acreditados para desempeñar esta función por la conselleria competente en materia de infancia y adolescencia.

3. Las residencias y hogares serán de carácter abierto cuando su régimen específico no establezca lo contrario.

4. Las residencias y hogares ejecutarán los programas a los que se refiere el artículo 137.3 de esta ley, de acuerdo con las necesidades de las personas acogidas. Si estas necesidades lo requieren, un mismo

centre podrà dur a terme, simultàniament o successivament, diversos programes.

5. Les residències i llars d'acolliment han de tenir un projecte global, que reculla el projecte educatiu i les normes de funcionament i convivència.

6. La resta d'aspectes del règim de funcionament de les residències i llars d'acolliment s'han de regular reglamentàriament. En el desenvolupament reglamentari s'han d'especificar, així mateix, les condicions de seguretat, sanitat, accessibilitat i adequació a la identitat o expressió de gènere que han de reunir; com també el nombre, la ràtio i la qualificació professional del seu personal, el contingut del projecte global, els requisits per a l'execució dels diferents programes, i els procediments de participació de les persones acollides en el seu funcionament intern i altres condicions que contribuïsqen a assegurar els seus drets.

7. A fi de garantir que el funcionament de les residències i llars d'acolliment promou el ple gaudi dels drets de les persones protegides, l'òrgan de la Generalitat competent per a adoptar mesures de protecció les ha de supervisar, almenys semestralment, i sempre que així ho exigisquen les circumstàncies, sense perjudici de la superior vigilància del ministeri fiscal i de les funcions que corresponen a la inspecció de serveis socials.

Article 140. Participació de les persones acollides

1. Després de l'ingrés en la residència o llar, s'ha d'elaborar un projecte socioeducatiu individual, en el marc del pla de protecció, amb la participació de la persona protegida, d'acord a la seua edat i etapa madurativa, a la qual s'ha d'escollir i informar del contingut, i especialment dels objectius i de la finalitat del pla de protecció.

2. S'ha de promoure la participació col·lectiva de les persones acollides en les decisions que les afecten, incloses la gestió i l'organització de la residència o llar i la programació d'activitats.

Article 141. Residències i llars de recepció

1. Les residències i llars de recepció són establiments de caràcter obert que, a més de prestar atenció immediata, duen a terme l'estudi de la situació personal, social i familiar de les persones acollides i del seu entorn, a fi de proposar la mesura de protecció que resulte més adequada al seu interès.

2. L'estada en una residència o llar de recepció s'ha de limitar al temps estrictament necessari per a realitzar aquestes funcions, i en el cas de la guarda provisional, no ha de superar el límit temporal establert en l'article 105.2 d'aquesta llei.

3. Les residències o llars de recepció han de disposar, durant les vint-i-quatre hores del dia, de personal públic facultat per a adoptar mesures de protecció que no admeten demora.

4. S'ha de garantir l'existència de diverses residències o llars de recepció a cada província, diferenciades per a atendre persones que, per la seua edat o altres circumstàncies, tinguen necessitats homogènies.

Article 142. Residències i llars específiques per a problemes greus de conducta

1. La Generalitat ha de disposar, almenys, d'una residència o llar d'aquest tipus a cada província, el funcionament de la qual s'ha d'ajustar al que disposa el capítol IV del títol II de la Llei orgànica 1/1996.

2. Aquests centres, sotmesos a estàndards internacionals i a control de qualitat, estaran destinats a l'acolliment residencial de persones menors d'edat que estiguen en situació de guarda o tutela de l'entitat pública, diagnosticats amb problemes de conducta, que presenten conductes disruptives o dissocials recurrents, transgressores de les normes socials i els drets de tercers, quan a més així estiga justificat per les seues necessitats de protecció i determinat per una valoració psicosocial especialitzada.

No podran ser ingressats en aquestes residències i llars les xiquetes, xiquets o adolescents que presenten malalties o trastorns mentals que requerisquen un tractament específic i residencial per part dels serveis competents en matèria de salut mental o d'atenció a persones amb diversitat funcional o discapacitat, en centres o recursos propis de règim tancat.

En el cas de persones menors d'edat i adolescents amb problemes de salut mental que requerisquen atenció ambulatoria i que, per raons d'urgència, convenientment motivades, facen necessària la immediata

centro podrá llevar a cabo, simultánea o sucesivamente, diversos programas.

5. Las residencias y hogares de acogimiento contarán con un proyecto global, que recoja el proyecto educativo y las normas de funcionamiento y convivencia.

6. Los restantes aspectos del régimen de funcionamiento de las residencias y hogares de acogimiento se regularán reglamentariamente. En el desarrollo reglamentario se especificará, así mismo, las condiciones de seguridad, sanidad, accesibilidad y adecuación a la identidad o expresión de género que han de reunir; así como el número, ratio y cualificación profesional de su personal, el contenido del proyecto global, los requisitos para la ejecución de los distintos programas, y los procedimientos de participación de las personas acogidas en su funcionamiento interno y demás condiciones que contribuyan a asegurar sus derechos,

7. A fin de garantizar que el funcionamiento de las residencias y hogares de acogimiento promueve el pleno disfrute de los derechos de las personas protegidas, el órgano de la Generalitat competente para adoptar medidas de protección los supervisará, al menos semestralmente, y siempre que así lo exijan las circunstancias, sin perjuicio de la superior vigilancia del ministerio fiscal y de las funciones que corresponden a la inspección de servicios sociales.

Artículo 140. Participación de las personas acogidas

1. Tras el ingreso en la residencia u hogar, se elaborará un proyecto socioeducativo individual, en el marco del plan de protección, con la participación de la propia persona protegida, de acuerdo a su edad y etapa madurativa, a la que se escuchará e informará de su contenido y especialmente de sus objetivos y de la finalidad del plan de protección.

2. Se promoverá la participación colectiva de las personas acogidas en las decisiones que les afecten, incluida la propia gestión y organización de la residencia u hogar y la programación de actividades.

Artículo 141. Residencias y hogares de recepción

1. Las residencias y hogares de recepción son establecimientos de carácter abierto que, además de prestar atención inmediata, llevan a cabo el estudio de la situación personal, social y familiar de las personas acogidas y de su entorno, a fin de proponer la medida de protección que resulte más adecuada a su interés.

2. La estancia en una residencia u hogar de recepción se limitará al tiempo estrictamente necesario para realizar estas funciones, y en el caso de la guarda provisional, no superará el límite temporal establecido en el artículo 105.2 de esta ley.

3. Las residencias u hogares de recepción dispondrán, durante las veinticuatro horas del día, de personal público facultado para adoptar medidas de protección que no admitan demora.

4. Se garantizará la existencia de varias residencias u hogares de recepción en cada provincia, diferenciados para atender a personas que, por su edad u otras circunstancias, tengan necesidades homogéneas.

Artículo 142. Residencias y hogares específicos para problemas graves de conducta

1. La Generalitat dispondrá, al menos, de una residencia u hogar de este tipo en cada provincia, cuyo funcionamiento se ajustará a lo dispuesto en el capítulo IV del título II de la Ley orgánica 1/1996.

2. Estos centros, sometidos a estándares internacionales y a control de calidad, estarán destinados al acogimiento residencial de personas menores de edad que estén en situación de guarda o tutela de la entidad pública, diagnosticados con problemas de conducta, que presenten conductas disruptivas o disociales recurrentes, transgresoras de las normas sociales y los derechos de terceros, cuando además así esté justificado por sus necesidades de protección y determinado por una valoración psicosocial especializada.

No podrán ser ingresados en estas residencias y hogares las niñas, niños o adolescentes que presenten enfermedades o trastornos mentales que requieran de un tratamiento específico y residencial por parte de los servicios competentes en materia de salud mental o de atención a personas con diversidad funcional o discapacidad, en centros o recursos propios de régimen cerrado.

En el caso de personas menores de edad y adolescentes con problemas de salud mental que requieran de atención ambulatoria y que, por razones de urgencia, convenientemente motivadas, hicieren necesaria la

adopció de mesures d'ingrés, se seguirà el procediment previst en l'article 778 bis 3 de la Llei d'enjuiciament civil.

3. La conselleria competent en matèria d'educació ha de garantir la prestació de l'ensenyament obligatori dins del mateix establiment residencial quan responga a l'interès superior de la persona protegida. Els certificats i els diplomes d'estudi, l'expedient acadèmic i els llibres d'escolaritat no han d'indicar, en cap cas, que s'han tramitat o obtingut en residència o llar.

Article 143. Col·laboració entre associacions i Generalitat

La conselleria competent en matèria d'infància i adolescència ha de mantenir reunions periòdiques semestral amb les associacions de famílies d'acollida i adoptants amb la finalitat de coordinar accions i vetlar de la millor manera per la protecció de la infància i l'adolescència vulnerable de la Comunitat Valenciana.

Article 144. Programes de respir a l'acolliment familiar

L'administració de la Generalitat, a través de la conselleria competent en matèria de protecció de persones menors d'edat, ha de promoure programes de respir per a les famílies acollidores a fi d'atendre les necessitats que puguen sorgir durant el procés de l'acolliment.

Article 145. Suport a l'acolliment familiar

Les administracions públiques de la Generalitat, directament o a través d'entitats col·laboradores, han de prestar a les xiquetes, xiquets i adolescents, a les famílies acollidores i a la família d'origen la col·laboració necessària per a l'èxit dels objectius de l'acolliment, com també els suports de caràcter especialitzat, econòmic, jurídic o psicosocial necessaris en funció de les necessitats, les característiques de l'acolliment i les dificultats del seu exercici.

Article 146. Famílies acollidores

Les famílies acollidores han de col·laborar amb l'administració de la Generalitat en l'exercici de les seues funcions de protecció, procurant una atenció integral i la millora de la qualitat de vida de les xiquetes, xiquets i adolescents que es troben sota tutela o guarda de la Generalitat, mitjançant la seua integració en un nucli familiar de forma temporal o estable.

CAPÍTOL IX Adopció

Article 147. Actuació de la Generalitat en matèria d'adopció

1. La Generalitat exerceix les funcions que el Codi civil, la Llei d'adopció internacional i la resta de normes en matèria d'adopció atribueixen a l'entitat pública, tant respecte de l'adopció amb manteniment de vincles afectius previs com sense.

2. A més dels recollits en l'article 3 i en l'article 91 d'aquesta llei, la Generalitat, en l'exercici de les seues competències en matèria d'adopció, ha d'observar els principis següents:

a) La transparència dels procediments de tramitació d'ofertaments d'adopció, dins dels límits previstos en la normativa reguladora d'aquesta matèria.

b) L'objectivitat del procediment de valoració i declaració de la idoneïtat.

c) L'exclusió de marges de discrecionalitat en la selecció de les persones adoptants.

d) La igualtat en la presa de decisions, considerant sempre l'interès superior del menor, sense discriminació per raó de raça, sexe, religió, nucli familiar, diversitat funcional o discapacitat o discapacitat, orientació sexual ni identitat o expressió de gènere.

e) L'impuls dels tràmits per a promoure l'adopció de les persones protegides que requerisquen aquesta mesura.

f) La promoció activa de l'èxit de l'adopció, a través de la formació contínua, anterior i posterior a l'adopció, i del suport postadoptiu.

inmediata adopció de medidas de ingreso, se seguirá el procedimiento previsto en el artículo 778 bis 3 de la Ley de enjuiciamiento civil.

3. La conselleria competente en materia de educación garantizará la prestación de la enseñanza obligatoria dentro del propio establecimiento residencial, cuando responda al interés superior de la persona protegida. En los certificados y diplomas de estudio, expediente académico y libros de escolaridad no se indicará, en ningún caso, que se han tramitado u obtenido en residencia u hogar.

Artículo 143. Colaboración entre asociaciones y Generalitat

La conselleria competente en materia de infancia y adolescencia mantendrá reuniones periódicas semestrales con las asociaciones de familias de acogida y adoptantes con la finalidad de coordinar acciones y velar en mejor modo por la protección de la infancia y adolescencia vulnerable de la Comunitat Valenciana.

Artículo 144. Programas de respiro al acogimiento familiar

La administración de la Generalitat, a través de la conselleria competente en materia de protección de personas menores de edad, promoverá programas de respiro para las familias acogedoras al objeto de atender las necesidades que pudieran surgir durante el proceso del acogimiento.

Artículo 145. Apoyo al acogimiento familiar

Las administraciones públicas de la Generalitat, directamente o a través de entidades colaboradoras, prestarán a las niñas, niños y adolescentes, a las familias acogedoras y a la familia de origen la colaboración necesaria para el logro de los objetivos del acogimiento, así como los apoyos de carácter especializado, económico, jurídico o psicosocial precisos en función de las necesidades, características del acogimiento y dificultades de su desempeño.

Artículo 146. Familias acogedoras

Las familias acogedoras colaborarán con la administración de la Generalitat en el ejercicio de sus funciones de protección, procurando una atención integral y la mejora de la calidad de vida de las niñas, niños y adolescentes que se encuentren bajo tutela o guarda de la Generalitat, mediante su integración en un núcleo familiar de forma temporal o estable.

CAPÍTULO IX Adopción

Artículo 147. Actuación de la Generalitat en materia de adopción

1. La Generalitat ejercerá las funciones que el Código civil, la Ley de adopción internacional y las restantes normas en materia de adopción atribuyen a la entidad pública, tanto respecto de la adopción con mantenimiento como sin mantenimiento de vínculos afectivos previos.

2. Además de los recogidos en el artículo 3 y en el artículo 91 de esta ley, la Generalitat, en el ejercicio de sus competencias en materia de adopción, observará los siguientes principios:

a) La transparencia de los procedimientos de tramitación de ofertamientos de adopción, dentro de los límites previstos en la normativa reguladora de esta materia.

b) La objetividad del procedimiento de valoración y declaración de la idoneidad.

c) La exclusión de márgenes de discrecionalidad en la selección de las personas adoptantes.

d) La igualdad en la toma de decisiones, considerando siempre el interés superior del menor, sin discriminación por razón de raza, sexo, religión, núcleo familiar, diversidad funcional o discapacidad, orientación sexual ni identidad o expresión de género.

e) El impulso de los trámites para promover la adopción de las personas protegidas que requieran de esta medida.

f) La promoción activa del éxito de la adopción, a través de la formación continua, anterior y posterior a la adopción, y del apoyo post-adoptivo.

Article 148. Proposta d'adopció

1. La Generalitat ha de promoure l'adopció sempre que responga a l'interès de la persona protegida, després de l'acord previ de la Comissió d'Adopció i Alternatives Familiars, que ha de seleccionar la família que resulte més adequada al seu interès.

2. Per a determinar si l'adopció respon al principi d'interès superior de la persona susceptible de ser adoptada, la Comissió d'Adopció i Alternatives Familiars ha de tenir en compte, a més dels criteris generals per a la seua interpretació i ponderació, els següents:

a) Que la reincorporació a la seua família d'origen resulte contrària al seu interès i no siga previsible que aquesta situació es modifiqui, considerant els factors de risc existents i les actuacions dutes a terme per a revertir-la.

b) Que, escoltada la persona protegida, es constate la seua voluntat o disposició favorable a integrar-se en una família alternativa, i si té maduresa suficient per a fer-ho, que atorgue expressament el seu consentiment.

c) Que l'adopció resulte més favorable als seus interessos que altres mesures de protecció. Amb aquest efecte s'han de considerar, entre altres criteris, l'estabilitat de les diferents mesures i les possibilitats que ofereixen per a satisfer a llarg termini les necessitats de la persona protegida, com també l'arrelament i els vincles que manté amb el seu entorn, tenint en compte les possibilitats de preservar-los mitjançant l'adopció oberta.

3. La selecció de famílies per a la proposta d'adopció s'ha de fer entre aquelles declarades idònies per a un projecte adoptiu que es corresponga amb les característiques i necessitats de la persona protegida. S'ha de considerar, en primer lloc, si l'interès de la persona que s'ha d'adoptar requereix alguna condició particular de la família que la faça singularment adequada per a la seua adopció. Si aquest criteri resulta inaplicable o insuficient, s'ha de seleccionar per altres criteris objectius predeterminats que es presumisquen més favorables a l'interès de la persona que s'ha d'adoptar, i, en últim terme, s'ha d'atendre l'antiguitat de l'ofertament d'adopció.

4. Quan l'adopció resulte la mesura més adequada per a una persona tutelada per la Generalitat, però no es dispose de cap família declarada idònia per a adoptar-la, atenent les seues característiques i necessitats, s'ha de buscar activament una família candidata, mitjançant la cooperació amb altres entitats públiques, o informant i valorant altres famílies el projecte adoptiu de les quals s'aproxime a les seues necessitats.

Article 149. Delegació de guarda amb finalitats d'adopció

1. Mitjançant una resolució motivada, l'òrgan que exerceix la tutela delega la guarda de les persones tutelades a les persones seleccionades per a la seua adopció, en els termes i amb les condicions previstos en el Codi civil, article 176 bis, apartat 1.

2. La guarda s'ha de delegar amb anterioritat a la proposta d'adopció, que ha de presentar-se en el termini de tres mesos. No obstant això, en la resolució administrativa de delegació de guarda pot prorrogar-se aquest termini, fins a un màxim d'un any, quan calga establir el període d'adaptació que preveu el Codi civil.

3. Amb la finalitat d'avaluar el procés d'acoblament de la persona tutelada amb les persones seleccionades per a la seua adopció i prestar l'assistència necessària perquè la incorporació a la família es faça adequadament, l'entitat pública ha d'efectuar durant el temps de vigència de la delegació de la guarda amb finalitats d'adopció, un seguiment semestral, o amb una periodicitat inferior, si així ho acorda la Comissió d'Adopció i Alternatives Familiars atenent l'interès de la persona tutelada.

Article 150. Adopció oberta

1. S'entén per adopció oberta aquella en la qual, després de constituir-la, es mantenen els contactes previstos en l'article 178.4 del Codi civil.

2. L'adopció oberta és la forma d'adopció preferent sempre que responga a l'interès de la persona protegida, especialment, quan siga possible afavorir mitjançant aquesta mesura la relació entre germanes i germans biològics d'un o doble vincle. Per a determinar si l'adopció oberta respon a l'interès de la persona protegida, la Comissió d'Adopció i Alternatives Familiars ha de tenir en compte, a més dels criteris generals per a la seua interpretació i ponderació, la rellevància afectiva

Artículo 148. Propuesta de adopción

1. La Generalitat promoverá la adopción siempre que responda al interés de la persona protegida, previo acuerdo de la Comisión de Adopción y Alternativas Familiares, que seleccionará a la familia que resulte más adecuada a su interés.

2. Para determinar si la adopción responde al principio de interés superior de la persona susceptible de ser adoptada, la Comisión de Adopción y Alternativas Familiares tendrá en cuenta además de los criterios generales para su interpretación y ponderación, los siguientes:

a) Que la reincorporación a su familia de origen resulte contraria a su interés y no sea previsible que esta situación se modifique, considerando los factores de riesgo existentes y las actuaciones llevadas a cabo para revertirla.

b) Que, escuchada la persona protegida, se constate su voluntad o disposición favorable a integrarse en una familia alternativa, y si tuviera madurez suficiente para ello, que otorgue expresamente su consentimiento.

c) Que la adopción resulte más favorable a sus intereses que otras medidas de protección. A tal efecto se considerarán, entre otros criterios, la estabilidad de las distintas medidas y las posibilidades que ofrecen para satisfacer a largo plazo las necesidades de la persona protegida, así como el arraigo y los vínculos que mantiene con su entorno, teniendo en cuenta las posibilidades de preservarlos a través de la adopción abierta.

3. La selección de familias para la propuesta de adopción se hará entre aquellas declaradas idóneas para un proyecto adoptivo que se corresponda con las características y necesidades de la persona protegida. Se considerará, en primer lugar, si el interés de la persona a adoptar requiere de alguna condición particular de la familia que la haga singularmente adecuada para su adopción. Si este criterio resulta inaplicable o insuficiente, se la seleccionará por otros criterios objetivos predeterminados que se presuman más favorables al interés de la persona a adoptar, y, en último término, se atenderá a la antigüedad del ofrecimiento de adopción.

4. Cuando la adopción resulte la medida más adecuada para una persona tutelada por la Generalitat, pero no se cuente con ninguna familia declarada idónea para adoptarla, atendiendo a sus características y necesidades, se buscará activamente una familia candidata, a través de la cooperación con otras entidades públicas, o informando y valorando a otras familias cuyo proyecto adoptivo se aproxime a sus necesidades.

Artículo 149. Delegación de guarda con fines de adopción

1. Mediante resolución motivada, el órgano que ejerza la tutela delegará la guarda de las personas tuteladas a las personas seleccionadas para su adopción, en los términos y con las condiciones previstos en el Código civil, artículo 176 bis, apartado 1.

2. La guarda se delegará con anterioridad a la propuesta de adopción, que habrá de presentarse en el plazo de tres meses. No obstante, en la resolución administrativa de delegación de guarda podrá prorrogarse este plazo, hasta un máximo de un año, cuando sea necesario establecer el periodo de adaptación que prevé el Código civil.

3. Con el fin de evaluar el proceso de acoplamiento de la persona tutelada con las personas seleccionadas para su adopción y prestar la asistencia necesaria para que la incorporación a la familia se desarrolle adecuadamente, la entidad pública realizará durante el tiempo de vigencia de la delegación de la guarda con fines de adopción, un seguimiento semestral, o, con una periodicidad inferior, si así lo acuerda la Comisión de Adopción y Alternativas Familiares atendiendo al interés de la persona tutelada.

Artículo 150. Adopción abierta

1. Se entenderá por adopción abierta aquella en la que, tras su constitución, se mantienen los contactos previstos en el artículo 178.4 del Código civil.

2. La adopción abierta será la forma de adopción preferente siempre que responda al interés de la persona protegida, especialmente, cuando sea posible favorecer mediante esta medida la relación entre hermanas y hermanos biológicos de uno o doble vínculo. Para determinar si la adopción abierta responde al interés de la persona protegida, la Comisión de Adopción y Alternativas Familiares tendrá en cuenta, además de los criterios generales para su interpretación y ponderación, la relevancia

que les relacions que s'han de preservar tenen per a ella, la seguretat emocional que li proporcionen i les conseqüències a llarg termini que el seu manteniment pot tenir en el desenvolupament de la seua identitat i en el procés de vinculació i integració en la família adoptiva.

3. Per a l'adopció oberta s'han de seleccionar exclusivament famílies que la prevegen expressament en el seu projecte adoptiu i hagen sigut declarades idònies per a aquesta.

4. En la proposta d'adopció oberta que s'eleva davant l'autoritat judicial s'han d'especificar les pautes generals quant a la periodicitat, durada i condicions del contacte que s'estimen favorables a l'interés de la persona que s'ha d'adoptar.

5. La Generalitat ha de portar a terme el seguiment de les adopcions obertes que promoga, i intervenir per a propiciar el normal desenvolupament de les relacions i l'èxit del procés d'integració familiar, prestant a les persones implicades el suport i l'assessorament que necessiten. Reglamentàriament s'han de determinar les actuacions que calga dur a terme amb aquest fi, les condicions i el procediment per a mitjançar en els contactes quan calga i la metodologia i el contingut dels informes requerits en el Codi civil.

Article 151. Proposta d'adopció sense oferiment previ

1. Atenent les singulars relacions d'una persona tutelada per la Generalitat, la Comissió d'Adopció i Alternatives Familiars pot determinar que aquesta respon al seu interès, però només si és duta a terme per una persona o parella determinada. La proposta d'adopció s'ha de posposar, en aquest cas, fins que es dispose del consentiment, a aquest efecte, de les persones interessades i s'haja declarat la seua idoneïtat per a l'adopció.

2. La preparació i valoració d'idoneïtat té per objecte, en aquest supòsit, promoure i comprovar que la família reuneix les condicions adequades per a aquesta adopció en particular, a la qual ha de quedar circumscrita la declaració d'idoneïtat. Amb aquest fi, s'han de fer les adaptacions necessàries en el procediment.

3. En aquests casos, si l'adopció és alguna de les que requereixen suport específic d'acord amb l'article 148.2 d'aquesta llei i es proposa amb la família que està acollint la persona protegida, aquesta té dret a percebre, des del moment en què se cedisca la guarda amb finalitats d'adopció i fins a la majoria d'edat de la persona adoptada, una prestació econòmica equivalent a la que hauria rebut, per aplicació del que hi ha disposat en l'article 132 d'aquesta llei, si continua l'acolliment.

Article 152. Tramitació d'ofertaments d'adopció nacional

1. Les persones residents a la Comunitat Valenciana interessades a adoptar xiquets, xiquetes o adolescents sota la tutela de Generalitat, han de remetre el seu ofertament a la conselleria amb competència en matèria d'infància, la qual iniciarà d'ofici el procediment de declaració d'idoneïtat quan necessite famílies candidates per a adoptar persones protegides sota la seua tutela o quan l'ofertament pugua respondre a la petició de cerca de família d'una altra entitat pública.

2. Quan el nombre d'ofertaments presentats siga notablement superior al nombre d'adopcions que és previsible promoure, l'òrgan directiu amb competència en matèria d'adopció pot suspendre la recepció de nous ofertaments per un període de temps determinat. D'aquesta decisió pot exceptuar els ofertaments d'adopció oberta i els dirigits a l'adopció de xiquetes, xiquets o adolescent que, per la seua edat, característiques o circumstàncies, tinguen menys possibilitats de ser adoptats.

3. L'inici de la tramitació s'ha d'ordenar atenent el projecte adoptiu previst en l'ofertament, donant prioritat als ofertaments per a l'adopció oberta i a aquells altres que suposen una alternativa familiar per a les xiquetes, xiquets, o adolescents amb menys possibilitats de ser adoptats.

4. El termini màxim per a resoldre i notificar aquest procediment és de sis mesos. Si transcorregut aquest termini no s'ha dictat i notificat resolució expressa, la persona interessada pot entendre desestimada la seua pretensió per silenci administratiu, sense perjudici de l'obligació de l'administració de dictar resolució expressa.

afectiva que las relaciones a preservar tienen para ella, la seguridad emocional que le proporcionan y las consecuencias a largo plazo que su mantenimiento puede tener en el desarrollo de su identidad y en el proceso de vinculación e integración en la familia adoptiva.

3. Para la adopción abierta se seleccionarán exclusivamente familias que la contemplen expresamente en su proyecto adoptivo y hayan sido declaradas idóneas para ella.

4. En la propuesta de adopción abierta que se eleve ante la autoridad judicial se especificarán las pautas generales en cuanto a la periodicidad, duración y condiciones del contacto que se estiman favorables al interés de la persona a adoptar.

5. La Generalitat llevará cabo el seguimiento de las adopciones abiertas que promueva, e intervendrá para propiciar el normal desarrollo de las relaciones y el éxito del proceso de integración familiar, prestando a las personas implicadas el apoyo y el asesoramiento que precisen. Reglamentariamente se determinarán las actuaciones a llevar a cabo a tal fin, las condiciones y el procedimiento para intermediar en los contactos cuando sea necesario y la metodología y el contenido de los informes requeridos en el Código civil.

Artículo 151. Propuesta de adopción sin ofrecimiento previo

1. Atendiendo a las singulares relaciones de una persona tutelada por la Generalitat, la Comisión de Adopción y Alternativas Familiares podrá determinar que esta responde a su interés, pero solo si se lleva a cabo por una persona o pareja determinada. La propuesta de adopción se pospondrá, en este caso, hasta que se cuente con el consentimiento, a tal efecto, de las personas interesadas y se haya declarado su idoneidad para la adopción.

2. La preparación y valoración de idoneidad tendrá por objeto, en este supuesto, promover y comprobar que la familia reúne las condiciones adecuadas para esa adopción en particular, a la que quedará circunscrita la declaración de idoneidad. Para ello, se harán las adaptaciones necesarias en el procedimiento.

3. En estos casos, si la adopción es alguna de las que requieren apoyo específico de acuerdo con el artículo 148.2 de esta ley y se propone con la familia que está acogiendo a la persona protegida, esta tendrá derecho a percibir, desde el momento en que se ceda la guarda con fines de adopción y hasta la mayoría de edad de la persona adoptada, una prestación económica equivalente a la que habría recibido, por aplicación de lo dispuesto en el artículo 132 de esta ley, de continuar el acogimiento.

Artículo 152. Tramitación de ofertamientos de adopción nacional

1. Las personas residentes en la Comunitat Valenciana interesadas en adoptar a niños, niñas o adolescentes bajo la tutela de Generalitat, remitirán su ofrecimiento a la conselleria con competencia en materia de infancia, que iniciará de oficio el procedimiento de declaración de idoneidad cuando precise familias candidatas para adoptar a personas protegidas bajo su tutela o cuando el ofrecimiento pueda responder a la petición de búsqueda de familia de otra entidad pública.

2. Cuando el número de ofrecimientos presentados sea notablemente superior al número de adopciones que es previsible promover, el órgano directivo con competencia en materia de adopción podrá suspender la recepción de nuevos ofrecimientos por un periodo de tiempo determinado. De esta decisión podrá exceptuar los ofrecimientos de adopción abierta y los dirigidos a la adopción de niñas, niños o adolescentes que, por su edad, características o circunstancias, tengan menos posibilidades de ser adoptados.

3. El inicio de la tramitación se ordenará atendiendo al proyecto adoptivo contemplado en el ofrecimiento, dando prioridad a los ofrecimientos para la adopción abierta y a aquellos otros que supongan una alternativa familiar para las niñas, niños, o adolescentes con menos posibilidades de ser adoptados.

4. El plazo máximo para resolver y notificar este procedimiento será de seis meses. Si transcurrido el mencionado plazo no se hubiera dictado y notificado resolución expresa, la persona interesada podrá entender desestimada su pretensión por silencio administrativo, sin perjuicio de la obligación de la administración de dictar resolución expresa.

Article 153. Tramitació d'ofertaments d'adopció internacional

1. La tramitació de la declaració d'idoneïtat per a l'adopció internacional s'inicia a sol·licitud de la persona interessada. Les persones residents a la Comunitat Valenciana interessades a constituir una adopció internacional han de remetre el seu ofertament a la conselleria amb competència en matèria de protecció de la infància i l'adolescència.

2. El termini màxim per a resoldre i notificar aquest procediment és de nou mesos. Si, transcorregut aquest termini, no s'ha dictat i notificat cap resolució expressa, la persona interessada pot entendre desestimada la seua pretensió per silenci administratiu, sense perjudici de l'obligació de l'administració de dictar resolució expressa.

Article 154. Declaració d'idoneïtat

1. La idoneïtat per a l'adopció nacional i internacional ha de ser declarada per resolució de l'òrgan directiu amb competència en matèria de protecció de la infància i l'adolescència, després de l'acord previ de la Comissió d'Adopció i Alternatives Familiars.

2. La declaració d'idoneïtat requereix la participació en sessions informatives i de preparació, amb l'objectiu de conèixer i assumir les característiques diferencials de la filiació adoptiva, com també una valoració psicossocial sobre la situació personal, familiar i relacional de les persones que s'ofereixen per a l'adopció, que permeta constatar que aquestes reuneixen les condicions i les aptituds requerides pels articles 175, 176 i concordants del Codi civil i, quan l'ofertament siga per a una adopció internacional, per l'article 10 de la Llei d'adopció internacional.

3. La idoneïtat s'ha de determinar amb relació al projecte adoptiu de la família, avaluant les seues condicions per a satisfer les previsibles necessitats d'una persona, o d'un grup de germans o germanes, amb les característiques i les circumstàncies que preveu el seu ofertament. Quan l'ofertament siga per a una adopció oberta, s'ha de valorar, a més, la disposició i capacitat de la família per a preservar les relacions amb la família d'origen.

4. La declaració d'idoneïtat per a l'adopció ha de tenir una vigència d'un any, revisable d'any en any, fins a un màxim de tres.

Article 155. Suspensió de la tramitació de l'ofertament d'adopció

La tramitació d'un ofertament d'adopció pot suspendre's d'ofici o a instància de les persones interessades, pel temps i amb les condicions establides reglamentàriament, quan alguna circumstància transitòria rellevant impedisca valorar-ne la idoneïtat o promoure constituir una adopció.

Article 156. Actuacions en l'adopció internacional

1. A més de la declaració d'idoneïtat, la Generalitat exerceix, en matèria d'adopció internacional, totes les funcions que els tractats internacionals i la resta de legislació vigent atribueixen a l'autoritat central i a les entitats públiques.

2. La conformitat a les assignacions realitzades per les autoritats del país d'origen únicament s'ha d'atorgar si s'hi adjunta tota la informació prevista en la Llei d'adopció internacional i si les característiques i les necessitats de la persona que s'ha d'adoptar es corresponen amb el projecte adoptiu per al qual la família ha sigut declarada idònia.

3. La Generalitat ha de realitzar o supervisar els informes de seguiment per a garantir que aquests s'ajusten als terminis i els continguts requerits pel país d'origen, i ha de prendre les mesures necessàries perquè aquests es duguen a terme sense menyscapse del dret a la intimitat i a la pròpia imatge que té la persona adoptada.

Article 157. Suport després de l'adopció

1. La Generalitat ha d'oferir a les persones adoptades i a les seues famílies, mitjançant un recurs professional especialitzat, assessorament i orientació per a afrontar les necessitats específiques que es deriven de les situacions de desprotecció viscudes i de les particularitats d'aquest tipus de filiació. Ha de fomentar, així mateix, les actuacions de formació i suport mutu que amb aquesta finalitat duguen a terme les organitzacions de persones adoptades o de famílies adoptives. Ha de dur a terme, així mateix, actuacions destinades a difondre entre les persones que atenen professionalment les persones adoptades o les seues famílies,

Artículo 153. Tramitación de ofrecimientos de adopción internacional

1. La tramitación de la declaración de idoneidad para la adopción internacional se iniciará a solicitud de la persona interesada. Las personas residentes en la Comunitat Valenciana interesadas en constituir una adopción internacional remitirán su ofrecimiento a la conselleria con competencia en materia de protección de la infancia y la adolescencia.

2. El plazo máximo para resolver y notificar este procedimiento será de nueve meses. Si, transcurrido el mencionado plazo, no se hubiera dictado y notificado ninguna resolución expresa, la persona interesada podrá entender desestimada su pretensión por silencio administrativo, sin perjuicio de la obligación de la administración de dictar resolución expresa.

Artículo 154. Declaración de idoneidad

1. La idoneidad para la adopción nacional e internacional será declarada por resolución del órgano directivo con competencia en materia de protección de la infancia y la adolescencia, previo acuerdo de la Comisión de Adopción y Alternativas Familiares.

2. La declaración de idoneidad requerirá la participación en sesiones informativas y de preparación, con el objetivo de conocer y asumir las características diferenciales de la filiación adoptiva, así como una valoración psicossocial sobre la situación personal, familiar y relacional de las personas que se ofrecen para la adopción, que permita constatar que estas reúnen las condiciones y aptitudes requeridas por los artículos 175, 176 y concordantes del Código civil y, cuando el ofrecimiento sea para una adopción internacional, por el artículo 10 de la Ley de adopción internacional.

3. La idoneidad se determinará en relación con el proyecto adoptivo de la familia, evaluando sus condiciones para satisfacer las previsibles necesidades de una persona, o de un grupo hermanos o hermanas, con las características y circunstancias que contempla en su ofrecimiento. Cuando el ofrecimiento sea para una adopción abierta, se valorará, además, la disposición y capacidad de la familia para preservar las relaciones con la familia de origen.

4. La declaración de idoneidad para la adopción tendrá una vigencia de un año, revisable de año en año, hasta un máximo de tres.

Artículo 155. Suspensión de la tramitación del ofrecimiento de adopción

La tramitación de un ofrecimiento de adopción podrá suspenderse de oficio o a instancia de las persona interesadas, por el tiempo y con las condiciones establecidas reglamentariamente, cuando alguna circunstancia transitoria relevante impida valorar la idoneidad o promover constituir una adopción.

Artículo 156. Actuaciones en la adopción internacional

1. Además de la declaración de idoneidad, la Generalitat ejercerá, en materia de adopción internacional, todas las funciones que los tratados internacionales y la restante legislación vigente atribuyen a la autoridad central y a las entidades públicas.

2. La conformidad a las asignaciones realizadas por las autoridades del país de origen únicamente se otorgará si se acompaña toda la información prevista en la Ley de adopción internacional y si las características y necesidades de la persona a adoptar se corresponden con el proyecto adoptivo para el que la familia ha sido declarada idónea.

3. La Generalitat realizará o supervisará los informes de seguimiento para garantizar que estos se ajustan a los plazos y contenidos requeridos por el país de origen, y tomará las medidas necesarias para que estos se lleven a cabo sin menoscabo del derecho a la intimidad y a la propia imagen que asiste a la persona adoptada.

Artículo 157. Apoyo tras la adopción

1. La Generalitat ofrecerá a las personas adoptadas y a sus familias, a través de un recurso profesional especializado, asesoramiento y orientación para afrontar las necesidades específicas que se derivan de las situaciones de desprotección vividas y de las particularidades de este tipo de filiació. Fomentará, así mismo, las actuaciones de formación y apoyo mutuo que con esta finalidad lleven a cabo las organizaciones de personas adoptadas o de familias adoptivas. Llevará a cabo, asimismo, actuaciones destinadas a difundir entre las personas que atienden profesionalmente a las personas adoptadas o a sus familias, en el ámbito de

en l'àmbit de l'educació, la sanitat o l'acció social, un coneixement adequat de la realitat de l'adopció. En tot cas, a través de l'òrgan corresponent s'ha d'efectuar un seguiment trimestral durant el primer any d'adopció.

2. La Generalitat ha d'oferir un suport psicosocial específic després de l'adopció als qui adopten persones majors de sis anys, que hagen patit maltractament greu o altres experiències traumàtiques, o que presenten problemes greus de salut o altres circumstàncies que dificulten la seua integració familiar.

Article 158. Dret a conèixer els orígens biològics

1. La Generalitat, com també la resta de titulars d'arxius públics valencians que continguin informació relativa a adopcions, ha de prendre les mesures necessàries per a garantir la conservació durant almenys cinquanta anys de tots els documents que continguin informació sobre els orígens de la persona adoptada i, en particular, sobre la seua història mèdica o la de la seua família i la identitat de les persones que són els seus progenitors biològics.

2. La Generalitat ha de prestar assessorament i ajuda per a fer efectiu el dret a conèixer els orígens biològics a les persones adoptades que residisquen a la Comunitat Valenciana i a aquelles no residents l'adopció de les quals haja promogut.

3. L'assessorament i l'ajuda prestada per la Generalitat pot consistir en orientació sobre el procés de cerca, en la localització i l'obtenció de la informació, o en assessorament i el suport per a la seua compressió, processament emocional i integració com a part de la pròpia identitat. També pot incloure la intermediació i la preparació per al contacte amb membres de la família d'origen, si les persones implicades presten el seu consentiment a aquest efecte. Aquestes actuacions les ha de dur a terme un equip tècnic especialitzat, la composició del qual, qualificació i funcions s'han de determinar d'acord amb un reglament. Es garanteix l'accessibilitat durant tots els tràmits del procés.

4. En compliment d'aquestes funcions, la Generalitat ha de sol·licitar tots els informes i antecedents de la persona adoptada, o de la seua família d'origen, que resulten necessaris, i advertir a l'entitat requerida l'obligació de facilitar-los d'acord amb el que disposa el Codi civil.

5. El tractament i la cessió de dades de caràcter personal per al compliment d'aquestes funcions no requereix l'autorització del titular, si bé la Generalitat ha de tractar d'obtenir-la sempre que siga possible, i quan hi haja l'oposició expressa a la cessió d'aquestes, únicament les ha de comunicar a la persona adoptada o a tercers després d'un procediment de dissociació, d'acord amb la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal.

6. L'equip tècnic especialitzat a què es refereix l'apartat tercer d'aquest article ha de col·laborar amb l'Institut Valencià de la Memòria Democràtica, els Drets Humans i les Llibertats Públiques en l'assistència i l'ajuda a les víctimes previstes en la Llei 14/2017, de 10 de novembre, de la Generalitat, de memòria democràtica i per a la convivència de la Comunitat Valenciana, quan es tracte de xiquets i xiquetes nounats sostrets o persones donades en adopció sense autorització de les persones progenitores. Aquesta col·laboració ha de tenir per objecte facilitar el processament emocional de la informació obtinguda per l'institut i mitigar les seqüeles psicològiques dels fets que determinen la seua condició de víctima.

TÍTOL IV

Atenció socioeducativa de persones menors d'edat en conflicte amb la llei

CAPÍTOL I

Disposicions generals

Article 159. Atenció socioeducativa de persones menors d'edat en conflicte amb la llei

1. L'atenció socioeducativa en el context del sistema de justícia juvenil és el conjunt d'actuacions i programes que es duen a terme en interès de les persones menors d'edat en conflicte amb la llei, amb la finalitat de procurar la seua inclusió social i familiar.

2. A l'efecte d'aquesta llei, s'entén per persones menors d'edat en conflicte amb la llei aquelles respecte de les qui s'ha adoptat una mesura judicial com a conseqüència d'haver comés un fet constituït d'in-

la educación, la sanidad o la acción social, un conocimiento adecuado de la realidad de la adopción. En todo caso, a través del órgano correspondiente se efectuará un seguimiento trimestral durante el primer año de adopción.

2. La Generalitat ofrecerá un apoyo psicosocial específico tras la adopción a quienes adopten a personas mayores de seis años, que hayan sufrido maltrato grave u otras experiencias traumáticas, o que presenten problemas graves de salud u otras circunstancias que dificulten su integración familiar.

Artículo 158. Derecho a conocer los orígenes biológicos

1. La Generalitat, así como los restantes titulares de archivos públicos valencianos que contengan información relativa a adopciones, tomarán las medidas necesarias para garantizar la conservación durante al menos cincuenta años de cuantos documentos contengan información sobre los orígenes de la persona adoptada y, en particular, sobre su historia médica o la de su familia y la identidad de sus personas progenitoras biológicas.

2. La Generalitat prestará asesoramiento y ayuda para hacer efectivo el derecho a conocer los orígenes biológicos a las personas adoptadas que residan en la Comunitat Valenciana y a aquellas no residentes cuya adopción hubiera promovido.

3. El asesoramiento y la ayuda prestada por la Generalitat podrá consistir en orientación sobre el proceso de búsqueda, en la localización y obtención de la información, o en asesoramiento y apoyo para su comprensión, procesamiento emocional e integración como parte de la propia identidad. También podrá incluir la intermediación y preparación para el contacto con miembros de la familia de origen, si las personas implicadas prestan su consentimiento a tal efecto. Estas actuaciones se llevarán a cabo por un equipo técnico especializado, cuya composición, cualificación y funciones se determinarán reglamentariamente. Se garantizará la accesibilidad durante todos los trámites del proceso.

4. En cumplimiento de estas funciones, la Generalitat recabará cuantos informes y antecedentes de la persona adoptada, o de su familia origen, resulten necesarios, apereciendo a la entidad requerida de la obligación de facilitarlos de acuerdo con lo dispuesto en el Código civil.

5. El tratamiento y la cesión de datos de carácter personal para el cumplimiento de estas funciones no precisará de la autorización de su titular, si bien la Generalitat tratará de recabarla siempre que sea posible, y cuando medie la oposición expresa a su cesión, únicamente los comunicará a la persona adoptada o a terceros tras un procedimiento de disociación, de acuerdo con la Ley orgánica 15/1999, de 13 de diciembre, de protección de datos de carácter personal.

6. El equipo técnico especializado al que se refiere el apartado tercero de este artículo colaborará con el Instituto Valenciano de la Memoria Democrática, los Derechos Humanos y las Libertades Públicas en la asistencia y ayuda a las víctimas contempladas en la Ley 14/2017, de 10 de noviembre, de la Generalitat, de memoria democrática y para la convivencia de la Comunitat Valenciana, cuando se trate de niños y niñas recién nacidos sustraídos o personas dadas en adopción sin autorización de sus personas progenitoras. Esta colaboración tendrá por objeto facilitar el procesamiento emocional de la información obtenida por el instituto y mitigar las secuelas psicológicas de los hechos que determinan su condición de víctima.

TÍTULO IV

Atención socioeducativa de personas menores de edad en conflicto con la ley

CAPÍTULO I

Disposiciones generales

Artículo 159. Atención socioeducativa de personas menores de edad en conflicto con la ley

1. La atención socioeducativa en el contexto del sistema de justicia juvenil es el conjunto de actuaciones y programas que se llevan a cabo en interés de las personas menores de edad en conflicto con la ley, con la finalidad de procurar su inclusión social y familiar.

2. A los efectos de esta ley, se entiende por personas menores de edad en conflicto con la ley, aquellas respecto de quienes se haya adoptado una medida judicial como consecuencia de haber cometido un

fracció penal, d'acord amb la Llei orgànica 5/2000, encara que en el moment d'execució de la mesura hagen assolit la majoria d'edat.

Article 160. Principis d'actuació

En matèria d'atenció socioeducativa de persones menors d'edat en conflicte amb la llei, a més dels principis recollits en l'article 3 d'aquesta llei s'han d'observar els següents:

1. El respecte al lliure desenvolupament de la personalitat de la persona en conflicte amb la llei.

2. La garantia del dret a ser informada, en format accessible i comprensible, dels drets que els corresponen, en particular els previstos en la Llei orgànica 5/2000 i en els tractats internacionals de què Espanya siga part, especialment la Convenció de drets de l'infant, amb l'assistència i els suports necessaris per a exercir-los durant l'execució de les mesures judicials.

3. La garantia del dret de la persona menor d'edat a ser oïda i escoltada en les decisions relatives a l'execució de la mesura que incidisca en la seua esfera personal, familiar o social.

4. L'aplicació de programes fonamentalment educatius i formativo-laborals que fomenten el respecte pels drets i llibertats de les altres persones i que afavorisquen la seua inclusió social i la inserció laboral.

5. El caràcter socialitzador i la prevalença de la funció social i psicopedagògica en l'execució i el contingut de les mesures.

6. L'atenció individualitzada i integral, tenint en compte l'edat i la personalitat, com també les seues necessitats i circumstàncies.

7. La prioritat de les actuacions en l'entorn familiar i social propi de la persona en conflicte amb la llei, sempre que no siga perjudicial per al seu interès. Així mateix, en l'execució de les mesures s'han d'utilitzar preferentment els recursos normalitzats de l'àmbit comunitari.

8. El foment de la col·laboració i la responsabilitat de les persones progenitores, o els qui els substituïsquen en l'exercici de les funcions parentals, en tot el procés d'intervenció, desenvolupant i oferint-los programes i ajudes orientats a promoure el bon tracte, a millorar les relacions intrafamiliars i la seua capacitat per a promoure actituds prosocials en els qui es troben a càrrec seu.

9. El caràcter preferentment interdisciplinari en la presa de decisions que afecten o puguen afectar la persona menor d'edat.

10. La intervenció mínima, la confidencialitat, la reserva oportuna i l'absència d'ingerències innecessàries en la vida privada de les persones menors d'edat i de les seues famílies, en les actuacions que es realitzen.

11. La col·laboració, coordinació i cooperació de tots els organismes i institucions públiques que intervinguen en l'àmbit de la infància i l'adolescència, desenvolupant protocols específics que tinguen en compte la realitat i les necessitats de les persones subjectes a les actuacions previstes en aquest títol.

12. La immediatesa, a fi de garantir l'eficàcia educativa de les mesures aplicades, evitant demores indegudes i arbitrants els mitjans que faciliten aquesta fi.

13. La participació i la implicació de la comunitat i d'altres sistemes públics d'atenció, com l'educatiu i el de protecció.

14. L'accessibilitat universal.

CAPÍTOL II Acció preventiva

Article 161. Prevenció

1. La Generalitat ha de donar prioritat a les actuacions preventives, incidint en els factors de risc que originen l'exclusió i els conflictes amb la llei, les dificultats d'adaptació i els problemes de conducta de les persones menors d'edat. Amb aquest fi, ha de promocionar serveis i programes de caràcter social, afectiu i educatiu en el seu entorn, que donen suport a l'atenció de la població infantil i adolescent en situació de risc, mitjançant actuacions específiques i inclusives d'oci educatiu, esport i activitat física, formació, promoció ocupacional, ocupació, convivència familiar, educació emocional i altres que contribuïsquen a la seua adequada socialització, que facen innecessària l'adopció de mesures jurídiques de protecció o la intervenció del sistema de justícia juvenil.

hecho constitutivo de infracción penal, de acuerdo con la Ley orgánica 5/2000, aun cuando en el momento de ejecución de la medida hubieran alcanzado la mayoría de edad.

Artículo 160. Principios de actuación

En materia de atención socioeducativa de personas menores de edad en conflicto con la ley, además de los principios recogidos en el artículo 3 de esta ley se observarán los siguientes:

1. El respeto al libre desarrollo de la personalidad de la persona en conflicto con la ley.

2. La garantía del derecho a ser informada, en formato accesible y comprensible, de los derechos que les corresponden, en particular los previstos en la Ley orgánica 5/2000 y en los tratados internacionales de los que España sea parte, especialmente la Convención de derechos del niño, con la asistencia y apoyos necesarios para ejercerlos durante la ejecución de las medidas judiciales.

3. La garantía del derecho de la persona menor de edad a ser oída y escuchada en las decisiones relativas a la ejecución de la medida que incida en su esfera personal, familiar o social.

4. La aplicación de programas fundamentalmente educativos y formativo-laborales que fomenten el respeto por los derechos y libertades de las demás personas y que favorezcan su inclusión social e inserción laboral.

5. El carácter socializador y la prevalencia de la función social y psicopedagógica en la ejecución y contenido de las medidas.

6. La atención individualizada e integral, teniendo en cuenta la edad y personalidad, así como sus necesidades y circunstancias.

7. La prioridad de las actuaciones en el propio entorno familiar y social de la persona en conflicto con la ley, siempre que no sea perjudicial para su interès. Asimismo, en la ejecución de las medidas se utilizarán preferentemente los recursos normalizados del ámbito comunitario.

8. El fomento de la colaboración y responsabilidad de las personas progenitoras, o quienes les sustituyan en el ejercicio de las funciones parentales, en todo el proceso de intervención, desarrollando y ofreciéndoles programas y ayudas orientados a promover el buen trato, a mejorar las relaciones intrafamiliares y su capacidad para promover actitudes prosociales en quienes se encuentran a su cargo.

9. El carácter preferentemente interdisciplinario en la toma de decisiones que afecten o puedan afectar a la persona menor de edad.

10. La intervención mínima, la confidencialidad, la reserva oportuna y la ausencia de injerencias innecesarias en la vida privada de las personas menores de edad y de sus familias, en las actuaciones que se realicen.

11. La colaboración, coordinación y cooperación de todos los organismos e instituciones públicas que intervengan en el ámbito de la infancia y la adolescencia, desarrollando protocolos específicos que contemplen la realidad y las necesidades de las personas sujetas a las actuaciones contempladas en este título.

12. La inmediatez, a fin de garantizar la eficacia educativa de las medidas aplicadas, evitando demoras indebidas y arbitrando los medios que faciliten este fin.

13. La participación y la implicación de la comunidad y de otros sistemas públicos de atención, como el educativo y el de protección.

14. La accesibilidad universal.

CAPÍTULO II Acción preventiva

Artículo 161. Prevención

1. La Generalitat dará prioridad a las actuaciones preventivas, incidiendo en los factores de riesgo que originan la exclusión y los conflictos con la ley, las dificultades de adaptación y los problemas de conducta de las personas menores de edad. Para ello, promocionará servicios y programas de carácter social, afectivo y educativo en su entorno, que apoyen la atención de la población infantil y adolescente en situación de riesgo, mediante actuaciones específicas e inclusivas de ocio educativo, deporte y actividad física, formación, promoción ocupacional, empleo, convivencia familiar, educación emocional y otras que contribuyan a su adecuada socialización, que hagan innecesaria la adopción de medidas jurídicas de protección o la intervención del sistema de justicia juvenil.

2. Quan el ministeri fiscal remeta testimoniatge de particulars de fets delictius comesos per una persona menor de catorze anys al departament de la Generalitat competent per a la protecció de la infància i l'adolescència, aquest ha de valorar-ne la situació a fi de determinar si hi ha una situació de desprotecció, o altres manques educatives, socials, de vincle afectiu o familiars, i ha de proposar, traslladar a l'entitat competent, executar o desestimar raonadament les accions pertinents, i ha de deixar constància de les actuacions que s'hagen portat a terme.

CAPÍTOL III

Organització i gestió del programes, els serveis i els centres destinats a l'execució de mesures judicials

Article 162. Programes de medi obert

1. Es denominen programes de medi obert aquells destinats a l'execució d'alguna de les mesures següents previstes en la Llei orgànica 5/2000: tractament ambulatori, assistència a un centre de dia, llibertat vigilada, convivència amb una altra persona, família o grup educatiu, prestacions en benefici de la comunitat i realització de tasques socioeducatives.

2. Els programes de medi obert els han de dur a terme equips educatius propis de l'administració la Generalitat, o d'altres administracions que, d'acord amb el que es preveu al respecte en la Llei orgànica 5/2000 i en la normativa sobre sector públic i règim local, col·laboren en l'execució d'aquests programes. També poden desenvolupar aquests programes les entitats col·laboradores previstes en l'article 180 d'aquesta llei.

3. Sempre que siga possible, i la naturalesa de la mesura i les condicions establides per l'òrgan judicial per a la seua execució ho permeten, els programes han de preveure que aquestes es duguen a terme en recursos socials o sanitaris destinats al conjunt de la població i no específics per al seu compliment. Les administracions públiques de la Comunitat Valenciana han de prestar, amb aquest fi, la col·laboració necessària, posant a la disposició del programa els recursos del seu àmbit de competència. En aquests recursos s'ha de procurar que les persones menors d'edat siguen ateses per separat de les persones adultes.

4. Per al compliment de les mesures que impliquen tractament ambulatori, el personal sanitari del sistema sanitari valencià ha d'elaborar i assumir un programa de tractament, i n'ha de donar compte i col·laborar amb la persona designada per l'entitat pública competent en matèria de justícia juvenil com a responsable de l'execució de la mesura.

Article 163. Residències socioeducatives per a persones menors d'edat en conflicte amb la llei

1. Es denominen residències socioeducatives per a persones menors d'edat en conflicte amb la llei aquells centres destinats a l'execució de les mesures privatives de llibertat.

2. Aquestes residències han de ser de titularitat i gestió de la Generalitat. Excepcionalment, poden concertar-se amb altres entitats públiques o privades sense ànim de lucre.

3. Per al compliment d'aquestes mesures poden també ser utilitzats centres d'aquesta naturalesa situats en altres comunitats autònomes. Amb aquest fi, s'han de formalitzar els corresponents acords de col·laboració.

4. Quan la mesura d'internament tinga caràcter terapèutic, derivat d'un trastorn psíquic, malaltia, o toxicomania, pot dur-se a terme en els recursos especialitzats de la xarxa assistencial sanitària.

5. Totes les residències socioeducatives han de disposar d'un projecte global que reculla la identitat de la residència, el projecte tècnic d'actuació i les normes de funcionament i convivència.

6. Correspon a la directora o al director de la residència exercir la guarda de les persones menors d'edat internades en aquesta, d'acord amb la legislació vigent.

Article 164. Supervisió de les residències socioeducatives per a persones menors d'edat en conflicte amb la llei

La conselleria competent en matèria de l'execució de les mesures de responsabilitat penal de persones menors d'edat ha de supervisar les residències socioeducatives almenys una vegada al semestre i sempre

2. Cuando el ministerio fiscal remita testimonio de particulares de hechos delictivos cometidos por una persona menor de catorce años al departamento de la Generalitat competente para la protección de la infancia y la adolescencia, este valorará su situación a fin de determinar si existe una situación de desprotección, u otras carencias educativas, sociales, de vínculo afectivo o familiares, y propondrá, trasladará a la entidad competente, ejecutará o desestimará razonadamente las acciones pertinentes, dejando constancia de lo actuado.

CAPÍTULO III

Organización y gestión de los programas, servicios y centros destinados a la ejecución de medidas judiciales

Artículo 162. Programas de medio abierto

1. Se denominan programas de medio abierto aquellos destinados a la ejecución de alguna de las siguientes medidas previstas la Ley orgánica 5/2000: tratamiento ambulatorio, asistencia a un centro de día, libertad vigilada, convivencia con otra persona, familia o grupo educativo, prestaciones en beneficio de la comunidad, y realización de tareas socioeducativas.

2. Los programas de medio abierto se llevarán a cabo por equipos educativos propios de la administración la Generalitat, o de otras administraciones que, de acuerdo con lo previsto a este respecto en la Ley orgánica 5/2000 y en la normativa sobre sector público y régimen local, colaboren en su ejecución. También podrán desarrollar estos programas las entidades colaboradoras previstas en el artículo 180 de esta ley.

3. Siempre que sea posible y la naturaleza de la medida y las condiciones establecidas por el órgano judicial para su ejecución lo permitan, los programas contemplarán que estas se lleven a cabo en recursos sociales o sanitarios destinados al conjunto de la población y no específicos para su cumplimiento. Las administraciones públicas de la Comunidad Valenciana prestarán, a tal fin, la colaboración necesaria, poniendo a disposición del programa los recursos de su ámbito de competencia. En estos recursos se procurará que las personas menores de edad se atiendan por separado de las personas adultas.

4. Para el cumplimiento de las medidas que impliquen tratamiento ambulatorio, el personal sanitario del sistema sanitario valenciano elaborará y asumirá un programa de tratamiento, dando cuenta del mismo, y colaborando con la persona designada por la entidad pública competente en materia de justicia juvenil como responsable de la ejecución de la medida.

Artículo 163. Residencias socioeducativas para personas menores de edad en conflicto con la ley

1. Se denominan residencias socioeducativas para personas menores de edad en conflicto con la ley aquellos centros destinados a la ejecución de las medidas privativas de libertad.

2. Estas residencias serán de titularidad y gestión de la Generalitat. Excepcionalmente podrán concertarse con otras entidades públicas o privadas sin ánimo de lucro.

3. Para el cumplimiento de estas medidas podrán también ser utilizados centros de la misma naturaleza, ubicados en otras comunidades autónomas. A tal efecto, se formalizarán los correspondientes acuerdos de colaboración.

4. Cuando la medida de internamiento tenga carácter terapéutico, derivado de un trastorno psíquico, enfermedad, o toxicomanía, podrá llevarse a cabo en los recursos especializados de la red asistencial sanitaria.

5. Todas las residencias socioeducativas deberán disponer de un proyecto global, que recoja la identidad de la residencia, el proyecto técnico de actuación y las normas de funcionamiento y convivencia.

6. Corresponde a la directora o al director de la residencia ejercer la guarda de las personas menores de edad internadas en él, de acuerdo con la legislación vigente.

Artículo 164. Supervisión de las residencias socioeducativas para personas menores de edad en conflicto con la ley

La conselleria competente en materia de la ejecución de las medidas de responsabilidad penal de personas menores de edad supervisará las residencias socioeducativas al menos una vez al semestre y siempre

que així ho exigisquen les circumstàncies, sense perjudici de les funcions d'inspecció que corresponguen a la inspecció de serveis socials, als jutges de menors, al ministeri fiscal, al Defensor del Poble i al Síndic de Greuges. Aquest procediment de supervisió ha de ser objecte de regulació reglamentària.

CAPÍTOL IV

Actuacions complementàries a l'execució de les mesures

Article 165. Actuacions complementàries d'inclusió social

Les residències o programes que executen les mesures poden promoure o dur a terme altres actuacions que contribuïsqen a la inclusió social de la persona menor d'edat, sempre que redunden en el seu interès i tinguen el seu consentiment i el dels qui n'exerceixen la representació legal.

Article 166. Concurrencia amb l'acció protectora

Quan la persona que es trobe complint una mesura judicial estiga sota la tutela o guarda de la Generalitat, s'han d'establir les vies de coordinació necessàries perquè el programa d'execució de la mesura i el pla de protecció s'efectuen sense mútues interferències i aprofitant les possibles sinergies.

Article 167. Actuacions posteriors a l'execució de les mesures

1. Finalitzada l'execució d'una mesura, s'ha d'efectuar una avaluació per a determinar les actuacions socials i educatives que la persona menor d'edat necessita per a culminar la seua inclusió social, oferint-li l'orientació i el suport necessari i orientant-la cap a aquells serveis i programes en els quals puga obtenir ajuda o participar en accions facilitadores de la seua inclusió social.

2. La Generalitat, en col·laboració amb altres administracions públiques, ha d'impulsar programes i ajudes per a la inclusió social i la inserció laboral de les persones menors d'edat que hagen estat subjectes a una mesura judicial. Com a mínim, aquests han de preveure ajudes a l'emancipació i programes per a la inserció laboral de la joventut.

3. L'avaluació i la preparació de les actuacions posteriors a l'execució de la mesura dels qui en finalitzar aquesta siguen encara persones menors d'edat i es troben sota la tutela o guarda de l'entitat pública, ha de realitzar-se amb almenys tres mesos d'antelació a la data de finalització de la mesura, en coordinació amb l'òrgan competent en matèria de protecció de la infància i l'adolescència. En tot cas, se n'ha de valorar la possible participació en un programa de preparació per a la vida independent, d'acord amb l'objectiu establert en el seu pla de protecció.

TÍTOL V

Competències públiques i cooperació per a la promoció i la protecció dels drets de la infància

CAPÍTOL I

Distribució de competències en matèria de drets de la infància i l'adolescència a la Comunitat Valenciana

Article 168. Competències de la Generalitat

1. Corresponen al Consell les competències següents en matèria dels drets de la infància i l'adolescència:

a) La iniciativa legislativa, en aquelles matèries de competència exclusiva de la Generalitat, o de les quals tinga atribuït el desenvolupament legislatiu, que incidisquen en aquests drets, com també el desenvolupament reglamentari de la legislació autonòmica.

b) Fixar les directrius que s'han de seguir en aquesta matèria i aprovar l'Estratègia valenciana de la infància i l'adolescència.

c) Aprovar el protocol integral davant de la violència contra la infància i l'adolescència.

2. Correspon a les diferents conselleries executar les actuacions públiques de promoció, protecció, defensa i restitució dels drets de la infància i l'adolescència que es troben compreses en el seu àmbit material de competència i, en particular, les següents:

que así lo exijan las circunstancias, sin perjuicio de las funciones de inspección que correspondan a la inspección de servicios sociales, a los jueces de menores, al ministerio fiscal, al Defensor del Pueblo y al Síndic de Greuges. Este procedimiento de supervisión será objeto de regulación reglamentaria.

CAPÍTULO IV

Actuaciones complementarias a la ejecución de las medidas

Artículo 165. Actuaciones complementarias de inclusión social

Las residencias o programas que ejecuten las medidas podrán promover o llevar a cabo otras actuaciones que contribuyan a la inclusión social de la persona menor de edad, siempre que redunden en su interés y cuenten con su consentimiento y el de quienes ejerzan su representación legal.

Artículo 166. Concurrencia con la acción protectora

Cuando la persona que se encuentre cumpliendo una medida judicial esté bajo la tutela o guarda de la Generalitat, se establecerán los cauces de coordinación necesarios para que el programa de ejecución de la medida y el plan de protección se desarrollen sin mutuas interferencias y aprovechando las posibles sinergias.

Artículo 167. Actuaciones posteriores a la ejecución de las medidas

1. Finalizada la ejecución de una medida, se llevará a cabo una evaluación para determinar las actuaciones sociales y educativas que la persona menor de edad precisa para culminar su inclusión social, ofreciéndole la orientación y apoyo necesario y orientándola hacia aquellos servicios y programas en los que pueda obtener ayuda o participar en acciones facilitadoras de su inclusión social.

2. La Generalitat, en colaboración con otras administraciones públicas, impulsará programas y ayudas para la inclusión social y la inserción laboral de las personas menores de edad que hayan estado sujetas a una medida judicial. Como mínimo, estos contemplarán ayudas a la emancipación y programas para la inserción laboral de la juventud.

3. La evaluación y la preparación de las actuaciones posteriores a la ejecución de la medida de quienes al finalizar esta sean todavía personas menores de edad y se encuentren bajo la tutela o guarda de la entidad pública, debe realizarse con al menos tres meses de antelación a la fecha de finalización de la medida, en coordinación con el órgano competente en materia de protección de la infancia y la adolescencia. En todo caso, se valorará su posible participación en un programa de preparación para la vida independiente, de acuerdo con el objetivo establecido en su plan de protección.

TÍTULO V

Competencias públicas y cooperación para la promoción y protección de los derechos de la infancia

CAPÍTULO I

Distribución de competencias en materia de derechos de la infancia y adolescencia en la Comunitat Valenciana

Artículo 168. Competencias de la Generalitat

1. Corresponen al Consell las siguientes competencias en materia de derechos de la infancia y la adolescencia:

a) La iniciativa legislativa, en aquellas materias de competencia exclusiva de la Generalitat, o de las que tenga atribuido el desarrollo legislativo, que incidan en estos derechos, así como el desarrollo reglamentario de la legislación autonómica.

b) Fijar las directrices a seguir en esta materia y aprobar la Estrategia valenciana de infancia y adolescencia.

c) Aprobar el protocolo integral frente a la violencia contra la infancia y la adolescencia.

2. Corresponde a las distintas consellerias ejecutar las actuaciones públicas de promoción, protección, defensa y restitución de los derechos de la infancia y la adolescencia que se encuentren comprendidas en su ámbito material de competencia y, en particular, las siguientes:

a) L'atenció holística i comunitària a xiquets, xiquetes i adolescents víctimes de violència o discriminació.

b) La promoció de la participació infantil en l'àmbit autonòmic.

c) La promoció i la defensa dels drets de la infància i l'adolescència amb relació als mitjans de comunicació social, la publicitat i les tecnologies de la informació.

d) L'adopció de les mesures d'administració de l'ensenyament que calguen per a fer efectius aquests drets en l'àmbit educatiu.

e) La determinació i la gestió de les polítiques públiques per a fer efectiu el dret de xiquets, xiquetes i adolescents al gaudi del més alt nivell possible de salut.

f) La garantia dels drets de la infància i l'adolescència amb relació al medi ambient i l'espai urbà, a través de les intervencions administratives i dels instruments d'ordenació i planificació que siguen competència de la Generalitat.

g) La defensa dels drets de xiquets, xiquetes i adolescents en matèria d'ús i consum, mitjançant la inspecció i el control i de l'exercici de la potestat sancionadora.

h) L'avaluació, la planificació i la millora del sistema valencià de protecció de la infància i de l'adolescència.

i) La valoració, l'adopció i l'execució de les mesures de protecció de les persones menors d'edat en situació de desamparament o necessitats d'atenció immediata.

j) L'assumpció i l'exercici de la guarda de xiquets, xiquetes o adolescents, a petició dels seus representants legals o per resolució judicial, en els supòsits previstos en la llei.

k) La preparació per a la vida independent de joves que estiguen, o hagen estat, sota la seua guarda o la seua tutela.

l) La declaració d'idoneïtat de les persones que s'ofereixen a l'adopció i la resta de competències que les lleis i els tractats atribueixen a les entitats públiques i a l'autoritat central en matèria d'adopció.

m) L'execució de les mesures judicials imposades pels jutjats de menors, com també l'assessorament tècnic als òrgans judicials en aquesta matèria i les actuacions de mediació en l'àmbit de justícia juvenil.

n) La titularitat i l'exercici de les funcions respecte de la infància i l'adolescència que siguen de la seua competència d'acord amb la normativa en matèria de serveis socials.

o) La prevenció i l'eradicació de la transmissió intergeneracional de la pobresa, la promoció de l'equitat en l'exercici dels drets i de la igualtat d'oportunitats de xiquets, xiquetes i adolescents.

p) Facilitar el dret dels xiquets, de les xiquetes i dels adolescents a relacionar-se amb els seus progenitors i familiars durant els processos i situacions de separació, divorci o altres supòsits d'interrupció de la convivència familiar.

q) Garantir la plena accessibilitat i la inclusió total de xiquets, xiquetes i adolescents amb discapacitat i diversitat funcional a l'entorn cultural, d'oci, esportiu, així com als béns i serveis.

r) Aquelles altres que aquesta llei o la resta de l'ordenament jurídic els atribuisca.

Article 169. Competències de les entitats locals

1. Les entitats locals han d'exercir, d'acord amb la normativa de règim local, les competències següents en matèria de drets de la infància i la adolescència:

a) Elaborar i aprovar el corresponent instrument de planificació de la política transversal en aquesta matèria.

b) La difusió, promoció i defensa dels drets de la infància i l'adolescència, com també la capacitació de xiquets, xiquetes i adolescents per a exercir-los.

c) La promoció de la participació infantil en l'àmbit local.

d) La prevenció i la protecció de la salut de xiquets, xiquetes i adolescents mitjançant les competències que tinguen atribuïdes en matèria de drogodependències.

e) La garantia dels drets de les persones menors d'edat amb relació al medi ambient i l'espai urbà, mitjançant les intervencions administratives i els instruments de planificació que siguen de competència local.

f) La planificació i execució de les polítiques locals de desenvolupament infantil i adolescent mitjançant l'esport i l'oci educatiu.

a) La atención holística y comunitaria a niños, niñas y adolescentes víctimas de violencia o discriminación.

b) La promoción de la participación infantil en el ámbito autonómico.

c) La promoción y defensa de los derechos de la infancia y la adolescencia en relación a los medios de comunicación social, la publicidad y las tecnologías de la información.

d) La adopción de las medidas de administración de la enseñanza que sean necesarias para hacer efectivos estos derechos en el ámbito educativo.

e) La determinación y gestión de las políticas públicas para hacer efectivo el derecho de niños, niñas y adolescentes al disfrute del más alto nivel posible de salud.

f) La garantía de los derechos de la infancia y la adolescencia en relación al medio ambiente y al espacio urbano, a través de las intervenciones administrativas y de los instrumentos de ordenación y planificación que sean competencia de la Generalitat.

g) La defensa de los derechos de niños, niñas y adolescentes en materia de uso y consumo, a través de la inspección y control y del ejercicio de la potestad sancionadora.

h) La evaluación, planificación y mejora del sistema valenciano de protección de la infancia y de la adolescencia.

i) La valoración, adopción y ejecución de las medidas de protección de las personas menores de edad en situación de desamparo o necesitadas de atención inmediata.

j) La asunción y el ejercicio de la guarda de niños, niñas o adolescentes, a petición de sus representantes legales o por resolución judicial, en los supuestos previstos en la ley.

k) La preparación para la vida independiente de jóvenes que estén, o hayan estado, bajo su guarda o su tutela.

l) La declaración de idoneidad de las personas que se ofrecen a la adopción y las restantes competencias que las leyes y tratados atribuyen a las entidades públicas y a la autoridad central en materia de adopción.

m) La ejecución de las medidas judiciales impuestas por los juzgados de menores, así como el asesoramiento técnico a los órganos judiciales en esta materia y las actuaciones de mediación en el ámbito de justicia juvenil.

n) La titularidad y el ejercicio de las funciones respecto de la infancia y la adolescencia que sean de su competencia de acuerdo con la normativa en materia de servicios sociales.

o) La prevención y erradicación de la transmisión intergeneracional de la pobreza, la promoción de la equidad en el ejercicio de los derechos y de la igualdad de oportunidades de niños, niñas y adolescentes.

p) Facilitar el derecho de los niños, niñas y adolescentes a relacionarse con sus personas progenitoras y familiares durante los procesos y situaciones de separación, divorcio u otros supuestos de interrupción de la convivencia familiar.

q) Garantizar la plena accesibilidad e inclusión total de niños, niñas y adolescentes con discapacidad y diversidad funcional al entorno cultural, de ocio, deportivo, así como a los bienes y servicios.

r) Aquellas otras que esta ley o el resto del ordenamiento jurídico les atribuya.

Artículo 169. Competencias de las entidades locales

1. Las entidades locales ejercerán, de acuerdo con la normativa de régimen local, las siguientes competencias en materia de derechos de la infancia y adolescencia:

a) Elaborar y aprobar el correspondiente instrumento de planificación de la política transversal en esta materia.

b) La difusión, promoción y defensa de los derechos de la infancia y la adolescencia, así como la capacitación de niños, niñas y adolescentes para ejercerlos.

c) La promoción de la participación infantil en el ámbito local.

d) La prevención y protección de la salud de niños, niñas y adolescentes mediante las competencias que tengan atribuidas en materia de drogodependencias.

e) La garantía de los derechos de las personas menores de edad en relación al medio ambiente y al espacio urbano, a través de las intervenciones administrativas y de los instrumentos de planificación que sean de competencia local.

f) La planificación y ejecución de las políticas locales de desarrollo infantil y adolescente a través del deporte y el ocio educativo.

g) La protecció i la promoció dels drets de xiquets, xiquetes i adolescents en matèria d'ús i consum dins del seu àmbit material i territorial de competència.

h) La prevenció de les situacions de desprotecció infantil i adolescent.

i) L'estudi i la detecció de necessitats socials de la infància i l'adolescència de la seua demarcació.

j) La detecció, apreciació i declaració de les situacions de risc, com també la intervenció per a revertir-les.

k) La detecció i el diagnòstic de situacions de desemparament, comunicació i proposta informada de mesures de protecció a l'òrgan competent autonòmic.

l) La intervenció amb la família d'origen d'aquells xiquets, xiquetes o adolescents sota la tutela o la guarda de la Generalitat el pla de protecció dels quals tinga per objectiu la reunificació familiar.

m) La participació en els programes d'acolliment familiar en les fases de foment i captació de famílies, com també la valoració d'aptitud, la intervenció, l'acompanyament i el seguiment d'acolliments en família extensa.

n) La col·laboració en l'execució de les mesures judicials imposades a persones menors d'edat en conflicte amb la llei, mitjançant la utilització dels recursos comunitaris, com també l'execució material de les mesures quan siga procedent per delegació de la competència.

o) La titularitat i l'exercici de les funcions respecte de la infància i l'adolescència que siguen de la seua competència, o que tinguen delegada, d'acord amb la normativa en matèria de serveis socials.

p) Garantir la plena accessibilitat i inclusió total de xiquets, xiquetes i adolescents amb discapacitat i diversitat funcional a l'entorn cultural, d'oci, esportiu, així com als béns i serveis.

q) Altres intervencions en la matèria que els atribuïsquen aquesta o altres normes.

2. Les entitats locals també poden assumir la guarda voluntària dels xiquets, de les xiquetes i dels adolescents residents al seu municipi, sempre que, amb caràcter previ, la Generalitat delegue aquesta competència a petició de l'entitat local. Amb aquest fi, s'ha de subscriure un conveni de col·laboració on s'especifiquen les condicions i les característiques d'aquesta delegació.

3. Les diputacions provincials han de prestar a les entitats locals assistència i cooperació jurídica, econòmica i tècnica per a exercir les competències recollides en aquest article, en els termes previstos en la normativa de règim local.

Article 170. Exercici de les competències de les entitats locals en matèria de protecció de la infància i l'adolescència

Les competències de les entitats locals en matèria de protecció de la infància i l'adolescència s'han d'exercir mitjançant els serveis d'atenció primària de serveis socials.

CAPÍTOL II

Cooperació, col·laboració i coordinació administrativa

Article 171. Col·laboració interadministrativa

La Generalitat i les entitats locals poden establir instruments jurídics de col·laboració entre si i amb altres administracions per a l'exercici de les competències que els atribueix aquesta llei.

Article 172. Cooperació i coordinació interadministrativa

1. Les diferents administracions públiques amb competència en les matèries que regula aquesta llei han d'establir les vies necessàries per a una acció coordinada i conjunta.

2. En particular, en les actuacions de prevenció, protecció i atenció socioeducativa totes les administracions estan obligades a:

a) Cooperar en la detecció, la notificació i la intervenció en les situacions de desprotecció infantil i adolescent, i col·laborar per a fer efectives les mesures jurídiques de protecció que s'adopten.

b) Cooperar, amb els recursos disponibles, en l'execució de les mesures judicials que hagen de complir les persones menors d'edat en conflicte amb la llei.

c) Facilitar l'exercici de les competències d'altres administracions i entitats públiques, i prestar-los l'assistència i l'auxili que necessiten,

g) La protección y promoción de los derechos de niños, niñas y adolescentes en materia de uso y consumo dentro de su ámbito material y territorial de competencia.

h) La prevención de las situaciones de desprotección infantil y adolescente.

i) El estudio y detección de necesidades sociales de la infancia y la adolescencia de su demarcación.

j) La detección, apreciación y declaración de las situaciones de riesgo, así como la intervención para revertirlas.

k) La detección y diagnóstico de situaciones de desamparo, comunicación y propuesta informada de medidas de protección al órgano competente autonómico.

l) La intervención con la familia de origen de aquellos niños, niñas o adolescentes bajo la tutela o la guarda de la Generalitat cuyo plan de protección tenga por objetivo la reunificación familiar.

m) La participación en los programas de acogimiento familiar en las fases de fomento y captación de familias, así como la valoración de aptitud, la intervención, el acompañamiento y el seguimiento de acogimientos en familia extensa.

n) La colaboración en la ejecución de las medidas judiciales impuestas a personas menores de edad en conflicto con la ley, mediante la utilización de los recursos comunitarios, así como la ejecución material de las medidas cuando proceda por delegación de la competencia.

o) La titularidad y el ejercicio de las funciones respecto de la infancia y la adolescencia que sean de su competencia, o que tengan delegada, de acuerdo con la normativa en materia de servicios sociales.

p) Garantizar la plena accesibilidad e inclusión total de niños, niñas y adolescentes con discapacidad y diversidad funcional al entorno cultural, de ocio, deportivo, así como a los bienes y servicios.

q) Otras intervenciones en la materia que les atribuya esta u otras normas.

2. Las entidades locales también podrán asumir la guarda voluntaria de los niños, niñas y adolescentes residentes en su municipio, siempre que, con carácter previo, se delegue esta competencia por la Generalitat a petición de la propia entidad local. A tal fin, se deberá suscribir un convenio de colaboración donde se especifiquen las condiciones y características de esta delegación.

3. Las diputaciones provinciales prestarán a las entidades locales asistencia y cooperación jurídica, económica y técnica para ejercer las competencias recogidas en este artículo, en los términos previstos en la normativa de régimen local.

Artículo 170. Ejercicio de las competencias de las entidades locales en materia de protección de la infancia y la adolescencia

Las competencias de las entidades locales en materia de protección de la infancia y la adolescencia se ejercerán a través de los servicios de atención primaria de servicios sociales.

CAPÍTULO II

Cooperación, colaboración y coordinación administrativa

Artículo 171. Colaboración interadministrativa

La Generalitat y las entidades locales podrán establecer instrumentos jurídicos de colaboración entre sí y con otras administraciones, para el ejercicio de las competencias que les atribuye la presente ley.

Artículo 172. Cooperación y coordinación interadministrativa

1. Las distintas administraciones públicas con competencia en las materias que regula esta ley establecerán los cauces necesarios para una acción coordinada y conjunta.

2. En particular, en las actuaciones de prevención, protección y atención socioeducativa todas las administraciones están obligadas a:

a) Cooperar en la detección, notificación e intervención en las situaciones de desprotección infantil y adolescente, y colaborar para hacer efectivas las medidas jurídicas de protección que se adopten.

b) Cooperar, con los recursos disponibles, en la ejecución de las medidas judiciales que hayan de cumplir las personas menores de edad en conflicto con la ley.

c) Facilitar el ejercicio de las competencias de otras administraciones y entidades públicas, y prestarles la asistencia y el auxilio que

especialment en aquells supòsits en els quals la persona protegida o atesa, o la seua família, mantinga vincles en diferents demarcacions territorials de competència o es trasllade d'una d'aquestes a una altra.

d) Impulsar l'ús coordinat de les tecnologies de la informació i la comunicació per a facilitar la implantació de polítiques integrals que asseguren els drets de la infància i l'adolescència.

Article 173. Col·laboració i coordinació entre la Generalitat i les entitats locals

1. La Generalitat ha de prestar a les entitats locals la necessària cooperació tècnica i financera per a l'efectiu compliment de les funcions que li competeixen, especialment en la protecció social i jurídica de xiquets, xiquetes i adolescents, en la promoció dels seus drets i en la participació infantil.

2. La Generalitat ha d'exercir funcions de coordinació sobre la gestió de les entitats locals que realitzen actuacions en matèria d'atenció, protecció, i inclusió de xiquets, xiquetes i adolescents i en matèria d'execució de les mesures adoptades pels jutjats de menors.

Article 174. Tècniques de coordinació interadministrativa per a la promoció dels drets i la protecció de la infància i l'adolescència

1. En les diferents demarcacions territorials en les quals s'estructura el sistema valencià de serveis socials s'han de constituir comissions de coordinació per a la promoció dels drets i la protecció de la infància i l'adolescència, la composició i les funcions de les quals s'han d'establir d'acord amb un reglament, en les quals han de participar, almenys, representants dels departaments amb competències en educació, sanitat, serveis socials i seguretat pública.

2. Els protocols previstos en aquesta llei per a la detecció, la notificació, la valoració o la intervenció en situacions de desprotecció, com també aquells altres que s'implanten per a garantir la coherència de les actuacions públiques de promoció i defensa dels drets de la infància i l'adolescència, han de preveure expressament mecanismes i procediments de coordinació interadministrativa.

Article 175. Comissió Interdepartamental d'Infància i Adolescència

1. La Comissió Interdepartamental d'Infància i Adolescència és l'òrgan col·legiat adscrit a la conselleria amb competències en matèria de promoció i protecció dels drets d'aquest sector de població l'objecte de la qual és coordinar les accions dels diferents departaments del Consell que desenvolupen actuacions que incidisquen en aquests drets.

2. Competeix a la Comissió Interdepartamental d'Infància i Adolescència, a més de les funcions que específicament se li atribuisquen, avaluar i coordinar les actuacions de l'administració de la Generalitat en aquesta matèria.

3. La Comissió Interdepartamental d'Infància i Adolescència ha d'impulsar l'ús coordinat per al desenvolupament de les polítiques integrals del seu àmbit competència, de les tecnologies de la informació i la comunicació de l'administració de la Generalitat.

Article 176. Col·laboració amb els òrgans judicials

Les administracions públiques han de col·laborar amb els òrgans judicials per a garantir la millor eficàcia en l'observança i el compliment d'aquesta llei i de les normes de protecció i defensa dels drets de la infància i l'adolescència.

Article 177. Col·laboració amb el ministeri fiscal

1. Les administracions públiques han de col·laborar amb el ministeri fiscal en la tasca de defensa dels drets i llibertats dels xiquets, de les xiquetes i dels adolescents.

2. A fi de facilitar al ministeri fiscal la superior vigilància de la tutela, l'acolliment o la guarda de les xiquetes, dels xiquets i dels adolescents, els òrgans competents de la Generalitat en matèria de protecció de la infància i l'adolescència han de complir, almenys, les obligacions següents:

a) Comunicar-li la resolució per la qual estime improcedent la declaració de desamparament proposada per una entitat local.

precisen para ello, en especial en aquellos supuestos en los que la persona protegida o atendida, o su familia, mantenga vínculos en distintas demarcaciones territoriales de competencia o se traslade de una de ellas a otra.

d) Impulsar el uso coordinado de las tecnologías de la información y la comunicación para facilitar la implantación de políticas integrales que aseguren los derechos de la infancia y adolescencia.

Artículo 173. Colaboración y coordinación entre la Generalitat y las entidades locales

1. La Generalitat prestará a las entidades locales la necesaria cooperación técnica y financiera para el efectivo cumplimiento de las funciones que le competen, en especial en la protección social y jurídica de niños, niñas y adolescentes, en la promoción de sus derechos y en la participación infantil.

2. La Generalitat ejercerá funciones de coordinación sobre la gestión de las entidades locales que realicen actuaciones en materia de atención, protección, e inclusión de niños, niñas y adolescentes y en materia de ejecución de las medidas adoptadas por los juzgados de menores.

Artículo 174. Técnicas de coordinación interadministrativa para la promoción de los derechos y la protección de la infancia y la adolescencia

1. En las diferentes demarcaciones territoriales en las que se estructura el sistema valenciano de servicios sociales se constituirán comisiones de coordinación para la promoción de los derechos y la protección de la infancia y la adolescencia, cuya composición y funciones se establecerán reglamentariamente, en las que participarán, al menos, representantes de los departamentos con competencias en educación, sanidad, servicios sociales y seguridad pública.

2. Los protocolos previstos en esta ley para la detección, notificación, valoración o intervención en situaciones de desprotección, así como aquellos otros que se implanten para garantizar la coherencia de las actuaciones públicas de promoción y defensa de los derechos de la infancia y la adolescencia, preverán expresamente mecanismos y procedimientos de coordinación interadministrativa.

Artículo 175. Comisión Interdepartamental de Infancia y Adolescencia

1. La Comisión Interdepartamental de Infancia y Adolescencia es el órgano colegiado adscrito a la conselleria con competencias en materia de promoción y protección de los derechos de este sector de población cuyo objeto es coordinar las acciones de los distintos departamentos del Consell que desarrollen actuaciones que incidan en dichos derechos.

2. Compete a la Comisión Interdepartamental de Infancia y Adolescencia, además de las funciones que específicamente se le atribuyan, evaluar y coordinar las actuaciones de la administración de la Generalitat en esta materia.

3. La Comisión Interdepartamental de Infancia y Adolescencia impulsará el uso coordinado para el desarrollo de las políticas integrales de su ámbito competencia, de las tecnologías de la información y la comunicación de la administración de la Generalitat.

Artículo 176. Colaboración con los órganos judiciales

Las administraciones públicas colaborarán con los órganos judiciales para garantizar la mejor eficacia en la observancia y cumplimiento de la presente ley y de las normas de protección y defensa de los derechos de la infancia y la adolescencia.

Artículo 177. Colaboración con el ministerio fiscal

1. Las administraciones públicas colaborarán con el ministerio fiscal en su labor de defensa de los derechos y libertades de los niños, niñas y adolescentes.

2. A fin de facilitar al ministerio fiscal la superior vigilancia de la tutela, acogimiento o guarda de las niñas, niños y adolescentes, los órganos competentes de la Generalitat en materia de protección de la infancia y la adolescencia cumplirán, al menos, las siguientes obligaciones:

a) Comunicarle la resolución por la que estime improcedente la declaración de desamparo propuesta por una entidad local.

b) Remetre-li una còpia de totes les resolucions administratives relatives a la constitució, variació i cessament de tuteles, guardes i acolliments.

c) Remetre-li informes justificatius de la situació de les persones protegides que romanguen en acolliment residencial o acolliment familiar temporal durant un període superior a dos anys.

d) Donar-li compte de qualsevol novetat d'interés en les circumstàncies d'una persona protegida.

e) Facilitar-li l'accés a les residències o llars i a qualsevol de les seues dependències, com també la consulta dels arxius, i atendre els requeriments i escrits relatius a l'exercici de les seues funcions.

3. En matèria d'execució de les mesures judicials imposades pels jutjats de menors, l'òrgan competent de la Generalitat ha de comunicar al ministeri fiscal de forma immediata els nous ingressos en residències o llars.

Article 178. Col·laboració dels cossos policials

1. La Unitat del Cos Nacional de Policia Adscrita a la Comunitat Valenciana ha de prestar la cooperació i l'assistència necessària en l'acció protectora i, de forma especial, en l'execució de les mesures administratives acordades. Així mateix, han de donar suport i ajudar en les tasques de vigilància i seguretat a les residències o llars d'acolliment i han d'efectuar l'acompanyament i el trasllat de xiquets, xiquetes i adolescents amb mesures judicials o amb mesures jurídiques de protecció en els casos en què siga requerida la seua col·laboració.

2. Els cossos de policia local han de col·laborar en l'acció protectora dins de l'exercici de les funcions que tenen atribuïdes legalment.

CAPÍTOL III *Iniciativa social*

Article 179. Foment de la iniciativa social

1. Les administracions públiques de la Comunitat Valenciana han de fomentar la participació de la iniciativa social en la promoció i la protecció dels drets de la infància i l'adolescència.

2. Amb aquest fi, la Generalitat pot realitzar, entre altres, les funcions següents:

a) Difondre, reconèixer o subvencionar les iniciatives que contribuïsquen a fer efectius aquests drets.

b) Establir vies per a la participació social en el disseny de les polítiques públiques en la matèria.

Article 180. Entitats col·laboradores en l'execució de mesures de justícia juvenil i la protecció de la infància i l'adolescència

1. Són entitats col·laboradores en l'execució de mesures de justícia juvenil i la protecció de la infància i l'adolescència, les associacions, fundacions, cooperatives i altres entitats sense ànim de lucre que realitzen alguna de les activitats següents:

a) Activitats de suport i prevenció, encaminades a prevenir possibles situacions de desprotecció social de xiquets, xiquetes o adolescents; a prestar l'atenció i la intervenció social, educativa, sanitària, psicopedagògica o jurídica que puguen requerir; i a afavorir la inclusió social, l'autonomia personal i la inserció laboral de les persones menors d'edat en conflicte amb la llei.

b) Activitats de guarda de xiquets, xiquetes i adolescents en acolliment residencial.

c) Activitats d'intervenció, que consisteixen en la formació, la valoració, l'acompanyament o la supervisió tècnica de famílies acollidores, adoptives o preadoptives, o en el desenvolupament d'actuacions tècniques per a millorar les condicions familiars i socials de les persones protegides.

d) Activitats de promoció de l'autonomia, mitjançant els programes de preparació per a la vida independent als quals es refereix l'article 122 d'aquesta llei.

e) Activitats socioeducatives, consistents en l'internament o en la intervenció tècnica per a l'execució de les mesures imposades pels jutjats de menors.

f) Activitats per a facilitar el dret de xiquetes, xiquets i adolescents a relacionar-se amb els seus familiars en situacions d'interrupció de la convivència.

b) Remitirle copia de todas las resoluciones administrativas relativas a la constitución, variación y cese de tutelas, guardas y acogimientos.

c) Remitirle informes justificativos de la situación de las personas protegidas que permanezcan en acogimiento residencial o acogimiento familiar temporal durante un periodo superior a dos años.

d) Darle cuenta de cualquier novedad de interés en las circunstancias de una persona protegida.

e) Facilitarle el acceso a las residencias u hogares y a cualquiera de sus dependencias, así como la consulta de los archivos, y atender los requerimientos y escritos relativos al ejercicio de sus funciones.

3. En materia de ejecución de las medidas judiciales impuestas por los juzgados de menores, el órgano competente de la Generalitat deberá comunicar al ministerio fiscal de forma inmediata los nuevos ingresos en residencias u hogares.

Artículo 178. Colaboración de los cuerpos policiales

1. La Unidad del Cuerpo Nacional de Policia Adscrita a la Comunitat Valenciana prestará la cooperació y asistencia necesaria en la acción protectora y de forma especial, en la ejecución de las medidas administrativas acordadas. Asimismo, respaldarán y apoyarán, en las labores de vigilancia y seguridad, a las residencias u hogares de acogimiento y realizarán el acompañamiento y traslado de niños, niñas y adolescentes con medidas judiciales o con medidas jurídicas de protección, en los casos en que sea requerida su colaboración.

2. Los cuerpos de policia local colaborarán en la acción protectora dentro del ejercicio de las funciones que tienen atribuidas legalmente.

CAPÍTULO III *Iniciativa social*

Artículo 179. Fomento de la iniciativa social

1. Las administraciones públicas de la Comunitat Valenciana fomentarán la participación de la iniciativa social en la promoción y protección de los derechos de la infancia y la adolescencia.

2. A tal fin, la Generalitat podrá realizar, entre otras las siguientes funciones:

a) Difundir, reconocer o subvencionar las iniciativas que contribuyan a hacer efectivos estos derechos.

b) Establecer cauces para la participación social en el diseño de las políticas públicas en la materia.

Artículo 180. Entidades colaboradoras en la ejecución de medidas de justicia juvenil y la protección de la infancia y la adolescencia

1. Son entidades colaboradoras en la ejecución de medidas de justicia juvenil y la protección de la infancia y la adolescencia, las asociaciones, fundaciones, cooperativas y demás entidades sin ánimo de lucro que realicen alguna de las siguientes actividades:

a) Actividades de apoyo y prevención, encaminadas a prevenir posibles situaciones de desprotección social de niños, niñas o adolescentes; a prestar la atención e intervención social, educativa, sanitaria, psicopedagógica o jurídica que puedan requerir; y a favorecer la inclusión social, autonomía personal, e inserción laboral de las personas menores de edad en conflicto con la ley.

b) Actividades de guarda de niños, niñas y adolescentes en acogimiento residencial.

c) Actividades de intervención, que consistirán en la formación, la valoración, el acompañamiento o la supervisión técnica de familias acogedoras, adoptivas o preadoptivas, o en el desarrollo de actuaciones técnicas para mejorar las condiciones familiares y sociales de las personas protegidas.

d) Actividades de promoción de la autonomía, a través de programas de preparación para la vida independiente a los que se refiere el artículo 122 de esta ley.

e) Actividades socioeducativas, consistentes en el internamiento o en la intervención técnica para la ejecución de las medidas impuestas por los Juzgados de Menores.

f) Actividades para facilitar el derecho de niñas, niños y adolescentes a relacionarse con sus familiares en situaciones de interrupción de la convivencia.

2. Les entitats col·laboradores han de reunir, a més dels requisits que, amb caràcter general exigeix la normativa de serveis socials, els següents:

a) Tenir entre les seues finalitats estatutàries, o previstes en els documents constitutius, l'atenció o la protecció de la infància o adolescència, o la promoció i la defensa dels seus drets.

b) Disposar dels mitjans materials i personals necessaris per al desenvolupament de l'activitat i de l'habilitació administrativa que, si escau, es requerisca per a exercir-la.

3. Les entitats regulades en aquest article poden participar en la provisió de prestacions públiques de serveis socials dirigides a la infància i a l'adolescència mitjançant acords d'acció concertada o a través de les fórmules establides en la normativa sobre contractes del sector públic.

4. Les entitats col·laboradores han d'efectuar les seues actuacions sota la coordinació de l'administració competent en cadascuna d'aquestes matèries i d'acord amb el que es preveu en els instruments de planificació recollits en aquesta llei i en les normes que la desenvolupen.

TÍTOL VI

Òrgans de garantia dels drets i de participació

CAPÍTOL I

Observatori Valencià de la Infància i l'Adolescència

Article 181. Observatori Valencià de la Infància i l'Adolescència

1. L'Observatori Valencià de la Infància i l'Adolescència és l'òrgan col·legiat superior de participació en matèria d'infància i adolescència, adscrit a l'òrgan directiu de la Generalitat amb competències en matèria d'infància i adolescència.

2. Les funcions d'aquest òrgan són:

a) L'estudi i la detecció del grau de compliment i vulneració dels drets de la infància i l'adolescència de la Comunitat Valenciana i de les demandes socials d'aquest sector de població.

b) Recollir i recopilar, de forma sistemàtica i desagregada, les dades de la infància i l'adolescència a la Comunitat Valenciana, i desenvolupar indicadors que permeten estudiar i analitzar-ne la situació i les condicions de vida de manera diacrònica, en col·laboració amb l'Institut Valencià d'Estadística i qualssevol altres entitats susceptibles d'aportar aquests indicadors.

c) La promoció, sensibilització i difusió dels drets de la infància i l'adolescència en el conjunt de la societat, incloses la infància i l'adolescència.

d) El seguiment i l'avaluació de l'Estratègia valenciana de la infància i l'adolescència i altres polítiques socials que afecten la infància i l'adolescència a la Comunitat Valenciana.

e) Assessorar, informar i formular propostes i recomanacions sobre línies estratègiques i prioritats d'actuació en aquesta matèria als òrgans de l'administració de la Generalitat.

f) Realitzar estudis, investigacions, informes tècnics i publicacions sobre la situació del compliment i la vulneració dels drets de la infància i l'adolescència i el seu benestar social, com també de l'impacte social i personal de les polítiques i les mesures dirigides a la infància i l'adolescència.

g) Mantenir relacions de cooperació i informació amb altres institucions i òrgans anàlegs d'àmbit estatal, autonòmic, local o, si escau, internacional.

h) Valorar i proposar millores del sistema autonòmic de protecció i del sistema de justícia juvenil.

i) Les funcions que normativament s'establisquen per a la participació social en la planificació, la programació i l'ordenació del sector de la infància i adolescència en l'àmbit dels serveis socials.

j) Aquelles altres funcions que expressament li siguem atribuïdes pels òrgans de l'administració de la Generalitat.

3. La seua composició, recursos i règim de funcionament s'han de desplegar mitjançant un reglament.

4. L'Observatori Valencià de la Infància i l'Adolescència ha de fer públics les dades, els informes i els estudis que reflectisquen la situació dels drets de la infància i l'adolescència a la Comunitat Valenciana. Aquestes dades han de ser accessibles i han de tenir amb una versió

2. Las entidades colaboradoras habrán de reunir, además de los requisitos que, con carácter general exige la normativa de servicios sociales, los siguientes:

a) Tener entre sus fines estatutarios, o contemplados en los documentos constitutivos, la atención o la protección de la infancia o adolescencia, o la promoción y defensa de sus derechos.

b) Disponer de los medios materiales y personales necesarios para el desarrollo de la actividad y de la habilitación administrativa que, en su caso, se requiera para ejercerla.

3. Las entidades reguladas en este artículo podrán participar en la provisión de prestaciones públicas de servicios sociales dirigidas a la infancia y a la adolescencia mediante acuerdos de acción concertada o a través de las fórmulas establecidas en la normativa sobre contratos del sector público.

4. Las entidades colaboradoras desarrollarán sus actuaciones bajo la coordinación de la administración competente en cada una de estas materias y de acuerdo con lo previsto en los instrumentos de planificación recogidos en esta ley y en sus normas de desarrollo.

TÍTULO VI

Órganos de garantía de los derechos y de participación

CAPÍTULO I

Observatorio Valenciano de la Infancia y la Adolescencia

Artículo 181. Observatorio Valenciano de la Infancia y la Adolescencia

1. El Observatorio Valenciano de la Infancia y la Adolescencia es el órgano colegiado superior de participación en materia de infancia y adolescencia, adscrito al órgano directivo de la Generalitat con competencias en materia de infancia y adolescencia.

2. Las funciones de este órgano son:

a) El estudio y la detección del grado de cumplimiento y vulneración de los derechos de la infancia y la adolescencia de la Comunitat Valenciana y de las demandas sociales de este sector de población.

b) Recoger y recopilar, de forma sistemática y desagregada, los datos de la infancia y la adolescencia en la Comunitat Valenciana, desarrollando indicadores que permitan estudiar y analizar su situación y condiciones de vida de manera diacrónica, en colaboración con el Instituto Valenciano de Estadística y cualesquiera otras entidades susceptibles de aportar dichos indicadores.

c) La promoción, sensibilización y difusión de los derechos de la infancia y la adolescencia en el conjunto de la sociedad, incluida la propia infancia y adolescencia.

d) El seguimiento y evaluación de la Estrategia valenciana de infancia y adolescencia y demás políticas sociales que afecten a la infancia y la adolescencia en la Comunitat Valenciana.

e) Asesorar, informar y formular propuestas y recomendaciones sobre líneas estratégicas y prioridades de actuación en esta materia a los órganos de la administración de la Generalitat.

f) Realizar estudios, investigaciones, informes técnicos y publicaciones sobre la situación del cumplimiento y vulneración de los derechos de la infancia y la adolescencia y su bienestar social, así como del impacto social y personal de las políticas y medidas dirigidas a la infancia y la adolescencia.

g) Mantener relaciones de cooperación e información con otras instituciones y órganos análogos de ámbito estatal, autonómico, local o, en su caso, internacional.

h) Valorar y proponer mejoras del sistema autonómico de protección y del sistema de justicia juvenil.

i) Las funciones que normativamente se establezcan para la participación social en la planificación, programación y ordenación del sector de la infancia y adolescencia en el ámbito de los servicios sociales.

j) Aquellas otras funciones que expresamente le sean atribuidas por los órganos de la administración de la Generalitat.

3. Su composición, recursos y régimen de funcionamiento se desarrollarán por medio de un reglamento.

4. El Observatorio Valenciano de la Infancia y la Adolescencia hará públicos los datos, informes y estudios que reflejen la situación de los derechos de la infancia y la adolescencia en la Comunitat Valenciana. Estos datos deberán de ser accesibles y contar con una versión adaptada

adaptada i amigable per a la infància i servir de base per al disseny i l'avaluació de polítiques públiques en la matèria, com també per a l'articulació i la dotació pressupostària d'ajudes i prestacions socials autonòmiques i municipals.

5. La composició d'aquest òrgan s'ha d'ajustar als principis següents:

a) Representativitat: han de formar-ne part les entitats i associacions manifestament representatives de la ciutadania i les de l'àmbit d'infància i adolescència, com també els agents econòmics i socials més representatius de la Comunitat Valenciana. La composició ha de respectar la diversitat de la societat.

b) Pluralitat: ha de donar cabuda, de forma equilibrada, als diversos valors o interessos territorials, socials o sectorials existents en el seu àmbit d'actuació.

c) Accessibilitat: el seu reglament ha d'establir mecanismes que garantisquen l'accés puntual de grups o persones, encara que no hi estiguin formalment associats, si és objectivament necessari a causa de la matèria que es debat.

d) Participació infantil i adolescent: ha de tenir representació de xiquets, xiquetes i adolescents i donar cabuda, de forma equilibrada, als diversos rangs d'edat i a les diferents expressions de la diversitat.

e) Paritat de gènere: en la composició s'ha de garantir la paritat entre homes i dones.

CAPÍTOL II

Consell d'Infància i Adolescència de la Comunitat Valenciana

Article 182. Consell d'Infància i Adolescència de la Comunitat Valenciana

1. El Consell d'Infància i Adolescència de la Comunitat Valenciana, que està adscrit a la conselleria amb competència en matèria de drets de la infància i l'adolescència, és l'òrgan mitjançant el qual la Generalitat fa efectiu el dret de xiquets, xiquetes i adolescents a ser escoltats col·lectivament en els assumptes que els afecten.

2. Aquest consell ha d'exercir les funcions següents:

a) Proposar als òrgans de la Generalitat iniciatives per a promoure els drets de la infància i l'adolescència o atendre altres necessitats d'aquest sector de població.

b) Col·laborar amb els òrgans de l'administració del Consell i amb l'Observatori Valencià d'Infància i l'Adolescència en l'exercici de les seues funcions i actuar com a via de comunicació de les opinions de xiquets, xiquetes i adolescents, sense perjudici dels procediments de consulta directa que aquests puguin dur a terme.

c) Participar en l'elaboració, el seguiment i l'avaluació de l'Estratègia valenciana de la infància i l'adolescència.

d) Ser consultat respecte dels projectes normatius, plans i programes de la Generalitat que afecten la infància i l'adolescència i, en particular, respecte de l'Estratègia valenciana de la infància i l'adolescència.

e) Qualsevol altra funció que li atribuïsquen aquesta llei o altres normes.

3. El règim de funcionament i la composició d'aquest òrgan s'ha d'establir d'acord amb un reglament, si bé han de respectar els principis següents quant a la composició:

a) Representativitat: els seus integrants han de procedir d'òrgans locals o sectorials de participació infantil i adolescent, dels quals actuen com a portaveus.

b) Pluralitat: ha de donar cabuda, de forma equilibrada, als diversos rangs d'edat, valors i interessos territorials, socials o sectorials de la població a la qual representa.

c) Paritat de gènere: en la composició s'ha de garantir la paritat entre homes i dones.

d) Diversitat funcional o discapacitat: en la seua composició s'ha de contemplar l'equitat per a aconseguir la igualtat dels xiquets, xiquetes i adolescents amb diversa capacitat.

4. Per a complir amb les seues funcions ha de disposar d'informació sobre les qüestions objecte de consulta en un format i contingut adaptat a la infància.

amigable para la infancia y servir de base para el diseño y evaluación de políticas públicas en la materia, así como para la articulación y dotación presupuestaria de ayudas y prestaciones sociales autonómicas y municipales.

5. La composición de este órgano se ajustará a los siguientes principios:

a) Representatividad: han de formar parte del mismo las entidades y asociaciones manifestamente representativas de la ciudadanía y las del ámbito de infancia y adolescencia, así como los agentes económicos y sociales más representativos de la Comunitat Valenciana. La composición debe respetar la diversidad de la sociedad.

b) Pluralidad: dará cabida, de forma equilibrada, a los diversos valores o intereses territoriales, sociales o sectoriales existentes en su ámbito de actuación.

c) Accesibilidad: su reglamento debe establecer mecanismos que garanticen el acceso puntual de grupos o personas, aunque no estén formalmente asociados al mismo, si es objetivamente necesario debido a la materia que se debate.

d) Participación infantil y adolescente: deberá contar con representación de niñas, niños y adolescentes y dar cabida, de forma equilibrada, a los diversos rangos de edad y a las diferentes expresiones de la diversidad.

e) Paridad de género: en su composición se deberá garantizar la paridad entre hombres y mujeres.

CAPÍTULO II

Consejo de Infancia y Adolescencia de la Comunitat Valenciana

Artículo 182. Consejo de Infancia y Adolescencia de la Comunitat Valenciana

1. El Consejo de Infancia y Adolescencia de la Comunitat Valenciana, que estará adscrito a la conselleria con competencia en materia de derechos de la infancia y la adolescencia, es el órgano mediante el cual la Generalitat hace efectivo el derecho de niños, niñas y adolescentes a ser escuchados colectivamente en los asuntos que les conciernen.

2. Este consejo desempeñará las siguientes funciones:

a) Proponer a los órganos de la Generalitat iniciativas para promover los derechos de la infancia y la adolescencia o atender otras necesidades de este sector de población.

b) Colaborar con los órganos de la administración del Consell y con el Observatorio Valenciano de Infancia y la Adolescencia en el ejercicio de sus funciones, actuando como cauce de comunicación de las opiniones de niños, niñas y adolescentes, sin perjuicio de los procedimientos de consulta directa que estos puedan llevar a cabo.

c) Participar en la elaboración, seguimiento y evaluación de la Estrategia valenciana de infancia y adolescencia.

d) Ser consultado respecto de los proyectos normativos, planes y programas de la Generalitat que afecten a la infancia y la adolescencia y, en particular, respecto de la Estrategia valenciana de infancia y adolescencia.

e) Cualquier otra función que se le atribuya en esta ley o en otras normas.

3. El régimen de funcionamiento y la composición de este órgano se establecerá reglamentariamente, si bien deberá respetar los siguientes principios en cuanto a su composición:

a) Representatividad: sus integrantes procederán de órganos locales o sectoriales de participación infantil y adolescente, de los que actuarán como portavoces.

b) Pluralidad: dará cabida, de forma equilibrada, a los diversos rangos de edad, valores e intereses territoriales, sociales o sectoriales de la población a la que representa.

c) Paridad de género: en su composición se deberá garantizar la paridad entre varones y mujeres.

d) Diversidad funcional o discapacidad: en su composición se deberá contemplar la equidad para conseguir la igualdad de los niños, niñas y adolescentes con diversa capacidad.

4. Para cumplir con sus funciones habrá de disponer de información sobre las cuestiones objeto de consulta en un formato y contenido adaptado a la infancia.

CAPÍTOL III

Òrgans col·legiats per a la protecció de la infància i l'adolescència

Article 183. Comissió de Protecció de la Infància i l'Adolescència

1. La Comissió de Protecció de la Infància i l'Adolescència és l'òrgan adscrit als serveis territorials de la conselleria competent per a la protecció de la infància i l'adolescència mitjançant el qual es garanteix el caràcter col·legiat i interdisciplinari de les decisions en aquesta matèria.

2. Aquest òrgan exerceix les funcions següents:

a) Formular les propostes de resolució que li atribueix aquesta llei i la normativa que la desplega.

b) Informar prèviament sobre els actes de disposició que s'adopten respecte del patrimoni de les persones menors d'edat tutelades per la Generalitat i assessorar els òrgans que n'exerceixen la tutela sobre la resta de qüestions relatives a les funcions tutelars que aquests els consulten.

c) Qualsevol altra funció que li atribuisca l'ordenament en matèria de protecció de la infància i l'adolescència.

3. El règim de funcionament i la composició d'aquesta comissió s'ha de determinar mitjançant un reglament, d'acord amb els criteris següents:

a) Hi han d'estar representades les diferents administracions que, en l'àmbit territorial de la comissió, tinguen competència per a l'exercici de l'acció protectora.

b) Únicament poden formar part d'aquest òrgan les persones que siguen empleades públiques d'aquestes administracions o persones expertes en infància i adolescència.

c) Entre els seus membres, determinats d'acord amb la regla anterior, ha d'haver-hi professionals de diferents disciplines, de manera que pugua valorar-se adequadament l'interés de les persones protegides.

d) En la composició s'ha de garantir la paritat entre homes i dones.

e) S'ha de limitar la durada del mandat i s'han d'excloure les designacions successives dels qui no formen part d'aquest òrgan per raó del seu càrrec.

Article 184. Comissió d'Adopció i Alternatives Familiars

1. La Comissió d'Adopció i Alternatives Familiars és l'òrgan adscrit a la conselleria amb competència en matèria de la infància i l'adolescència, mitjançant el qual es garanteix el caràcter col·legiat i interdisciplinari de les decisions relatives a l'adopció o a altres mesures estables d'integració familiar.

2. Aquest òrgan exerceix les funcions següents:

a) Acordar les mesures i declaracions que li atribueixen aquesta llei i la normativa que la desplega.

b) Assessorar els òrgans directius de la Generalitat en aquelles qüestions relatives a l'adopció i a la resta de mesures d'integració familiar de les persones menors d'edat sobre les quals aquests els consulten.

c) Qualsevol altra funció que li atribuisca l'ordenament.

3. El règim de funcionament i la composició d'aquesta comissió s'han de determinar mitjançant un reglament, d'acord amb els criteris següents:

a) Únicament poden formar part d'aquest òrgan alts càrrecs, les persones que siguen empleades públiques o persones expertes en infància i adolescència.

b) Entre els seus membres, determinats d'acord amb la regla anterior, ha d'haver-hi professionals de diferents disciplines, de manera que pugua valorar-se adequadament l'interés de les persones protegides.

c) En la composició s'ha de garantir la paritat entre homes i dones.

d) S'ha de limitar la durada del mandat i s'han d'excloure les designacions successives dels qui no formen part d'aquest òrgan per raó del seu càrrec.

CAPÍTULO III

Órganos colegiados para la protección de la infancia y la adolescencia

Artículo 183. Comisión de Protección de la Infancia y la Adolescencia

1. La Comisión de Protección de la Infancia y la Adolescencia es el órgano adscrito a los servicios territoriales de la conselleria competente para la protección de la infancia y la adolescencia mediante el que se garantiza el carácter colegiado e interdisciplinar de las decisiones en esta materia.

2. Este órgano desempeñará las siguientes funciones:

a) Formular las propuestas de resolución que le atribuye la presente ley y su normativa de desarrollo.

b) Informar previamente los actos de disposición que se adopten respecto del patrimonio de las personas menores de edad tuteladas por la Generalitat y asesorar a los órganos que ejercen su tutela sobre las restantes cuestiones relativas a las funciones tutelares que estos les consulten.

c) Cualquier otra función que le atribuya el ordenamiento en materia de protección de la infancia y la adolescencia.

3. El régimen de funcionamiento y la composición de esta comisión se determinará reglamentariamente, de acuerdo con los siguientes criterios:

a) Estarán representadas las distintas administraciones que, en el ámbito territorial de la Comisión, tengan competencia para el ejercicio de la acción protectora.

b) Únicamente podrán formar parte de este órgano personas empleadas públicas de dichas administraciones o personas expertas en infancia y adolescencia.

c) Entre sus miembros, determinados conforme a la regla anterior, habrá profesionales de distintas disciplinas, de manera que pueda valorarse adecuadamente el interés de las personas protegidas.

d) En su composición se garantizará la paridad entre hombres y mujeres.

e) Se limitará la duración del mandato y se excluirán las designaciones sucesivas de quienes no formen parte de este órgano en razón de su cargo.

Artículo 184. Comisión de Adopción y Alternativas Familiares

1. La Comisión de Adopción y Alternativas Familiares es el órgano adscrito a la conselleria con competencia en materia de la infancia y la adolescencia, mediante el que se garantiza el carácter colegiado e interdisciplinar de las decisiones relativas a la adopción o a otras medidas estables de integración familiar.

2. Este órgano desempeñará las siguientes funciones:

a) Acordar las medidas y declaraciones que le atribuye la presente ley y su normativa de desarrollo.

b) Asesorar a los órganos directivos de la Generalitat en aquellas cuestiones relativas a la adopción y a las restantes medidas de integración familiar de las personas menores de edad sobre las que estos les consulten.

c) Cualquier otra función que le atribuya el ordenamiento.

3. El régimen de funcionamiento y la composición de esta comisión se determinará reglamentariamente, de acuerdo con los siguientes criterios:

a) Únicamente podrán formar parte de este órgano altos cargos, personas empleadas públicas o personas expertas en infancia y adolescencia.

b) Entre sus miembros, determinados conforme a la regla anterior, habrá profesionales de distintas disciplinas, de manera que pueda valorarse adecuadamente el interés de las personas protegidas.

c) En su composición se garantizará la paridad entre hombres y mujeres.

d) Se limitará la duración del mandato y se excluirán las designaciones sucesivas de quienes no formen parte de este órgano en razón de su cargo.

TÍTOL VII
Règim sancionador

CAPÍTOL I
Subjectes responsables

Article 185. Subjectes responsables

Són responsables les persones físiques o jurídiques que, de manera dolosa o culposa, cometen les accions o omissions constitutives d'infraccions tipificades en aquesta llei, com també aquelles que induïsquen o cooperen en la comissió d'aquestes.

CAPÍTOL II
Infraccions i sancions

Article 186. Infraccions administratives

Són infraccions administratives en matèria de protecció dels drets de la infància i l'adolescència les accions o omissions tipificades en aquesta llei.

Les infraccions administratives tipificades en aquesta llei es classifiquen en lleus, greus i molt greus.

Article 187. Infraccions lleus

Constitueix una infracció lleu qualsevol de les tipificades com a infraccions greus o molt greus en aquesta llei, quan d'aquesta no es deriven perjudicis físics o psicològics per a persones menors d'edat.

Article 188. Infraccions greus

Constitueixen infraccions greus:

1. No escoltar, les autoritats o el personal de l'administració, a una persona menor d'edat abans de dictar una resolució, quan l'audiència d'aquesta estiga prevista expressament en un procediment administratiu que l'afecte.

2. No observar, el centre o personal sanitari, els procediments establits mitjançant un protocol o reglament per a complir l'obligació legal d'identificar una persona nouada.

3. Difondre a través dels mitjans de comunicació social, o de qualsevol altre mitjà que permeta l'accés públic, la imatge, la identitat o dades personals de xiquets, xiquetes o adolescents, quan supose una intromissió il·legítima en el seu honor, imatge i intimitat, encara que es tinga el seu consentiment o el dels seus representants legals.

4. Incomplir, les persones progenitores o els qui les substituïsquen en l'exercici de les funcions pròpies de la pàtria potestat, el deure de vetlar perquè un xiquet, una xiqueta o un adolescent a càrrec seu curse de manera real i efectiva l'ensenyament obligatori, quan aquest incompliment motive una inassistència reiterada que, d'acord amb la normativa reglamentària, constituïska absentisme escolar.

5. Permetre que els xiquets, les xiquetes i els adolescents assistiquen o participen en espectacles que tenen prohibits o restringits per aquesta llei.

6. Permetre que els xiquets, les xiquetes i els adolescents realitzen aquelles activitats que aquesta llei els prohibeix o restringeix o incomplir les obligacions que aquesta imposa per a garantir que no accedeixen a continguts o serveis perjudicials.

7. Incomplir alguna de les prohibicions o restriccions de venda, dispensació o subministrament de productes o substàncies a persones menors d'edat contingudes en aquesta llei.

8. No observar les regles contingudes en aquesta llei en matèria de programació infantil i en matèria de publicitat dirigida a xiquets, xiquetes i adolescents.

9. Incomplir algun dels deures de notificació, reserva i col·laboració establits en el capítol I del títol III d'aquesta llei i en la Llei orgànica 1/1996.

10. Incomplir les resolucions administratives que es dicten en matèria de protecció de la infància i l'adolescència o impedir-ne l'execució.

11. Impedir l'accés als punts de trobada familiar, als centres de protecció de la infància i l'adolescència, o als centres d'atenció socioeducativa de persones menors d'edat en conflicte amb la llei a les persones funcionàries que en tinguen encomanada la supervisió i el control.

TÍTULO VII
Régimen sancionador

CAPÍTULO I
Sujetos responsables

Artículo 185. Sujetos responsables

Serán responsables las personas físicas o jurídicas que, de manera dolosa o culposa, cometan las acciones u omisiones constitutivas de infracciones tipificadas en esta ley, así como aquellas que induzcan o cooperen en su comisión.

CAPÍTULO II
Infracciones y sanciones

Artículo 186. Infracciones administrativas

Son infracciones administrativas en materia de protección de los derechos de la infancia y adolescencia, las acciones u omisiones tipificadas en la presente ley.

Las infracciones administrativas tipificadas en esta Ley se clasifican en leves, graves y muy graves.

Artículo 187. Infracciones leves

Constituye infracción leve cualquiera de las tipificadas como infracciones graves o muy graves en la presente ley, cuando de ella no se deriven perjuicios físicos o psicológicos para personas menores de edad.

Artículo 188. Infracciones graves

Constituyen infracciones graves:

1. No escuchar, las autoridades o el personal de la administración, a una persona menor de edad antes de dictar una resolución, cuando su audiencia esté prevista expresamente en un procedimiento administrativo que le afecte.

2. No observar, el centro o personal sanitario, los procedimientos establecidos mediante protocolo o reglamento para cumplir la obligación legal de identificar a una persona recién nacida.

3. Difundir a través de los medios de comunicación social, o de cualquier otro medio que permita el acceso público, la imagen, identidad o datos personales de niños, niñas o adolescentes, cuando suponga una intromisión ilegítima en su honor, imagen e intimidad, aunque se cuente con su consentimiento o el de sus representantes legales.

4. Incumplir, las personas progenitoras o quienes les sustituyan en el ejercicio de las funciones propias de la patria potestad, el deber de velar para que un niño, niña o adolescente a su cargo curse de manera real y efectiva la enseñanza obligatoria, cuando dicho incumplimiento motive una inasistencia reiterada que, de acuerdo con la normativa reglamentaria, constituya absentismo escolar.

5. Permitir que los niños, niñas y adolescentes asistan o participen en espectáculos que tienen prohibidos o restringidos por la presente ley.

6. Permitir que los niños, niñas y adolescentes realicen aquellas actividades que tiene prohibidas o restringidas por la presente ley o incumplir las obligaciones que esta impone para garantizar que no accedan a contenidos o servicios perjudiciales.

7. Incumplir alguna de las prohibiciones o restricciones de venta, dispensación o suministro de productos o sustancias a personas menores de edad contenidas en esta ley.

8. No observar las reglas contenidas en esta ley en materia de programación infantil y en materia de publicidad dirigida a niños, niñas y adolescentes.

9. Incumplir alguno de los deberes de notificación, reserva y colaboración establecidos en el capítulo I del título III de esta ley y en la Ley orgánica 1/1996.

10. Incumplir las resoluciones administrativas que se dicten en materia de protección de la infancia y la adolescencia o impedir su ejecución.

11. Impedir el acceso a los puntos de encuentro familiar, a los centros de protección de la infancia y la adolescencia, o a los centros atención socioeducativa de personas menores de edad en conflicto con la ley, a las personas funcionarias que tengan encomendada su supervisión y control.

12. No atendre els requeriments que efectuen les persones funcionàries en l'exercici de les seues funcions de supervisió i control dels punts de trobada familiar, dels centres de protecció de la infància i l'adolescència o dels centres atenció socioeducativa de persones menors d'edat en conflicte amb la llei.

13. Aplicar, la direcció o el personal de les residències d'acolliment o socioeducatives, les mesures correctores o disciplinàries o de limitació dels seus drets, als xiquets, xiquetes o adolescents, sense subjecció al que disposa sobre aquest tema la normativa reguladora.

14. Exercir la guarda de persones menors d'edat en residències o llars d'acolliment o en residències socioeducatives per a persones menors d'edat en conflicte amb la llei sense l'habilitació administrativa requerida.

15. Realitzar activitats de mediació en l'adopció internacional sense estar acreditat per a fer-ho.

16. Incomplir, els organismes acreditats per a l'adopció internacional, les funcions que han de realitzar d'acord amb la normativa en matèria d'adopció internacional i el que estipule el contracte amb les persones que s'ofereixen per a l'adopció.

17. No facilitar, les persones adoptants, a l'entitat pública de protecció de la infància i l'adolescència espanyola, o a l'organisme acreditat, la informació, documentació i entrevistes necessàries per a l'emissió dels informes de seguiment postadoptiu exigits per l'autoritat competent del país d'origen de la persona adoptada, o incomplir altres obligacions, econòmiques o materials, necessàries perquè aquests informes puguin ser rebuts per aquesta autoritat estrangera en el temps i la forma requerits.

18. No realitzar, en el temps previst, els tràmits postadoptius a què estan obligades les persones adoptants per la legislació del país d'origen dels seus fills o filles adoptius.

19. Fomentar pràctiques d'exclusió, discriminació o no remoció d'obstacles per a la igualtat d'oportunitats de xiquets, xiquetes i adolescents amb diversitat funcional o discapacitat en processos d'acolliment familiar o d'adopció.

Article 189. Infraccions molt greus

Són infraccions molt greus:

1. La reincidència en infraccions greus, per comissió, en el terme de tres anys, de més d'una infracció d'aquesta naturalesa, quan així haja sigut declarat per resolució ferma en via administrativa.

2. Les accions i omissions consistents en infraccions greus, quan d'aquestes se'n deriven danys o perjudicis de caràcter irreversible per als drets de la persona menor d'edat.

3. Lliurar o rebre una persona menor d'edat, eludint els procediments legals de l'adopció, sense que hi haja compensació econòmica, amb la finalitat d'establir una relació anàloga a la de filiació, o mitjançar en aquest lliurament.

4. Proporcionar, els qui tinguen atribuït l'exercici de la guarda d'una persona menor d'edat protegida, un tracte degradant que afecte la seua dignitat, com també vulnerar, causant-li un perjudici, els drets que té reconeguts en el capítol I del títol III d'aquesta llei i en la Llei orgànica 1/1996.

Article 190. Prescripció

1. Les infraccions tipificades en aquesta llei prescriuen:

- Les lleus, a l'any.
- Les greus, al cap de tres anys.
- Les molt greus, al cap de cinc anys.

2. Les sancions imposades per infraccions tipificades en aquesta llei prescriuen:

- Les lleus, a l'any.
- Les greus, al cap de tres anys.
- Les molt greus, al cap de cinc anys.

Article 191. Sancions administratives

Les infraccions administratives tipificades en aquesta llei han de ser sancionades de la forma següent:

1. Les infraccions lleus, amb amonestació per escrit o multa de 300 euros a 6.000 euros.

12. No atender los requerimientos que efectúen las personas funcionarias en el ejercicio de sus funciones de supervisión y control de los puntos de encuentro familiar, de los centros de protección de la infancia y la adolescencia, o de los centros atención socioeducativa de personas menores de edad en conflicto con la ley.

13. Aplicar, la dirección o el personal de las residencias de acogimiento o socioeducativos, las medidas correctoras o disciplinarias o de limitación de sus derechos, a los niños, niñas o adolescentes, sin sujeción a lo dispuesto al respecto por su normativa reguladora.

14. Ejercer la guarda de personas menores de edad en residencias u hogares de acogimiento o en residencias socioeducativas para personas menores de edad en conflicto con la ley sin la habilitación administrativa requerida.

15. Realizar actividades de mediación en la adopción internacional sin estar acreditado para ello.

16. Incumplir, los organismos acreditados para la adopción internacional, las funciones que deben realizar de acuerdo con la normativa en materia de adopción internacional y lo estipulado en el contrato con las personas que se ofrecen para la adopción.

17. No facilitar, las personas adoptantes, a la entidad pública de protección de la infancia y la adolescencia española, o al organismo acreditado, la información, documentación y entrevistas necesarias para la emisión de los informes de seguimiento postadoptivo exigidos por la autoridad competente del país de origen de la persona adoptada, o incumplir otras obligaciones, económicas o materiales, necesarias para que dichos informes puedan ser recibidos por tal autoridad extranjera en el tiempo y la forma requeridos.

18. No realizar, en el tiempo previsto, los trámites postadoptivos a que vengan obligados las personas adoptantes por la legislación del país de origen de sus hijos o hijas adoptivos.

19. Fomentar prácticas de exclusión, discriminación o no remoción de obstáculos para la igualdad de oportunidades de niñas, niños y adolescentes con diversidad funcional o discapacidad en procesos de acogimiento familiar o de adopción.

Artículo 189. Infracciones muy graves

Son infracciones muy graves:

1. La reincidencia en infracciones graves, por comisión, en el término de tres años, de más de una infracción de la misma naturaleza, cuando así haya sido declarado por resolución firme en vía administrativa.

2. Las acciones y omisiones consistentes en infracciones graves, cuando de ellas se deriven daños o perjuicios, de carácter irreversible para los derechos de la persona menor de edad.

3. Entregar o recibir a una persona menor de edad, eludiendo los procedimientos legales de la adopción, sin que medie compensación económica, con la finalidad de establecer una relación análoga a la de filiació, o intermediar en esta entrega.

4. Proporcionar quienes tengan atribuido el ejercicio de la guarda de una persona menor de edad protegida, un trato degradante que afecte a su dignidad, así como vulnerar, causándole un perjuicio, los derechos que tiene reconocidos en el capítulo I, del título III de esta ley y en la Ley orgánica 1/1996.

Artículo 190. Prescripción

1. Las infracciones tipificadas en esta ley prescribirán:

- Las leves, al año.
- Las graves, a los tres años.
- Las muy graves, a los cinco años.

2. Las sanciones impuestas por infracciones tipificadas en esta ley prescribirán:

- Las leves, al año.
- Las graves, a los tres años.
- Las muy graves, a los cinco años.

Artículo 191. Sanciones administrativas

Las infracciones administrativas tipificadas en esta ley serán sancionadas de la forma siguiente:

1. Las infracciones leves, con amonestación por escrito o multa de 300 euros a 6.000 euros.

2. Les infraccions greus, amb multa de 6.000,01 euros a 60.000 euros. Amb caràcter accessori a la sanció pecuniària, pot imposar-se'n alguna de les següents:

- a) El tancament total o parcial de la residència o llar d'acolliment o socioeducativa, fins a un any.
- b) Prohibició d'accedir al finançament públic durant un període de fins a un any.
- c) Difusió pública de la sanció imposada en les condicions fixades per l'autoritat sancionadora, quan el responsable de la infracció siga algun mitjà de comunicació social.
- d) Prohibició de fins a un any, per a l'exercici d'activitats en l'exercici de les quals s'haja comés la infracció.

3. Les infraccions molt greus, amb multa de 60.000,01 a 600.000 euros. Amb caràcter accessori a la sanció pecuniària, pot imposar-se'n alguna de les següents:

- a) Prohibició d'accedir al finançament públic durant un període de fins a tres anys.
- b) Difusió pública de la sanció imposada en les condicions fixades per l'autoritat sancionadora, quan el responsable de la infracció siga algun mitjà de comunicació social.
- c) Tancament temporal total o parcial del centre o servei per un període màxim de tres anys, o tancament definitiu total o parcial del centre o servei. Quan es tracte de tancament definitiu, aquest implicarà la revocació de l'autorització administrativa corresponent.
- d) Prohibició de fins a cinc anys per a l'exercici d'activitats o l'acompliment de càrrec en l'exercici dels quals s'haja comés la infracció.

4. Les quanties de les sancions previstes en aquest article poden ser revisades mitjançant un decret del Consell, per a mantenir-ne la proporcionalitat.

5. Els ingressos derivats de les sancions establides en aquesta llei s'han de destinar a programes de despeses amb impacte directe en els drets de la infància i l'adolescència.

Article 192. Graduació de les sancions administratives

La graduació de les sancions establides en aquest article ha d'atendre especialment els criteris següents:

1. El grau de culpabilitat o l'existència d'intencionalitat.
2. La continuïtat o la persistència en la conducta infractora.
3. La naturalesa dels perjudicis causats, atenent les condicions de maduresa, edat i vulnerabilitat de les persones afectades i el nombre.
4. La reincidència, per comissió en el terme d'un any de més d'una infracció d'aquesta naturalesa quan així haja sigut declarat per resolució ferma en via administrativa.
5. El benefici obtingut per la persona infractora.
6. L'incompliment d'avertiments o requeriments previs realitzats per l'administració.
7. La reparació espontània dels danys causats, el compliment voluntari de la legalitat o l'esmena de les deficiències per la persona infractora a iniciativa pròpia, abans de la resolució de l'expedient sancionador.

CAPÍTOL III

Procediment sancionador

Article 193. Òrgans competents

Correspon resoldre el procediment sancionador i imposar les sancions previstes en aquest títol als òrgans administratius següents:

1. A l'òrgan que tinga atribuïda la potestat disciplinària respecte de la persona infractora, en el cas de les infraccions lleus, greus i molt greus que es deriven de la conducta tipificada en l'article 188.1.
2. A l'òrgan de la Generalitat que tinga atribuïda la potestat sancionadora en matèria d'ordenació i assistència sanitària, en el cas de les infraccions lleus, greus i molt greus que es deriven de la conducta tipificada en el número 2 de l'article 188.
3. A l'òrgan de la Generalitat que tinga atribuïda la potestat sancionadora en matèria audiovisual, en el cas de les infraccions lleus, greus i molt greus que es deriven de la conducta tipificada en els números 3 i 6 de l'article 188.

2. Las infracciones graves, con multa de 6.000,01 euros a 60.000 euros. Con carácter accesorio a la sanción pecuniaria, podrá imponerse alguna de las siguientes:

- a) El cierre total o parcial de la residencia u hogar de acogimiento o socioeducativo, hasta un año.
- b) Prohibición de acceder a la financiación pública durante un período de hasta un año.
- c) Difusión pública de la sanción impuesta en las condiciones fijadas por la autoridad sancionadora, cuando el responsable de la infracción sea algún medio de comunicación social
- d) Prohibición de hasta un año, para el ejercicio de actividades en el ejercicio de las cuales se haya cometido la infracción.

3. Las infracciones muy graves, con multa de 60.000,01 a 600.000 euros. Con carácter accesorio a la sanción pecuniaria, podrá imponerse alguna de las siguientes:

- a) Prohibición de acceder a la financiación pública durante un período de hasta tres años.
- b) Difusión pública de la sanción impuesta en las condiciones fijadas por la autoridad sancionadora, cuando el responsable de la infracción sea algún medio de comunicación social.
- c) Cierre temporal total o parcial de centro o servicio por un período máximo de tres años, o cierre definitivo total o parcial del centro o servicio. Cuando se trate de cierre definitivo, implicará la revocación de la autorización administrativa correspondiente.
- d) Prohibición de hasta cinco años para el ejercicio de actividades o el desempeño de cargo, en el ejercicio de los cuales se haya cometido la infracción.

4. Las cuantías de las sanciones previstas en este artículo podrán ser revisadas por decreto del Consell, para mantener su proporcionalidad.

5. Los ingresos derivados de las sanciones establecidas en la presente ley se destinarán a programas de gastos con impacto directo en los derechos de la infancia y la adolescencia.

Artículo 192. Graduación de las sanciones administrativas

La graduación de las sanciones establecidas en este artículo, atenderá especialmente a los siguientes criterios:

1. El grado de culpabilidad o la existencia de intencionalidad.
2. La continuidad o persistencia en la conducta infractora.
3. La naturaleza de los perjuicios causados, atendiendo a las condiciones de madurez, edad y vulnerabilidad de las personas afectadas y a su número.
4. La reincidencia, por comisión en el término de un año de más de una infracción de la misma naturaleza cuando así haya sido declarado por resolución firme en vía administrativa.
5. El beneficio obtenido por la persona infractora.
6. El incumplimiento de advertencias o requerimientos previos realizados por la administración.
7. La reparación espontánea de los daños causados, el cumplimiento voluntario de la legalidad o la subsanación de las deficiencias por la persona infractora a iniciativa propia, antes de la resolución del expediente sancionador.

CAPÍTULO III

Procedimiento sancionador

Artículo 193. Órganos competentes

Corresponderá resolver el procedimiento sancionador e imponer las sanciones previstas en este título a los siguientes órganos administrativos:

1. Al órgano que tenga atribuida la potestad disciplinaria respecto de la persona infractora, en el caso de las infracciones leves, graves y muy graves que se deriven de la conducta tipificada en el artículo 188.1.
2. Al órgano de la Generalitat que tenga atribuida la potestad sancionadora en materia de ordenación y asistencia sanitaria, en el caso de las infracciones leves, graves y muy graves que se deriven de la conducta tipificada en el número 2 del artículo 188.
3. Al órgano de la Generalitat que tenga atribuida la potestad sancionadora en materia audiovisual, en el caso de las infracciones leves, graves y muy graves que se deriven de la conducta tipificada en los números 3 y 6 del artículo 188.

4. A l'òrgan de la Generalitat que tinga atribuïda la potestat sancionadora en matèria d'educació, en el cas de les infraccions lleus, greus i molt greus que es deriven de la conducta tipificada en l'article 188.4.

5. A l'òrgan de la Generalitat que tinga atribuïda la potestat sancionadora en matèria d'espectacles, en el cas de les infraccions lleus, greus i molt greus que es deriven de la conducta tipificada en l'article 188.5.

6. A l'òrgan de la Generalitat que tinga atribuïda la potestat sancionadora en matèria de consum, en el cas de les infraccions lleus, greus i molt greus que es deriven de la conducta tipificada en l'article 188.8.

7. A l'òrgan de la Generalitat que tinga atribuïda la potestat sancionadora en matèria de protecció infància i adolescència, en la resta d'infraccions previstes en aquesta llei.

Article 194. Termini màxim per a resoldre i caducitat

El termini màxim per a dictar i notificar la resolució expressa en els procediments sancionadors seguits per les infraccions previstes en aquesta llei és d'un any des que es dicte la resolució d'inici.

Si, transcorregut aquest termini, no s'ha dictat i notificat cap resolució expressa, es produirà la caducitat del procediment, amb l'efecte previst en la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

Article 195. Mesures cautelars

L'òrgan que resulte competent d'acord amb l'article 56 de Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, pot adoptar, abans o després de l'inici de la instrucció, de forma motivada i amb caràcter cautelar, qualsevol mesura provisional prevista en la legislació de procediment administratiu comú que calga per a assegurar l'eficàcia de la resolució que hi puga recaure, i la bona fi del procediment, com també per a evitar la persistència dels efectes de la infracció.

DISPOSICIONS ADDICIONALS

Primera. Prioritat en els pressupostos de la Generalitat

En compliment del principi de prioritat pressupostària establert en l'article 3 d'aquesta llei, els programes pressupostaris de despesa de la Generalitat amb impacte directe en els drets de la infància i l'adolescència s'han d'incrementar en cada exercici, com a mínim, en un percentatge igual a l'increment mitjà del pressupost de despesa en conjunt.

Segona. Dia dels Drets de la Infància i l'Adolescència

La Generalitat i les entitats locals, en els àmbits respectius, han de promoure la celebració anual del Dia dels Drets de la Infància i l'Adolescència en la data determinada per l'Assemblea General de Nacions Unides.

Tercera. Cobertura de llocs de treball d'atenció a la infància i a l'adolescència en la Generalitat

Per a fer efectiva la garantia d'una atenció de qualitat a la infància i l'adolescència, i d'acord amb el que preveu l'article 88 d'aquesta llei respecte de la cobertura de llocs de treball, en l'àmbit de la Generalitat es consideren d'atenció directa a la infància i l'adolescència tots els llocs de treball relacionats amb la protecció de persones menors d'edat o amb l'atenció socioeducativa de persones menors d'edat en conflicte amb la llei, adscrits tant a serveis centrals com territorials.

Quarta. Regulació del servei de les mares de dia i cases niu

En el termini màxim de dotze mesos a partir de l'entrada en vigor d'aquesta llei, el Consell regularà reglamentàriament el servei de les cases niu i les mares de dia.

4. Al órgano de la Generalitat que tenga atribuida la potestad sancionadora en materia de educación, en el caso de las infracciones leves, graves y muy graves que se deriven de la conducta tipificada en el artículo 188.4.

5. Al órgano de la Generalitat que tenga atribuida la potestad sancionadora en materia de espectáculos, en el caso de las infracciones leves, graves y muy graves que se deriven de la conducta tipificada en el artículo 188.5.

6. Al órgano de la Generalitat que tenga atribuida la potestad sancionadora en materia de consumo, en el caso de las infracciones leves, graves y muy graves que se deriven de la conducta tipificada en el artículo 188.8.

7. Al órgano de la Generalitat que tenga atribuida la potestad sancionadora en materia de protección infancia y adolescencia, en las restantes infracciones contempladas en esta ley.

Artículo 194. Plazo máximo para resolver y caducidad

El plazo máximo para dictar y notificar la resolución expresa en los procedimientos sancionadores seguidos por las infracciones previstas en esta ley será de un año desde que se dicte la resolución de inicio.

Si transcurrido dicho plazo, no se hubiese dictado y notificado resolución expresa, se producirá la caducidad del procedimiento, con los efectos previstos en la Ley 39/2015, de 1 de octubre, del procedimiento administrativo común de las administraciones públicas.

Artículo 195. Medidas cautelares

El órgano que resulte competente de acuerdo con el artículo 56 de Ley 39/2015, de 1 de octubre, del procedimiento administrativo común de las administraciones públicas, podrá adoptar, antes o después del inicio de la instrucción, de forma motivada y con carácter cautelar, cualquier medida provisional previstas en la legislación de procedimiento administrativo común que sea necesaria para asegurar la eficacia de la resolución que pudiera recaer, y el buen fin del procedimiento, así como para evitar la persistencia de los efectos de la infracción.

DISPOSICIONES ADICIONALES

Primera. Prioridad en los presupuestos de la Generalitat

En cumplimiento del principio de prioridad presupuestaria establecido en el artículo 3 de esta ley, los programas presupuestarios de gasto de la Generalitat con impacto directo en los derechos de la infancia y la adolescencia se incrementarán en cada ejercicio, como mínimo, en un porcentaje igual al incremento medio del presupuesto de gasto en su conjunto.

Segunda. Día de los Derechos de la Infancia y la Adolescencia

La Generalitat y las entidades locales, en sus respectivos ámbitos, promoverán la celebración anual del Día de los Derechos de la Infancia y la Adolescencia, en la fecha determinada por la Asamblea General de Naciones Unidas.

Tercera. Cobertura de puestos de trabajo de atención a la infancia y a la adolescencia en la Generalitat

Para hacer efectiva la garantía de una atención de calidad a la infancia y la adolescencia, y de acuerdo con lo previsto en el artículo 88 de esta ley respecto de la cobertura de puestos de trabajo, en el ámbito de la Generalitat se considerarán de atención directa a la infancia y la adolescencia todos los puestos de trabajo relacionados con la protección de personas menores de edad o con la atención socioeducativa de personas menores de edad en conflicto con la ley, adscritos tanto a servicios centrales como territoriales.

Cuarta. Regulación del servicio de las madres de día y casas nido

En el plazo máximo de doce meses a partir de la entrada en vigor de esta ley, el Consell regulará reglamentariamente el servicio de las casas nido y las madres de día.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. Exigibilitat del requisit d'acreditació

El requisit d'acreditació de les residències o llars, establert en l'article 139.2 d'aquesta llei, no és exigible fins al moment que ho determine la normativa que en regule el procediment de concessió.

Segona. Residències socioeducatives la titularitat o gestió de les quals no correspon a la Generalitat

Els serveis de les residències socioeducatives per a persones menors d'edat en conflicte amb la llei la gestió de les quals no correspon, a l'entrada en vigor d'aquesta llei, a la Generalitat, continuaran prestant-se per aquest mitjà fins que s'extingisca el contracte o l'instrument jurídic que els servisca de cobertura jurídica. La gestió pública d'aquestes residències s'ha d'implantar progressivament en un termini de cinc anys des de l'entrada en vigor, període en el qual poden contractar-se o concertar-se amb altres entitats públiques o privades sense ànim de lucre.

Tercera. Exercici de les competències de la Comissió de Protecció de la Infància i l'Adolescència i de la Comissió d'Adopció i Alternatives Familiars

Mentre no entren en vigor les disposicions reglamentàries que en determinen la composició i el règim de funcionament, les competències atribuïdes en aquesta llei a la Comissió de Protecció de la Infància i l'Adolescència han de ser exercides per la Comissió Tècnica de Mesures de Protecció Jurídica del Menor, i les que s'atribueixen a la Comissió d'Adopció i Alternatives Familiars les ha d'exercir el Consell d'Adopció de Menors de la Generalitat.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Clàusula derogatòria

1. Queden derogades totes les disposicions d'igual o inferior rang que contradiguen el que disposa aquesta llei, i, de forma especial, la Llei 12/2008, de 3 de juliol de 2008, de la Generalitat, de protecció integral de la infància i l'adolescència de la Comunitat Valenciana; la Llei 13/2008, de 8 d'octubre, de la Generalitat, reguladora dels punts de trobada familiar de la Comunitat Valenciana, i el Decret 23/2010, de 22 de gener, del Consell, pel qual es desenvolupa l'Observatori Permanent de la Família i la Infància de la Comunitat Valenciana.

2. Continuen vigents en tot allò que no s'opose al que preveu aquesta llei: el Decret 93/2001, de 22 de maig, del Consell, pel qual es va aprovar el Reglament de mesures de protecció jurídica del menor a la Comunitat Valenciana; el Decret 62/2012, de 13 d'abril, del Consell, pel qual es regulen els òrgans territorials de coordinació en l'àmbit de la protecció de menors de la Comunitat Valenciana; el Decret 65/2011, de 27 de maig, del Consell, pel qual es regula el Consell d'Adopció de Menors de la Generalitat; i l'Ordre de 19 de juny de 2003, de la Conselleria de Benestar Social, per la qual es regula la tipologia i les condicions materials i de funcionament dels centres de protecció de menors a la Comunitat Valenciana.

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Modificació de la Llei 14/2008, de 18 de novembre, de 2008, de la Generalitat, d'associacions de la Comunitat Valenciana

L'article 55 de la Llei 14/2008, de 18 de novembre, de 2008, de la Generalitat, d'associacions de la Comunitat Valenciana, queda redactat com segueix:

Article 55. Associacions infantils i juvenils

1. Són associacions infantils i juvenils aquelles la finalitat de les quals siga la promoció, la inclusió, la participació activa, l'oci educatiu o la defensa dels drets de la infància, l'adolescència o la joventut.

2. Les associacions infantils i juvenils es regeixen per aquesta llei i per les regles següents:

a) La condició d'associat o associada es perd en complir els trenta anys. Els estatuts poden establir que les persones que, en el moment

DISPOSICIONES TRANSITORIAS

Primera. Exigibilidad del requisito de acreditación

El requisito de acreditación de las residencias u hogares, establecido en el artículo 139.2 de esta ley, no será exigible hasta el momento que se determine en la normativa que regule su procedimiento de concesión.

Segunda. Residencias socioeducativas cuya titularidad o gestión no corresponde a la Generalitat

Los servicios de las residencias socioeducativas para personas menores de edad en conflicto con la ley cuya gestión no corresponda, a la entrada en vigor de esta ley, a la Generalitat, continuarán prestándose por el mismo medio hasta que se extinga el contrato o el instrumento jurídico que les sirva de cobertura jurídica. La gestión pública de estas residencias se implantará progresivamente en un plazo de cinco años desde su entrada en vigor, periodo en el que podrán contratarse o concertarse con otras entidades públicas o privadas sin ánimo de lucro.

Tercera. Ejercicio de las competencias de la Comisión de Protección de la Infancia y la Adolescencia y de la Comisión de Adopción y Alternativas Familiares

En tanto no entre en vigor las disposiciones reglamentarias que determinen su composición y régimen de funcionamiento, las competencias atribuidas en esta ley a la Comisión de Protección de la Infancia y la Adolescencia serán ejercidas por la Comisión Técnica de Medidas de Protección Jurídica del Menor, y las que se atribuyen a la Comisión de Adopción y Alternativas Familiares las ejercerá el Consejo de Adopción de Menores de la Generalitat.

DISPOSICIÓN DEROGATORIA

Única. Cláusula derogatoria

1. Quedan derogadas todas las disposiciones de igual o inferior rango que contradigan lo dispuesto en la presente ley, y, de forma especial, la Ley 12/2008, de 3 de julio de 2008, de la Generalitat, de Protección integral de la Infancia y la Adolescencia de la Comunitat Valenciana, la Ley 13/2008, de 8 de octubre, de la Generalitat, reguladora de los Puntos de Encuentro Familiar de la Comunitat Valenciana, y el Decreto 23/2010, de 22 de enero, del Consell, por el que se desarrolla el Observatorio Permanente de la Familia e Infancia de la Comunitat Valenciana.

2. Continuarán vigentes en todo aquello que no se oponga a lo previsto en la presente ley: el Decreto 93/2001, de 22 de mayo, del Consell, por el que se aprobó el Reglamento de medidas de protección jurídica del menor en la Comunitat Valenciana, el Decreto 62/2012, de 13 de abril, del Consell, por el que se regulan los órganos territoriales de coordinación en el ámbito de la protección de menores de la Comunitat Valenciana, el Decreto 65/2011, de 27 de mayo, del Consell, por el que se regula el Consejo de Adopción de Menores de la Generalitat; y la Orden de 19 de junio de 2003, de la Conselleria de Bienestar Social, por la que se regula la tipología y condiciones materiales y de funcionamiento de los centros de protección de menores en la Comunitat Valenciana.

DISPOSICIONES FINALES

Primera. Modificación de la Ley 14/2008, de 18 de noviembre, de 2008, de la Generalitat, de asociaciones de la Comunitat Valenciana

El artículo 55 de la Ley 14/2008, de 18 de noviembre, de 2008, de la Generalitat, de asociaciones de la Comunitat Valenciana, queda redactado como sigue:

Artículo 55. Asociaciones infantiles y juveniles

1. Son asociaciones infantiles y juveniles aquellas cuya finalidad sea la promoción, inclusión participación activa, ocio educativo o defensa de los derechos de la infancia, la adolescencia o la juventud.

2. Las asociaciones infantiles y juveniles se rigen por la presente ley y por las siguientes reglas:

a) La condición de asociado o asociada se pierde al cumplir los treinta años. Los estatutos pueden establecer que las personas que, en

de complir trenta anys, tinguen càrrecs en l'òrgan de representació no perden aquesta condició fins que finalitzen el seu mandat.

b) En l'acte de constitució ha de participar necessàriament, almenys, una persona amb plena capacitat d'obrar.

c) Les funcions de representació han de ser exercides per una persona major d'edat o menor emancipada. Les associacions que no tinguen, com a mínim, dues persones majors d'edat o menors emancipades en l'òrgan de representació han de disposar del suport d'un òrgan adjunt, triat per l'assemblea general i integrat per un mínim de dues persones majors d'edat o menors emancipades, que no han de ser necessàriament associades, a fi de suplir, qualsevol d'elles, la falta de capacitat d'obrar de les persones que formen part dels òrgans de l'associació en tots els casos que calga. La constitució inicial i les renovacions següents totals o parcials de l'òrgan adjunt ha de comunicar-se al registre per a la deguda constància.

d) No obstant el que disposa la lletra c, les persones menors d'edat que pertanguen als òrgans directius, de conformitat amb el que s'estableix en els estatuts, poden actuar davant les administracions públiques per a l'exercici dels drets que confereix a aquestes associacions l'ordenament administratiu.

e) En la denominació d'aquestes associacions han de constar les expressions «infantil», «de xiquets i xiquetes», «juvenil» o «de joves», o qualsevol altra similar.

Segona. Modificació de l'article 20 de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de salut de la Comunitat Valenciana

L'apartat 1 de l'article 20 de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de salut de la Comunitat Valenciana, queda redactat com segueix:

1. La Generalitat ha d'ajustar l'exercici de les seues competències en matèria sanitària a criteris de participació democràtica de la ciutadania, mitjançant la participació dels diferents col·lectius amb interessos en la matèria, com ara les organitzacions sindicals i empresarials, les organitzacions de consumidors, usuaris i veïns, els col·legis professionals o les associacions de pacients i persones usuàries, de familiars, de persones amb discapacitat i de voluntariat, de defensa dels drets de la infància i l'adolescència i les societats científiques.

Tercera. Modificació de l'article 43 de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de salut de la Comunitat Valenciana

L'article 43 de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de salut de la Comunitat Valenciana, queda redactat com segueix:

Article 43. Dret al consentiment informat

1. Tota actuació en l'àmbit de la salut d'un pacient necessita el consentiment lliure i voluntari de la persona afectada una vegada que, rebuda la informació assistencial amb la suficient antelació i en format accessible i comprensible, haja valorat les opcions pròpies del cas.

2. El consentiment ha de ser verbal, per regla general. No obstant això, s'ha de prestar per escrit en els casos d'intervenció quirúrgica, procediments diagnòstics i terapèutics invasors i, en general, davant l'aplicació de procediments que impliquen riscos o inconvenients de notòria i previsible repercussió negativa sobre la salut del pacient.

3. El consentiment l'ha de demanar el professional sanitari responsable de la intervenció quirúrgica, diagnòstica o terapèutica. La persona afectada pot lliurement retirar per escrit el seu consentiment en qualsevol moment.

4. El consentiment s'atorga per representació o substitució en els supòsits i condicions previstos en la legislació bàsica estatal i pot ser retirat en qualsevol moment en interès de la persona afectada:

a) Quan el pacient no siga capaç de prendre decisions, a criteri del metge responsable de la seua assistència, o el seu estat físic o psíquic no li permeta fer-se càrrec de la seua situació i no tinga representant legal, l'ordre de prelación de les persones vinculades a aquest per a prestar el consentiment informat per substitució o representació és el següent: el cònjuge no separat legalment o el membre de la unió de fet formalitzada de conformitat amb el que estableix la legislació vigent o, si hi manca, el familiar de grau més pròxim i, dins del mateix grau, el de més edat. No obstant això, si el pacient ha designat prèviament per escrit o de

el momento de cumplir treinta años, ostenten cargos en el órgano de representación no pierdan dicha condición hasta finalizar su mandato.

b) En el acto de constitución deberá participar necesariamente, al menos, una persona con plena capacidad de obrar.

c) Las funciones de representación han de ser ejercidas por una persona mayor de edad o menor emancipada. Las asociaciones que no tengan, como mínimo, dos personas mayores de edad o menores emancipadas en el órgano de representación deben disponer del apoyo de un órgano adjunto, elegido por la asamblea general e integrado por un mínimo de dos personas mayores de edad o menores emancipadas, que no han de ser necesariamente asociadas, a fin de suplir, cualquiera de ellas, la falta de capacidad de obrar de las personas que forman parte de los órganos de la asociación en todos los casos que sea necesario. La constitución inicial y las siguientes renovaciones totales o parciales del órgano adjunto deben ser comunicadas al registro para su debida constancia.

d) No obstante lo dispuesto en la letra c, las personas menores de edad que pertenezcan a los órganos directivos, de conformidad con lo establecido en los estatutos, pueden actuar ante las administraciones públicas para el ejercicio de los derechos que confiere a tales asociaciones el ordenamiento administrativo.

e) En la denominación de estas asociaciones deben constar las expresiones «infantil», «de niños y niñas», «juvenil» o «de jóvenes», o cualquier otra similar.

Segunda. Modificación del artículo 20 de la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de salud de la Comunitat Valenciana

El apartado 1 del artículo 20 de la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de salud de la Comunitat Valenciana, queda redactado como sigue:

1. La Generalitat ajustará el ejercicio de sus competencias en materia sanitaria a criterios de participación democrática de la ciudadanía, a través de la participación de los diferentes colectivos con intereses en la materia, tales como las organizaciones sindicales y empresariales, las organizaciones de consumidores, usuarios y vecinos, los colegios profesionales o las asociaciones de pacientes y personas usuarias, de familiares, de personas con discapacidad y de voluntariado, de defensa de los derechos de la infancia y adolescencia y sociedades científicas.

Tercera. Modificación del artículo 43 de la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de salud de la Comunitat Valenciana

El artículo 43 de la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de salud de la Comunitat Valenciana, queda redactado como sigue:

Artículo 43. Derecho al consentimiento informado

1. Toda actuación en el ámbito de la salud de un paciente necesita el consentimiento libre y voluntario de la persona afectada una vez que, recibida la información asistencial, con la suficiente antelación y en formato accesible y comprensible, haya valorado las opciones propias del caso.

2. El consentimiento será verbal, por regla general. Sin embargo, se prestará por escrito en los casos de intervención quirúrgica, procedimientos diagnósticos y terapéuticos invasores y, en general, ante la aplicación de procedimientos que supongan riesgos o inconvenientes de notoria y previsible repercusión negativa sobre la salud del paciente.

3. El consentimiento deberá recabarse por el profesional sanitario responsable de la intervención quirúrgica, diagnóstica o terapéutica. La persona afectada podrá libremente retirar por escrito su consentimiento en cualquier momento.

4. El consentimiento se otorgará por representación o sustitución en los supuestos y condiciones previstos en la legislación básica estatal y podrá ser retirado en cualquier momento en interés de la persona afectada:

a) Cuando el paciente no sea capaz de tomar decisiones, a criterio del médico responsable de su asistencia, o su estado físico o psíquico no le permita hacerse cargo de su situación y carezca de representante legal, el orden de prelación de las personas vinculadas al mismo para prestar el consentimiento informado por sustitución o representación será el siguiente: el cónyuge no separado legalmente o el miembro de la unión de hecho formalizada de conformidad con lo establecido en la legislación vigente o, en su defecto, el familiar de grado más próximo y, dentro del mismo grado, el de mayor edad. No obstante, si el paciente

forma indubtable una persona a l'efecte de l'emissió en el seu nom del consentiment informat, correspon a aquesta la preferència.

b) Quan el pacient tinga judicialment modificada la seua capacitat d'obrar, el dret correspon al seu representant legal, qui ha d'acreditar de forma clara i inequívoca la seua condició i exercir-lo amb respecte a l'extensió i els límits d'aquesta modificació, impositos en la sentència.

c) Quan el pacient menor d'edat no siga capaç intel·lectualment ni emocionalment de comprendre l'abast de la intervenció. En aquest cas, el consentiment l'ha de donar el seu representant legal, després d'haver escoltat la seua opinió segons el que disposa l'article 9 de la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor.

Quan es tracte de persones menors d'edat emancipades o amb setze anys complits, no cal prestar el consentiment per representació. No obstant això, en cas d'actuació de greu risc, segons el criteri del facultatiu, els pares i les mares i els seus representants legals n'han de ser informats i la seua opinió ha de ser tinguda en compte per a la presa de la decisió corresponent.

5. Si les persones progenitores estan separades o divorciades i, per raó d'una sentència judicial o d'un acte de mesures provisionals, la pàtria potestat correspon a tots dos, el consentiment informat ha de prestar-se conjuntament. En els casos d'urgència vital o decisions diàries poc transcendents o rutinàries en la vida de la persona menor d'edat, n'hi ha prou amb el consentiment de la que estiga present. Quan falte consens entre ambdues persones, i sempre que es pose en risc la salut de la persona menor d'edat, s'han de posar els fets en coneixement del ministeri fiscal.

6. En cas de conflicte entre la voluntat del pacient menor d'edat, però amb capacitat natural de judici i de discerniment, i la de les persones que són els progenitors o representants legals, el metge s'ha d'acollir al que disposa la legislació civil en la matèria. Així mateix, quan les decisions, accions o omissions dels pares o representants legals poden presumir-se contràries als interessos de la persona menor d'edat o incapacitada, els fets han de posar-se en coneixement de l'autoritat competent per raó del que disposa la legislació civil, llevat que, per raons d'urgència, no siga possible recaptar l'autorització judicial. En aquest cas, el personal sanitari ha d'adoptar les mesures necessàries en salvaguarda de la vida o la salut del pacient emparat per les causes de justificació de compliment d'un deure i d'estat de necessitat.

7. En els supòsits d'interrupció voluntària de l'embaràs, d'assajos clínics i de pràctiques de reproducció assistida, s'ha d'actuar segons el que s'estableixen la normativa específica aplicable i la legislació civil.

8. Constitueixen excepcions a l'exigència de consentiment informat les previstes en la legislació bàsica estatal, com també aquelles situacions en què no siga possible el consentiment per representació o substitució pel fet de no haver-hi representant legal o persones vinculades al pacient o bé perquè aquestes es negaven injustificadament a prestar-lo, de manera que ocasionen un risc greu per a la salut del pacient i sempre que se'n deixe constància per escrit. Una vegada superades aquestes circumstàncies, s'ha d'informar el pacient.

9. La informació prèvia al consentiment s'ha de facilitar amb l'antelació suficient i, en tot cas, almenys vint-i-quatre hores abans del procediment corresponent, sempre que no es tracte d'activitats urgents. En cap cas s'ha de donar informació al pacient quan estiga adormit ni amb les facultats mentals alterades, ni tampoc quan es trobe ja dins del quiròfan o la sala on s'ha de practicar l'acte mèdic o el diagnòstic.

Quarta. Modificació de l'article 58 de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de salut de la Comunitat Valenciana

L'article 58 de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de salut de la Comunitat Valenciana, queda redactat com segueix:

Article 58. Drets en situació de vulnerabilitat

1. La Generalitat ha de desenvolupar activitats per a garantir la promoció, la prevenció, l'atenció holística i precoç, la rehabilitació i la integració mitjançant recursos ambulatoris, de dia, hospitalaris, residencials i unitats especialitzades per a atendre les necessitats de les persones amb discapacitat, malalties cròniques o mentals. Amb aquest fi, s'han d'ela-

hubiera designado previamente por escrito o de forma indubitada a una persona a efectos de la emisión en su nombre del consentimiento informado, corresponderá a ella la preferencia.

b) Cuando el paciente tenga judicialmente modificada su capacidad de obrar, el derecho corresponde a su representante legal, quien deberá acreditar de forma clara e inequívoca su condición y ejercerlo con respeto a la extensión y límites de dicha modificación, impuestos en la sentencia.

c) Cuando el paciente menor de edad no sea capaz intelectual ni emocionalmente de comprender el alcance de la intervención. En este caso, el consentimiento lo dará su representante legal, después de haber escuchado su opinión conforme a lo dispuesto en el artículo 9 de la Ley orgánica 1/1996, de 15 de enero, de protección jurídica del menor.

Quando se trate de personas menores de edad emancipadas o con dieciséis años cumplidos, no cabe prestar el consentimiento por representación. Sin embargo, en caso de actuación de grave riesgo, según el criterio del facultativo, los padres y madres y sus representantes legales serán informados y su opinión será tenida en cuenta para la toma de la decisión correspondiente.

5. Si las personas progenitoras están separadas o divorciadas y, en virtud de sentencia judicial o auto de medidas provisionales, la patria potestad corresponde a ambos, el consentimiento informado deberá prestarse conjuntamente. En los casos de urgencia vital o decisiones diarias poco trascendentes o rutinarias en la vida de la persona menor de edad, bastará con el consentimiento del que esté presente. Cuando falte consenso entre ambas personas, y siempre que se ponga en riesgo la salud de la persona menor de edad, se pondrán los hechos en conocimiento del ministerio fiscal.

6. En caso de conflicto entre la voluntad del paciente menor de edad, pero con capacidad natural de juicio y de discernimiento, y la de sus personas progenitoras o representantes legales, el médico se acogerá a lo dispuesto en la legislación civil en la materia. Asimismo, cuando las decisiones, acciones u omisiones de los padres o representantes legales puedan presumirse contrarias a los intereses de la persona menor de edad o incapacitada, deberán ponerse los hechos en conocimiento de la autoridad competente en virtud de lo dispuesto en la legislación civil, salvo que, por razones de urgencia, no fuere posible recabar la autorización judicial, en cuyo caso el personal sanitario adoptará las medidas necesarias en salvaguarda de la vida o salud del paciente amparado por las causas de justificación de cumplimiento de un deber y de estado de necesidad.

7. En los supuestos de interrupción voluntaria del embarazo, de ensayos clínicos y de prácticas de reproducción asistida, se actuará según lo establecido en la normativa específica que le sea de aplicación y en la legislación civil.

8. Constituyen excepciones a la exigencia de consentimiento informado las previstas en la legislación básica estatal, así como aquellas situaciones en que no fuera posible el consentimiento por representación o sustitución por no existir representante legal o personas vinculadas al paciente o bien porque estos se negasen injustificadamente a prestarlo, de forma que ocasionen un riesgo grave para la salud del paciente y siempre que se deje constancia de ello por escrito. Una vez superadas dichas circunstancias se procederá a informar al paciente.

9. La información previa al consentimiento se facilitará con la antelación suficiente y, en todo caso, al menos veinticuatro horas antes del procedimiento correspondiente, siempre que no se trate de actividades urgentes. En ningún caso se dará información al paciente cuando esté adormecido ni con sus facultades mentales alteradas, ni tampoco cuando se encuentre ya dentro del quirófano o la sala donde se practicará el acto médico o el diagnóstico.

Cuarta. Modificación del artículo 58 de la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de salud de la Comunitat Valenciana

El artículo 58 de la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de salud de la Comunitat Valenciana, queda redactado como sigue:

Artículo 58. Derechos en situación de vulnerabilidad

1. La Generalitat desarrollará actividades para garantizar la promoción, prevención, atención holística y temprana, rehabilitación e integración mediante recursos ambulatorios, de día, hospitalarios, residenciales y unidades especializadas para atender las necesidades de las personas con discapacidad, enfermedades crónicas o mentales. Para ello, se ela-

borar plans individualitzats d'atenció i programes dissenyats i executats per equips interdisciplinaris.

2. La conselleria competent en matèria de sanitat ha de garantir a les persones menors d'edat amb malalties cròniques, que necessiten una atenció de diferents especialitats clíniques, i sempre que organitzativament siga possible, l'atenció el mateix dia de les diferents consultes programades.

3. En relació amb l'atenció sanitària de les persones menors d'edat sobre les quals s'han adoptat mesures jurídiques de protecció, cal tenir en compte el següent:

a) La família acollidora pot triar que l'atenció sanitària de la persona menor d'edat es realitze en el mateix centre de salut a què estiga adscrita la família. Amb aquest fi, es reconeix la família acollidora com a interlocutor vàlid en el procés assistencial de la persona acollida.

b) Per a aquelles persones menors d'edat en desamparament que presenten algun tipus de discapacitat o diversitat funcional, s'ha d'elaborar un protocol específic que ha de contenir, a més del reconeixement mèdic per a conèixer-ne l'estat de salut, la determinació dels suports que necessiten, per a la seua provisió o manteniment i de les prestacions socials que hagen de tramitar-se d'ofici per al seu reconeixement, a fi d'incorporar aquesta informació al pla individualitzat de protecció.

c) S'ha d'establir un protocol d'atenció específic per a persones menors d'edat estrangeres no acompanyats, amb la finalitat de realitzar-los una exploració mèdica bàsica que permeta conèixer el seu estat de salut. La conselleria competent en matèria de sanitat ha d'efectuar amb caràcter prioritari les proves necessàries per a la determinació de l'edat, d'acord amb la normativa vigent.

d) Atesa la mobilitat geogràfica d'aquest col·lectiu, i perquè no quede al marge de les campanyes de prevenció, la conselleria competent en matèria de sanitat ha d'incloure les residències o llars d'acolliment de persones menors d'edat en aquestes campanyes.

e) S'ha d'establir un hospital i un centre de salut de referència, especificant un pediatre o metge de família, per a cada residència o llar d'acolliment de persones menors d'edat de la xarxa pública.

f) Fins que es resolga la forma en què s'ha d'exercir la guarda, s'ha de garantir la permanència en l'hospital de la persona menor d'edat hospitalitzada en situació de desamparament, quan la Generalitat haja assumit la tutela.

g) A les persones menors d'edat, la guarda o tutela de les quals assumisca la Generalitat, que no hagen seguit el programa de supervisió de la salut infantil o la participació de les quals en el programa no es puga comprovar, se'ls ha d'efectuar una avaluació de la salut en el termini més breu possible des de l'adopció de la mesura jurídica de protecció, a fi de garantir una atenció sanitària precoç. Així mateix, s'ha de realitzar aquesta avaluació en els casos que es presumisca risc sanitari.

4. La Generalitat ha de garantir el dret d'accés i ha d'assumir la despesa dels productes inclosos en la prestació farmacèutica, el catàleg ortoprotètic i les ajudes tècniques a les persones menors d'edat residents a la Comunitat Valenciana que es troben sota la tutela de les administracions públiques.

5. En l'atenció de les persones menors d'edat en conflicte amb la llei:

a) Els centres sanitaris han de proporcionar una atenció àgil i prioritària a les persones que es troben complint una mesura judicial, d'acord amb el que preveu la legislació estatal en matèria de responsabilitat penal de les persones menors d'edat.

b) Les residències socioeducatives per a persones menors d'edat en conflicte amb la llei han de quedar adscrites al centre de salut més proper a la seua ubicació, i coordinar-se a l'efecte de l'atenció sanitària.

Cinquena. Modificació de l'article 109 de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de salut de la Comunitat Valenciana

L'article 109 de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de salut de la Comunitat Valenciana, queda redactat com segueix:

Article 109. Infraccions greus

Són infraccions greus les previstes amb aquesta qualificació en la legislació bàsica estatal, com també les següents:

1. Les accions i omissions que vulneren el que disposen el títol VI o les normes que el despleguen, quan es realitzen de forma conscient o deliberada.

borarán planes individualizados de atención y programas diseñados y ejecutados por equipos interdisciplinarios.

2. La conselleria competente en materia de sanidad garantizará a las personas menores de edad con enfermedades crónicas, que precisan de una atención de diferentes especialidades clínicas, y siempre que organizativamente sea posible, la atención en el mismo día de las diferentes consultas programadas.

3. En relación con la atención sanitaria de las personas menores de edad sobre las que se han adoptado medidas jurídicas de protección, se tendrá en cuenta lo siguiente:

a) La familia acogedora podrá elegir que la atención sanitaria de la persona menor de edad se realice en el mismo centro de salud al que esté adscrita la familia. A estos efectos, se reconoce a la familia acogedora como interlocutor válido en el proceso asistencial de la persona acogida.

b) Para aquellas personas menores de edad en desamparo que presenten algún tipo de discapacidad o diversidad funcional, se elaborará un protocolo específico que contendrá, además del reconocimiento médico para conocer su estado de salud, la determinación de los apoyos que necesitan, para su provisión o mantenimiento y de las prestaciones sociales que deban tramitarse de oficio para su reconocimiento, a fin de incorporar dicha información al plan individualizado de protección.

c) Se establecerá un protocolo de atención específico para personas menores de edad extranjeras no acompañados, con el fin de realizarles una exploración médica básica que permita conocer su estado de salud. La conselleria competente en materia de sanidad efectuará con carácter prioritario las pruebas necesarias para la determinación de la edad, conforme a la normativa vigente.

d) Dada la movilidad geográfica de este colectivo, y para que no quede al margen de las campañas de prevención, la conselleria competente en materia de sanidad incluirá a las residencias u hogares de acogimiento de personas menores de edad en dichas campañas.

e) Se establecerá un hospital y un centro de salud de referencia, especificando pediatra o médico de familia, para cada residencia u hogar de acogimiento de personas menores de edad de la red pública.

f) Hasta que se resuelva la forma en que se vaya a ejercer la guarda, se garantizará la permanencia en el hospital de la persona menor de edad hospitalizada en situación de desamparo, cuando la Generalitat haya asumido la tutela.

g) A las personas menores de edad, cuya guarda o tutela asuma la Generalitat, que no hayan seguido el programa de supervisión de la salud infantil o cuya participación en el programa no se pueda comprobar, se les realizará una evaluación de su salud en el plazo más breve posible desde la adopción de la medida jurídica de protección, a fin de garantizar una atención sanitaria temprana. Asimismo se realizará dicha evaluación en los casos que se presuma riesgo sanitario.

4. La Generalitat garantizará el derecho de acceso y asumirá el gasto de los productos incluidos en la prestación farmacéutica, el catálogo ortoprotésico y ayudas técnicas a las personas menores de edad residentes en la Comunitat Valenciana que se encuentren bajo la tutela de las administraciones públicas.

5. En la atención de las personas menores de edad en conflicto con la ley:

a) Los centros sanitarios proporcionarán una atención ágil y prioritaria a las personas que se encuentren cumpliendo una medida judicial, de acuerdo con lo previsto en la legislación estatal en materia de responsabilidad penal de las personas menores de edad.

b) Las residencias socioeducativas para personas menores de edad en conflicto con la ley quedarán adscritas al centro de salud más cercano a su ubicación, coordinándose a los efectos de la atención sanitaria.

Quinta. Modificación del artículo 109 de la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de salud de la Comunitat Valenciana

El artículo 109 de la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de salud de la Comunitat Valenciana, queda redactado como sigue:

Artículo 109. Infracciones graves

Son infracciones graves las previstas con tal calificación en la legislación básica estatal, así como las siguientes:

1. Las acciones y omisiones que vulneren lo dispuesto en el título VI o en las normas que lo desarrollen, cuando se realicen de forma consciente o deliberada.

2. Les accions i omissions que vulneren el que disposen, amb relació a persones menors d'edat, el títol VI o les normes que el despleguen, encara que es produïsquen per simple negligència.

3. Dificultar o impedir qualsevol dels drets de les persones drogodependents o amb trastorns addictius davant els sistemes sanitaris i de serveis socials.

4. El funcionament de centres i serveis d'atenció i prevenció de trastorns addictius sense la preceptiva autorització administrativa.

5. La resistència a subministrar dades, a facilitar informació o a prestar col·laboració a les autoritats o el personal funcionari en l'exercici de les seues funcions i, en general, qualsevol acció o omissió que pertorbe, retarde o impedisca la seua tasca, tot això, referit a les drogodependències i altres trastorns addictius.

6. El fet de no corregir les deficiències observades en el termini establert per l'autoritat pública sanitària i que hagen donat lloc a una sanció prèvia de les considerades lleus de l'article anterior.

7. L'incompliment dels requeriments específics o de les mesures provisionals que acorden les autoritats competents en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius, sempre que es produïsquen per primera vegada.

8. La reiteració o reincidència, per comissió en el terme d'un any de més d'una infracció lleu, en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius, quan així haja sigut declarat per resolució ferma.

9. Les que, per raó dels elements previstos en aquest article, mereixen la qualificació de greus o no escaiga qualificar-les com a faltes lleus o molt greus.

Sisena. Modificació de l'article 110 de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de salut de la Comunitat Valenciana

L'article 110 de la Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de salut de la Comunitat Valenciana, queda redactat com segueix:

Article 110. Infraccions molt greus

Són infraccions molt greus les previstes amb aquesta qualificació en la legislació bàsica estatal, com també les següents:

1. La resistència, coacció, amenaça, represàlia o qualsevol altra forma de pressió o obstrucció a les autoritats o personal funcionari en l'exercici de les seues funcions en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius.

2. Les accions i omissions que vulneren el que disposen, amb relació a persones menors d'edat, el títol VI o les normes que el despleguen, quan es realitzen de forma conscient i deliberada.

3. L'incompliment conscient i deliberat dels requisits, les obligacions o prohibicions establerts en la normativa sobre drogues i trastorns addictius, o qualsevol altre comportament dolós en aquest àmbit que comporte un risc o alteració greu per a la salut, i que no merezca la qualificació de greu.

4. La negativa a facilitar informació, a subministrar dades o a prestar col·laboració a les autoritats o al personal funcionari en l'exercici de les seues funcions en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius.

5. L'incompliment reiterat dels requeriments específics que formulen les autoritats o el personal funcionari, com també l'incompliment de les mesures especials cautelars o definitives adoptades, quan es produïsquen de manera reiterada, tot això, referit a les drogodependències i altres trastorns addictius.

6. La infracció continuada dels preceptes del títol VI. S'entén per infracció continuada la realització d'una pluralitat d'accions o omissions que infrinquen aquest precepte o algun de semblant, en execució d'un pla preconcebut o aprofitant idèntica ocasió.

7. La reiteració i reincidència per comissió en el terme d'un any de més d'una infracció greu en matèria de drogodependències i altres trastorns addictius, quan així haja sigut declarat per resolució ferma.

8. Les que, per raó dels elements previstos en aquest article, mereixen la qualificació de molt greus o no escaiga qualificar-les com a faltes lleus o greus.

2. Las acciones y omisiones que vulneren lo dispuesto, en relación a personas menores de edad, en el título VI o en las normas que lo desarrollen, aunque se produzcan por simple negligencia.

3. Dificultar o impedir cualquiera de los derechos de las personas drogodependientes o con trastornos adictivos ante los sistemas sanitarios y de servicios sociales.

4. El funcionamiento de centros y servicios de atención y prevención de trastornos adictivos sin la preceptiva autorización administrativa.

5. La resistencia a suministrar datos, a facilitar información o a prestar colaboración a las autoridades o a las personas funcionarias en el ejercicio de sus funciones y, en general, cualquier acción u omisión que perturbe, retrase o impida su labor, todo ello, referido a las drogodependencias y otros trastornos adictivos.

6. El no corregir las deficiencias observadas en el plazo establecido por la autoridad pública sanitaria y que hayan dado lugar a sanción previa de las consideradas leves del artículo anterior.

7. El incumplimiento de los requerimientos específicos o de las medidas provisionales que acuerden las autoridades competentes en materia de drogodependencias y otros trastornos adictivos, siempre que se produzcan por primera vez.

8. La reiteración o reincidencia, por comisión en el término de un año de más de una infracción leve, en materia de drogodependencias y otros trastornos adictivos, cuando así haya sido declarado por resolución firme.

9. Las que, en razón de los elementos contemplados en este artículo, merezcan la calificación de graves o no proceda su calificación como faltas leves o muy graves.

Sexta. Modificación del artículo 110 de la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de salud de la Comunitat Valenciana

El artículo 110 de la Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de salud de la Comunitat Valenciana, queda redactado como sigue:

Artículo 110. Infracciones muy graves

Son infracciones muy graves las previstas con tal calificación en la legislación básica estatal, así como las siguientes:

1. La resistencia, coacción, amenaza, represalia o cualquier otra forma de presión u obstrucción a las autoridades o personas funcionarias en el ejercicio de sus funciones en materia de drogodependencias y otros trastornos adictivos.

2. Las acciones y omisiones que vulneren lo dispuesto, en relación a personas menores de edad, en el título VI o en las normas que lo desarrollen, cuando se realicen de forma consciente y deliberada.

3. El incumplimiento consciente y deliberado de los requisitos, obligaciones o prohibiciones establecidos en la normativa sobre drogas y trastornos adictivos, o cualquier otro comportamiento doloso en este ámbito que suponga un riesgo o alteración grave para la salud, y que no merezca la calificación de grave.

4. La negativa a facilitar información, a suministrar datos o a prestar colaboración a las autoridades o a los funcionarios en el ejercicio de sus funciones en materia de drogodependencias y otros trastornos adictivos.

5. El incumplimiento reiterado de los requerimientos específicos que formulen las autoridades o personas funcionarias, así como el incumplimiento de las medidas especiales cautelares o definitivas adoptadas, cuando se produzcan de modo reiterado, todo ello, referido a las drogodependencias y otros trastornos adictivos.

6. La infracción continuada de los preceptos del título VI. Se entiende por infracción continuada la realización de una pluralidad de acciones u omisiones que infrinjan el mismo o semejante precepto, en ejecución de un plan preconcebido o aprovechando idéntica ocasión.

7. La reiteración y reincidencia por comisión en el término de un año de más de una infracción grave en materia de drogodependencias y otros trastornos adictivos, cuando así haya sido declarado por resolución firme.

8. Las que, en razón de los elementos contemplados en este artículo, merezcan la calificación de muy graves o no proceda su calificación como faltas leves o graves.

Setena. Modificació de l'article 3 bis de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, de la Generalitat, d'assistència jurídica a la Generalitat

L'article 3 bis de la Llei 10/2005, de 9 de desembre, de la Generalitat, d'assistència jurídica de la Generalitat, queda redactat com segueix:

Article 3 bis. Personal lletrat habilitat

1. En els termes que reglamentàriament s'establisquen, quan les necessitats del servei ho requerisquen, la persona titular de l'Advocacia General de la Generalitat pot habilitar personal funcionari de l'administració de la Generalitat, del grup A1 de titulació, que posseïska la titulació exigida per a ingressar en el cos de l'advocacia de la Generalitat, a l'efecte que puguen realitzar determinades actuacions en substitució d'aquests tant en l'exercici de la funció consultiva com en la contenciosa que els correspon. En qualsevol cas, el personal lletrat habilitat ha d'actuar sota la direcció i la coordinació de l'advocat o de l'advocada general de la Generalitat.

L'habilitació prevista en el paràgraf anterior ho és tan sols per a actuacions, o classes d'aquestes concretes i determinades, relacionades amb les funcions ordinàries del personal habilitat, i ha de tenir caràcter temporal. No és possible l'habilitació per a l'exercici de la funció contenciosa en els procediments judicials en matèria de protecció de persones menors d'edat.

Aquest personal ha de continuar percebent les retribucions corresponents al lloc de treball que ocupa. No obstant això, quan l'habilitació exigisca la dedicació exclusiva durant tota la jornada laboral per a la realització de les funcions esmentades i les retribucions del seu lloc de treball siguen de nivell inferior, el personal habilitat té dret a percebre les retribucions assignades als llocs de treball de nivell mínim reservats al cos de l'advocacia de la Generalitat, per mitjà del pagament de les corresponents diferències retributives.

2. L'habilitació pot ser revocada en qualsevol moment per la persona titular de l'Advocacia General de la Generalitat.

3. En tot cas, les persones lletrades habilitades han de gaudir del règim de representació i defensa en judici que, per llei, correspon a l'Advocacia General de la Generalitat, i han d'actuar en judici sota l'expressa denominació de «lletrats habilitats de l'Advocacia General de la Generalitat».

Huitena. Autorització de desenvolupament

S'habilita el Consell per a dictar les disposicions necessàries per al desenvolupament i l'aplicació d'aquesta llei.

Novena. Entrada en vigor

Aquesta llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Per tant, ordene que tots els ciutadans i totes les ciutadanes, tribunals, autoritats i poders públics als quals pertoque, observen i facen complir aquesta llei.

València, 21 de desembre de 2018

El president de la Generalitat,
XIMO PUIG I FERRER

Séptima. Modificación del artículo 3 bis de la Ley 10/2005, de 9 de diciembre, de la Generalitat, de asistencia jurídica a la Generalitat

El artículo 3 bis de la Ley 10/2005, de 9 de diciembre, de la Generalitat, de asistencia jurídica de la Generalitat, queda redactado como sigue:

Artículo 3 bis. Personas letradas habilitadas

1. En los términos que reglamentariamente se establezcan, cuando las necesidades del servicio lo requieran, la persona titular de la Abogacía General de la Generalitat podrá habilitar a personal funcionario de la administración de la Generalitat, del grupo A1 de titulación, que posea la titulación exigida para ingresar en el cuerpo de la abogacía de la Generalitat, a efectos de que puedan realizar determinadas actuaciones en sustitución de estos tanto en el ejercicio de la función consultiva como en la contenciosa que les corresponde. En cualquier caso, las personas letradas habilitadas actuarán bajo la dirección y coordinación del abogado o de la abogada general de la Generalitat.

La habilitación prevista en el párrafo anterior lo será tan solo para actuaciones o clases de las mismas concretas y determinadas, relacionadas con las funciones ordinarias de las personas habilitadas, y tendrá carácter temporal. No será posible la habilitación para el ejercicio de la función contenciosa en los procedimientos judiciales en materia de protección de personas menores de edad.

Este personal continuará percibiendo las retribuciones correspondientes al puesto de trabajo que ocupa. No obstante, cuando la habilitación exija la dedicación exclusiva durante toda su jornada laboral para la realización de las mencionadas funciones y las retribuciones de su puesto de trabajo fueran de nivel inferior, el personal habilitado tendrá derecho a percibir las retribuciones asignadas a los puestos de trabajo de nivel mínimo reservados al cuerpo de la abogacía de la Generalitat, por medio del abono de las correspondientes diferencias retributivas.

2. La habilitación podrá ser revocada en cualquier momento por la persona titular de la Abogacía General de la Generalitat.

3. En todo caso, las personas letradas habilitadas disfrutará del régimen de representación y defensa en juicio que, por ley, corresponde a la Abogacía General de la Generalitat, y actuarán en juicio bajo la expresa denominación de «letrados habilitados de la Abogacía General de la Generalitat».

Octava. Autorización de desarrollo

Se habilita al Consell para dictar las disposiciones necesarias para el desarrollo y aplicación de la presente ley.

Novena. Entrada en vigor

Esta ley entrará en vigor el día siguiente al de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Por tanto, ordeno que todos los ciudadanos y todas las ciudadanas, tribunales, autoridades y poderes públicos a los que corresponda, observen y hagan cumplir esta ley.

València, 21 de diciembre de 2018

El president de la Generalitat,
XIMO PUIG I FERRER